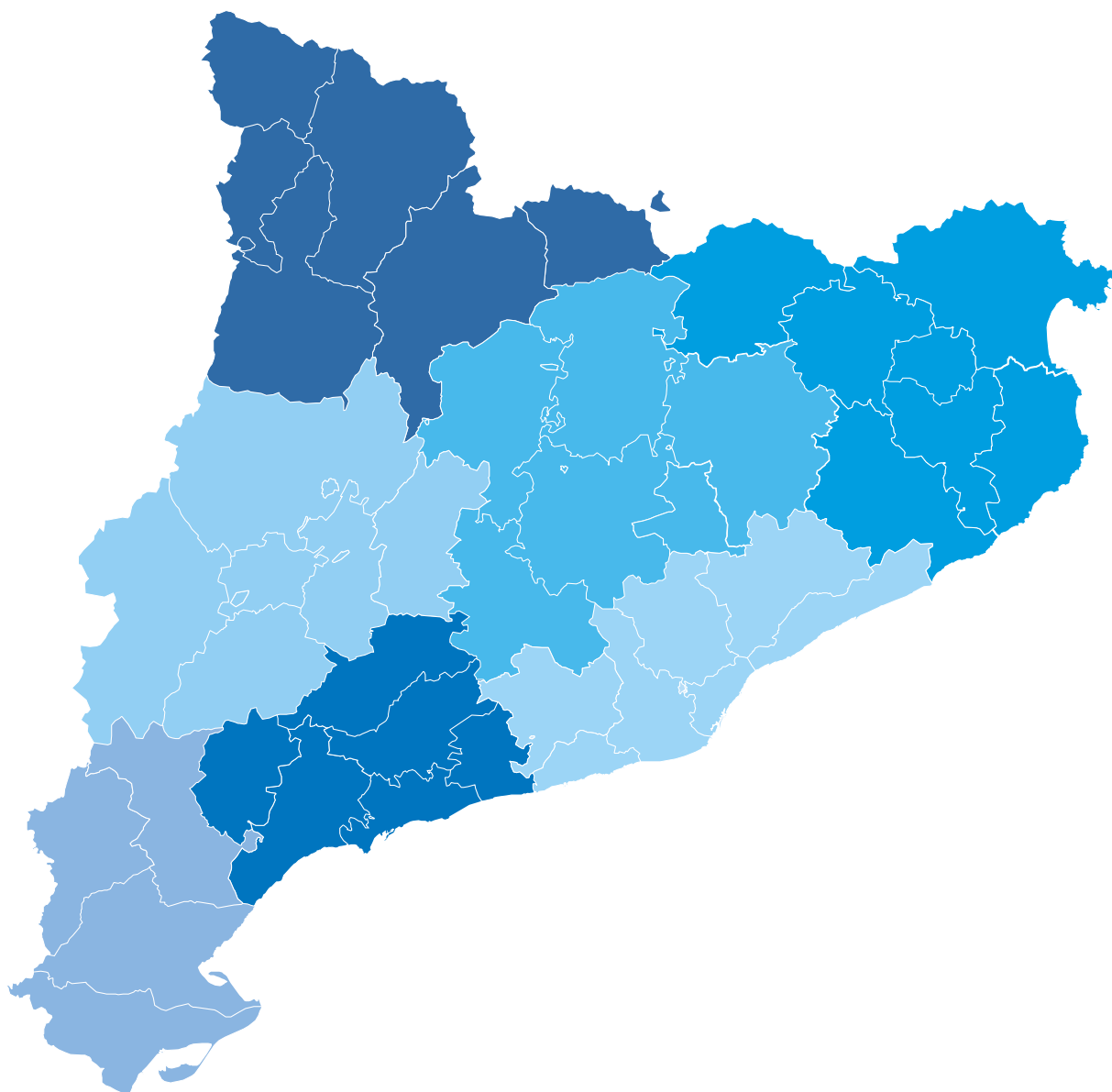

Anuari Econòmic Comarcal **2017**

Creixement del PIB comarcal el 2016

Anuari
Econòmic
Comarcal
2017

Creixement del PIB comarcal el 2016

Anuari Econòmic Comarcal BBVA 2017

Direcció:

Josep Oliver i Alonso, catedràtic emèrit d'Economia Aplicada
(UAB)

Equip de treball:

Marc Costa i Carcereny
(Departament d'Economia Aplicada, UAB)
Pep Ruiz Aguirre (BBVA Research)

Sumari

07	Presentació	21	2. El fort augment del VAB el 2016 i la seva traducció territorial: creixements més intensos de les comarques centrals, l'eix metropolità de Barcelona i l'eix de Girona
08	Introducció	44	3. El VAB comarcal el 2016: una visió desagregada per comarques
10	1. Fort augment de l'activitat el 2016 a Catalunya, amb tots els sectors impulsant la millora	88	4. Conclusions finals: una recuperació territorialment molt àmplia
10	1.1. La demanda el 2016: impuls del consum privat, recuperació de la inversió en construcció i expansió de la demanda exterior	90	Fonts estadístiques utilitzades
12	1.2. Els sectors productius a Catalunya el 2016: fort impuls manufacturer, recuperació de la construcció i expansió dels serveis privats	92	Annexos

Presentació

L'exercici del 2016 ha significat la consolidació de la recuperació encetada la segona meitat del 2013, una millora que va començar a agafar cos el 2014 i que es va reforçar substancialment el 2015. De fet, els creixements del 3,5% del Producte Interior Brut (PIB), tant el 2016 com el 2015, constitueixen un registre extraordinàriament positiu, especialment si es té en compte el que implica en termes d'augment de l'ocupació per al 2016 (del 3,4% segons l'Enquesta de Població Activa (EPA) i del 3,7% segons l'afiliació) i respecte de la taxa d'atur (caiguda des del 17,7% de la població activa del quart trimestre del 2015 al 14,9% del mateix període del 2016). Amb aquests registres, la dinàmica econòmica de les comarques catalanes comença a mostrar, en alguns casos per primer cop des de l'inici de la crisi, la superació de les fortes davallades d'activitat dels exercicis 2007-2013, tot i que, en matèria d'ocupació, alguns sectors i comarques encara es troben per sota dels valors del 2007. En aquesta situació nova ja de marcada superació de la recessió, ha semblat adequat ampliar la presentació dels resultats econòmics dels eixos territorials i comarques, tot ampliant el focus d'atenció des de la tradicional anàlisi de l'any en curs (en aquest cas, el del 2016) fins als anys de la crisi (2007-2013) i la recuperació posterior (2013-2016). Per poder fer aquesta avaluació, ha calgut ampliar la sèrie de creixement comarcal (base 2010), que es va presentar a l'edició anterior (i que incloïa els exercicis del 2010 al 2015), fins al 2007, de manera que tant alguns quadres-resum com parts del text d'aquesta edició presenten les conseqüències negatives dels anys de la crisi tant en Valor Afegit Brut (VAB) com en ocupació i fins a quin punt la millora en el període 2013-2016 les ha permès reabsorbir. A banda d'aquesta millora, s'ha estimat, per a la nova comarca del Moianès, tota la sèrie des del 2007, cosa que ha implicat refer les estimacions de les comarques del Bages, Osona i el Vallès Oriental, encara que els canvis han estat molt menors.

Juntament amb aquesta millora, cal destacar que, com en edicions anteriors, s'han reestimat els creixements de sectors i comarques per als anys en els quals l'Idescat ha modificat les seves estimacions de VAB total i sectorial. Tanmateix, i a diferència d'altres exercicis, no ha estat possible fer servir les productivitats mitjanes dels diferents sectors industrials: la nova enquesta industrial de l'INE sembla que no estarà disponible, per als resultats del 2016, fins a finals d'any, per la qual cosa s'han fet ser-

vir aproximacions que donen un caràcter més provisional que el d'altres exercicis a l'estimació del VAB industrial. Tampoc no s'ha pogut disposar de la distribució comarcal de la inversió de la Generalitat, que subministra també dades per l'avaluació del comportament d'aquesta branca de la construcció, però amb un caràcter més provisional que en altres estimacions prèvies. Finalment, com es detalla a la introducció, les macromagnituds del sector primari, publicades pel DARP a finals del mes d'agost passat, mostren diferències rellevants amb el creixement del VAB del primari que reflecteixen, per al 2016, els comptes de l'Idescat. Aquest no és un fenomen nou, però les discrepàncies entre les dues fonts del VAB del sector han estat, per al 2016, més àmplies que per a altres exercicis. Atès que tant les xifres de l'Idescat com les del DARP són avenços, cal suposar que hi haurà canvis a mesura que les dades es vagin convertint en més definitives. En suma, l'estimació del VAB del primari conté, també, més provisionalitat que en altres exercicis.

Com en edicions anteriors, aquest treball es divideix en tres grans apartats. En el primer, se situa el marc general de l'activitat catalana, tant des de la demanda com, en especial, des de l'oferta, que és l'aproximació que posteriorment es trasllada als diferents àmbits territorials. Un cop situats aquests valors, el segon punt d'aquest volum centra el focus en els set eixos comarcals en els quals es divideix Catalunya, que agrupen comarques que comparteixen trets econòmics comuns. Aquests darrers són el marc previ per a l'estimació del creixement de les 42 comarques, que es presenta a l'apartat tercer. Unes conclusions finals tanquen el volum, a les quals segueix una síntesi de la informació estadística utilitzada.

BBVA regracia, a totes les persones que han col·laborat en la preparació i elaboració de l'anuari, la professionalitat i l'esforç esmerçats, en especial a l'equip de recerca del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel catedràtic emèrit d'aquesta universitat, Josep Oliver i Alonso, el curós treball de Marc Costa i Carcereny i les revisions de Pep Ruiz, de BBVA Reserach.

Novembre del 2017

Introducció

Amb el fort augment de l'activitat a Catalunya el 2016 (del 3,5% en PIB i del 3,4% en VAB), el procés de consolidació de la recuperació encetada després del final de la crisi del deute sobirà (2011-2013) es pot considerar finalitzat, amb un creixement acumulat del PIB, en termes reals, del 2013 al 2016, d'un prou rellevant 9,6%, o d'un 9,1% en VAB, amb taxes anuals molt altes (3,1% en PIB i 2,9% en VAB de mitjana en el període). Aquests increments contrasten nítidament amb la forta davallada 2007-2013 (-1,5% per al PIB i -1,3% per al VAB de mitjana anual), de manera que el 2016 ja és el primer exercici en el qual el VAB català (mesurat en termes constants, base 2010) ha superat el del 2007 (en un 1,1%).

Els registres del 2016 són rellevants perquè representen l'assoliment d'una velocitat de creuer en el ritme de creixement de l'economia catalana, i s'ha deixat enrere la sortida de la recessió que, inicialment, va ser lenta, mentre encara es van deixar sentir els efectes de la crisi financera i de la intensa contracció de l'ocupació. Així, la millora del PIB, tot i que s'havia iniciat ja en la segona meitat del 2013 (una taxa intertrimestral en els darrers dos trimestres de l'any del 0,8% i del 0,3%, respectivament), va començar a augmentar amb més força el 2014 (un 2,3% anual) i, posteriorment, i de manera sensiblement més intensa, el 2015 (un 3,5%). Des d'aquest punt de vista, el del 2016 és un exercici d'una marcada continuïtat.

Aquesta fortalesa de l'activitat s'ha traduït en una creació molt notable d'ocupació, de cap a 106.000 llocs de treball nous de mitjana del 2016 (mesurats per l'Enquesta de Població Activa, EPA), de manera que aquest exercici l'ocupació de l'economia catalana (3,2 milions de llocs de treball) se situa ja un 8,5% per sobre del mínim del primer trimestre del 2013 (vora 2,9 milions). Amb tot, aquesta xifra encara es troba un 11,0% per sota dels 3,6 milions del 2007.

La recuperació a la qual assistim té un component terciari molt important, cosa que reflecteix les forces que impulsen la demanda i dona, com a resultat, que els serveis pesin sensiblement més en el VAB agregat que abans de la crisi (han passat del 66,3% del VAB nominal el 2007 al 73,7% el 2016). El 2016, el VAB terciari va créixer un 3,1% en termes reals i acumula, des de l'inici de la recuperació el 2013, un increment mitjà anual del 2,2%, que ha permès ja situar el seu valor afegit brut, mesurat en termes constants (base 2010), un 11,6% per sobre del de l'any 2007. En aquesta prou intensa progressió dels serveis cal afegir la de la indústria, tot i que la contracció molt notable del 2007-2013 encara no s'ha pogut recuperar. Així, el 2016, i en termes constants, el VAB encara se situa un 5,8% per sota del del 2007. Un procés similar, però molt més intens, és el que

ha experimentat la construcció: l'extraordinària caiguda del seu VAB entre el 2007 i el 2015 (del 51,9% en termes constants) ha tingut com a resultat que, tot i la millora del darrer any (el 3,2%), encara se situï un 50,3% per sota del de l'any 2007.

Les forces que expliquen el fort creixement de l'activitat el 2016 tenen, com en el 2015, poderosos components interns i externs. En l'àmbit domèstic, els efectes desplaçats en el temps de les diferents reformes efectuades en els pitjors moments de la crisi (laboral, financera, finances públiques, energètica, de pensions, entre les més rellevants) han permès aprofitar les condicions exteriors favorables. Entre aquestes, cal destacar l'accentuació de l'expansió monetària per part del Banc Central Europeu (BCE), que ha ampliat la seva compra d'actius públics i privats, de manera que la pressió a la baixa sobre els tipus d'interès encara es va accentuar més el 2016, així com els seus efectes sobre la cotització de l'euro (davallada, respecte del dòlar, des del gener del 2015 fins a finals del 2016 d'un 9,3%) i la recuperació de l'economia de la zona euro. En aquests impactes de l'actuació del BCE, cal sumar-hi els efectes positius de la caiguda del preu del petroli, que en termes mitjans es va contreure un 56,4% entre el 2014 i el 2016. I, també, la continuació dels problemes existents en el nord de l'Àfrica i el nord-est del Mediterrani, amb la seva traducció en augments de la demanda turística catalana i espanyola en aquest exercici del 2016.

Aquestes condicions favorables van permetre el dinamisme de tots els components de la demanda. Així, el 2016, el consum privat va avançar, en termes reals, un notable 2,7%, impulsat per l'augment de renda generada pels increments de l'ocupació i l'estabilitat dels preus (augment mitjà de l'Índex de Preus al Consum –IPC– del 0,1%), tot deixant enrere els menors creixements del 2014 (1,9%), una mica per sota dels registres del 2015 (3,3%) i, en particular, les caigudes de la despesa de les llars els anys 2011-2013 (-2,9% de mitjana anual). Al consum privat, el 2016 s'hi va sumar el de les administracions públiques, una magnitud que, en termes reals i de mitjana anual, va créixer un prou notable 2,7% el 2016 (després de l'augment del 4,7% el 2015). Així, aquest component de la demanda interna va tenir un impacte notable sobre l'augment del PIB, atès que, durant la crisi, el seu pes sobre el PIB català es va incrementar (del 14,0% el 2007 al 15,4% el 2014 i el 15,7% el 2016). Finalment, en l'àmbit de la demanda interna, la inversió ha continuat amb els creixements dels anys anteriors, amb un increment real el 2016 del 5,2%.

A més a més d'aquests elements de demanda interna, cal tenir en compte l'empenta exportadora. Les vendes internacionals de béns van assolir els 65.100 milions d'euros (augment nomi-

nal del 2,0%), encara que la recuperació de la demanda interna va impulsar a l'alça les compres (2,2%). També, en l'àmbit de la demanda exterior, les vendes internacionals de serveis turístics van assolir rècords nous, amb un augment del 7,3%, sobre el 2015, de les pernoctacions hoteleres (fins als 38,9 milions). D'aquesta dinàmica, més fonamentada en la demanda interna, les activitats productives que n'han sortit més beneficiades són les més directament bolcades a l'interior, tot i que les conseqüències de l'augment de la demanda exterior també van ser importants. Així, en l'àmbit industrial, amb increments superiors al prou rellevant 4,2% de creixement del conjunt de les manufactures, destaquen les indústries tèxtils, de confecció, cuir i calçat (7,8%), metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics i productes farmacèutics (tots dos sectors amb un increment anual del 7,3%), fabricació de maquinària i equipaments (7,0%) i el cautxú i matèries plàstiques (6,6%). Aquests augments complementen l'ascens de la producció energètica, indústries extractives, aigua i de reciclatge (3,0%), tot i que les diferents fonts de producció d'energia van presentar resultats molt diferenciats. En l'àmbit de la construcció, probablement l'element més rellevant del 2016 va ser la millora d'un 2,4% de la promoció immobiliària i edificació (i que ja el 2015 va començar a mostrar augments de l'1,4%), amb creixements superiors en demolició i preparació de terrenys (5,2%) i en instal·lacions i acabament d'edificis (3,2%) i menors en l'obra civil (1,6%). De la seva banda, en l'àmbit del terciari, algunes branques dels serveis privats van augmentar força per sobre del creixement mitjà del 3,1%, com en els casos de les activitats professionals i administratives (8,9%), comunicacions (6,4%) i l'hostaleria (5,6%). Pel que fa als serveis col·lectius (amb un increment conjunt del 2,8%), els sanitaris (4,9%) i els educatius (3,6%) van presentar creixements per sobre de la mitjana d'aquests serveis.

Amb aquestes diferències en el creixement de cada sector el 2016, i ateses les seves distintes ponderacions en el VAB nominal del 2015, el gradient de canvis del VAB dels diferents eixos comarcals oscil·la entre el màxim del 4,0% de les comarques centrals i el mínim del 0,9% de les comarques de muntanya, passant pels registres de l'eix metropolità (3,5%), l'eix gironí (3,2%), el Camp de Tarragona (3,0%), el pla de Lleida (2,9%) i les Terres de l'Ebre (2,3%). Lògicament, també en el context comarcal, 2016 va presentar una àmplia dispersió entre el 5,3% d'augment del VAB assolit per Osona i la davallada del -2,1% del Pallars Sobirà.

L'estructura de la monografia és similar a la de les darreres edicions. A l'apartat primer (1. Fort augment de l'activitat el 2016 a Catalunya, amb tots els sectors impulsant la millora) es presenten els elements d'oferta principals que han determinat el fort

augment de l'activitat el 2016 i, per tal de comprendre millor la seva dinàmica, la seva anàlisi ve precedida d'alguns comentaris sobre els elements que han impulsat la demanda (interna i exterior). El punt segon (2. El fort augment del VAB el 2016 i la seva traducció territorial: creixements més intensos de les comarques centrals, l'eix metropolità de Barcelona i l'eix de Girona) presenta els resultats dels agregats de comarques, els set eixos considerats en aquest estudi, mentre que el tercer (3. El VAB comarcal el 2016: una visió desagregada per comarques) presenta una síntesi dels resultats de cadascuna de les 42 comarques que, com s'ha indicat, s'inscriuen en el context de les millores encetades el 2013 i de les davallades provocades per la crisi 2007-2013. Finalment, un darrer punt (4. Conclusions finals: una recuperació territorialment molt àmplia) sintetitza breument el contingut del treball, a mode de resum executiu, per tal de facilitar la lectura de les principals conclusions. A aquests punts, els segueix una síntesi de les estadístiques utilitzades en l'estimació (Fonts estadístiques utilitzades).

En l'elaboració d'aquesta monografia, cal destacar la col·laboració d'un ampli conjunt d'institucions i persones sense les quals aquesta hauria estat del tot impossible. Cal agrair, en primer lloc, l'ajuda prestada per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), i en especial a les senyores Lourdes Alonso Serra, M. Carme Saborit i Vidal, M. Cristina Rovira i Trepà i als senyors Jonathan Jorba Giménez i Josep Arnau. En un àmbit sectorial més precís, cal destacar l'ajut del Gabinet Tècnic del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i l'amable atenció de Cristina Fumanal. Per al sector de la construcció, el Departament de Territori i Sostenibilitat ha facilitat la informació necessària sobre l'evolució de l'activitat residencial, mentre que les estimacions sobre la distribució de la producció entre les seves principals branques es basen en les dades de VAB per ocupat de cada branca en l'àmbit espanyol procedents del Ministeri de Foment (Subdirecció General d'Estudis Econòmics i Estadístiques). I, pel que fa a l'energia, al Sr. David Villar, de l'Institut Català de l'Energia. De la mateixa manera, l'ajut de l'Observatori del Treball i Model Productiu ha estat, com sempre, imprescindible per a la disponibilitat sobre informació relativa a l'evolució del mercat de treball. El director és, a més a més, deutor dels esforços de molta altra gent. Entre ells, cal destacar el treball rigorós i, en especial, la capacitat de procés de la informació del meu col·laborador els darrers anys, el professor Marc Costa Carcereny.

Josep Oliver Alonso
Llabià/Barcelona/Bellaterra, abril/agost del 2017

1. Fort augment de l'activitat el 2016 a Catalunya, amb tots els sectors impulsant la millora

Aquest primer apartat ofereix una visió panoràmica de l'evolució dels principals sectors i subsectors de l'economia catalana, punt de partida per comprendre la dinàmica que ha presentat l'activitat econòmica als diferents agregats de comarques i, en particular, a cadascuna d'elles. Tanmateix, i atesa la seva rellevància, comença amb una anàlisi breu dels principals elements que, des de la demanda interna i externa, van impulsar l'oferta dels diferents sectors. Aquesta oferta s'analitza, juntament amb alguns dels seus principals elements indicadors, a l'apartat segon.

1.1. La demanda el 2016: impuls del consum privat, recuperació de la inversió en construcció i expansió de la demanda exterior

L'exercici del 2016 ha significat una acceleració de la millora iniciada en la segona meitat del 2013, de manera que el PIB a preus de mercat (PIB pm) català va augmentar un molt notable 3,5% (termes constants), una xifra idèntica a la del 2015, i sensiblement per sobre dels registres del 2014 (2,3%). I, per descomptat, superior a la mitjana de la segona meitat del 2013,

quan es pot considerar que comença la recuperació. Aquesta millora de l'activitat va tenir, en el mercat de treball, una manifestació especialment destacable: l'ocupació va créixer un 3,4%, tot afegint 106.000 llocs de treball nous de mitjana anual (d'acord amb les xifres publicades a l'EPA), o un 3,7% anual en termes de l'afiliació a la Seguretat Social (suma del règim general i el d'autònoms), cap a 112.000 afiliats nous en total.

Les raons últimes d'aquesta notable millora ocupacional i del PIB són diverses, i apunten a l'efecte de les reformes internes d'Espanya en els anys més durs de la crisi (fiscals, financeres, laborals, energètiques, de pensions), pels seus efectes sobre la competitivitat i la recuperació de la confiança (interna i exterior), així com l'impacte dels anomenats vents de cua: factors exteriors que han estat impulsant l'economia catalana, com l'actuació del BCE i la davallada del preu del petroli.

En relació amb els efectes provocats per la intervenció del BCE, l'expansió monetària encetada la primavera del 2015 no només va continuar el 2016, sinó que les compres d'actius, bàsicament públics, es van ampliar (dels 60.000 als 80.000 milions d'euros mensuals). Aquesta intervenció massiva va resultar en una caiguda molt notable dels tipus d'interès a curt i a llarg termini. Per exemple, per al deute públic espanyol a 10 anys va situar la rendibilitat en el mercat secundari en un reduït 1,4% a desem-

Taula 1.1 PIB pm trimestral i anual per components d'oferta i demanda a Catalunya. 2015-2016

Taxes reals de variació interanual en % i aportacions en punts percentuals. Base 2010

	2015				2016				Anuals	
	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	2015	2016
Oferta										
Sector primari	-4,0	-2,9	-1,4	2,6	8,2	11,2	11,8	9,2	-1,4	10,1
Indústria	3,7	3,5	4,1	3,6	4,0	4,1	4,2	3,9	3,7	4,0
Construcció	-0,8	-0,9	0,8	0,6	1,8	2,7	3,3	5,0	-0,1	3,2
Serveis total	3,3	3,3	3,1	3,6	3,6	3,6	3,0	2,3	3,3	3,1
Impostos	6,6	7,5	6,7	6,7	5,5	4,7	3,9	2,9	6,9	4,3
PIB pm	3,4	3,4	3,5	3,7	3,8	3,8	3,4	2,8	3,5	3,5
Demanda										
Consum privat	3,0	2,8	4,1	3,3	2,8	3,3	2,1	2,5	3,3	2,7
Consum públic	3,1	4,8	5,6	5,5	4,4	2,8	2,2	1,4	4,7	2,7
Inversió total ¹	5,6	5,5	5,6	5,6	5,7	5,7	5,2	4,4	5,6	5,2
Inversió en béns d'equipament	6,8	6,0	5,4	5,3	4,9	5,0	4,5	3,5	5,9	4,5
Inversió en construcció	1,5	3,6	5,3	5,0	5,3	4,6	4,3	4,1	3,9	4,6
Demanda interna	3,5	3,7	4,7	4,1	3,7	3,7	2,8	2,7	4,0	3,2
Demanda exterior										
Exportacions de béns i serveis	6,3	6,9	5,8	5,6	3,4	3,7	3,4	6,2	6,2	4,2
Importacions de béns i serveis	1,2	4,5	3,3	6,0	6,4	4,7	3,0	7,3	3,7	5,3
Saldo exterior internacional ²	1,8	0,8	0,7	0,1	-1,0	-0,3	0,3	-0,3	0,9	-0,3
Saldo exterior amb Espanya ²	-1,5	-0,6	-1,3	0,0	1,5	0,9	0,7	0,8	-0,9	0,9
Saldo exterior total ²	0,3	0,2	-0,6	0,1	0,5	0,6	1,0	0,5	0,0	0,6

1. Inclou la variació d'existències. 2. Els saldos es mesuren en punts percentuals d'aportació al creixement del PIB.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT.

Taula 1.2. Demanda interna de Catalunya per components. 2010-2016

Taxes de variació interanual i pes sobre el PIB pm en %. Base 2008

	Consum			Inversió			Demanda
	Privat	Públic	Total ¹	Béns d'equip.	Construcció	Total ²	Interna
Taxes de creixement interanual							
2010	-0,5	1,4	--	2,0	-12,2	-6,8	-1,7
2011	-1,3	-1,4	-1,3	-4,7	-12,9	-9,0	-3,1
2012	-3,6	-4,1	-3,7	-3,0	-18,2	-9,6	-5,0
2013	-3,7	-2,9	-3,5	-2,6	-9,0	-6,3	-4,1
2014	1,9	-0,5	1,4	6,1	-0,8	4,6	2,0
2015	3,3	4,7	3,6	5,9	3,9	5,6	4,0
2016	2,7	2,7	2,7	4,5	4,6	5,2	3,2
Pes sobre el PIB pm							
2010	54,3	17,0	71,2	11,0	10,4	21,6	92,8
2011	54,9	16,6	71,6	10,6	8,9	19,6	91,1
2012	56,1	16,1	72,1	10,6	7,3	18,0	90,2
2013	54,9	15,8	70,7	10,3	6,5	16,7	87,4
2014	54,9	15,4	70,3	10,6	6,2	17,0	87,3
2015	54,8	15,8	70,6	11,0	6,3	17,5	88,1
2016	54,3	15,7	70,0	11,2	6,5	18,0	87,9

1. Consum total com a resultat de ponderar els creixements dels seus components. 2. Adicionalment inclou la variació d'existències.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT.

bre del 2016, molt lluny de l'alt 5,7% del primer semestre del 2012. Adicionalment, la potent intervenció del BCE va tenir dos impactes addicionals, que també ajuden a entendre la fortalesa de la recuperació a Catalunya el 2016: la depreciació de l'euro respecte del dòlar (una caiguda del 5,2% entre l'estiu del 2015 i el desembre del 2016) i la millora de l'activitat per al conjunt de la zona euro.

A més a més, altres factors exteriors també van contribuir a impulsar l'activitat. En particular, la forta caiguda del preu del petroli i l'augment de la demanda de serveis turístics, provocada parcialment per la continuïtat de les tensions geopolítiques al nord d'Àfrica i l'est del Mediterrani. Així, al llarg del 2016, el petroli es va mantenir en una mitjana de 43 dòlars per barril, un 56,4% per sota dels registres del 2014 i un 16,9% inferior als del 2015. De la seva banda, la demanda turística va continuar augmentant amb força: un creixement del 7,3% en les pernoctacions de viatgers estrangers (dels 36,3 als 38,9 milions), que contrasta amb els moderats valors assolits el 2014 i el 2015 (canvis anuals del -0,4 i 0,6%, respectivament). Aquesta ampla constel·lació de factors va incrementar la renda disponible dels sectors no financers de l'economia catalana (llars, empreses no financeres i sector públic), cosa que es va traduir, en el context de la millora manifesta de la confiança, en augments notables en totes les partides de despesa corrent i d'inversió, inclosa la inversió en habitatge.

Atès el seu major pes en l'activitat, l'element determinant d'aquesta forta expansió va ser l'augment del consum privat que, amb un creixement del 2,7% el 2016, va continuar la bo-

nança iniciada el 2014. Així, del 2013 al 2016, aquesta variable acumula ja un 8,1% de millora en termes reals. Amb això, la caiguda del 13,6% experimentada a partir del 2008 encara no s'ha superat, de manera que el 2016 el consum privat se situava un 6,6 per cent per sota dels valors del 2007 (mesurats en termes constants).

Juntament amb la dinàmica del consum privat, l'altre gran determinant de l'expansió de l'activitat el 2016 va ser, lògicament, l'increment de la formació bruta de capital i, en particular, de l'efectuada en maquinària, material de transport, béns d'equipament i altres productes, juntament amb la inversió en construcció. Així, la Formació Bruta de Capital Fix (FBCF) en béns d'equipament i altres actius, que ja havia avançat un prou notable 5,9% el 2015, va continuar amb aquesta trajectòria el 2016 (augment del 4,5%); però també l'efectuada en construcció va començar a créixer, un 4,6% el 2016 en termes reals, tot i les dificultats per les quals va passar l'obra pública. Amb aquests registres del 2016, la FBCF total acumula, des del 2013, una millora del 16,2%. Però tanmateix, encara es troba un 32,4% per sota dels registres del 2007, cosa que reflecteix els efectes dilatats en el temps de la importantíssima caiguda del període 2007-2013 (-41,8%). Aquestes dificultats es manifesten en l'ensorrament de la inversió en construcció: entre el 2007 i el mínim del 2014, es va contreure un insòlit 57,5% i, des d'aquest mínim, el 2016 només ha recuperat un 8,7%. En canvi, la inversió en maquinària i altres productes sí que ha superat la contracció de la crisi: amb la pujada del 2016 ja acumulava un 17,4% per sobre el mínim del 2013, suficient com per compensar la davallada 2007-2013.

Taula 1.3 VAB pb del sector primari. 2015-2016

Taxes reals de variació interanual en %

	2015	2016
Cereals	-6,1	35,9
Plantes industrials	7,1	35,2
Plantes farratgeres	-7,3	4,6
Hortalisses	-5,7	10,3
Plantes i flors	-7,4	10,1
Patates	-3,3	-2,8
Fruita fresca	-6,1	12,0
Fruita seca	-8,1	2,0
Cítrics	-1,8	3,5
Raim	-2,9	1,5
Oliva	-6,9	34,5
Vi i most	0,3	3,5
Oli d'oliva	-7,1	-10,4
Boví	0,6	11,7
Porquí	4,6	6,1
Equí	-0,0	8,3
Oví i cabrum	6,9	9,6
Aviram	0,1	12,2
Altres productes agrícoles i ramaders	6,7	9,2
Agrícola	-5,6	12,4
Ramader	2,7	9,0
Forestal	-1,8	-2,6
Pesca	-8,4	3,8
Primari	-1,4	10,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre del 2017) i l'IDESCAT.

Finalment, l'altre component de la demanda interna, el consum públic, va començar a millorar també el 2016 (augment del 2,7%), tot continuant amb la recuperació encetada el 2015 (4,7%) i generant una menor contenció del dèficit públic. Amb aquests creixements, acumula un augment 2007-2015 del 13,6% (en termes reals), mercès al fet que als increments 2014-2016 cal sumar-hi els dels anys 2007-2010 (un 15,7% en total). Aquests han contrarestat les caigudes del període 2010-2014, quan es van experimentar els efectes de la consolidació fiscal de la segona fase de la crisi (contracció acumulada del -8,6%).

En conjunt, la demanda interna va avançar un notable 3,2%, compatible amb una certa millora del saldo exterior, reflex, al seu torn, de la contenció importadora i la fortaleza exportadora, tots dos aspectes derivats de les millores de competitivitat. Malgrat aquest increment del 2016, la demanda interna encara no ha pogut reabsorbir la davallada del període 2007-2013, de manera que, en termes constants, el seu volum el 2016 se situa un 11,2% per sota del 2007.

Pel que fa a la demanda exterior, el 2016 també va mostrar un dinamisme rellevant, en particular en el seu component exportador internacional (en mercaderies i en serveis), ja que les importacions, tot i el fort augment de la demanda interna, van modificar el seu tradicional comportament i en lloc d'augmentar vora dues vegades el creixement de la demanda interna, van augmentar un 5,3%, mentre les vendes internacionals (béns i serveis) van créixer un 4,2% en termes reals.

1.2. Els sectors productius a Catalunya el 2016: fort impuls manufacturer, recuperació de la construcció i expansió dels serveis privats

Des d'un punt de vista sectorial, el fort creixement de l'activitat el 2016 reflecteix, en particular, l'augment dels serveis (3,1%) i, atès que el seu pes en el conjunt de l'economia catalana no ha deixat d'augmentar des de l'inici de la crisi (del 66,3% el 2007 al 73,7% el 2015), la combinació de forts augments i alt pes ex-

Taula 1.4 Principals resultats de l'indicador de clima industrial a Catalunya. 2012-2016

Salidos de respuestas en %

	Nivell			Tendència producció
	ICI	Cartera de comandes	Estocs prod. acabats	
2012	-23,1	-43,5	13,1	-12,8
2013	-18,6	-37,1	13,7	-5,1
2014	-8,1	-21,4	6,2	3,4
2015	-3,4	-12,7	4,9	7,4
2016	-2,0	-9,4	5,9	9,4

Font: IDESCAT.

plica que, per al 2016, l'activitat terciària hagi generat 2,3 punts percentuals de l'augment del 3,4% del VAB total. Amb aquesta nova millora del 2016, el terciari ha superat ja àmpliament els registres del 2007 i el 2016 el seu valor afegit brut es va situar un 11,6% per sobre, perquè, a l'increment del període 2007-2013 (del 2,5%), cal sumar-hi el dels anys 2013-2016 (del 8,9%). De fet, els serveis de forma agregada només van retrocedir, segons l'Idescat, en els exercicis del 2009 i del 2012.

Juntament amb els serveis, l'any 2016 també destaca la forta progressió de la producció industrial (del 4,0%), encara que no ha recuperat els valors previs a la crisi (entre el 2007 i el 2016 acumula una pèrdua del 5,8%). Aquesta perspectiva global amaga, tanmateix, un perfil temporal molt distint entre les fortes caigudes dels pitjors moments de la crisi (-15,3% entre el

2007 i el 2013) i els relativament importants avanços de la recuperació 2013-2016 (millora acumulada de l'11,2%). En termes nominals, aquests augments han permès recuperar parcialment la seva aportació al VAB: el 2016, el seu pes en el VAB se situa en el 20,8%, només marginalment per sota el 21,0% del 2007.

Juntament amb les millores de l'activitat a la indústria i els serveis, la construcció emergeix com un dels aspectes més positius de la dinàmica sectorial catalana el 2016. Aquesta branca ha començat a mostrar creixements d'una certa importància, amb un augment del seu VAB del 3,2% en termes constants, tot i que les pèrdues acumulades entre el 2007 i el 2015 (-51,9%) no hagin pogut ser més que reabsorbides molt modestament: el 2016, el valor afegit brut en termes constants encara se situa un 50,3% per sota els registres del 2007, cosa que reflecteix, el

Taula 1.5 IPI per seccions i divisions a Catalunya. 2007-2016

Taxes de creixement anual en %

	2007	2016
Índex general (IPI)	2,0	3,3
Indústries manufactureres	2,4	3,3
Aliments begudes i tabac	3,5	2,1
Tèxtil, confecció, cuir, calçat	-8,1	15,7
Paper, arts gràfiques i suports enreg.	5,7	-2,3
Química	4,8	2,6
Farmacèutics	2,4	5,7
Cautxú i plàstic	7,8	5,1
Minerals no metàl·lics	-1,9	-0,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,5	5,9
Equips elèctrics, electrònics i òptics	7,3	1,9
Maquinària i equips mecànics	7,5	10,7
Material de transport	-0,4	0,1
Altres indústries manufactureres	-0,9	-0,8
Indústries extractives	1,8	-0,5
Energia elèctrica, gas, vapor d'aigua i aire cond.	-4,0	2,0
Subministrament d'aigua	..	8,1

Font: IDESCAT.

Taula 1.6 Matriculació d'automòbils i total de vehicles a Catalunya¹. 2013-2016

Taxes de variació interanual en %

	Automòbils	Total vehicles ²
Detall anual		
2012	-11,3	-12,9
2013	8,5	6,0
2014	20,0	19,9
2015	27,3	27,3
2016	10,0	11,2
Detall trimestral del 2016		
I trimestre	10,6	11,2
II trimestre	15,5	15,4
III trimestre	9,8	8,8
IV trimestre	4,6	9,1

1. Dades procedents de les sèries de conjuntura de l'IDESCAT.

2. Inclou turismes, camions, furgonetes, autobusos, tractors industrials i altres vehicles.
Font: IDESCAT.

mateix procés, el seu pes en l'economia catalana (mesurat en termes nominals), s'ha reduït sensiblement, des de l'elevat 11,6 % del VAB nominal el 2007 al 4,7 % el 2016. Finalment, el sector primari seguint la seva tradicional trajectòria no lligada al cicle, ha presentat un destacat augment del 10,1%. Cal destacar, tanmateix, que aquest registre serà, probablement, modificat a la baixa en successives revisions de la comptabilitat de l'Idescat, ja que les diferències amb el creixement real del VAB a preus bàsics de l'agricultura i ramaderia estimat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP), un 5,0 %, han estat més altes que altres exercicis. Probablement, aquests potencials canvis afectaran amb més intensitat les comarques o els eixos on la fruita fresca domina més la producció agrària, i l'aviram, la ramadera. En particular, caldrà estar amatents als canvis que es puguin produir al pla de Lleida i les Terres de l'Ebre.

Si els serveis han estat la branca que ha impulsat el conjunt de l'activitat el 2016, la responsabilitat dels seus principals sectors ha estat força diferenciada, amb una aportació particularment alta d'algunes branques dels privats i dels educatius i sanitaris entre els serveis col·lectius. De manera agregada, els de caràcter privat, que van aportar un 59,4 % del VAB nominal de l'economia catalana el 2015, van avançar un 3,2 % en termes constants, un registre sensiblement superior al 2,8 % dels col·lectius que, al seu torn, el 2015 aportaven un 14,3 % del valor afegit brut català. A més a més, el citat increment en el pes dels serveis a l'economia catalana reflecteix tant els dels serveis privats estrictament com els dels col·lectius: entre el 2007 i el 2016, la contribució dels primers al valor afegit s'ha incrementat 5,1 punts percentuals (del 54,2 % al 59,3 %), mentre que els col·lectius, de la seva banda, van créixer del 12,1 % al 14,3 % del VAB.

Entre els serveis privats, cal destacar particularment els afectats directament per la dinàmica del sector turístic, tant interior com exterior, i els vinculats a l'exportació de mercaderies. Així, els

vinculats a la demanda de les llars (del país o estrangeres), com l'hostaleria i la restauració, han crescut per sobre de la mitjana, mentre que els vinculats a les exportacions de mercaderies (transports i serveis a les empreses) també van avançar amb més intensitat que el conjunt.

Els serveis d'hostaleria i restauració es van veure impulsats per la recuperació de la demanda turística interna, afavorida, alhora, per la millora de l'ocupació, la renda i la recuperació de les expectatives de les famílies catalanes i espanyoles. D'aquesta manera, tots els indicadors disponibles han presentat registres màxims històrics. Aquest és el cas de les pernoctacions en establiments hotelers que, amb 55,3 milions el 2016, han presentat un nou rècord i acumulen, des del 2007, un augment del 30,9 %. Si es desagreguen les dades de viatgers en establiments hotelers, el turisme estranger va avançar un intens 8,4 % (fins als 11,7 milions, una xifra que també supera llargament els 8,2 milions del 2007), mentre que els domèstics van créixer el 7,7 % (fins als 7,5 milions). Finalment, el grau d'ocupació hotelera va augmentar fins al 67,2 %, aproximadament 3,8 punts percentuals per sobre del 2015, un valor força superior també a la mitjana dels anys 2008-2014 (del 59,4 %).

Altres branques vinculades, directament o indirectament, als serveis turístics o a l'exportació de mercaderies, també van presentar increments rellevants. Aquest va ser el cas de l'hostaleria (amb un pes sobre el VAB terciari del 7,7 % el 2015 i un augment real el 2016 del 4,3 %), dels transports i emmagatzematge (augment del 3,0 %) i la d'informació i comunicacions (creixement del 6,4 %); també van presentar creixements les activitats immobiliàries¹ i les activitats professionals, científiques i administratives, que el 2015 aportaven un 15,7 % i un 13,8 % del VAB de

¹ El concepte d'activitats immobiliàries inclou els subgrups de la CNAE-2009 corresponents a tres dígits: compravenda de béns immobles per compte propi, lloguer de béns immobles per compte propi i activitats immobiliàries per compte de tercers.

Taula 1.7 Indicadors d'activitat de la construcció a Catalunya. 2015-2016

Taxes de variació interanual en % i número de aturats en milers

	2015	2016
Habitatges iniciats	60,6	34,7
Habitatges acabats	-28,3	37,2
Habitatges en construcció ¹	45,6	44,6
Consum de ciment	6,2	6,0
Ocupació (EPA) ²	0,7	0,9
Afiliació (SS) ³	5,5	4,7
Atur registrat ⁴	60,3	48,2

1. Habitatges en construcció com a estimació pròpia a partir de la suma dels iniciats l'any anterior més l'any actual.

2. Ocupats EPA a la construcció totes les edats.

3. Afiliats al règim general i autònoms de la Seg. Soc. al sector de la construcció assignables a alguna comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable.

4. Aturats de la construcció comarcalitzables en milers. Observatori d'Empresa i Ocupació.

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat, de l'IDESCAT, i de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

serveis, i que van créixer un 1,6% i un 8,9%, respectivament. En canvi, tot i la forta empenta ocupacional i de la demanda estrangera, el comerç (la branca terciària més rellevant, que suposava un 20,6% del VAB dels serveis el 2015) va augmentar a un ritme contingut, de l'1,5% el 2016. Tot i això, atesa la seva importància relativa, no es pot menystenir aquest creixement, com mostra la forta expansió de les vendes en grans superfícies, així com la recuperació del consum familiar. Així, per exemple, i tal com

reflecteix l'enquesta de pressupostos familiars (del 2016), l'augment de les compres de les famílies catalanes en alimentació o transports (inclosa la compra de vehicles), van presentar increments superiors del 3,5% i del 3,6%, respectivament. La resta de serveis privats també van avançar, encara que en l'àmbit dels financers continua el procés de contracció del seu valor afegit derivat, fonamentalment, de la reducció de plantilles (caiguda del VAB del sector del -2,0%). En l'àmbit dels serveis

Taula 1.8 Indicadors d'activitat terciària a Catalunya. 2014-2016

Taxes de variació interanual i grau d'ocupació en %, aturats en milers

	2014	2015	2016
Vendes en grans superfícies			
Total	-2,3	1,3	0,8
Alimentació	-2,7	0,0	1,0
Resta	-2,0	2,3	0,7
Establiments hotelers			
Pernotacions a Catalunya	1,9	3,5	6,9
Viatgers	3,5	5,4	8,0
Grau d'ocupació	61,1	63,4	67,1
Grau d'ocupació ¹	0,6	2,3	3,7
Transport de viatgers ²			
Aeri	4,2	4,0	10,5
Transport de mercaderies per vaixell (tones)			
Port Barcelona	9,5	1,3	3,9
Port Tarragona	13,9	3,7	-4,9
Mercat de treball			
Ocupació (EPA) ³	2,8	0,8	4,4
Afiliació (SS) ⁴	2,5	3,9	4,0
Atur registrat ⁵	387,3	357,1	321,1

1. Canvi en punts percentuals en relació amb el mateix període de l'any anterior. 2. Trànsit de viatgers. 3. Ocupats EPA als serveis (públics i privats) de totes les edats.

4. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i autònoms de la Seg. Soc. al sector serveis, amb discrepàncies respecte al total de Catalunya com a conseqüència de l'afiliació no comarcalitzable (inclou sector públic i privat). 5. Atur del sector serveis, activitat en què treballa el demandant o que va treballar en la seva darrera feina.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT i de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula 1.9 Indicadors del mercat de treball a Catalunya. 2015-2016

Valors absoluts en milers de persones i taxes de variació en %

	Atur registrat		Atur EPA ¹	
	2015	2016	2015	2016
Valors absoluts				
Agricultura	13,7	11,9	9,1	8,6
Indústria	70,8	59,4	33,9	32,6
Construcció	60,3	48,2	24,8	18,3
Serveis	357,1	321,1	175,8	160,7
SOA ²	32,7	30,0	459,6	373,4
Total	534,5	470,6	703,1	593,7
Taxes de variació				
Agricultura	-2,2	-12,9	-5,2	-5,5
Indústria	-15,2	-16,1	-9,5	-3,8
Construcció	-20,9	-20,0	-19,2	-26,2
Serveis	-7,8	-10,1	-7,5	-8,6
SOA ²	-0,1	-8,1	-9,1	-18,7
Total	-10,0	-11,9	-9,1	-15,6
	Afiliats a la Seg. Soc. ³		Ocupats EPA ⁴	
	2015	2016	2015	2016
Valors absoluts				
Agricultura	32,6	32,7	47,8	50,8
Indústria	446,7	458,2	582,1	583,6
Construcció	170,9	178,9	182,6	184,2
Serveis	2.281,1	2.371,7	2.265,2	2.365,2
Total	2.931,4	3.041,6	3.077,7	3.183,9
Taxes de variació				
Agricultura	0,3	0,3	6,0	6,2
Indústria	2,1	2,6	4,3	0,3
Construcció	5,5	4,7	0,7	0,9
Serveis	3,9	4,0	0,8	4,4
Total	3,7	3,8	1,5	3,4

1. Aturats de totes les edats segons sector d'ocupació l'últim any, si més d'un any aturat classifica com SOA.

2. Aturats i registrats sense ocupació anterior, amb més de dos anys d'atur o que busquen la primera ocupació.

3. Afiliats a la Seguretat Social (règim general i autònoms) assignables a alguna comarca amb discrepàncies amb el total de Catalunya per l'afiliació no comarcalitzable. No inclou el règim agrari.

4. Ocupats EPA de totes les edats. 5. Desocupats EPA totes les edats.

Font: BBVA a partir de dades de l'INE i de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

col·lectius, destaca la recuperació dels educatius (augment d'un 3,6%) i sanitaris (4,9%), mentre que va continuar la suau contracció experimentada el 2015 pels de l'administració pública (un -0,8%). Amb aquests resultats, el valor afegit generat pels serveis col·lectius supera ja en un 15,5% el del 2007.

Aquesta prou intensa activitat terciària s'ha reflectit amb especial intensitat en l'ocupació, atesa la menor productivitat que presenta el sector. Així, el 2016, els llocs de treball en els serveis (mesurats per l'EPA) van augmentar d'un molt intens 4,4% o d'un elevat, també, 3,9% en termes de l'afiliació a la Seguretat Social. Aquests augments continuen la trajectòria encetada a partir del 2013, de manera que els 2,4 milions

d'ocupats en els serveis el 2016 (EPA) ja superen en un 3,7% els 2,3 milions del 2007.

En l'àmbit industrial, el 4,0% de creixement del VAB en termes reals el 2016 se suma al del 2014 i del 2015, quan s'incrementà en un 3,1% i un 3,7%, respectivament, cosa que situa la millora acumulada 2013-2016 en un 11,2%. Aquest augment reflecteix comportaments força diferenciats entre les seves principals branques, especialment dins de les distintes indústries manufactureres, però també entre les produccions industrials i les d'energia, extractives, aigua i gas i reciclatge. El 2016, aquestes darreres van mostrar un augment del 3,0%, mentre que les produccions manufactureres van créixer sensiblement per sobre, fins al 4,2%.

Taula 1.10 Balança comercial de mercaderies de Catalunya amb l'estranger. 2013-2016

Milions d'euros corrents i taxes de variació i taxa de cobertura en %

	Taxes de variació					
	Exportacions	Importacions	Saldo	Taxa de Cobertura ¹	Exportacions	Importacions
2012	58.853	69.770	-10.917	84,4	7,1	-2,5
2013	58.957	67.381	-8.424	87,5	0,2	-3,4
2014	60.291	72.221	-11.929	83,5	2,3	7,2
2015	63.885	76.178	-12.293	83,9	6,0	5,5
2016	65.142	77.825	-12.683	83,7	2,0	2,2

¹. Proporció d'exportacions respecte les importacions.

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

A més a més, i atesa la dinàmica de l'activitat en aquestes dues grans branques industrials els darrers anys, s'han alterat tant els seus pesos en el VAB com, en particular, la seva posició respecte de la situació prèvia a l'inici de la crisi. Així, per a les produccions energètiques, extractives d'aigua i reciclatge, que aportaven l'11,2% del VAB industrial el 2007, el seu major creixement 2007-2016 (d'un 2,1% anual, un 21,1% acumuladament) ha augmentat el seu pes fins al 16,2%, mentre que les típicament manufactureres han perdut posicions en el valor afegit industrial, del 88,7% al 83,8%, respectivament, entre 2007 i 2016, amb un canvi acumulat aquests anys del -5,8%. En aquest darrer cas, aquesta reducció reflecteix la seva contracció a la crisi 2007-2013 (d'un notable -19,1%), que només s'ha pogut compensar parcialment per la millora a la recuperació 2013-2016 (del 12,4%).

En l'àmbit de les produccions manufactureres, destaquen, per ordre decreixent d'intensitat en el creixement el 2016, els resultats de les indústries tèxtils, de la confecció, cuir i calçat (fort augment del 7,8%), la metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària, i la fabricació de productes farmacèutics (tots dos amb un augment del 7,3%), la de maquinària i equipaments (7,0%) i la de productes del cautxú i matèries plàs-

tiques (6,6%). Aquest conjunt de branques, que el 2015 aportaven un 31,4% del VAB de la indústria i energia, van créixer per sobre de la mitjana de la indústria manufacturera (4,2%). De la seva banda, van augmentar per sota de la mitjana les indústries químiques i de refinació de petroli (amb un 4,1%), les de l'alimentació, begudes i tabac (3,6%), la de productes informàtics i electrònics, i materials i equips elèctrics (3,3%), la de material de transport (1,5%), els altres productes minerals no metàl·lics (1,2%) i el conjunt integrat per les indústries de mobles, reparació i instal·lació de maquinària i equipament i indústries manufactureres diverses (0,7%). Finalment, les indústries de la fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats van davallar un 1,0%.

Amb aquests registres d'activitat, no ha d'estranyar la recuperació de l'ocupació en el sector industrial que, mesurada per l'afiliació total a la Seguretat Social, va avançar un 2,7%, de manera que l'ocupació a la indústria ha perllongat el període de creixement encetat el 2014; amb aquests resultats, entre el 2013 i el 2016, la indústria ja acumula un augment ocupacional del 6,7% (EPA). Però malgrat aquesta millora, els 584.000 ocupats del 2016 encara es troben lluny dels 775.000 del 2007, per la forta contracció experimentada els anys 2007-2013, quan la in-

Taula 1.11 IPC a Catalunya. 2013-2016

Taxes de variació interanual en %

	2013	2014	2015	2016
Índex general	1,7	0,1	-0,2	0,1
Aliments i beg. no alcohòliques	2,8	0,1	1,8	1,7
Begudes alcohòliques	6,1	1,2	1,1	0,4
Vestit	0,2	0,2	0,4	0,7
Habitatge	1,7	1,7	-1,5	-3,6
Parament llar	1,7	-0,1	0,2	1,0
Medicina	5,1	0,7	0,1	0,2
Transports	-0,1	-1,1	-4,5	-2,0
Comunicacions	-4,3	-6,1	-1,8	2,5
Esbarjo i cultura	1,3	-0,7	0,1	-0,6
Ensenyament	10,5	0,9	1,3	1,1
Hotels i restaurants	0,9	0,5	1,0	1,3
Altres	2,7	1,6	2,0	2,0

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT.

Taula 1.12 Evolució del VAB pb de les demarcacions catalanes. 2013-2016

Taxes reals de variació interanual en %

Any	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
2013	-0,3	-0,8	-1,3	-3,1	-0,7
2014	2,9	0,5	0,9	-1,2	2,2
2015	3,1	3,8	2,0	4,0	3,2
2016	3,5	3,2	2,6	2,9	3,4

Font: Dades de Catalunya a partir de l'IDESCAT, demarcacions estimació BBVA.

Taula 1.13 VAB¹ pb per components de l'oferta a les demarcacions catalanes

Taxes de variació interanual en %

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Barcelona	9,1	4,5	3,7	3,2	3,5
Girona	7,5	4,1	2,3	2,9	3,2
Lleida	13,3	3,3	0,1	1,7	2,6
Tarragona	9,6	1,4	3,5	3,3	2,9
Catalunya	10,1	4,0	3,2	3,1	3,4

Font: Dades de Catalunya a partir de l'IDESCAT, demarcacions estimació BBVA.

Taula 1.14 Indicadors d'activitat de la construcció a les demarcacions catalanes. 2016

Taxes mitjanes de variació interanual en %

	Habitatges en construcció ¹	Habitatges iniciats ²	Habitatges acabats ²	Aturats (SOC)	Afiliats (SS) ³
Barcelona	50,8	39,5	55,5	-19,8	5,1
Girona	51,7	54,0	36,0	-19,8	3,7
Lleida	-15,4	-22,6	-36,2	-18,3	0,6
Tarragona	42,4	8,6	37,3	-21,9	5,7
Catalunya	44,6	34,7	37,2	-20,0	4,7

1. Habitatges en construcció com a estimació pròpia a partir de la suma dels iniciats a l'any anterior més l'any actual.

2. Distribució dels habitatges iniciats i acabats per demarcacions a partir d'assignar cada comarca a una única demarcació, amb discrepàncies si el criteri de distribució és assignant municipis a demarcacions.

3. Afiliats al règim general i autònoms de la Seg. Soc. al sector de la construcció assignables a una comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable.

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat, i l'Observatori del Treball i Model Productiu.

dústria va perdre 228.000 llocs de treball (un 29,4% de l'ocupació existent el 2007).

Ja s'ha comentat que el 2016 la construcció va presentar creixements del seu VAB del 3,2%, els primers des del 2007, un augment que reflecteix la combinació d'aportacions diferents dels seus principals subsectors. Així, la branca amb més pes, la d'instal·lacions i acabament d'edificis (47,4% del VAB del sector el 2015), va avançar un 3,2%, mentre que la segona en importància, la d'edificació i promoció immobiliària (28,8% del valor afegit el 2015), va créixer a una taxa més moderada (2,4%). De la seva banda, la branca de demolició i preparació de terrenys (pes del 16,3%) va créixer un més que destacat 5,2% i la construcció civil (aportació del 7,5%) va avançar un més lleu 1,6% anual. Cal destacar, per la seva importància en la dinàmica

agregada, la lenta recuperació de la construcció residencial. En aquest àmbit, els habitatges iniciats han augmentat des del mínim de 3.000 el 2013 (un 96,4% per sota dels 85.500 iniciats el 2007) fins als 8.300 del 2016. Aquesta recuperació es veu acompanyada per la millora en els preus: pel conjunt del 2016 i per a tot Catalunya, l'INE estima que han augmentat un 7,0% en l'habitatge lliure (nou i de segona mà), mentre que, per a algunes ciutats catalanes, l'augment ha estat força més intens. Aquest és el cas de Barcelona (increment del 9,0% en el preu/m²) i Girona (augment del 5,9%), tot i que encara van continuar caient a Lleida i Tarragona (-6,9% a tots dos municipis). Finalment, l'obra pública va continuar mostrant augments continguts (1,6%), de manera que, amb un pes del 7,5% el 2015, va contribuir moderadament a l'avanç del valor afegit de la construcció. En aquest context productiu, no ha de sorprendre

Taula 1.15 Viatgers, pernoctacions i estada mitjana en establiments hotelers de Catalunya per marques turístiques¹. 2016

Taxes de creixement mitjà en % i estada mitjana en dies

	Viatgers	Pernoctacions	Estada mitjana
Barcelona	5,6	5,3	2,6
Costa Brava	5,7	6,4	3,4
Costa Daurada	6,8	7,3	3,7
Costa Barcelona	15,9	8,9	2,9
Paisatges Barcelona	15,8	19,3	1,7
Pirineus	13,4	14,4	2,0
Terres de Lleida	11,4	6,6	1,5
Terres de l'Ebre	8,3	14,3	2,7
Vall d'Aran	-3,3	-1,5	3,0
Catalunya	8,0	6,9	2,9

Barcelona: Barcelonès.

Costa Brava: Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany i Selva.

Costa Daurada: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.

Costa de Barcelona: Alt Penedès, Baix Llobregat, Garraf i Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

Paisatges de Barcelona: Anoia, Bages i Osona.

Pirineus: Alt Urgell, Alta Ribagorça, Berguedà, Cerdanya, Garrotxa, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Ripollès i Solsonès.

Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Vall d'Aran: Vall d'Aran.

1. Amb motiu de la creació de la comarca del Moianès, els municipis de Castellcir, Castellterçol, Granera i Sant Quirze de Safaja (que formaven part de la marca Costa Barcelona), a partir de gener del 2016 passen a formar part de Paisatges de Barcelona (nota d'IDESCAT)

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT.

que la recuperació del mercat de treball també es deixi notar a la construcció, un sector que va experimentar la contracció més important a la crisi (pèrdua entre el 2007 i el 2015 d'un insòlit 58,7%), explicant aproximadament dues terceres parts de la caiguda de l'ocupació catalana (cap a 277.000 llocs de treball, segons l'EPA, entre el màxim al quart trimestre del 2007 i el mínim del primer trimestre del 2014). A partir d'aquest mínim, l'ocupació a la construcció va començar, primer, a reduir lentament la seva taxa de caiguda i, posteriorment, a partir del quart trimestre del 2014, a recuperar creixement. Amb això, el darrer trimestre del 2016 acumula un augment de 8.700 nous ocupats des d'aquell mínim, tot i que la caiguda des del tercer trimestre del 2007 se situa encara en un elevat -58,1%.

Finalment, en l'àmbit del sector primari, l'augment del 10,1% citat més amunt va reflectir evolucions força disperses entre les

principals branques, com ha vingut passant els darrers anys, i, en particular, entre les activitats agrícoles i les ramaderes, amb modificacions també força diferents per a la pesca i la producció forestal. Així, el 2016, el VAB de l'agricultura va créixer un 12,4% per sobre del 9,0% ramader i l'augment del 3,8% de la pesca, mentre el forestal queia (un 1,7%).² Amb aquesta dinàmica, el pes del conjunt del sector del VAB de l'economia catalana se situa en el 0,9% el 2016, un registre no gaire diferent de l'1,1% del 2007, cosa que reflecteix que la seva dinàmica no es troba pràcticament vinculada al cicle econòmic.

2 Tot i això, aquesta estimació sectorial segur que serà revisada, a la baixa, quan l'IDESCAT presenti dades més definitives de creixement del 2016: per a aquest any, el DARP estima que mentre la producció agrícola va augmentar un 3,4% i la ramadera un 0,3%, el VAB agrari (agrícola i ramader) creix un 5,0%.

Taula 1.16 Ocupació EPA per demarcacions. 2014-2016

Valors absoluts en milers de persones i taxes de creixement i pes sobre Catalunya en %
Ocupats de totes les edats

Demarcació	Valors absoluts			Taxes de creixement			Pes sobre Catalunya		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Barcelona	2.234	2.266	2.365	2,6	1,4	4,4	73,7	73,6	74,3
Girona	303	307	316	-0,2	1,2	3,0	10,0	10,0	9,9
Lleida	183	189	188	-1,4	2,8	-0,3	6,1	6,1	5,9
Tarragona	310	317	315	2,8	2,2	-0,5	10,2	10,3	9,9
Catalunya	3.031	3.078	3.184	2,1	1,5	3,4	100,0	100,0	100,0

Font: BBVA a partir de dades de l'INE.

2. El fort augment del VAB el 2016 i la seva traducció territorial: creixements més intensos de les comarques centrals, l'eix metropolità de Barcelona i l'eix de Girona

La dinàmica sectorial comentada a l'apartat anterior és una mitjana de creixements en els diferents àmbits territorials força diversos i, atès que els pesos de cada sector són també molt diferents a cadascun dels eixos considerats, els efectes del canvi en el VAB sectorial tenen translacions variades en el territori. El 2016, reflectint aquesta diversitat, el creixement agregat del VAB dels diferents eixos va oscil·lar entre el increment molt intens del 4,0% de les comarques centrals i el feble augment del 0,9% de les comarques de muntanya, mentre que la resta d'eixos mostraven avenços en general prou rellevants: 3,5% l'eix metropolità de Barcelona, 3,2% el de Girona, el 2,9% el pla de Lleida i el 2,3% les Terres de l'Ebre. A continuació es presenten els resultats desagregats en cadascun dels set eixos territorials en els quals es divideix Catalunya: les comarques de l'eix de Girona, les de muntanya i el pla de Lleida a ponent, les centrals i les de l'àrea metropolitana de Barcelona a la demarcació barcelonina i les del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre a la de Tarragona. Es presenten ordenades de més a menys creixement del VAB en el 2016.

El 2016, l'intens increment del VAB de les comarques centrals (4,0%) és un reflex del fort augment de l'activitat industrial (4,7%) i dels serveis (3,6%)

Les comarques centrals van presentar el 2016 un augment del VAB del 4,0%, un registre superior a la mitjana de Catalunya (3,4%). Això resulta d'un elevat increment dels serveis, la principal branca d'activitat (vora el 55% del VAB de l'eix), que van augmentar un prou intens 3,6% (3,1% a Catalunya). A aquesta empena, s'hi va sumar la molt positiva dinàmica industrial (36% del VAB), que va avançar d'un més alt 4,7% (4,0% a Catalunya), mentre la construcció (aportació del 6,1% del VAB d'aquestes comarques el 2015) creixia moderadament (1,2%, lluny del 3,2% de mitjana catalana). Finalment, el primari, amb un pes de només el 3,2% del total, avançava un alt 11,9% (10,1% a Catalunya).

Amb aquests registres del 2016, les comarques centrals consoliden la recuperació encetada el 2014, que ja acumula, des del 2013, un augment del VAB del 10,1%. Amb tot, els estralls de la crisi 2007-2013 (caiguda del 15,1%) no han pogut ser encara reabsorbits, de manera que el VAB de l'eix el 2016 (en termes constants) s'ha situat un 6,5% per sota del del 2007. Aquests són uns registres sensiblement pitjors que els del conjunt català, que ha gaudit del major pes dels serveis (un 73,7% respecte al VAB total el 2015 per al conjunt català si es compara amb el 54,9% de les comarques centrals), cosa que ha situat el VAB català un 1,1% per sobre dels registres del 2007. Aquests resultats menys positius reflecteixen el pes industrial més elevat a les comarques centrals (un 35,8% el 2015, en comparació amb el 17,4% català). En conjunt, els anys 2007-2013 la davallada del VAB industrial a les comarques centrals fou d'un prou notable -17,2% (força superior a la caiguda del 15,3% de Catalunya). En

canvi, el període 2013-2016 ha contemplat un increment acumulat del VAB de les comarques centrals del 10,7%, similar a l'11,2% català.

Amb el resultat del 2016, el VAB terciari a les comarques centrals ja supera, mesurat en termes constants, en un 11,6% el del 2007, un registre idèntic a l'assolit per aquest sector a Catalunya. Per branques, el seu dinamisme el 2016 deriva tant del creixement dels serveis privats (3,7%, per sobre el 3,2% de Catalunya) com dels col·lectius (augment del 3,2%, també superior al 2,8% català). Aquest comportament el 2016 trenca amb les tendències que havien emergit els primers anys de la crisi, quan el que destacava eren augments dels serveis col·lectius i davallades dels privats. D'aquesta manera, el VAB dels serveis privats el 2016, en termes constants, acumulava un augment del 9,6% per sobre del del 2007, de manera que la recessió 2007-2013 (contracció del 2,2%) ha estat ja compensada amb la millora 2013-2016 (augment del 12,1%). Aquests són uns registres que estan en línia amb els assolits per Catalunya (augment del VAB 2007-2016 d'aquestes branques del 10,7%). En canvi, els serveis col·lectius no van experimentar la recessió (creixement, entre el 2007 i el 2013, d'un 8,5%), mentre que a la recuperació 2013-2016 van créixer un 9,1%. Això permet que el VAB dels serveis col·lectius el 2016 sigui ja un 18,4% superior al del 2007 (una xifra superior al 15,5% català).

Dins dels serveis privats, en aquestes comarques destaquen el comerç (29,2% del VAB dels serveis i creixement del 2,5%), les activitats professionals i administratives (11,8% del VAB i fort augment del 9,5%), les immobiliàries (contribució del 10,5% al VAB del sector i creixement del 4,0%) i l'hostaleria (6,2% del VAB i sòlida pujada del 3,5%).³ A aquests sectors, cal sumar-hi els resultats menys positius o les caigudes de les activitats artístiques (pes del 6,2% i augment d'un 1,1%), els transports i l'emmagatzematge (amb una aportació del 6,2% del sector i creixement del 2,4%) i les activitats financeres i d'assegurances (pes del 2,9% i retrocés d'un 2,0%). Pel que fa als serveis col·lectius, els increments van ser intensos en els sanitaris (10,7% del VAB de serveis i augment d'un 5,1%) i educatius (8,0% del VAB i increment del 4,9%), mentre que els oferts per les administracions públiques (6,3% d'aportació) es van contreure (-2,3%).

Amb aquests registres productius, l'afiliació als serveis a aquestes comarques va augmentar el 2016 un notable 4,9% (lleugerament per sota del 5,3% del 2015), uns increments que han permès ja superar l'ocupació prèvia a la crisi: les pèrdues 2007-2013 (caiguda d'un 5,0%, dels 10.000 als 95.000 afiliats) han estat més que compensades pel 13,7% d'augment 2013-2016 (dels 95.000 als 108.000 afiliats), de manera que el 2016 l'afiliació als serveis ja supera, en un 8,0%, la del 2007.

De la seva banda, l'augment del 4,7% del VAB industrial el 2016 s'afegeix als registres positius dels anys anteriors, de manera que, entre el mínim del 2013 i el 2016, la recuperació ha estat ja

³ A les comarques centrals, l'afiliació al comerç va augmentar un 3,0% el 2016, i ho va fer de manera molt més intensa a les branques d'activitats professionals i administratives (9,3%), les immobiliàries (6,8%) i l'hostaleria (4,9%).

d'un 10,7%, tot i que la intensa contracció en el període 2007-2013 (del -17,2%) continua sense haver-se assolit en la seva totalitat: el 2016 el VAB del sector és encara un 8,4% inferior al del 2007.

El resultat del VAB industrial el 2016 reflecteix la forta empenta de les produccions manufactureres, la part més rellevant de la indústria (86,2% del VAB industrial el 2015), que van avançar un sòlid 5,4% (força per sobre del 4,2% català), mentre que el creixement nul dels productes energètics, d'aigua, gas i reciclatge va frenar el creixement agregat (del 0,2%). Igualment com en el 2016, la dinàmica del conjunt del període 2007-2016 de manufactures i la de les produccions energètiques i la resta de branques associades mostra diferències, lligades principalment a les fonts d'energia. Succintament, es pot afirmar que aquestes darreres produccions han estat a banda del cicle econòmic i, fins i tot, han augmentat el VAB els anys 2007-2016, mentre que les manufactures han presentat l'esperada relació amb la conjuntura. Així, aquestes darreres van presentar una contracció rellevant del VAB a la crisi 2007-2013 (del -22,0%) i una prou notable millora els anys 2013-2016 (del 12,4%), cosa que s'ha traduït en una caiguda acumulada del 12,3% encara per al període 2007-2016. En canvi, les produccions energètiques, d'aigua, gas, extractives i reciclatge van transitar per la crisi 2007-2013 sense veure's afectades, tot acumulant una millora del seu VAB d'un 6,0% anual (un 42,1% acumulat, molt per sobre del 15,1% del conjunt de Catalunya), mentre que a la recuperació 2013-2016 l'avenç ha estat molt contingut (0,3%, lluny del 5,3% català), tot i que el canvi total 2007-2016 acumula un notable increment, mesurat en termes constants, del 42,6%.

El notable augment del 5,4% de les produccions manufactureres reflecteix l'efecte combinat d'alts ritmes d'expansió a algunes de les més importants produccions. Aquest va ser el cas de les indústries d'alimentació, begudes i tabac (27,3% del VAB del sector el 2015), que van créixer un important 6,0%; de la metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics (13,5% del VAB manufacturer), que va augmentar un més que notable 8,0%; de la branca del tèxtil, confecció, cuir i calçat (10,9% del VAB industrial) que va créixer un també alt 7,8% i la maquinària i equips (10,2% del VAB) amb un rellevant augment del 8,8%.⁴ A aquests, s'hi van afegir els del cautxú i matèries plàstiques (5,0% del VAB i creixement del 7,7%), la química (4,5% del VAB i augment del 8,8%) i els productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (2,8% del VAB i augment del 4,7%). En canvi, el material de transport (pes del 6,3%), va créixer un modest 0,3% i la fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats (aportació del 8,3% del sector el 2015) va restar creixement (caiguda de l'1,7%).

Com a resultat d'aquesta dinàmica, el 2016, l'afiliació al sector va augmentar un prou notable 4,1%, un creixement només una mica inferior del del 2015 (4,7%), de manera que els 50.000 afiliats a la indústria el 2016 (mitjana anual) són ja en un 11,1% els

existents en el mínim al qual es va arribar el 2013 (45.000); tot i això, la forta contracció de la crisi 2007-2013 (-27,3%) no s'ha superat, de manera que l'afiliació a la indústria el 2016 es troba encara un 19,2% per sota de la del 2007 (56.000).

L'increment de l'1,2% del VAB de la construcció el 2016 situa el canvi 2007-2016 encara en un terreny molt negatiu, amb una contracció acumulada del VAB del 56,9%, cosa que reflecteix la extraordinària duresa de la crisi 2007-2015 (contracció del 57,4%), una pèrdua que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la modesta millora de l'exercici 2016 (1,2%). Part d'aquest retrocés tan important recull la molt negativa dinàmica de la construcció residencial fins als exercicis 2013 i 2014, quan es van assolir els mínims en habitatges iniciats (102 cadascun dels dos anys), fet que va acumular una contracció 2007-2014 en aquesta variable d'un extraordinari 98,9% (dels 9.300 iniciats el 2007 als 102 citats); en canvi, entre el 2014 i el 2016 els habitatges nous iniciats han augmentat fins a assolir els 357, tot i que, en relació amb els valors del 2007, encara es troben un 96,2% per sota.

Sectorialment, els resultats de la construcció el 2016 reflecteixen els augments de la branca d'instal·lacions i acabament d'edificis (3,8%, respecte al 3,2% català) i l'obra civil (un 1,6% similar al del conjunt del país) i les reduccions que encara van presentar l'edificació i promoció immobiliària (-0,4%, davant del creixement català del 2,4%) i demolició i preparació de terrenys (contracció del 2,4%, molt allunyada de l'augment del 5,2% de Catalunya). Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació va créixer un 3,4% (4,7% a Catalunya), per sota del 5,4% del 2015, de manera que amb aquests augments del 2015 i el 2016, l'afiliació a la construcció només ha recuperat una part de les pèrdues de la crisi: la destrucció 2007-2014 (destrucció de 16.000 afiliats, des dels 28.000 del 2007, una caiguda del 58,4%) només s'ha recuperat suaument (fins al miler d'afiliats el 2016, un 9,0% addicional), cosa que situa la reducció acumulada fins al 2016 en el 54,7% dels efectius existents el 2007.

Pel que fa al primari, la seva evolució positiva reflecteix, principalment, els resultats de la ramaderia (pes sobre del VAB del primari el 2015 del 88,9%), que va experimentar un augment d'un notable 10,5% (per sobre del 9,0% de Catalunya). De la seva banda, l'agrícola (que aportava el 9,4% del VAB sectorial) va presentar una alça major, del 28,5%,⁵ mentre que el forestal queia un 0,2%. En l'àmbit ramader, la producció del porquí (vora del 65% del VAB del sector) va avançar un prou alt 8,9%, un increment que es va veure reforçat pel de l'aviram (15,5% del VAB i augment del 16,2%).⁶ Finalment, entre els subsectors agrícoles, la producció de cereals (amb un pes sobre el VAB del subsector agrícola proper al 48%) va presentar una alça important (47,1%).

⁵ El 2015, a les comarques centrals, els cereals pesaven vora del 48% del VAB agrícola i el 2016 la producció va augmentar un molt intens 60,6%.

⁶ A les comarques centrals, les places de porquí i aviram van créixer un 2,7% i un 6,9%, respectivament, mentre que les dades de sacrificis (pes canal total) per a la demarcació de Barcelona mostren un augment d'un 16,3% i d'un 1,8%, respectivament.

⁴ A les comarques centrals, l'afiliació a aquestes produccions manufactureres el 2016 va augmentar un 6,7% a les indústries alimentàries, un 2,9% a la metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics, un 2,7% en el tèxtil, confecció, cuir i calçat i un 7,9% a la maquinària i equipaments.

Taula 2.1 Creixement del VAB pb comarcal per sectors. 2016

Taxes reals de variació interanual en %

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	2,5	-0,4	3,5	3,6	1,7
Alt Empordà	7,9	4,8	2,5	2,3	2,9
Alt Penedès	3,4	3,8	4,6	3,4	3,6
Alt Urgell	8,6	2,3	0,7	1,5	1,9
Alta Ribagorça	11,8	-1,8	2,4	2,5	1,5
Anoia	17,0	3,3	2,1	3,8	3,8
Bages	11,4	4,6	1,5	2,7	3,5
Baix Camp	0,9	3,4	4,2	3,2	3,3
Baix Ebre	13,2	1,7	2,2	2,3	2,9
Baix Empordà	10,1	3,0	1,4	1,4	1,8
Baix Llobregat	19,2	4,8	3,8	3,3	3,7
Baix Penedès	3,6	6,2	2,9	4,4	4,7
Barcelonès	-0,0	4,0	3,0	3,0	3,1
Berguedà	11,3	-0,0	1,0	3,0	2,7
Cerdanya	8,1	5,6	2,7	3,4	3,6
Conca de Barberà	10,8	3,7	4,1	2,0	3,4
Garraf	8,9	4,9	5,4	4,8	4,9
Garrigues	9,7	2,5	-0,9	1,7	3,6
Garrotxa	7,1	3,8	2,7	4,0	3,9
Gironès	6,6	4,2	3,1	3,5	3,6
Maresme	2,1	4,5	5,7	3,2	3,6
Moianès	5,1	6,4	-4,5	0,4	2,5
Montsià	17,2	1,4	0,3	4,1	3,8
Noguera	15,3	3,6	-0,5	1,5	3,4
Osona	11,1	6,0	1,4	4,8	5,3
Pallars Jussà	15,2	-6,5	3,0	1,8	-0,8
Pallars Sobirà	7,6	-6,6	1,1	0,3	-2,1
Pla d'Urgell	15,6	5,1	0,9	1,6	3,8
Pla de l'Estany	6,7	7,6	2,1	2,5	4,7
Priorat	1,8	6,2	2,0	3,9	4,4
Ribera d'Ebre	12,1	0,1	-3,5	2,2	0,5
Ripollès	4,4	1,3	1,0	2,3	1,9
Segarra	18,0	3,6	-1,6	1,8	3,5
Segrià	12,6	5,0	0,1	1,7	2,5
Selva	5,4	4,0	2,1	3,5	3,6
Solsonès	17,6	4,2	-1,2	3,2	3,5
Tarragonès	8,9	0,2	4,7	3,3	2,7
Terra Alta	4,4	2,0	-0,6	0,7	1,6
Urgell	13,7	4,5	0,7	1,7	3,4
Vall d'Aran	5,4	-6,2	-0,6	0,5	-0,5
Vallès Occidental	8,9	4,7	4,5	4,1	4,3
Vallès Oriental	7,7	5,8	5,6	2,9	4,1
Catalunya	10,1	4,0	3,2	3,1	3,4

Font: Dades de Catalunya a partir de l'IDESCAT, detall comarcal estimació BBVA.

El VAB de l'eix metropolità de Barcelona avança el 2016 amb força (3,5%) per l'intens augment industrial (4,5%) i l'empenta terciària (3,2%)

L'eix metropolità de Barcelona va presentar el 2016 un augment del VAB del 3,5%, en línia amb la mitjana catalana del 3,4%, reflectint la dinàmica molt positiva assolida tant pels serveis com per la indústria. Els primers (un 77,8% del VAB de l'eix el 2015), van créixer a una sòlida taxa anual del 3,2% (superior al 3,1% català), mentre la indústria (18,0% del VAB d'aquestes comarques total) també creixia fortament, un 4,5% (igualment per damunt del 4,0% de Catalunya). De la seva banda, la construcció (pes del 4,0% del VAB el 2015) va augmentar un 3,9% (3,2% a Catalunya) i el primari (aportació de només el 0,2% del VAB d'aquestes comarques), creixia un 5,1% (10,1% a Catalunya). Amb aquests registres del 2016, l'eix metropolità consolida la recuperació encetada el 2014 (increment acumulat 2013-2016 del 9,8%), fet que supera ja la caiguda del 6,2% dels anys 2007-2013, de manera que el 2016 el VAB de l'eix (mesurat en termes constants) s'ha situat un 3,0% per sobre del del 2007. Aquestes dades suggereixen que l'eix metropolità de Barcelona ha presentat una major resistència als efectes de la crisi que la del conjunt de Catalunya, al temps que està aprofitant millor la recuperació. De fet, la caiguda del seu VAB el 2007-2013 va ser del 6,2% (per sota de la contracció del 7,3% catalana); igualment, els anys 2013-2016, quan el VAB català ha acumulat un augment del 9,1%, l'eix metropolità de Barcelona ha presentat uns registres més favorables, del 9,8%. D'aquesta manera, el saldo final de la crisi i la recuperació (el conjunt del període 2007-2016) ha estat d'un augment del 3,0% en el seu VAB, sensiblement superior a l'1,1% català.

Amb el prou intens augment dels serveis a l'eix metropolità de Barcelona el 2016 (creixement del 3,2%), el VAB terciari ja ha superat, en un 12,8% en termes constants, els valors del 2007, un registre també més positiu que el del conjunt català (11,6%). Els resultats del terciari el 2016 expressen els efectes del creixement dels serveis privats (3,3%, en comparació amb el 3,2% de Catalunya), el sector dominant a aquestes comarques (81,6% del VAB dels serveis el 2015); aquest augment, addicionalment, ha rebut el suport, també, de la millora dels serveis col·lectius (un 2,9%), una branca que té menys pes en aquestes comarques que a la mitjana catalana (18,4% del VAB terciari el 2015 a l'eix metropolità respecte al 19,4% del conjunt català).

Aquesta distinta dinàmica del 2016 dels serveis privats i públics reflecteix tendències més de fons. De fet, els serveis privats han patit els efectes del cicle d'una manera més intensa que els col·lectius, de manera que el resultat 2007-2016 és menys positiu, tot i que tots dos tipus de serveis han superat ja els registres del VAB del 2007. Així, el 2016, els oferts pel sector privat han assolit un valor que supera, en termes constants, en un 12,4% els valors del 2007, uns registres millors que els observats pel conjunt de Catalunya (augment 2007-2016 del 10,7%), cosa que reflecteix augments tant en els anys de recessió 2007-2013 (2,4%) com en els de la millora 2013-2016 (9,8%). De la seva banda, els serveis col·lectius a les comarques de l'eix metropo-

litat de Barcelona van mostrar augments més intensos entre el 2007 i el 2013 (7,3%) i un mateix 7,3% entre el 2013 i el 2016, de manera que el VAB generat per aquests serveis el 2016 se situa ja un 15,1% per sobre del del 2007 (una xifra similar a la del conjunt de Catalunya, on han acumulat un creixement del 15,5%). Aquesta dinàmica productiva es tradueix un notable augment en l'ocupació: el 2016, el nombre d'afiliats del terciari a les comarques metropolitanes de Barcelona va augmentar un 4,0%, per sobre del 3,8% del 2015. Amb aquestes millores, l'afiliació als serveis ha recuperat bona part de la davallada generada a la crisi: respecte als 1,68 milions d'afiliats del 2007, els 1,74 milions del 2016 se situen un 3,0% per sobre, allunyats ja del mínim del 2013 (1,57 milions). Aquests resultats agregats tradueixen notables diferències entre l'augment ocupacional dels serveis privats i dels col·lectius. Aquests darrers van resistir prou la crisi i no van reduir afiliació (entre el 2008 i el 2012 van presentar un increment del 2,3%) i el seu creixement 2012-2016 ha estat d'un 9,9%, de manera que aquest darrer any l'afiliació a aquests sectors ja supera en un 12,5% els registres del 2008; en canvi, els serveis privats van perdre ocupació de forma prou notable els anys 2008-2013 (un -9,1%), tot i que la recuperació posterior (un augment 2013-2016 de l'11,1%) ha permès recuperar totalment aquella pèrdua, de manera que l'afiliació a aquests serveis és ja un 1,0% superior a la del 2008.

Sectorialment, els bons resultats del 2016 en l'àmbit dels serveis privats reflecteixen augments rellevants en algunes branques, com les d'activitats professionals i administratives (14,4% d'aportació al VAB terciari i creixement del 9,0%), l'hostaleria (amb una aportació del 6,7% al VAB del sector i augment del 4,5%) i informació i comunicacions (pes del 6,0% i creixement del 6,6%), combinats amb creixements inferiors del comerç (un 19,7% del VAB dels serveis),⁷ que va créixer un 1,3%, les activitats immobiliàries (16,8% del VAB i augment d'un 1,5%), els transports i l'emmagatzematge (7,1% del VAB un creixement del 3,3%) i les activitats artístiques (pes del 5,6% i augment del 0,4%); en l'àmbit dels serveis col·lectius, destaquen els relativament intensos augments dels sanitaris (5,0%) i educatius (3,5%) i la contracció dels serveis d'administració pública (-0,8%).

De la seva banda, el fort creixement industrial a l'eix metropolità de Barcelona (4,5%) situa la recuperació del sector entre el mínim del 2013 i el 2016 en un prou rellevant 13,4%; tanmateix, tot i aquesta notable millora, la forta contracció del 2007-2013 (del -16,7%) encara s'arrossega, de manera que el VAB industrial el 2016 se situa encara un -5,5% per sota del del 2007. Des d'un punt de vista sectorial, el creixement del 4,5% el 2016 recull la forta empenta de les produccions estrictament manufactures (augment del 4,4%), amb el suport d'un destacat augment dels productes no manufacturats (6,0% en comparació amb el 3,0% de Catalunya). Com l'any 2016, la dinàmica 2007-2016 del VAB de manufactures i del de produccions energètiques, d'aigua i reciclatge ha estat sensiblement diferent, una diferència que reflecteix la forta vinculació dels resultats del VAB de

⁷ L'afiliació a les comarques metropolitanes de Barcelona el 2016 va créixer un important 5,7% a les activitats professionals i administratives, un 5,6% a l'hostaleria i un 7,1% al sector d'informació i comunicacions, mentre que al comerç creixia sensiblement menys (un 2,5%).

Taula 2.2 Aportacions sectorials a la variació del VAB pb comarcal. 2016

Dades en punts percentuals

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	0,1	-0,2	0,2	1,7	1,7
Alt Empordà	0,4	0,7	0,2	1,6	2,9
Alt Penedès	0,1	1,4	0,2	1,9	3,6
Alt Urgell	0,4	0,5	0,0	1,0	1,9
Alta Ribagorça	0,1	-0,4	0,2	1,6	1,5
Anoia	0,4	1,2	0,1	2,1	3,8
Bages	0,2	1,7	0,1	1,5	3,5
Baix Camp	0,0	1,0	0,3	2,0	3,3
Baix Ebre	0,9	0,4	0,2	1,5	2,9
Baix Empordà	0,2	0,3	0,1	1,1	1,8
Baix Llobregat	0,0	1,1	0,3	2,3	3,7
Baix Penedès	0,0	1,2	0,2	3,2	4,7
Barcelonès	-0,0	0,4	0,1	2,5	3,1
Berguedà	0,9	-0,0	0,1	1,7	2,7
Cerdanya	0,1	0,3	0,3	2,8	3,6
Conca de Barberà	0,4	2,2	0,2	0,7	3,4
Garraf	0,0	0,7	0,4	3,7	4,9
Garrigues	2,4	0,7	-0,1	0,6	3,6
Garrotxa	0,2	1,8	0,1	1,8	3,9
Gironès	0,1	0,6	0,1	2,8	3,6
Maresme	0,0	0,9	0,3	2,4	3,6
Moianès	0,3	2,4	-0,5	0,2	2,5
Montsià	1,1	0,5	0,0	2,2	3,8
Noguera	1,7	1,0	-0,1	0,7	3,4
Osona	0,5	2,2	0,1	2,5	5,3
Pallars Jussà	0,6	-2,5	0,3	0,9	-0,8
Pallars Sobirà	0,1	-2,5	0,1	0,2	-2,1
Pla d'Urgell	1,3	1,6	0,1	0,9	3,8
Pla de l'Estany	0,4	2,9	0,2	1,2	4,7
Priorat	0,2	2,2	0,1	2,0	4,4
Ribera d'Ebre	0,2	0,1	-0,1	0,3	0,5
Ripollès	0,1	0,5	0,1	1,3	1,9
Segarra	0,8	2,3	-0,1	0,5	3,5
Segrià	0,5	0,6	0,0	1,4	2,5
Selva	0,1	1,4	0,1	2,0	3,6
Solsonès	0,8	1,1	-0,2	1,7	3,5
Tarragonès	0,0	0,0	0,3	2,3	2,7
Terra Alta	0,6	0,8	-0,0	0,3	1,6
Urgell	1,0	1,4	0,0	0,9	3,4
Vall d'Aran	0,0	-0,8	-0,1	0,4	-0,5
Vallès Occidental	0,0	1,3	0,2	2,7	4,3
Vallès Oriental	0,0	2,2	0,2	1,7	4,1
Catalunya	0,1	0,8	0,1	2,3	3,4

Font: Estimació BBVA.

les branques energètiques, extractives, d'aigua i reciclatge a l'energia i, per tant, a les diferents dinàmiques de les distintes fonts d'energia. Succintament, es pot afirmar que aquestes darreres produccions han estat a banda del cicle econòmic i, fins i tot, han guanyat VAB els anys 2007-2016, en alguns àmbits de manera notable, mentre que les manufactures han mostrat una gran elasticitat al canvi de la renda i del PIB agregats. En concret, en aquestes comarques, el VAB de les produccions energètiques, d'aigua i reciclatge ja va presentar millores a la crisi 2007-2013 (un 2,6% anual, un augment acumulat aquests sis anys del 16,4%), a la qual cal sumar-hi l'increment del 17,7% del 2013-2016; d'aquesta manera, entre el 2007 i el 2016, l'augment ha estat (en termes constants) d'un notable 3,6% per any (un 37,0% en total). Aquest fort increment està en línia amb els registres mitjans de Catalunya (del 15,1% durant la crisi, del 5,3% durant la recuperació i del 21,1% conjuntament entre el 2007 i el 2016). De la seva banda, les produccions manufactureres van mostrar una pèrdua rellevant els exercicis de la doble recessió 2007-2013 (del -19,2%) i, tot i que van millorar notablement a la recuperació posterior del 2013-2016 (13,0%), la contracció acumulada 2007-2016 encara és del 8,8%.

Els resultats dels sectors manufactureres el 2016 reflecteixen augments importants en algunes branques: la química (14,5% del VAB del sector el 2015 i creixement del 4,5%), els productes farmacèutics (14,0% del VAB i augment del 7,3%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (9,4% del sector el 2015 i augment del 7,5%), la maquinària i equipaments (pes del 7,0%, amb un creixement del 7,2%) i el tèxtil, confecció, cuir i calçat (5,8% del VAB i un 8,2%). Al costat d'aquests sectors, van presentar augments més moderats els productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (5,7% del VAB i creixement d'un 3,2%), material de transport (11,5% del VAB industrial, que va créixer un 2,0%) i indústries alimentàries (10,5% del VAB, que va augmentar un 2,1%). Finalment, la fusta i paper, arts gràfiques (6,7% del VAB) va presentar una suau davallada (del 0,4%).

Finalment, el mercat de treball del sector industrial de l'eix metropolità de Barcelona va presentar una alça dels seus afiliats del 2,3%,⁸ una xifra sensiblement per sobre dels registres del 2015 (1,6%). Amb aquesta millora, l'afiliació a la indústria (291.000 cotitzants de mitjana del 2016) ja supera, en un 4,0%, el mínim del 2014 (280.000 afiliats); tot i això, la forta contracció dels pitjors anys de la crisi 2007-2014 (una molt intensa pèrdua del 31,2%) continua pesant sobre el nivell d'ocupació industrial, de manera que els afiliats del 2016 es troben encara un 28,5% per sota dels 407.000 del 2007.

Tot i la relativament intensa empenta de la construcció a les comarques metropolitanes de Barcelona el 2016 (el 3,9% citat), el canvi acumulat els anys 2007-2016 continua encara en un terreny molt negatiu (contracció acumulada del període del 46,9%), cosa que reflecteix la profunditat de la davallada

2007-2014 (-49,3%), que només s'ha pogut compensar parcialment per la recuperació 2014-2016 (4,8%).

El creixement agregat de la construcció el 2016 reflecteix augments de les seves principals branques. Així, l'edificació i promoció immobiliària va créixer un 4,0% (molt per sobre del 2,4% català) i les instal·lacions i acabament d'edificis un 3,1% (3,2% a Catalunya), mentre la demolició i preparació de terrenys presentava un fort augment del 7,9% (5,2% a Catalunya) i, finalment, l'obra civil avançava molt contingudament (un 1,7%, en línia amb l'1,6% del conjunt del país). Amb aquesta millora productiva, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer un prou intens 5,3% (per sobre del 4,7% català), tot continuant amb la forta progressió observada ja el 2015 (augment del 6,2%). Tot i aquests bons resultats, l'afiliació a la construcció només ha recuperat una part petita de les pèrdues de la crisi: la destrucció 2007-2014 (caiguda de 126.000 afiliats, dels 224.000 existents el 2007, una contracció del 56,4%) només s'ha recuperat molt suaument (augment d'11.500 afiliats entre el 2014 i el 2016, un 11,2%), cosa que situa la pèrdua acumulada fins al 2016 en el 51,2% dels efectius existents el 2007. Part d'aquest retrocés recull la dinàmica tan negativa de la construcció residencial fins al punt mínim del cicle residencial (2013), quan els nous habitatges iniciats començaren lentament a augmentar, després d'una extraordinària caiguda 2007-2013 del 94,8% (des dels 35.100 del 2007 als 1.800 del 2013); en canvi, a partir del 2013, l'activitat s'ha recuperat una mica i els habitatges iniciats han augmentat fins als 6.000 assolits el 2016, tot i que, en relació amb els valors del 2007, es troben encara un 83% per sota.

Pel que fa al primari, la positiva evolució del VAB d'aquest sector el 2016 reflecteix l'evolució del VAB agrícola, la principal branca del sector, amb vora el 60% del VAB, que va créixer un 3,4%, mentre la ramaderia (32,7% del VAB del sector) va presentar una alça del 8,6%) i la pesca també va contribuir a l'alça general (augment del 5,9%). Entre els subsectors agrícoles, destaca l'increment de l'1,1% de plantes i flors (pes sobre del VAB del subsector agrícola del 44,3% el 2015) i un 9,4% de les hortalisses (pes del 19,4%), mentre, en l'àmbit ramader, la producció d'aviram (més del 57% del VAB del subsector) va augmentar un 8,0%.⁹

Creixement del 3,2% del VAB de les comarques de l'eix de Girona el 2016, amb el suport dels augments importants de la indústria (4,1%) i dels serveis (2,9%) i la millora de la construcció (2,3%)

Les comarques de l'eix de Girona van presentar el 2016 un augment del VAB del 3,2%, un registre en línia amb el conjunt català (3,4%). Això va ser reflex dels bons registres de la principal branca d'aquestes comarques, els serveis (69,1% del VAB de l'eix), que van augmentar un prou notable 2,9% (3,1% de Catalunya); a aquests, s'hi van sumar els de la indústria (22,0% del

⁸ L'afiliació a les principals branques manufactureres també va augmentar amb força el 2016, tant per a la química (16%), com per als productes farmacèutics (3,4%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (2,6%), la maquinària i equipaments (1,6%) i el tèxtil, confecció, cuir i calçat (1,5%), i van presentar menys augments els productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (1,3%), el material de transport (4,0%) i les indústries alimentàries (1,5%).

⁹ A les comarques de l'àrea metropolitana de Barcelona, la producció de plantes i flors va presentar un descens del 28,6% en clavells, del 14,9% de plantes ornamentals i un augment del 149,1% per a altres flors, mentre la d'hortalisses s'incrementava un 13,6%; d'una altra banda, per a l'aviram, mentre les places de les comarques de l'àrea metropolitana van caure un 1,7%, els sacrificis (conjunt de la demarcació de Barcelona) van reflectir un augment de l'18%.

Taula 2.3 Creixement del VAB pb¹ comarcal. 2013-2016

Taxes reals de variació interanual en %

Comarca	2013	2014	2015	2016
Alt Camp	0,0	2,3	3,8	1,7
Alt Empordà	0,7	-1,1	3,1	2,9
Alt Penedès	-2,0	-1,4	1,8	3,6
Alt Urgell	-2,4	0,2	2,2	1,9
Alta Ribagorça	-5,9	3,2	-0,2	1,5
Anoia	-1,3	0,5	4,2	3,8
Bages	0,5	1,7	3,2	3,5
Baix Camp	-3,7	0,6	2,7	3,3
Baix Ebre	-2,7	-1,8	3,3	2,9
Baix Empordà	0,4	0,7	2,2	1,8
Baix Llobregat	-0,9	4,5	4,9	3,7
Baix Penedès	0,0	0,6	3,9	4,7
Barcelonès	-0,3	3,0	2,2	3,1
Berguedà	-2,0	0,5	3,6	2,7
Cerdanya	-0,7	-0,8	3,1	3,6
Conca de Barberà	-0,6	1,6	2,9	3,4
Garraf	0,4	1,1	2,5	4,9
Garrigues	-2,6	0,6	1,6	3,6
Garrotxa	-0,3	1,9	5,8	3,9
Gironès	-2,3	0,6	4,6	3,6
Maresme	-0,2	0,6	3,2	3,6
Moianès	0,2	4,3	4,4	2,5
Montsià	-1,4	0,5	3,9	3,8
Noguera	-0,9	-0,5	0,7	3,4
Osona	-0,7	2,6	6,1	5,3
Pallars Jussà	-4,5	-1,7	0,3	-0,8
Pallars Sobirà	-6,2	-1,6	1,5	-2,1
Pla d'Urgell	-0,4	1,8	2,7	3,8
Pla de l'Estany	0,5	0,7	2,6	4,7
Priorat	-2,0	-0,7	1,8	4,4
Ribera d'Ebre	-10,5	-13,7	6,4	0,5
Ripollès	-0,6	0,0	2,7	1,9
Segarra	0,1	-1,7	4,9	3,5
Segrià	-1,2	1,7	1,8	2,5
Selva	-0,8	1,1	4,0	3,6
Solsonès	-1,3	0,0	2,7	3,5
Tarragonès	-2,7	-0,6	4,6	2,7
Terra Alta	-5,0	-1,8	2,1	1,6
Urgell	-1,1	0,6	1,3	3,4
Vall d'Aran	-1,8	-2,9	3,1	-0,5
Vallès Occidental	-0,6	2,5	4,0	4,3
Vallès Oriental	1,5	4,5	5,0	4,1
Catalunya	-0,7	2,2	3,2	3,4

Font: Dades de Catalunya a partir de l'IDESCAT, detall comarcal estimació BBVA.

VAB el 2015), que va créixer un elevat 4,1% (4,0% a Catalunya). De la seva banda, la construcció (pes del 6,7% del VAB) es va incrementar més moderadament, un 2,3% (3,2% de Catalunya), i el primari, amb un pes de només el 2,2% del VAB d'aquestes comarques, creixia un 7,5% (10,1% a Catalunya).

L'augment del 2016 consolida la recuperació encetada el 2014 (increment acumulat 2013-2016 del 7,7%), tot i que la davallada del 9,3% dels anys de la crisi 2007-2013 continua deixant-se sentir: el VAB el 2016, mesurat en termes constants, es troba encara un 2,4% per sota dels registres del 2007. Amb aquesta dinàmica en el període 2007-2016, els resultats de l'eix de Girona són pitjors que els del conjunt de Catalunya. Així, mentre que a la recessió 2007-2013 el VAB de les comarques de l'eix de Girona va caure un 9,3%, a Catalunya es va contreure menys (un 7,3%); en canvi, els exercicis 2013-2016, quan el VAB català enceta la millora i acumula un augment del VAB del 9,1%, les comarques de l'eix de Girona han mostrat una millora una mica menys intensa (7,7%). D'aquesta manera, el saldo final 2007-2016 mostra encara una pèrdua del VAB a aquestes comarques del 2,4%, mentre que Catalunya mostrava el 2016, per primer cop des del començament de la crisi, un lleuger augment en relació amb el 2007 (de l'1,1%).

El relativament important augment dels serveis a les comarques de l'eix gironí (augment del 2,9% respecte del 2015) situa el VAB terciari el 2016, mesurat en termes constants, un 8,2% per sobre del del 2007, tot i que es tracta d'una millora inferior a l'11,6% assolit per Catalunya. Sectorialment, el creixement del 2016 reflecteix, en particular, la dinàmica positiva dels serveis privats (3,2%, un creixement en línia amb el català), mentre que els col·lectius van augmentar sensiblement menys (1,7%, per sota del 2,8% català). Aquesta distinta dinàmica ha modificat tendències més de fons, que van emergir a l'inici de la crisi, amb un millor comportament dels serveis col·lectius que dels privats. Així, el VAB dels primers no va experimentar la recessió 2007-2013 i, fins i tot en aquells anys, va incrementar un 8,3%, de manera que sumant-hi la millora del 2013-2016 (augment acumulat del 6,1%), el conjunt del període 2007-2016 mostra un resultat molt positiu: el VAB generat el 2016 va ser, en termes constants, un 14,9% superior al del 2007 (una xifra lleugerament per sota del 15,5% d'augment d'aquests serveis per al conjunt català). En canvi, els serveis privats han experimentat un perfil diferent: es van contreure a la crisi i han avançat més que els col·lectius en els exercicis de recuperació; així, el VAB dels serveis privats mostra el 2016 (mesurat en termes constants) un augment del 6,5% sobre el 2007, ja que la caiguda el període 2007-2013 (contracció de l'1,0%) ha estat més que compensada per la millora 2013-2016 (del 7,6%).

Pel que fa a la contribució de cada sector al creixement del terciari el 2016, en l'àmbit dels serveis privats i entre els sectors més rellevants, dos d'ells van presentar augments destacables: els de l'hostaleria (13,8% d'aportació al VAB del sector), que va augmentar fins a l'elevada taxa del 4,2%, i les activitats professionals i administratives (11,9% del VAB dels serveis), que encara

van créixer més intensament (9,0%).¹⁰ En canvi, altres branques importants van mostrar creixements més continguts; aquest és el cas del sector més rellevant d'aquestes comarques, el del comerç (22,1% del VAB dels serveis), que va créixer un 1,7%, i el de les activitats immobiliàries (amb una participació del VAB de serveis el 2015 del 16,5%) amb un creixement del 2,1%. La resta de branques, amb aportacions menors al VAB terciari, van mostrar bé creixements modestos (un 2,4% la de transports i emmagatzematge i un 1,5% les activitats artístiques), bé caigudes contingudes, com en el cas de les activitats financeres i d'assegurances (-1,0%). En l'àmbit dels serveis col·lectius, els sanitaris (7,2% del VAB de serveis i alça del 3,6%) i els educatius (4,8% d'aportació al VAB terciari i augment del 3,8%) van créixer prou intensament, mentre els d'administració pública (6,8% del VAB) es contragueren (-1,8%). Amb aquests registres productius, l'afiliació total al terciari a aquestes comarques va augmentar el 2016 d'un notable 3,7% (una mica per sota del 4,2% del 2015), uns increments que ja han permès superar l'ocupació prèvia a la crisi, de manera que el 8% de pèrdua els anys 2007-2013 (dels 204.000 als 187.000 afiliats) ha estat més que compensat per l'augment del 10,5% del període 2013-2016 (dels 187.000 als 207.000 afiliats), de manera que el 2016 l'afiliació és ja un 3,0% superior a la del 2007.

De la seva banda, el sector industrial va presentar un creixement del VAB del 4,1%, cosa que permet situar el seu augment entre el mínim del 2013 i el 2016 en un notable 10,6%, un registre que encara no ha permès superar la contracció 2007-2013 (del -11,8%), cosa que situa el VAB del sector el 2016 un 2,5% per sota del del 2007.

El resultat agregat de la indústria (el citat increment del 4,1%) reflecteix, en particular, l'empenta de les produccions manufactureres, que van créixer un 4,3% (4,2% a Catalunya), ja que els productes energètics, les indústries extractives, aigua i reciclatge van avançar menys (un 3,1%, similar al 3,0% de Catalunya). Al igual que per al 2016, la dinàmica 2007-2016 del VAB de les manufactures i els sectors d'energia, aigua i reciclatge ha estat sensiblement diferent. Així, en l'acumulat dels exercicis 2007-2016, el VAB d'aquests darrers ha crescut, en termes reals, un intens 4,5% per any (un 49,5% de manera acumulada, força per sobre del 21,2% dels registres agregats de Catalunya). Aquesta forta expansió reflecteix tant augments en els exercicis de recessió (una millora del 35,4% els anys 2007-2013, respecte del 15,1% català) com l'augment més contingut en els exercicis de recuperació 2013-2016 (del 10,5%, front del 5,3% català). En canvi, les produccions manufactureres van mostrar pèrdues rellevants a la crisi 2007-2013 (contracció del 16,4%) i una millora prou intensa els exercicis de recuperació de l'activitat industrial 2013-2016 (augment del 10,7%) que, tanmateix, no ha pogut eixugar les pèrdues anteriors, de manera que aquestes produccions encara generaven el 2016 un VAB en termes constants inferior en un 7,5% al del 2007.

¹⁰ El 2016, l'afiliació a aquestes dues branques va ser, certament, rellevant, amb augments en els valors mitjans de l'any del 4,9% per a l'hostaleria i del 7,1% per a les activitats professionals i administratives.

Taula 2.4 Pes de cada sector en el total del PIB comarcal. 2015

Ordenació decreixent segons la importància de cada sector en el PIB total de cada comarca en %. Base 2010

Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
24,1 Garrigues	81,8 Ribera d'Ebre	15,1 Solsonès	85,7 Barcelonès	100,0 Alt Camp
13,1 Terra Alta	64,3 Segarra	13,5 Vall d'Aran	80,7 Cerdanya	100,0 Alt Empordà
10,9 Noguera	58,6 Conca de Barberà	11,5 Noguera	80,2 Gironès	100,0 Alt Penedès
8,8 Priorat	47,4 Garrotxa	11,2 Cerdanya	78,3 Segrià	100,0 Alt Urgell
8,2 Pla d'Urgell	45,9 Alt Camp	11,0 Moianès	77,3 Garraf	100,0 Alta Ribagorça
7,9 Berguedà	40,8 Terra Alta	10,8 Garrigues	76,6 Baix Empordà	100,0 Anoia
7,4 Urgell	38,3 Pla de l'Estany	10,6 Berguedà	74,4 Maresme	100,0 Bages
7,0 Baix Ebre	38,1 Pallars Jussà	10,4 Baix Empordà	73,7 Catalunya	100,0 Baix Camp
6,8 Moianès	38,0 Vallès Oriental	9,2 Alta Ribagorça	73,2 Vall d'Aran	100,0 Baix Ebre
6,5 Montsià	37,8 Ripollès	9,1 Pallars Sobirà	72,8 Baix Penedès	100,0 Baix Empordà
6,0 Pla de l'Estany	37,8 Moianès	8,9 Pallars Jussà	72,6 Alt Empordà	100,0 Baix Llobregat
4,7 Alt Urgell	37,7 Osona	8,6 Baix Ebre	70,4 Baix Llobregat	100,0 Baix Penedès
4,6 Alt Empordà	37,3 Alt Penedès	8,6 Alt Empordà	70,1 Tarragonès	100,0 Barcelonès
4,6 Solsonès	37,1 Pallars Sobirà	7,7 Garraf	66,6 Vallès Occidental	100,0 Berguedà
4,4 Segarra	36,4 Bages	7,4 Pla de l'Estany	65,8 Alta Ribagorça	100,0 Cerdanya
4,2 Osona	35,4 Anoia	7,0 Urgell	65,2 Alt Urgell	100,0 Conca de Barberà
4,2 Segrià	35,1 Montsià	6,9 Alt Urgell	63,9 Baix Ebre	100,0 Garraf
3,8 Pallars Jussà	34,7 Selva	6,9 Pla d'Urgell	62,1 Baix Camp	100,0 Garrigues
3,7 Conca de Barberà	34,6 Priorat	6,6 Baix Llobregat	57,9 Selva	100,0 Garrotxa
2,8 Alt Camp	31,7 Urgell	6,6 Ripollès	57,1 Vallès Oriental	100,0 Gironès
2,6 Alt Penedès	31,5 Pla d'Urgell	6,4 Terra Alta	56,4 Anoia	100,0 Maresme
2,4 Baix Empordà	30,6 Baix Camp	6,2 Baix Penedès	56,2 Bages	100,0 Moianès
2,3 Garrotxa	28,4 Noguera	6,1 Segrià	56,2 Alt Penedès	100,0 Montsià
2,2 Anoia	28,3 Vallès Occidental	6,1 Selva	55,0 Berguedà	100,0 Noguera
1,9 Bages	26,7 Solsonès	6,0 Anoia	54,0 Urgell	100,0 Osona
1,9 Ripollès	26,5 Berguedà	6,0 Baix Camp	53,7 Ripollès	100,0 Pallars Jussà
1,9 Cerdanya	26,3 Garrigues	5,9 Priorat	53,6 Montsià	100,0 Pallars Sobirà
1,8 Ribera d'Ebre	24,5 Alta Ribagorça	5,6 Tarragonès	53,6 Solsonès	100,0 Pla d'Urgell
1,3 Baix Camp	24,0 Tarragonès	5,5 Bages	53,5 Pla d'Urgell	100,0 Pla de l'Estany
1,3 Selva	23,2 Alt Urgell	5,2 Vallès Occidental	53,2 Osona	100,0 Priorat
1,1 Maresme	22,9 Baix Llobregat	5,0 Osona	52,8 Pallars Sobirà	100,0 Ribera d'Ebre
1,0 Pallars Sobirà	20,7 Catalunya	4,9 Garrotxa	50,7 Priorat	100,0 Ripollès
0,9 Baix Penedès	20,4 Baix Ebre	4,9 Conca de Barberà	49,2 Noguera	100,0 Segarra
0,9 Catalunya	20,0 Baix Penedès	4,9 Maresme	49,1 Pallars Jussà	100,0 Segrià
0,9 Gironès	19,6 Maresme	4,7 Gironès	48,2 Pla de l'Estany	100,0 Selva
0,6 Vallès Oriental	14,6 Garraf	4,7 Montsià	46,8 Alt Camp	100,0 Solsonès
0,5 Alta Ribagorça	14,2 Alt Empordà	4,7 Catalunya	45,4 Garrotxa	100,0 Tarragonès
0,4 Garraf	14,1 Gironès	4,5 Alt Camp	44,5 Moianès	100,0 Terra Alta
0,2 Tarragonès	13,1 Vall d'Aran	4,3 Vallès Oriental	39,7 Terra Alta	100,0 Urgell
0,1 Vall d'Aran	11,5 Segrià	3,9 Alt Penedès	38,8 Garrigues	100,0 Vall d'Aran
0,1 Baix Llobregat	11,3 Barcelonès	3,5 Segarra	32,8 Conca de Barberà	100,0 Vallès Occidental
0,0 Vallès Occidental	10,6 Baix Empordà	3,0 Barcelonès	27,8 Segarra	100,0 Vallès Oriental
0,0 Barcelonès	6,2 Cerdanya	2,7 Ribera d'Ebre	13,7 Ribera d'Ebre	100,0 Catalunya

Font: Estimació BBVA.

El fort augment de les indústries manufactureres el 2016 és el resultat d'incrementos prou notables en branques rellevants d'aquestes comarques. Aquest és el cas de les indústries alimentàries, les més importants de l'eix de Girona, amb una aportació que supera el 35% del VAB industrial el 2015, i que van créixer un notable 3,8%; també van mostrar augments notables les branques de maquinària i equipaments (9,4% del VAB i augment d'un 4,9%), la metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics (8,3% del VAB industrial manufacturer, que va créixer un 7,9%) i els productes farmacèutics (aportació del 7,3% al VAB del sector el 2015 i augment del 8,5%).¹¹ Igualment, també van contribuir a l'expansió industrial els augments de branques amb menys pes, però també forts creixements, com la química (pes del 5,4% i creixement del 7,1%), cautxú i matèries plàstiques (5,1% del VAB i creixement del 6,0%) i el tèxtil, confecció, cuir i calçat (contribució del 5,8% que va créixer un 5,4%). Finalment, els productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (3,9% del VAB) van augmentar un 1,8% i la fusta i paper i arts gràfiques (7,5% del VAB, que va avançar un modest 0,3%).

Com a resultat d'aquesta dinàmica, l'afiliació al sector industrial el 2016 va augmentar d'un 2,6%, un augment del mateix ordre que el del 2015 (2,7%), de manera que els 49.000 afiliats a la indústria el 2016 ja estan un 6,7% per sobre dels existents en el mínim al qual es va arribar el 2013 (46.000 afiliats); tot i això, la forta contracció 2007-2013 (d'un 18,8%) no ha estat superada, de manera que l'afiliació a la indústria el 2016 se situa encara un 13,3% per sota de la del 2007 (56.000 afiliats).

Tot i l'increment del 2,3% del VAB de la construcció el 2016 a l'eix de Girona, el canvi acumulat en el període 2007-2016 s'ubica encara en un terreny molt negatiu, amb una contracció acumulada del VAB sectorial d'un intens 49,8%, que reflecteix l'ensorrament del període 2007-2015 (-50,9%). De fet, aquesta caiguda que no ha pogut ser més que compensada molt parcialment per la modesta millora del darrer any. Part d'aquest retrocés recull la dinàmica molt negativa de la construcció residencial fins al 2014, quan els habitatges iniciats començaren lentament a augmentar. Així, la contracció en el nombre d'habitatges iniciats fou d'un extraordinari -96,7% entre el 2007 i el 2014, el punt mínim del cicle recessiu residencial, de manera que aquells passaren dels 14.300 als 470 habitatges entre el 2007 i el 2014; en canvi, en el 2016 s'han situat en els 1.100, encara un 92,4% per sota del del 2007.

Sectorialment, els resultats de la construcció el 2016 reflecteixen els notables augments de la demolició i preparació de terrenys (5,8%, per sobre del 5,2% de Catalunya) i de la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (creixement del 3,6%, també més alt que el 3,2% català); a aquestes dues branques, s'hi va contraposar la pràctica estabilitat de l'obra civil (augment del 0,1%, per sota de l'1,6% del conjunt del país) i la davallada de la branca d'edificació i promoció immobiliària, que va caure un 0,2% (2,4% d'augment a Catalunya). Amb aquesta dinàmica

productiva, l'afiliació va créixer un 3,7% (inferior al 4,7% català), per sota del 4,3% del 2015. Tot i aquests augments del 2015 i 2016, l'afiliació a la construcció només ha recuperat una part molt continguda de les pèrdues de la crisi: la destrucció 2007-2014 (pèrdua de 28.000 afiliats dels 49.600 existents el 2007, una caiguda del 56,9%) només s'ha recuperat molt lleument entre el 2014 i el 2016 (augment de 1.700 nous afiliats, un 8,1%), cosa que situa la pèrdua acumulada fins al 2016 en el 53,5% dels efectius existents el 2007.

En l'àmbit del primari, el seu increment el 2016 reflecteix l'augment del 5,8% de la ramaderia (amb vora del 67% del VAB del primari), mentre que l'agricultura (que aporta el 25,8%) va créixer més intensament (15,1%), alhora que la pesca queia (-3,4%), al igual que el VAB forestal (-5,2%). Entre els subsectors agrícoles, la producció de plantes i flors (22,2% del VAB agrícola) va presentar una forta alça (del 14,8%), mentre que el segon subsector en importància, el de les plantes farratgeres (aportació del 20,4%) augmentava més contingudament (4,5%). De la seva banda, els cereals van créixer un 25,4% i la fruita fresca un 14,0%. En l'àmbit ramader, la producció del porquí (participació en el VAB ramader del 76,3%) va avançar un 4,2%.

El Camp de Tarragona el 2016: creixement del 3,0%, impulsat per la millora de la construcció (4,3%) i el fort augment terciari (3,4%), mentre la indústria avança moderadament (1,7%)

Les comarques del Camp de Tarragona van presentar el 2016 un augment del VAB del 3,0%, un registre lleugerament inferior al català. Aquest resultat agregat expressa, en particular, els registres tan bons de la principal branca d'activitat, la dels serveis (65,1% del VAB de l'eix), que van augmentar un 3,4% (per sobre del 3,1% català); de la seva banda, la indústria (28,2% del VAB el 2015) va avançar moderadament, un 1,7% (lluny del 4,0% català), mentre que la construcció (pes del 5,7% del VAB) va créixer prou notablement, un 4,3% (3,2% a Catalunya) i el primari, amb un pes de només l'1,0% del VAB total, creixia un 3,8% (10,1% a Catalunya).

Amb aquests registres del 2016, el Camp de Tarragona consolida la recuperació encetada el 2014 (increment del 7,1% entre el 2013 i el 2016), cosa que situa el VAB el 2016, mesurat en termes constants, ja només un 4,3% per sota del del 2007, tot revertint parcialment la intensa contracció de la crisi 2007-2013 (del -10,7%). Aquesta dinàmica reflecteix, en relació amb l'avenç català dels anys 2007-2016 (+1,1%), una pèrdua més intensa a la crisi i una sortida d'aquesta menys intensa resultat de la seves particularitats productives. Així, mentre que els anys de crisi 2007-2013 la davallada del Camp de Tarragona fou del citat -10,7%, a Catalunya va ser menys intensa (-7,3%), mentre que els anys 2013-2016, quan el VAB català va acabar acumulant un augment del 9,1%, el Camp de Tarragona ha mostrat una recuperació més suau (7,1%).

Amb el notable augment dels serveis a les comarques del Camp de Tarragona (el creixement citat el 2016 del 3,4%), el VAB terciari ja ha superat en un 7,0%, mesurat en termes cons-

¹¹ Com a reflex d'aquesta positiva dinàmica, l'afiliació va augmentar el 2016 en aquestes branques manufactureres d'una manera prou notable: un 3,2% a les indústries de l'alimentació, un 2,1% a la maquinària i equipaments, un 2,9% la metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics i un 8,7% els productes farmacèutics.

Taula 2.5 Creixement del PIB comarcal per sectors. 2016

Taxes reals de variació interanual en %. Ordre decreixent

Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
19,2	7,6	5,7	4,8	5,3
18,0	6,4	5,6	4,8	4,9
17,6	6,2	5,4	4,4	4,7
17,2	6,2	4,7	4,1	4,7
17,0	6,0	4,6	4,1	4,4
15,6	5,8	4,5	4,0	4,3
15,3	5,6	4,2	3,9	4,1
15,2	5,1	4,1	3,8	3,9
13,7	5,0	3,8	3,6	3,8
13,2	4,9	3,5	3,5	3,8
12,6	4,8	3,2 Catalunya	3,5	3,8
12,1	4,8	3,1	3,4	3,7
11,8	4,7	3,0	3,4	3,6
11,4	4,6	3,0	3,3	3,6
11,3	4,5	2,9	3,3	3,6
11,1	4,5	2,7	3,2	3,6
10,8	4,2	2,7	3,2	3,6
10,1 Catalunya	4,2	2,5	3,2	3,6
10,1	4,0 Catalunya	2,4	3,1 Catalunya	3,5
9,7	4,0	2,2	3,0	3,5
8,9	4,0	2,1	3,0	3,5
8,9	3,8	2,1	2,9	3,4
8,9	3,8	2,1	2,7	3,4
8,6	3,7	2,0	2,5	3,4 Catalunya
8,1	3,6	1,5	2,5	3,4
7,9	3,6	1,4	2,3	3,3
7,7	3,4	1,4	2,3	3,1
7,6	3,3	1,1	2,3	2,9
7,1	3,0	1,0	2,2	2,9
6,7	2,5	1,0	2,0	2,7
6,6	2,3	0,9	1,8	2,7
5,4	2,0	0,7	1,8	2,5
5,4	1,7	0,7	1,7	2,5
5,1	1,4	0,3	1,7	1,9
4,4	1,3	0,1	1,7	1,9
4,4	0,2	-0,5	1,6	1,8
3,6	0,1	-0,6	1,5	1,7
3,4	0,0	-0,6	1,5	1,6
2,1	-1,8	-1,2	0,7	0,5
1,8	-6,2	-1,6	0,5	-0,5
0,9	-6,5	-3,5	0,4	-0,8
0,0	-6,6	-4,5	0,3	-2,1

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall comarcal estimació BBVA.

tants, els valors del 2007, una millora que, tanmateix, es troba allunyada de l'assolida pel sector a Catalunya (11,6%). Per grans branques productives, els resultats del 2016 expressen els efectes del creixement dels serveis privats (3,5%, per sobre del 3,2% de Catalunya) i, també, de la dinàmica positiva dels col·lectius (3,3% respecte del 2,8% català). D'aquesta manera, el 2016, el VAB dels primers (mesurat en termes constants) mostrava ja un augment del 4,0% sobre el del 2007, de manera que la recessió 2007-2013 (contracció del 3,3%) ha estat ja més que compensada per la millora 2013-2016 (augment del 7,5%), però inferior al 10,7% català del 2007-2016. De la seva banda, els serveis col·lectius no van experimentar la recessió 2007-2013 (el seu VAB va créixer un 11,0% aquests anys) i, tot i que han avançat menys a la millora de l'activitat 2013-2016 (augment d'un 6,6%), el VAB generat el 2016 se situa ja un 18,4% per sobre del del 2007 (una xifra una mica inferior al 15,5% de Catalunya).

Dins dels serveis privats, el fort increment del 3,5% del seu VAB el 2016 expressa la combinació d'elevats augments de les activitats professionals i administratives (13,4% del VAB dels serveis i forta expansió del 9,1%), l'hostaleria (11,7% del VAB dels serveis el 2015 i increment del 4,6%) i les activitats artístiques (pes del 5,9% i augment del 3,5%), amb el suport de dinàmiques menys expansives d'importants branques com les del comerç (amb un 19,4% del VAB de serveis i augment del 2,2%)¹² les immobiliàries (pes de l'11,9% del VAB terciari el 2015 i creixement d'un 2,1%) i els transports i l'emmagatzematge (aportació del 8,3% al VAB del sector i increment de l'1,7%); en canvi, restaren expansió les davallades de les activitats financeres i d'assegurances (contracció del 4,5%). Pel que fa als serveis col·lectius, els serveis sanitaris es van expandir amb força (8,2% del VAB terciari i augment del 5,3%), mentre que van créixer més moderadament els educatius (pes del 6,6% del VAB terciari i increment del 2,9%) i els d'administració pública (8,8% del VAB de serveis i augment de l'1,7%).

Amb aquests registres productius, l'afiliació al sector terciari al Camp de Tarragona va augmentar el 2016 un prou notable 4,1% (lleugerament per sota el 4,3% del 2015), uns increments que ja han permès superar l'ocupació prèvia a la crisi: el 7,2% de pèrdua 2007-2013 (quan els afiliats van retrocedir dels 167.000 als 155.000) ha estat més que compensada per l'augment del 10,3% el període 2013-2016 (dels 155.000 als 171.000 afiliats), de manera que l'afiliació als serveis al Camp de Tarragona el 2016 ja supera en un 2,4% l'existent el 2007.

De la seva banda, la lleu millora del sector industrial al Camp de Tarragona el 2016 (augment de l'1,7%), ubica la recuperació entre el mínim assolit el 2013 i el 2016 en un 8,3%, cosa que ha permès superar la intensa contracció 2007-2013 (del 6,6%), de manera que el 2016 el VAB del sector supera en un 1,2% el del 2007. L'augment de l'1,7% del VAB industrial el 2016 reflecteix la reduïda empenta de les produccions estrictament manufactureres, la part més rellevant de la indústria de les comarques del Camp de Tarragona (69,3% del VAB industrial el 2015), que van

augmentar un 1,8% (força per sota del 4,2% català), i també pel contingut creixement dels productes energètics, indústries extractives, aigua, gas i reciclatge (augment de l'1,6%, per sota del 3,0% català). Amb aquests resultats, les produccions d'energia i resta d'aquestes branques han ampliat la millora 2007-2016 respecte de les manufactures: amb un augment del 12,8% els anys de la crisi 2007-2013 (tot i que inferior al 15,1% català) i del 2,1% a la recuperació 2013-2016 (per sota del 5,3% del conjunt de Catalunya), el canvi 2007-2016 és d'un notable augment, mesurat en termes constants, del 15,1% (inferior al 21,1% del conjunt del país); en canvi, les produccions manufactureres mostraren pèrdues rellevants el 2007-2013 (caiguda del 14,7%), compensades en part pels avenços 2013-2016 (augment de l'11,5%), cosa que s'ha traduït en una contracció acumulada 2007-2016 del 4,9% (sensiblement menor al descens del 9,1% de Catalunya).

El modest 1,8% d'augment de les produccions manufactureres el 2016 reflecteix l'acció combinada d'algunes branques amb creixements notables i d'altres amb augments modestos o, fins i tot, amb davallades significatives. Entre les primeres, destaca la d'alimentació, begudes i tabac (14,4% del VAB industrial manufacturer i creixement del 3,8%), la metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics (pes del 10,1% i augment del 4,3%), el cautxú i matèries plàstiques (3,4% del VAB i increment del 6,9%), la maquinària i els equipaments (3,1% del VAB i augment del 5,7%) i el tèxtil, confecció, cuir i calçat (2,8% del VAB i fort augment del 9,3%); de la seva banda, la important branca de la química (aportació del 36,6% del VAB del sector el 2015) va augmentar un modest 1,6%, com també ho van fer els altres productes minerals no metàl·lics (pes del 5,0% i increment del 0,3%). Finalment, presentaren contraccions del VAB sectorial el material de transport (8,8% del VAB i caiguda d'un 2,1%) i la fusta i paper i arts gràfiques (aportació del 6,6% i davallada del 4,4%).

Com a resultat d'aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria va augmentar un moderat 1,7% el 2016, un increment del mateix ordre que el del 2015 (1,8%), cosa que ha permès que els 36.000 afiliats del sector el 2016 superin ja en un 4,2% els existents en el mínim del 2013 (35.000 afiliats); tot i això, la forta contracció dels exercicis 2007-2013 (reducció del 12,7%) no ha estat del tot reabsorbida, de manera que l'afiliació a la indústria el 2016 es troba encara un 9,0% per sota de la del 2007 (40.000 afiliats).

Malgrat la recuperació de la construcció al Camp de Tarragona el 2016 (el 4,3% citat), els resultats del 2016 situen el canvi 2007-2016 encara en un terreny molt negatiu, amb una contracció acumulada del VAB del sector del 59,6%, perquè la davallada 2007-2015 (reducció del VAB d'un insòlit 61,2%) no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la modesta millora del 2016 (el 4,3% citat). Part d'aquest retrocés recull la dinàmica tan negativa de la construcció residencial fins al 2014, quan els nous habitatges iniciats començaren lentament a augmentar: entre el 2007 i el 2014, la seva contracció va ser d'un extraordinari 98,3% (dels 10.400 iniciats el 2007 als 176 del 2014); en canvi, els anys 2014-2016, han augmentat, fins a assolir, el darrer any, els 454, un registre d'habitatges iniciats que, en relació amb els valors del 2007, encara es situa un 95,6% per sota.

¹² Al Camp de Tarragona, l'afiliació el 2016 a la branca d'activitats professionals i administratives va augmentar un 4,6%, un 5,7% la de l'hostaleria, un 4,4% la d'activitats artístiques i un més baix 2,6% la del comerç.

Taula 2.6 VAB pb per grans eixos territorials. 2014-2016

Taxes reals de variació interanual i participació sobre Catalunya en %

Àmbit	2016	Participació sobre Catalunya		
	Creixement	2013	2014	2015
1. Eix metropolità	3,5	71,4	72,0	71,9
2. Barcelonès	3,1	41,2	41,4	41,0
3=1-2. Resta de l'eix metropolità	4,0	30,2	30,6	30,9
4=5 a 10. Resta de Catalunya	3,2	28,6	28,0	28,1
5. Eix gironí	3,2	8,7	8,6	8,7
6. Comarques centrals	4,0	5,1	5,1	5,1
7. Camp de Tarragona	3,0	7,5	7,3	7,4
8. Terres de l'Ebre	2,3	2,2	1,9	1,9
9. Pla de Lleida	2,9	4,3	4,3	4,2
10. Comarques de muntanya	0,9	0,8	0,7	0,7
11=1+4. Catalunya	3,4	100,0	100,0	100,0

Font: VAB de Catalunya a partir de l'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA.

Sectorialment, els resultats de la construcció el 2016 expressen la forta empenta de la branca de demolició i preparació de terrenys, que va augmentar un notable 8,8%¹³ i els increments, més continguts, de la d'instal·lacions i acabament d'edificis (creixement del 3,8%, respecte al 3,2% català) i l'edificació i promoció immobiliària (augment del 2,6%, en comparació amb el 2,4% d'augment a Catalunya) i, finalment, de l'obra civil (creixement de l'1,5% en línia amb el del conjunt del país). Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació a la construcció al Camp de Tarragona va créixer un intens 6,7% (força per sobre l'elevat 4,7% de Catalunya), tot superant els registres del 2015 (4,3%), uns augments que només han permès recuperar una part modesta de les pèrdues de la crisi: la destrucció d'afiliació del 64,6% el període 2007-2014 (caiguda de 26.000 afiliats, des dels 41.000 existents el 2007) només s'ha recuperat suaument en el període 2014-2016 (augment de 1.700 afiliats, un 11,3% de millora), cosa que situa la pèrdua acumulada fins al 2016 en el 60,6% dels efectius existents el 2007.

Pel que fa al primari, l'evolució positiva del VAB d'aquest sector reflecteix, principalment, la de l'agricultura (vora del 59% del VAB primari), que va experimentar un augment del 3,5%; de la seva banda, la ramaderia (que hi aporta el 36,5%) va presentar una alça similar (del 3,7%), al temps que la pesca augmentava més intensament (9,8%). Entre els subsectors agrícoles, destaquen els moderats resultats d'hortalisses (un 20% del VAB del subsector agrícola el 2015), que va créixer un 0,3%,¹⁴ mentre el raïm (pes del 19,1%) augmentava un 1,9% i el vi i el most (18,8% del total del VAB) creixia un 6,0%. En l'àmbit ramader, la producció de l'aviram (més del 92% del VAB ramader el 2015) va incrementar-se un 3,2%.

Els resultats del pla de Lleida el 2016: un augment del VAB del 2,9%, per la intensa millora industrial (4,4%) i el contingut augment terciari (1,7%)

El 2016, el VAB de les comarques del pla de Lleida va augmentar un 2,9%, un registre prou positiu, però inferior a l'assolit per Catalunya (3,4%). Aquests resultats expressen els registres modestos de la branca principal d'aquestes comarques, els serveis (66,0% del VAB de l'eix), que van créixer un 1,7% (per sota del 3,1% de Catalunya), mentre la indústria (21,1% del VAB total) avançava substancialment per sobre, amb un 4,4% (4,0% a Catalunya). De la seva banda, el primari (aportació del 6,2% al VAB d'aquestes comarques el 2015) va créixer un 13,3% (per sobre del 10,1% de Catalunya) i la construcció (pes del 6,7% del VAB), va presentar un creixement nul (lluny del creixement del 3,2% de Catalunya).

Amb aquest augment del 2016, el pla de Lleida reforça la recuperació encetada el 2014, tot acumulant un increment del 6,1% en el període 2013-2016, tot i que aquest no ha estat suficient per superar els estralls de la crisi 2007-2013, de forma que el VAB el 2016 (mesurat en termes constants) encara està situat un 4,2% per sota del del 2007 (respecte a l'increment de l'1,1% de Catalunya). Aquests resultats, pitjors que els de Catalunya, es deuen a una estructura productiva d'aquestes comarques que va generar caigudes més intenses els anys de crisi 2007-2013 (del 9,8%, superior a la davallada catalana del 7,3%) i, en canvi, menors augments a la recuperació 2013-2016 (augment del 6,0% al pla de Lleida front al més alt del 9,1% de Catalunya).

En l'àmbit dels serveis, el pla de Lleida va presentar el 2016 un moderat augment del VAB (1,7%) que ha permès superar, en termes constants, en un 6,4% els valors del 2007, tot i que es tracta encara d'un increment força inferior a l'experimentat pel conjunt de Catalunya (un 11,6%).

Per grans branques productives, els resultats del 2016 són el reflex de la dinàmica no gaire positiva dels serveis privats (augment de l'1,5%, inferior al 3,2% de Catalunya), per sota de l'increment dels serveis col·lectius (del 2,4%, inferior al 2,8% català). Amb aquesta dinàmica del 2016, el VAB dels serveis privats ha superat ja la crisi, i ha acumulat un increment 2016-2007 del

¹³ L'augment de l'afiliació al règim general de la Seguretat Social a la branca de demolició i preparació de terrenys al Camp de Tarragona va ser del 2016 d'un intens 25,8%, des dels 1.600 als 2.000 afiliats.

¹⁴ Al Camp de Tarragona, la producció d'hortalisses el 2016 va caure un 3,9%.

Taula 2.7 Creixement del VAB pb per grans eixos territorials. 2013-2016

Taxes reals de variació interanual en %

Àmbit	Taxa mitjana 2010-2016	2013	2014	2015	2016
Eix metropolità	2,3	-0,3	3,0	3,0	3,5
Resta de Catalunya					
Eix gironí	1,7	-0,8	0,5	3,8	3,2
Comarques centrals	2,3	-0,6	1,6	4,3	4,0
Camp de Tarragona	1,1	-2,5	0,1	3,9	3,0
Terres de l'Ebre	-1,1	-5,3	-5,8	4,4	2,3
Pla de Lleida	1,2	-1,0	1,2	2,0	2,9
Comarques de muntanya	-0,2	-2,8	-1,1	2,1	0,9
Catalunya	2,0	-0,7	2,2	3,2	3,4

Font: Dades de Catalunya a partir de l'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA.

4,8% (un registre inferior al 10,7% assolit per Catalunya), cosa que reflecteix com la millora 2013-2016 (augment del 7,3%) ja ha permès compensar les pèrdues 2007-2013 (del -2,3%). De la seva banda, els serveis col·lectius mostren un balanç 2007-2016 més positiu que els privats, amb un creixement del VAB el 2016 que és ja un 10,7% superior al del 2007 (tot i que lluny de l'augment català del 15,5%), com a reflex de l'augment dels serveis col·lectius a les comarques del pla de Lleida tant els de crisi 2007-2013 (6,8%) com els de recuperació 2013-2016 (3,7%).

Dins dels serveis privats, el principal sector d'aquestes comarques, el del comerç (27,2% del VAB de serveis), va augmentar un modest 0,6% el 2016, mentre les activitats professionals, científiques i administratives (11,3% del VAB) van créixer de manera més intensa (5,2%), al igual que els transports i l'emmagatzematge (9,2% d'aportació i augment del 2,5%) i l'hostaleria (6,4% del sector i augment del 3,7%), mentre les activitats immobiliàries queien (7,8% del VAB i caiguda del 0,3%). Pel que fa als serveis col·lectius, mentre avançaven prou intensament tant els sanitaris (9,2% del VAB i augment del 4,9%) com els educatius (6,1% d'aportació i creixement del 4,2%), mentre van caure els oferts per l'administració pública (10,0% del VAB dels serveis i contracció de l'1,0%).

Amb aquests registres productius, l'afiliació a aquestes comarques va augmentar el 2016 un 2,6% (per sobre del 2,2% del 2015), uns creixements que pràcticament han permès recuperar les pèrdues de la crisi (el 2016, l'afiliació terciària es troba només un 0,3% per sota de la del 2007), de manera que la contracció del 5,8% a l'afiliació dels anys 2007-2013 (dels 98.300 als 92.600 cotitzants) ha estat pràcticament compensada pel 6,7% d'augment a la recuperació 2013-2016 (dels 92.600 als 98.800 afiliats).

El fort increment del 4,4% de la indústria al pla de Lleida, per sobre de la mitjana catalana (4,0%), ha ubicat la millora acumulada del VAB en termes constants en un 8,5% entre el mínim del 2014 i el 2016, cosa que ha permès superar parcialment la intensa contracció 2007-2014 (del 15,2%). Tot i això, la duresa de la recessió el continua situant el 2016 un 8,0% per sota del del 2007.

Aquest augment de la indústria el 2016 reflecteix l'empenta més intensa de les produccions manufactureres, la part més important del sector (81,9% del VAB industrial el 2015), que van avançar un sòlid 4,6% (força per sobre del 4,2% català), mentre que el creixement dels productes energètics, indústries extractives, gas, aigua i reciclatge van augmentar també prou intensament (un 3,2%, davant del 3,0% de Catalunya). Amb aquests resultats del 2016, les produccions d'energia i aquests branques van presentar un fort augment els anys en els quals la crisi afectava durament les manufactures. Així, entre el 2007 i el 2013, el VAB de l'energia, aigua, indústries extractives, gas i reciclatge va créixer un rellevant 4,7% anual (un 32,1% acumulat), força per sobre del 2,4% anual català (15,1% acumuladament), cosa que va permetre acumular un augment 2007-2016 del 36,4% (21,1% a Catalunya). En canvi, el 2016 les produccions manufactureres van presentar un VAB en termes constants encara un 10,6% per sota del del 2007 (un -9,1% a Catalunya), perquè la intensa contracció de la crisi 2007-2013 (del 18,2%) no ha pogut encara ser compensada per la millora 2013-2016 (del 9,2%).

El creixement important del 4,6% de les produccions manufactureres de les comarques del pla de Lleida el 2016 reflecteix els intensos augments de les seves principals branques. Aquest va ser el cas de la més rellevant, la de les indústries de l'alimentació, begudes i tabac (46,5% del VAB manufacturer el 2015), que va créixer un notable 5,2%. Altres branques de menys pes també van augmentar prou intensament: la metallúrgia i fabricació productes metàl·lics (8,2% del VAB i increment del 8,7%), altres productes minerals no metàl·lics (7,3% del VAB i creixement del 6,4%), maquinària i equip (aportació del 6,5% del sector a 2015 i avenç del 4,3%), tèxtil, confecció, cuir i calçat (pes del 4,7% i augment del 6,1%), cautxú i matèries plàstiques (3,1% del VAB i creixement del 4,6%), la química (2,8% del VAB i avanç del 9,5%) i productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (1,8% del VAB i creixement del 5,1%).¹⁵ En canvi,

¹⁵ L'afiliació a aquestes branques manufactureres també va ser rellevant el 2016: un 5,4% a l'alimentació, begudes i tabac; un 7,7% la metallúrgia i fabricació productes metàl·lics; un 6,2% els altres productes minerals no metàl·lics; també va créixer amb intensitat l'afiliació al tèxtil, confecció, cuir i calçat (3,9%), al cautxú i les matèries plàstiques (1,7%), la química (8,4%) i als productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (7,1%).

Taula 2.8 Creixement del VAB pb a les comarques dels diferents eixos territorials i sectors. 2016

Taxes reals de variació interanual en %

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Penedès	3,4	3,8	4,6	3,4	3,6
Baix Llobregat	19,2	4,8	3,8	3,3	3,7
Barcelonès	-0,0	4,0	3,0	3,0	3,1
Garraf	8,9	4,9	5,4	4,8	4,9
Maresme	2,1	4,5	5,7	3,2	3,6
Vallès Occidental	8,9	4,7	4,5	4,1	4,3
Vallès Oriental	7,7	5,8	5,6	2,9	4,1
Eix metropolità	5,1	4,5	3,9	3,2	3,5
Alt Empordà	7,9	4,8	2,5	2,3	2,9
Baix Empordà	10,1	3,0	1,4	1,4	1,8
Garrotxa	7,1	3,8	2,7	4,0	3,9
Gironès	6,6	4,2	3,1	3,5	3,6
Pla de l'Estany	6,7	7,6	2,1	2,5	4,7
Ripollès	4,4	1,3	1,0	2,3	1,9
Selva	5,4	4,0	2,1	3,5	3,6
Eix gironí	7,5	4,1	2,3	2,9	3,2
Alt Camp	2,5	-0,4	3,5	3,6	1,7
Baix Camp	0,9	3,4	4,2	3,2	3,3
Baix Penedès	3,6	6,2	2,9	4,4	4,7
Conca de Barberà	10,8	3,7	4,1	2,0	3,4
Priorat	1,8	6,2	2,0	3,9	4,4
Tarragonès	8,9	0,2	4,7	3,3	2,7
Camp de Tarragona	3,8	1,7	4,3	3,4	3,0
Anoia	17,0	3,3	2,1	3,8	3,8
Bages	11,4	4,6	1,5	2,7	3,5
Berguedà	11,3	-0,0	1,0	3,0	2,7
Moianès	5,1	6,4	-4,5	0,4	2,5
Osona	11,1	6,0	1,4	4,8	5,3
Solsonès	17,6	4,2	-1,2	3,2	3,5
Comarques centrals	11,9	4,7	1,2	3,6	4,0
Garrigues	9,7	2,5	-0,9	1,7	3,6
Noguera	15,3	3,6	-0,5	1,5	3,4
Pla d'Urgell	15,6	5,1	0,9	1,6	3,8
Segarra	18,0	3,6	-1,6	1,8	3,5
Segrià	12,6	5,0	0,1	1,7	2,5
Urgell	13,7	4,5	0,7	1,7	3,4
Pla de Lleida	13,3	4,4	-0,0	1,7	2,9
Baix Ebre	13,2	1,7	2,2	2,3	2,9
Montsià	17,2	1,4	0,3	4,1	3,8
Ribera d'Ebre	12,1	0,1	-3,5	2,2	0,5
Terra Alta	4,4	2,0	-0,6	0,7	1,6
Terres de l'Ebre	13,5	0,7	0,7	2,8	2,3
Alt Urgell	8,6	2,3	0,7	1,5	1,9
Alta Ribagorça	11,8	-1,8	2,4	2,5	1,5
Cerdanya	8,1	5,6	2,7	3,4	3,6
Pallars Jussà	15,2	-6,5	3,0	1,8	-0,8
Pallars Sobirà	7,6	-6,6	1,1	0,3	-2,1
Vall d'Aran	5,4	-6,2	-0,6	0,5	-0,5
Comarques de muntanya	10,4	-3,2	1,3	1,8	0,9

Font: Dades de Catalunya a partir de l'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA.

va restar creixement la davallada de la fusta i paper i arts gràfiques (aportació del 6,4% i caiguda del 3,2%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, el 2016 l'afiliació a la indústria va augmentar un important 4,7%, un increment força superior al 2,0% del 2015. Amb aquesta dinàmica, els 22.000 afiliats a la indústria del 2016 (mitjana anual) superen ja en un 7,4% els existents el 2013, el mínim al qual es va arribar a la crisi (20.000 afiliats); tot i això, la forta contracció 2007-2013 (d'un 19,3%) no ha estat superada, de manera que l'afiliació a la indústria el 2016 es troba encara un 13,3% per sota de la del 2007 (25.000).

El manteniment del VAB de la construcció a aquestes comarques el 2016 (el 0,0% citat) situen el canvi acumulat els anys 2007-2016 en un terreny molt negatiu (contracció acumulada del 51,8%), perquè l'extraordinària caiguda del període de crisi 2007-2013 (-49,7%) no ha pogut ser compensada pel modest augment dels anys 2013-2016 (del 4,3%). Part d'aquest retrocés recull la negativa tan dinàmica de la construcció residencial: els habitatges iniciats es van contraure un extraordinari 98,3% entre el 2007 i el mínim cíclic del 2013 (caiguda des dels 8.100 del 2007 als 137 del 2013), una contracció que només ha començat a canviar de signe molt modestament els darrers anys (el 2016, s'han assolit els 291 habitatges iniciats), tot i que, en relació amb els valors del 2007, encara es troben un 96,4% per sota.

Sectorialment, els resultats de la construcció el 2016 van ser el reflex d'augment a les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis, que van créixer un 3,4% (en comparació amb el 3,2% català) i l'obra civil, amb un augment de l'1,7% (1,6% per al conjunt del país), contrarestat per les davallades de l'edificació i promoció immobiliària (caiguda d'un 0,5% lluny de l'augment del 2,4% de Catalunya) i demolició i preparació de terrenys, que va caure un notable 6,6% (5,2% a Catalunya). Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la construcció va créixer un modest 0,8% (allunyada del 4,7% català), de manera que els 10.400 afiliats a la construcció del 2016 (mitjana anual) encara es troben situats un 55,4% per sota els 23.000 del 2007.

Pel que fa al primari, el seu notable augment el 2016 reflecteix els registres tan bons del subsector agrícola (aportació de vora el 57% del VAB del primari), que va créixer un 15,8%; de la seva banda, la ramaderia (pes del 42,5%) va presentar una alça una mica més continguda, però igualment prou rellevant, del 10,2%. Entre els subsectors agrícoles, la fruita fresca (gairebé el 59% del VAB del subsector) va presentar un increment rellevant d'un 12,1%, mentre que els cereals (aportació del 17,0%) encara augmentaven amb més intensitat (un 40,8%) i les plantes farratgeres (13,8% del VAB) creixien més moderadament (4,6%). En l'àmbit ramader, la producció d'aviaram (65,7% del VAB ramader) va augmentar prou (13,0%), un augment que es va veure acompanyat pel porquí (23,6% del VAB del subsector), que va créixer un 2,1%.¹⁶

¹⁶ Al pla de Lleida, la producció de fruita fresca es va mantenir pràcticament (lleu descens del 0,8%), tot i que amb diferències notables per les distintes produccions: augment del 12,6% per a la poma i caigudes del 0,9% pel préssec, del 3,2% per a la nectarina i del 6,3% per a la pera. De la seva banda, la producció de cereals va créixer fortament (231%), alhora que les places d'aviaram van créixer un 3,1% i els sacrificis d'aquesta carn a la demarcació van créixer un 1,7%.

Terres de l'Ebre: increment moderat del 2,3% el 2016, tot i el prou destacat augment dels serveis (2,8%) i el feble augment industrial (0,7%)

Les comarques de les Terres de l'Ebre van presentar el 2016 un augment del VAB del 2,3%, un registre situat força per sota de l'assolit per Catalunya (3,4%). Aquest menor creixement reflecteix el modest augment de la principal branca, la indústria (45,4% del VAB de l'eix), que va créixer a una moderada taxa del 0,7% (inferior al 4,0% de Catalunya), mentre que els serveis (43,6% del VAB) creixien prou, d'un 2,8% (3,1% a Catalunya). De la seva banda, el primari (5,5% del VAB d'aquestes comarques el 2015) va créixer un important 13,5% (per sobre del 10,1% català) i, finalment, la construcció (aportació del 5,5% al VAB) avançava un modest 0,7% (lluny del 3,2% de Catalunya).

Amb aquests registres del 2016, les Terres de l'Ebre consoliden la recuperació encetada el 2015 (increment 2014-2016 del 6,8%), tit reduint parcialment els estralls de la crisi 2007-2014 sobre aquestes comarques (caiguda acumulada del VAB del 20,0%), de manera que el VAB de l'eix el 2016 (en termes constants) continua situat per sota del del 2007 (un -14,5%), lluny de la recuperació que ja mostra Catalunya (augment 2007-2016 de l'11,1%). Aquests pitjors resultats reflecteixen la particular estructura productiva d'aquestes comarques, que les ha fet més sensibles a les caigudes de la crisi i menys afectades per les forces de la recuperació: mentre que a la recessió 2007-2014, la davallada de les Terres de l'Ebre va ser del 20,0% (força superior al 5,3% de Catalunya del 2007 al 2014), la millora 2014-2016 ha estat similar (del 6,8%, davant del 6,7% català).

L'augment moderat dels serveis a les Terres de l'Ebre (2,8%) ha permès al terciari superar, de manera acumulada i mesurat en termes constants, els registres del 2007, amb un valor afegit el 2016 un 4,2% superior; un registre sensiblement menys positiu que l'assolit pel sector a Catalunya (augment 2007-2016 de l'11,6%).

Per grans branques productives del terciari, els resultats del 2016 expressen, fonamentalment, el prou important augment dels serveis privats (3,2%, similar al de Catalunya), mentre que l'1,8% d'augment dels col·lectius (per sota del 2,8% català) van frenar l'expansió agregada dels serveis. Aquesta dinàmica distinta del 2016 dels privats i públics reflecteix tendències de fons, que han estat presents tant a la crisi com a la recuperació. Els serveis privats van patir més intensament la recessió i, en canvi, han estat els protagonistes de la recuperació: es van contraure un 5,2% en el període 2007-2013 i van créixer un 6,3% a la recuperació 2013-2016; d'aquesta manera, el 2016, el VAB dels serveis privats, en termes constants, ha superat lleugerament el del 2007 (un 0,8%, força per sota de la millora de l'11,6% experimentada per Catalunya). De la seva banda, els serveis col·lectius no van presentar caigudes a la recessió (van augmentar un 9,7% entre el 2007 i el 2013) i, tot i que han augmentat menys els anys 2013-2016 (un 5,6%), el VAB generat el 2016 ja és un 15,9% superior al del 2007 (una xifra en línia amb el 15,5% català).

Taula 2.9 Evolució del VAB pb per grans eixos territorials i sectors. 2013 - 2016

Taxes reals de variació interanual en %

Àmbit	Variació anual				Mitjana del període
	2013	2014	2015	2016	2013 - 2016
Sector primari					
Eix metropolità	4,6	-17,3	-2,2	5,1	-2,4
Eix gironí	11,3	3,8	3,4	7,5	6,5
Comarques centrals	-1,5	5,9	-0,6	11,9	3,9
Camp de Tarragona	3,9	-5,8	-0,8	3,8	0,3
Terres de l'Ebre	-2,0	-4,4	-2,1	13,5	1,3
Pla de Lleida	11,2	0,6	-4,3	13,3	5,2
Comarques de muntanya	12,9	4,0	-0,6	10,4	6,7
Catalunya	5,9	0,6	-1,4	10,1	3,4
Indústria					
Eix metropolità	-0,2	5,1	3,3	4,5	3,2
Eix gironí	-0,6	2,3	3,9	4,1	2,4
Comarques centrals	-0,5	1,1	4,5	4,7	2,5
Camp de Tarragona	-4,6	2,4	4,0	1,7	0,9
Terres de l'Ebre	-8,7	-10,8	6,6	0,7	-3,0
Pla de Lleida	-2,3	-0,3	3,9	4,4	1,4
Comarques de muntanya	-8,5	-2,0	1,6	-3,2	-3,0
Catalunya	-1,3	3,1	3,7	4,0	2,4
Construcció					
Eix metropolità	-9,5	-0,2	0,8	3,9	-1,3
Eix gironí	-10,9	-0,6	-1,5	2,3	-2,7
Comarques centrals	-13,1	-2,4	0,6	1,2	-3,5
Camp de Tarragona	-8,1	-2,0	-0,9	4,3	-1,7
Terres de l'Ebre	-15,0	-0,2	-2,4	0,7	-4,2
Pla de Lleida	-9,6	-0,8	-3,5	-0,0	-3,5
Comarques de muntanya	-10,5	0,4	-4,2	1,3	-3,2
Catalunya	-10,0	-0,6	-0,1	3,2	-1,9
Serveis					
Eix metropolità	0,2	2,7	3,1	3,2	2,3
Eix gironí	0,1	-0,0	4,3	2,9	1,8
Comarques centrals	1,5	2,3	5,1	3,6	3,1
Camp de Tarragona	-1,1	-0,5	4,3	3,4	1,5
Terres de l'Ebre	-0,0	-0,7	3,9	2,8	1,5
Pla de Lleida	-0,7	1,9	2,7	1,7	1,4
Comarques de muntanya	0,0	-1,2	3,4	1,8	1,0
Catalunya	0,1	2,2	3,3	3,1	2,2
Total					
Eix metropolità	-0,3	3,0	3,0	3,5	2,3
Eix gironí	-0,8	0,5	3,8	3,2	1,7
Comarques centrals	-0,6	1,6	4,3	4,0	2,3
Camp de Tarragona	-2,5	0,1	3,9	3,0	1,1
Terres de l'Ebre	-5,3	-5,8	4,4	2,3	-1,1
Pla de Lleida	-1,0	1,2	2,0	2,9	1,2
Comarques de muntanya	-2,8	-1,1	2,1	0,9	-0,2
Catalunya	-0,7	2,2	3,2	3,4	2,0

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA

Dins dels serveis privats, el seu creixement prou intens el 2016 reflecteix dinàmiques oposades entre els forts augments d'importants branques i caigudes en d'altres. Entre les primeres, cal citar el comerç (prop del 32% del VAB terciari el 2015), que va créixer un més que notable 3,7%, l'hostaleria (11,7% del VAB i augment del 4,5%) i les activitats professionals i administratives (pes del 9,2% i increment del 5,6%);¹⁷ altres branques, també rellevants, van avançar amb menys intensitat: els transports i l'emmagatzematge (6,2% del VAB del sector i augment de l'1,4%), les activitats immobiliàries (8,1% del VAB), que va créixer un modest 1,7%. Finalment, es van contreure les activitats artístiques (aportació del 5,9% i reducció d'un 0,7%) i les financeres i d'assegurances (pes del 2,5% i davallada d'un 2,0%). Pel que fa als serveis col·lectius, els educatius es van expandir intensament (4,8% d'aportació i augment del 6,5%), mentre els sanitaris van créixer menys (12,0% del VAB dels serveis i augment del 2,9%) i van caure els de l'administració pública (7,4% del VAB i davallada d'un 3,1%).

Amb aquests registres productius, l'afiliació als serveis a les Terres de l'Ebre el 2016 augmenta un prou rellevant 2,7%, continuant la trajectòria positiva del 2015 (augment del 4,5%), uns creixements que, tanmateix, no han permès recuperar encara les pèrdues de la crisi: la caiguda del 9,1% del període 2007-2013 (dels 33.000 als 30.000 afiliats) no han estat compensades per la millora, del 6,7%, dels anys 2013-2016 (dels 30.000 als 32.000 afiliats), cosa que situa l'afiliació als serveis el 2016 un 3,0% per sota de l'existent el 2007.

De la seva banda, el sector industrial de les Terres de l'Ebre el 2016 va avançar un moderat 0,7%. Tot i això, amb aquesta millora, la recuperació del VAB del sector entre el mínim del 2014 i el 2016 ha estat ja d'un 7,3%, tot i que aquest augment no ha estat suficient per superar la intensa contracció 2007-2014 (del 22,2%), de manera que el 2016 el VAB del sector es trobava encara un 16,4% per sota del del 2007.

El lleu augment del 0,7% del VAB industrial el 2016 reflecteix la manca de dinamisme de la branca més rellevant de la indústria d'aquestes comarques, la de les produccions d'energia, extractives, aigua, gas i reciclatge (63,2% del VAB industrial el 2015), que va mostrar pràcticament un increment nul (un -0,1%, lluny del 3,0% de Catalunya), tot i que compensat amb un moderat augment de les produccions manufactureres (2,2%, força per sota del 4,2% català). Els registres de les produccions d'energia, extractives, aigua, gas i reciclatge es contraposen a uns resultats que des del 2007 han estat sensiblement menys negatius que els de les produccions manufactureres. Així, l'energia, l'aigua i el reciclatge van mantenir el seu VAB a la crisi 2007-2013 (-0,4%, per sota del 15,1% català), mentre que va caure a la recuperació 2013-2016 (-10,5%, també inferior al 5,3% de Catalunya), de manera que el canvi 2007-2016 és d'un descens, mesurat en termes constants, del -10,9% (lluny del 21,1% de Catalunya). De la seva banda, les produccions estrictament manufactureres van presentar una pèrdua rellevant a la crisi 2007-2013 (del

24,9%) i una més intensa millora els anys 2013-2016 (del 10,6%), amb una contracció acumulada 2007-2016 del 16,9% (davant del 9,1% català).

El creixement moderat de les produccions manufactureres el 2016 (el 2,2% citat), reflecteix els augments de les indústries alimentàries (pes del 21,9% del VAB manufacturer el 2015 i augment d'un 2,8%) i la química (14,5% del VAB, que va créixer un 1,7%) i aportacions, també positives, del cautxú i matèries plàstiques, la metal·lúrgia i la fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics, mentre que la fusta i el paper i arts gràfiques es van contreure. Com a resultat d'aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria de les Terres de l'Ebre el 2016 va progressar moderadament, d'un 1,9%, per sota el 3,4% del 2015. Amb aquests registres, els 8.500 afiliats censats a la indústria el 2016 (mitjana anual) són ja un 6,7% superiors als existents en el mínim cíclic del 2013 (7.900 afiliats); tot i això, la forta contracció 2007-2013 (d'un 29,9%) no ha estat superada, de manera que l'afiliació a la indústria el 2016 es troba encara un 25,2% per sota de la del 2007 (11.300 afiliats al sector).

El modest augment de la construcció en aquestes comarques el 2016 (del 0,7%) situa el canvi 2007-2016 encara en un terreny extraordinàriament negatiu, amb una contracció acumulada del VAB del sector del 59,2%, cosa que reflecteix com la intensa davallada 2007-2015 (pèrdua del 59,5%) no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la modesta millora del 2016 (el 0,7% citat). Part d'aquest retrocés recull la dinàmica tan negativa de la construcció residencial fins al 2014 (entre el 2007 i el 2014, contracció en els habitatges iniciats d'un extraordinari 99,2%, des de 6.400 a una xifra absoluta de només 50) i, tot i que a partir del 2014 s'ha operat un cert augment (fins als 74 habitatges iniciats el 2016), les pèrdues acumulades en habitatges iniciats, en relació amb els valors del 2007, continuen essent extraordinàriament altes (un 98,8%).

Sectorialment, els resultats de la construcció el 2016 reflecteixen la caiguda de la branca de demolició i preparació de terrenys, que va retrocedir un notable 5,7% (augment del 5,2% a Catalunya), contrarestada parcialment pels augments d'edificació i promoció immobiliària (creixement del 3,2%, per sobre del 2,4% català), l'augment del 2,2% de l'obra civil (1,6% per al conjunt del país) i el d'instal·lacions i acabament d'edificis, aquesta va créixer un 2,1% (davant del 3,2% català). Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació a la construcció va créixer un 2,1% (4,7% a Catalunya), per sota del 2,9% del 2015, de manera que només ha recuperat una part molt modesta de les pèrdues de la crisi: la destrucció 2007-2014 (-8.700 afiliats dels 12.800 existents el 2007, una caiguda del 67,7%) no s'ha compensat per la millora dels anys 2014-2016, cosa que situa la pèrdua acumulada de l'afiliació a la construcció a les Terres de l'Ebre fins al 2016 en el 66,1% dels efectius existents el 2007.

Pel que fa al primari, la dinàmica positiva del sector el 2016 reflecteix l'augment rellevant del 13,5% de l'agricultura, el subsector principal d'aquestes comarques (amb un pes superior al 60% del VAB); de la seva banda, la ramaderia, que genera vora

¹⁷ A les Terres de l'Ebre, l'afiliació a aquestes branques va augmentar un 2,3% en el comerç, un 6,8% a l'hostaleria i un 3,0% a les activitats professionals i administratives.

Taula 2.10 Creixement del VAB pb comarcal per grans sectors. 2007-2013

Taxes reals de variació acumulada en %

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	-11,1	2,7	-12,9	70,7	-15,4	-58,4	0,9	-2,3	10,9
Alt Empordà	-8,5	8,4	-6,9	65,6	-20,7	-53,7	2,1	0,3	9,4
Alt Penedès	-15,3	7,6	-13,9	31,6	-14,6	-61,2	-3,3	-7,0	14,3
Alt Urgell	-11,7	23,0	-12,7	77,7	-23,7	-48,7	-1,4	-4,7	7,8
Alta Ribagorça	-15,2	-23,4	0,6	15,2	-19,6	-42,5	-8,8	-13,2	12,0
Anoia	-18,1	11,1	-22,4	33,0	-25,5	-64,6	2,8	1,2	8,0
Bages	-14,5	-0,9	-15,6	60,6	-24,5	-56,1	0,3	-3,1	11,8
Baix Camp	-9,1	-43,2	4,9	20,0	-13,1	-66,8	0,9	-2,0	12,9
Baix Ebre	-13,6	-12,6	-11,8	43,3	-18,7	-54,6	-2,2	-4,8	6,1
Baix Empordà	-11,3	13,2	-21,0	20,8	-26,3	-57,6	3,4	2,2	7,2
Baix Llobregat	-9,9	-31,5	-22,1	-6,6	-22,5	-44,0	4,4	3,1	11,1
Baix Penedès	-17,1	-8,0	-20,8	70,5	-26,3	-67,4	1,8	-1,4	15,1
Barcelonès	-1,4	-15,5	-14,3	17,8	-19,6	-39,9	4,0	3,4	6,9
Berguedà	-16,0	-1,4	-19,3	-2,5	-24,6	-55,7	1,8	0,0	6,7
Cerdanya	-10,7	16,4	-14,4	30,8	-27,5	-50,7	6,7	5,1	12,6
Conca de Barberà	-18,8	24,4	-24,9	52,3	-26,0	-55,4	0,4	-2,4	7,8
Garraf	-16,0	-12,7	-21,0	35,1	-26,9	-69,5	-0,5	-2,6	8,1
Garrigues	-14,6	-16,7	-17,6	14,4	-20,4	-44,1	1,3	-2,3	10,1
Garrotxa	-8,3	27,4	-11,7	32,5	-14,5	-46,6	4,4	2,7	9,5
Gironès	-9,2	18,5	-9,6	24,4	-14,5	-47,9	-3,0	-6,7	8,2
Maresme	-11,8	-37,3	-16,5	28,1	-18,1	-60,9	1,1	-0,5	7,8
Moianès	-5,7	-9,0	-6,7	4,0	-6,8	-44,2	-1,9	-7,3	12,4
Montsià	-22,3	0,5	-26,3	76,3	-29,3	-65,9	-1,9	-5,8	14,7
Noguera	-8,8	22,9	-19,8	36,6	-24,9	-40,8	4,9	1,5	13,7
Osona	-13,4	-6,7	-16,3	27,7	-18,0	-52,7	-1,6	-3,5	5,1
Pallars Jussà	-8,4	21,7	10,7	28,7	-13,5	-48,1	1,7	-2,7	10,4
Pallars Sobirà	-17,2	10,1	-0,0	25,7	-15,4	-53,7	-1,6	-5,6	14,8
Pla d'Urgell	-11,5	-12,1	-15,5	44,0	-19,2	-43,1	-1,1	-2,8	6,2
Pla de l'Estany	-3,0	32,0	-10,4	34,4	-13,5	-26,9	7,6	6,1	11,0
Priorat	-16,6	-23,3	-16,8	20,4	-20,6	-61,8	3,9	-0,8	12,6
Ribera d'Ebre	-8,5	-33,5	-6,1	-3,6	-24,2	-50,9	-1,4	-6,6	11,1
Ripollès	-7,7	11,5	-11,0	40,7	-17,1	-40,8	4,8	3,6	8,8
Segarra	-10,7	51,5	-17,8	4,3	-18,4	-52,8	8,0	5,8	13,4
Segrià	-8,9	-11,3	-12,6	31,5	-16,9	-52,9	-0,6	-2,7	5,4
Selva	-9,4	12,9	-12,2	29,4	-13,9	-47,6	4,1	3,3	7,1
Solsonès	-16,0	17,6	-21,0	28,2	-22,2	-58,7	1,3	-1,9	10,7
Tarragonès	-9,4	-23,4	-7,8	-0,8	-10,5	-53,2	-1,4	-4,4	9,1
Terra Alta	-14,5	-21,8	-8,5	67,2	-18,5	-52,2	3,8	-0,3	17,5
Urgell	-11,7	4,6	-9,7	42,7	-13,1	-49,8	-1,6	-5,0	10,2
Vall d'Aran	-11,9	9,9	0,0	21,9	-19,5	-66,7	3,2	0,9	14,7
Vallès Occidental	-11,5	-17,3	-17,4	15,1	-18,9	-58,0	1,5	1,0	3,4
Vallès Oriental	-10,8	-16,0	-13,9	31,6	-15,5	-49,2	1,0	-1,4	12,1
Eixos									
Eix metropolità	-6,2	-30,7	-16,7	16,4	-19,2	-49,2	3,3	2,4	7,3
Eix gironí	-9,3	7,3	-11,8	35,4	-16,4	-49,8	0,9	-1,0	8,3
Comarques centrals	-15,1	-6,4	-17,2	42,1	-22,0	-56,6	0,2	-2,2	8,5
Camp de Tarragona	-10,7	-27,0	-6,6	12,8	-14,7	-60,1	-0,3	-3,3	11,0
Terres de l'Ebre	-15,1	-26,8	-12,8	-0,4	-24,9	-58,4	-1,8	-5,2	9,7
Pla de Lleida	-9,8	2,9	-15,0	32,1	-18,2	-49,7	-0,0	-2,3	6,8
Comarques de muntanya	-11,7	14,1	-4,7	29,5	-21,7	-52,6	1,9	-0,8	11,2
Demarcacions									
Barcelona	-6,9	-17,8	-16,7	20,5	-19,6	-50,2	3,1	2,2	7,5
Girona	-9,4	7,3	-11,9	35,3	-16,5	-49,8	1,0	-0,9	8,4
Lleida	-10,2	3,5	-14,1	32,6	-18,6	-50,7	0,0	-2,5	7,5
Tarragona	-11,7	-26,6	-8,6	6,3	-17,2	-59,9	-0,5	-3,6	10,7
Catalunya	-7,3	-5,4	-15,3	15,1	-19,1	-51,5	2,5	1,2	8,0

Font: Estimació BBVA.

del 33% del primari, va créixer també prou intensament (14,2%, per sobre del 9,0% de Catalunya), alhora que la pesca també contribuïa a l'augment agregat (9,3%). Entre els subsectors agrícoles, els VAB dels cítrics (vora una quarta part del VAB agrícola el 2015) va avançar un 3,5%. També van aportar expansió a l'agricultura els resultats de plantes i flors (34,5%), cereals (19%), hortalisses (14,3%) i fruita fresca (12,6%). En l'àmbit ramader, el VAB de l'aviram (més del 91% del VAB ramader) també va créixer prou (15,4%).¹⁸

El 2016, augment feble del 0,9% a les comarques de muntanya per la caiguda industrial (-3,2%) i el creixement terciari moderat (1,8%)

El 2016, el VAB de les comarques de muntanya va avançar un 0,9%, un registre força inferior al 3,4% assolit per Catalunya, cosa que reflecteix el modest increment de l'1,8% de la seva principal branca, els serveis (66,6% del VAB de l'eix), que van augmentar força per sota del 3,1% de Catalunya; a aquesta evolució decebedora, s'hi va sumar la davallada del 3,2% de la indústria (un sector que aporta el 21,1% del VAB), una contracció també molt allunyada del creixement del 4,0% de Catalunya. Del seu costat, la construcció (pes del 10,0% del VAB el 2015) també va incrementar-se moderadament (1,3%, per sota el 3,2% de Catalunya); finalment, el primari, amb un pes de només el 2,3% del total, creixia un 10,4% (10,1% a Catalunya). Amb aquests registres del 2016, el VAB de les Comarques de muntanya consoliden la recuperació encetada el 2015 (increment acumulat 2014-2016 del 3,0%, lluny del 6,7% català per als mateixos anys) que, tanmateix, no ha estat suficient per superar la forta caiguda 2007-2014 (del 12,7%, molt per sobre la contracció del 5,3% de Catalunya), de forma que el VAB de l'eix el 2016 (mesurat en termes constants) encara és un 10,0% per sota dels valors del 2007 (pitjor que l'1,1% experimentat per Catalunya el 2016).

Tot i l'increment moderat dels serveis a les comarques de muntanya el 2016, el VAB terciari ja ha superat en un 5,7% els registres del 2007, una millora que és, tanmateix, inferior a l'11,6% assolit per Catalunya. Per grans branques productives del terciari, els resultats del 2016 expressen la combinació del feble augment dels serveis col·lectius (0,8%, inferior al 2,8% català) i dels millors registres dels privats (2,1%, per sota del 3,2% de Catalunya). Tot i això, els serveis col·lectius presenten ja el 2016 un augment en termes constants del 16,3% en relació amb el 2007 (en línia amb el 15,5% de Catalunya), un increment notable que reflecteix els increments que fins i tot van tenir lloc els anys de crisi 2007-2013 (11,2%) i la continuïtat d'aquest augment al període 2013-2016 (4,6%). En canvi, la dinàmica molt més vinculada al cicle econòmic dels serveis privats ha tingut com a resultat que el seu VAB se situï, en termes constants, només un 3,0% per sobre del del 2007 (lluny del 10,7% de Catalunya), de manera que la recessió 2007-2013 (contracció del 0,8%) ha estat ja compensada amb la millora 2013-2016 (un 3,9%).

¹⁸ El 2016, la producció de cítrics a les Terres de l'Ebre va augmentar un 25,4%, mentre que la de plantes i flors ho va fer un 50,2% i també va augmentar la de fruita fresca (19%), mentre retrocedien la producció de cereals (2,4%) i d'hortalisses (9,0%); de la seva banda, les places d'aviram van avançar un 12,3%, mentre que els sacrificis a la demarcació de Tarragona van créixer un 0,2%.

Dins dels serveis privats, la contribució més gran al creixement agregat el 2016 la van generar les activitats immobiliàries (14,5% d'aportació i augment del 3,7%), les professionals i administratives (pes del 7,1% en el VAB del sector i creixement important del 8,0%) i els transports i l'emmagatzematge (contribució del 6,0% i augment del 2,7%); en canvi, van avançar amb menys intensitat els subsectors rellevants del comerç (15,4% del VAB i creixement de només el 0,7%) i l'hostaleria (amb un 23,3% del VAB de serveis, que va avançar un 1,5%). Altres branques restaren augment agregat: activitats artístiques (9,8% del VAB, i retrocés d'un 1,0%) i les financeres i d'assegurances (pes de l'1,2% i caiguda del 0,4%). En l'àmbit dels serveis col·lectius, els sanitaris (8,8% del VAB de serveis), van avançar un sòlid 3,9%, força per sobre del 0,1% dels educatius (aportació del 5,1% al VAB terciari), mentre van caure els d'administració pública (8,2% del VAB i contracció del 2,0%). Amb aquests registres productius, l'afiliació als serveis a aquestes comarques va augmentar el 2016 un 4,3% (en línia amb el 4,6% del 2015), increments que han permès superar, en un 4,4%, l'ocupació prèvia a la crisi: el retrocés del 5,6% del 2007-2013 (dels 17.600 als 16.600 afiliats) ha estat més que compensat pel 10,7% d'augment 2013-2016 (fins als 18.300 afiliats el 2016).

La davallada del 3,2% del VAB industrial a les comarques de muntanya el 2016 va ser el pitjor registre del sector assolit entre els grans eixos comarcals. Amb aquest descens del 2016, la contracció que s'acumula entre el 2013 i el 2016 és ja d'un 3,7%, una caiguda que, sumada a la dels anys 2007-2013 (descens del 4,7%), situa el VAB industrial el 2016 un 8,2% per sota dels del 2007.

La caiguda del VAB industrial de les comarques de muntanya el 2016 expressa, en particular, la contracció de les produccions d'energia, extractives, gas, aigua i reciclatge, la part més rellevant de la indústria de l'eix (69,9% del VAB industrial el 2015), que van retrocedir un notable 6,9% (lluny de l'augment del 3,0% català), mentre que el creixement dels productes manufacturats (5,2%, davant del 4,2% de Catalunya) van reduir en part aquella pèrdua.

Com al 2016, la dinàmica 2007-2016 del VAB de manufactures i produccions energètiques ha estat sensiblement diferent, per la vinculació del gruix d'aquestes darreres a les dinàmiques de les distintes fonts d'energia (hidràulica, nuclear, cicles combinats, gas, eòliques, etc.), que es troben a banda del cicle econòmic i que, a més a més, estan afectades per condicions climàtiques (en particular, les d'origen hidràulic, eòlic o solar). Així, a les comarques de muntanya les produccions energètiques, d'aigua i reciclatges presenten una millora 2007-2016 d'un 1,4% anual, davant de l'1,9% català (un 19,5% acumulat, inferior al 21,1% del conjunt del país), reflex de l'augment de la producció hidroelèctrica els anys 2007-2016 (del 19,1%). Aquest fort augment expressa, en particular, els bons registres del període 2007-2013, quan aquest VAB va augmentar un 4,4% anual (per sobre del 2,4% català); un increment parcialment suavitzat per la davallada 2013-2016. En canvi, i a diferència de les produccions energètiques, el VAB de les activitats manufacturades, molt

Taula 2.11 Creixement del VAB pb comarcal per grans sectors. 2013-2016

Taxes reals de variació acumulada en %

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	8,0	-1,1	7,3	-8,3	8,4	-2,4	10,8	12,4	5,4
Alt Empordà	4,9	14,4	12,8	20,7	9,4	-1,2	3,7	2,9	9,5
Alt Penedès	4,0	-6,2	8,6	13,9	8,5	4,9	1,6	1,5	2,4
Alt Urgell	4,5	21,6	2,5	-6,9	5,8	-4,8	5,3	6,6	1,3
Alta Ribagorça	4,5	11,0	0,1	-1,9	9,5	4,2	6,2	7,9	-1,7
Anoia	8,7	12,0	5,0	-4,6	6,3	4,8	11,4	12,1	9,4
Bages	8,6	7,2	11,0	4,9	12,7	-3,6	8,4	8,4	8,4
Baix Camp	6,7	-5,4	5,1	2,7	8,6	4,1	8,2	8,7	6,2
Baix Ebre	4,4	10,0	4,8	-11,4	9,6	0,3	4,0	3,9	4,5
Baix Empordà	4,7	11,5	6,9	0,1	8,5	2,2	4,5	4,5	5,1
Baix Llobregat	13,7	14,4	17,1	15,6	17,1	8,6	13,1	13,8	8,6
Baix Penedès	9,4	-4,0	17,0	4,5	19,2	3,3	8,3	8,7	6,0
Barcelonès	8,5	4,7	10,7	18,0	8,9	3,4	8,4	8,7	7,0
Berguedà	6,9	22,8	2,1	-10,1	7,2	3,9	7,5	7,2	8,5
Cerdanya	5,9	20,3	13,3	17,5	9,0	-3,8	6,5	5,6	11,0
Conca de Barberà	8,1	-2,9	8,7	2,0	9,2	3,4	9,3	10,5	6,0
Garraf	8,7	-6,7	12,0	18,1	11,3	12,3	8,0	7,3	10,7
Garrigues	5,9	15,7	5,0	4,8	5,0	-1,7	2,7	1,3	5,9
Garrotxa	12,0	23,0	12,6	3,9	13,0	2,5	11,7	12,3	9,4
Gironès	9,0	14,6	10,9	9,5	11,2	0,3	9,2	10,6	5,3
Maresme	7,6	-34,0	12,0	18,4	11,7	6,3	7,4	7,8	6,0
Moianès	11,6	8,3	18,5	-13,0	19,1	6,3	8,0	6,2	12,5
Montsià	8,3	0,0	10,7	3,8	11,4	-3,6	9,2	9,5	7,7
Noguera	3,6	5,0	3,2	-15,1	10,3	-12,4	7,8	8,3	5,9
Osona	14,7	24,8	14,2	-3,1	15,5	-2,0	15,9	17,8	10,0
Pallars Jussà	-2,2	3,0	-8,4	-10,0	1,1	-1,9	2,4	1,5	3,5
Pallars Sobirà	-2,2	5,8	-8,2	-10,3	9,3	-3,8	2,9	1,5	8,2
Pla d'Urgell	8,6	15,9	10,3	0,7	13,1	-3,2	7,7	7,5	9,1
Pla de l'Estany	8,2	24,4	12,2	8,1	12,4	-4,0	5,5	4,4	10,3
Priorat	5,5	5,8	7,4	-10,0	10,9	6,1	4,2	6,4	-0,8
Ribera d'Ebre	-7,7	11,9	-10,2	-10,9	12,7	-5,8	7,9	8,5	6,7
Ripollès	4,6	10,2	4,9	-0,5	5,6	-0,0	4,7	5,8	1,5
Segarra	6,7	3,0	7,6	5,1	7,7	-4,6	6,9	7,2	5,5
Segrià	6,2	8,2	10,1	10,0	10,0	-2,5	6,3	7,6	3,2
Selva	8,9	13,0	10,2	9,7	10,2	-0,1	9,0	9,4	6,2
Solsonès	6,2	11,5	7,2	-0,4	7,9	0,4	6,9	7,0	6,6
Tarragonès	6,8	-1,4	9,9	1,9	13,1	0,3	6,4	6,1	7,1
Terra Alta	1,9	3,8	0,2	-7,2	7,8	-0,9	3,5	4,1	1,3
Urgell	5,4	6,4	7,6	9,0	7,3	-3,8	5,3	5,5	4,5
Vall d'Aran	-0,4	4,6	-6,3	-8,0	6,3	0,9	0,7	0,3	2,6
Vallès Occidental	11,2	0,1	14,1	17,8	13,9	2,0	10,6	11,2	7,9
Vallès Oriental	14,3	-0,2	17,7	17,2	17,7	3,2	13,3	14,3	9,2
Eixos									
Eix metropolità	9,8	-15,0	13,4	17,7	13,0	4,5	9,3	9,8	7,3
Eix gironí	7,7	15,4	10,6	10,5	10,7	0,1	7,3	7,6	6,1
Comarques centrals	10,1	17,7	10,7	0,3	12,4	-0,8	11,4	12,1	9,1
Camp de Tarragona	7,1	-3,1	8,3	2,1	11,5	1,3	7,3	7,5	6,6
Terres de l'Ebre	0,7	6,2	-4,2	-10,5	10,6	-1,9	6,1	6,3	5,6
Pla de Lleida	6,1	9,1	8,1	3,2	9,2	-4,3	6,4	7,3	3,7
Comarques de muntanya	1,9	14,1	-3,7	-7,7	5,9	-2,5	4,0	3,9	4,6
Demarcacions									
Barcelona	9,8	3,5	13,1	14,8	12,9	4,0	9,4	9,9	7,4
Girona	7,6	15,5	10,7	10,6	10,6	-0,0	7,3	7,5	6,2
Lleida	5,5	9,3	6,3	-1,5	9,0	-3,8	6,0	6,9	3,7
Tarragona	5,7	2,5	4,1	-4,4	11,4	0,6	7,1	7,3	6,5
Catalunya	9,0	7,5	11,2	5,3	12,4	2,5	8,9	9,4	7,0

Font: Estimació BBVA.

directament vinculades al cicle econòmic, van presentar una notable contracció els anys 2007-2014 (del 24,1%) i una millora el període 2014-2016 (del 5,9%) que, tanmateix, va ser insuficient per compensar les pèrdues anteriors, de manera que el VAB manufacturer el 2016 encara es troba un 17,1% per sota del del 2007.

El increment manufacturer prou intens del 2016 expressa creixements a pràcticament totes les branques, on destaquen en particular les indústries d'alimentació, begudes i tabac (pes del 44,3% del VAB manufacturer el 2015 i augment d'un 5,3%), els productes informàtics i electrònics, i materials i equipaments elèctrics (22,7% del VAB i augment d'un 6,6%), la fusta i paper i arts gràfiques (12,9% del VAB i creixement del 4,3%) i la metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics (7,1% del VAB del sector, amb un increment del 5,0%). Com a resultat d'aquesta dinàmica, l'afiliació industrial el 2016 va augmentar un 3,7%, inferior al 5,5% del 2015; amb aquesta dinàmica, els 2.000 afiliats a la indústria el 2016 superen ja en un 9,5% els existents en el mínim del 2014 (1.600 afiliats). Tot i això, la forta contracció 2007-2014 (d'un 23,9%) no ha estat compensada, de manera que l'afiliació industrial el 2016 es troba encara un 16,7% per sota de la del 2007 (1.700 afiliats).

El moderat augment del VAB de la construcció a aquestes comarques el 2016 (l'1,3% citat) situa el canvi 2007-2016 encara en un terreny molt negatiu, amb una contracció acumulada 2007-2016 del VAB de la construcció del 53,8%; aquesta pèrdua tan intensa reflecteix la davallada tan important 2007-2015 (del 54,4%), només compensada modestament per la feble del 2016 (1,3%). Part d'aquest retrocés recull la dinàmica molt negativa de la construcció residencial: els habitatges iniciats van caure un extraordinari 95,8%, des dels 1.900 el 2007 als 80 el 2013 i, tot i que s'han recuperat en part entre el 2013 i el 2016 (fins als 64 habitatges iniciats aquest darrer any), estan un 96,6% per sota el iniciats el 2007.

Sectorialment, els resultats de la construcció el 2016 continuen reflectint caigudes de la branca d'edificació i promoció immobiliària (un 1,9%, davant del 2,4% d'augment a Catalunya), contrastades per augments a la branca d'instal·lacions i acabament d'edificis (que va créixer un 3,7% davant del 3,2% català), de la demolició i preparació de terrenys, (augment d'un 3,5%, i 5,2% a Catalunya) i l'obra civil (creixement del 0,9% per sota de l'1,6% per al conjunt del país). Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació a la construcció va augmentar el 2016 un 1,6% (per sota del 4,7% català), un pèl millor que el 0,8% del 2015. Tot i aquests augments, l'afiliació del sector només ha recuperat una part molt reduïda de les pèrdues de la crisi: la destrucció del 58,9% de l'afiliació del sector en els anys 2007-2014 (pèrdua de 4.100 afiliats, dels 6.900 existents el 2007), només s'ha recuperat suauement entre el 2014 i el 2016 (augment d'un 2,4%), cosa que situa la pèrdua del conjunt dels anys 2007-2016 en el 57,9% dels efectius inicials del 2007.

L'augment prou rellevant del primari el 2016 reflecteix, principalment, el del ramader (vora del 57% del VAB primari el 2015),

que va experimentar un augment del 9,6%. En aquest àmbit, cal destacar els augments del boví (23% del VAB del subsector i increment del 13,8%), aviram (un 15,2% d'aportació i augment del 7,1%) i la llet (vora del 42% del VAB ramader i creixement del 12,0%) i també els continguts increments del porquí (un 16,2% de pes i creixement del 0,6%). De la seva banda, la branca agrícola (que aporta vora del 35% del VAB del primari) va presentar una alça del 14,1% i la forestal també creixia, però amb menys intensitat (1,8%). Entre els subsectors agrícoles, el VAB es va veure empenyat a l'alça per les plantes farratgeres (més del 47% del VAB agrícola), que va créixer un 5,5%, registres amb el suport dels cereals (pes del 26,0% i augment molt fort del 39,3%).¹⁹

¹⁹ A la ramaderia, els sacrificis de boví a la demarcació de Lleida van augmentar un 10,2% i els de porquí un 1,7%, mentre que les places de fèix van presentar increments del 4,7% per al boví i increments nuls per al porquí.

Taula 2.12 Creixement del VAB pb comarcal per grans sectors. 2007-2016

Taxes reals de variació acumulada en %

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	-4,0	1,5	-6,5	56,6	-8,3	-59,4	11,8	9,8	16,8
Alt Empordà	-4,0	24,0	5,0	100,0	-13,3	-54,3	5,8	3,3	19,7
Alt Penedès	-11,9	0,8	-6,5	49,9	-7,3	-59,3	-1,7	-5,7	17,1
Alt Urgell	-7,8	49,5	-10,5	65,5	-19,3	-51,2	3,8	1,7	9,2
Alta Ribagorça	-11,4	-15,0	0,7	13,0	-12,0	-40,1	-3,1	-6,3	10,1
Anoia	-11,0	24,4	-18,5	27,0	-20,7	-62,9	14,5	13,5	18,1
Bages	-7,1	6,2	-6,3	68,5	-14,9	-57,7	8,7	5,0	21,2
Baix Camp	-3,0	-46,3	10,2	23,2	-5,7	-65,5	9,1	6,5	20,0
Baix Ebre	-9,9	-3,8	-7,6	26,9	-10,8	-54,5	1,7	-1,1	10,8
Baix Empordà	-7,1	26,2	-15,5	20,9	-20,1	-56,7	8,0	6,8	12,7
Baix Llobregat	2,4	-21,6	-8,8	8,0	-9,2	-39,1	18,1	17,4	20,7
Baix Penedès	-9,3	-11,7	-7,3	78,3	-12,2	-66,3	10,2	7,1	22,0
Barcelonès	6,9	-11,5	-5,1	39,0	-12,4	-37,9	12,8	12,5	14,4
Berguedà	-10,2	21,0	-17,6	-12,4	-19,1	-54,0	9,5	7,2	15,8
Cerdanya	-5,4	40,1	-3,0	53,7	-21,0	-52,6	13,6	11,0	25,0
Conca de Barberà	-12,2	20,8	-18,4	55,4	-19,2	-54,0	9,7	7,9	14,3
Garraf	-8,7	-18,6	-11,4	59,6	-18,7	-65,7	7,5	4,6	19,7
Garrigues	-9,5	-3,6	-13,4	19,9	-16,4	-45,0	4,0	-1,0	16,6
Garrotxa	2,7	56,6	-0,5	37,6	-3,3	-45,2	16,6	15,4	19,8
Gironès	-1,0	35,8	0,3	36,2	-4,9	-47,7	6,0	3,2	14,0
Maresme	-5,1	-58,6	-6,4	51,6	-8,6	-58,5	8,5	7,2	14,2
Moianès	5,3	-1,5	10,5	-9,6	10,9	-40,7	5,9	-1,6	26,4
Montsià	-15,9	0,5	-18,5	83,0	-21,2	-67,1	7,1	3,2	23,5
Noguera	-5,5	29,0	-17,2	16,0	-17,2	-48,1	13,1	9,9	20,4
Osona	-0,7	16,4	-4,5	23,6	-5,3	-53,6	14,1	13,7	15,6
Pallars Jussà	-10,5	25,4	1,3	15,8	-12,5	-49,1	4,1	-1,3	14,3
Pallars Sobirà	-19,0	16,4	-8,2	12,7	-7,5	-55,5	1,3	-4,1	24,1
Pla d'Urgell	-3,9	1,9	-6,8	44,9	-8,7	-44,9	6,5	4,4	15,8
Pla de l'Estany	4,9	64,3	0,5	45,3	-2,8	-29,8	13,6	10,7	22,4
Priorat	-12,1	-18,9	-10,7	8,4	-11,9	-59,5	8,2	5,6	11,8
Ribera d'Ebre	-15,6	-25,6	-15,7	-14,1	-14,5	-53,8	6,4	1,4	18,5
Ripollès	-3,5	22,9	-6,6	39,9	-12,4	-40,8	9,7	9,6	10,4
Segarra	-4,7	56,0	-11,6	9,6	-12,2	-55,0	15,4	13,5	19,6
Segrià	-3,3	-4,1	-3,8	44,7	-8,6	-54,1	5,7	4,7	8,7
Selva	-1,3	27,5	-3,2	42,0	-5,1	-47,7	13,6	13,0	13,8
Solsonès	-10,7	31,0	-15,4	27,6	-16,0	-58,5	8,2	4,9	18,0
Tarragonès	-3,2	-24,4	1,3	1,1	1,2	-53,1	4,9	1,5	16,8
Terra Alta	-12,8	-18,8	-8,3	55,1	-12,1	-52,6	7,4	3,8	19,1
Urgell	-6,9	11,3	-2,9	55,5	-6,8	-51,7	3,6	0,2	15,1
Vall d'Aran	-12,3	15,0	-6,3	12,2	-14,4	-66,4	3,9	1,2	17,7
Vallès Occidental	-1,6	-17,2	-5,7	35,6	-7,7	-57,1	12,3	12,3	11,6
Vallès Oriental	1,9	-16,2	1,3	54,3	-0,5	-47,6	14,5	12,6	22,4
Eixos									
Eix metropolità	3,0	-41,1	-5,5	37,0	-8,8	-46,9	12,9	12,4	15,1
Eix gironí	-2,4	23,8	-2,5	49,5	-7,5	-49,8	8,2	6,5	14,9
Comarques centrals	-6,5	10,2	-8,4	42,6	-12,3	-56,9	11,6	9,6	18,4
Camp de Tarragona	-4,3	-29,3	1,2	15,1	-4,9	-59,6	7,0	4,0	18,4
Terres de l'Ebre	-14,5	-22,2	-16,4	-10,9	-16,9	-59,2	4,2	0,8	15,9
Pla de Lleida	-4,2	12,2	-8,0	36,4	-10,6	-51,8	6,4	4,8	10,7
Comarques de muntanya	-10,0	30,2	-8,2	19,5	-17,1	-53,8	6,0	3,0	16,3
Demarcacions									
Barcelona	2,3	-14,9	-5,8	38,3	-9,2	-48,2	12,8	12,2	15,4
Girona	-2,4	24,0	-2,5	49,6	-7,6	-49,8	8,4	6,6	15,2
Lleida	-5,3	13,1	-8,7	30,6	-11,3	-52,6	6,1	4,2	11,5
Tarragona	-6,6	-24,8	-4,9	1,6	-7,8	-59,6	6,5	3,5	17,9
Catalunya	1,0	1,7	-5,8	21,1	-9,1	-50,3	11,6	10,7	15,5

Font: Estimació BBVA.

3. El VAB comarcal el 2016: una visió desagregada per comarques

Alt Camp

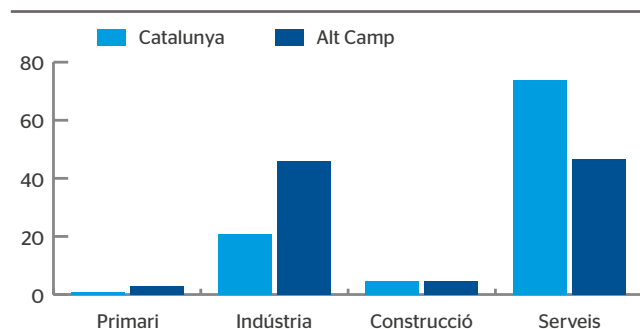
El VAB de l'Alt Camp va créixer un 1,7% el 2016, força per sota del 3,4% català, cosa que consolida la recuperació encetada el 2013 (increment acumulat 2012-2016 del 8,1%). Tot i això, els estralls de la crisi 2007-2012 (caiguda de l'11,2%) no han estat superats del tot, de manera que el 2016 el VAB, en termes constants, es troba un 4,0% per sota del del 2007. L'augment del 2016 reflecteix el fort creixement del 3,6% dels serveis (pes sobre el VAB del 46,8%), mentre que la indústria (contribució del 45,9% al VAB el 2015) va reduir l'activitat, amb una contracció suau (0,4%); la construcció, en canvi, va contribuir a l'augment agregat (increment del 3,5%), alhora que el primari creix un 2,5%.

L'increment dels serveis reflecteix l'ascens dels privats (3,5%), els dominants a la comarca (78,4% del terciari el 2015), i també dels col·lectius (3,8%). La dinàmica positiva dels privats respon als resultats de les activitats professionals i administratives (augment del 9,8%), l'hostaleria (5,2%) i les immobiliàries (7,4%), ja que les branques del comerç (pes sobre el VAB terciari del 23,5% i ascens del 0,9%), transports i emmagatzematge (pes del 18,5% i augment de l'1,6%) van avançar més moderadament; de la seva banda, l'augment dels serveis col·lectius va expressar els forts increments dels educatius (7,5%) i sanitaris (4,5%) i la caiguda dels de les administracions públiques (-1,8%).¹ En conjunt, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 11,8% per sobre del del 2007, un augment que és menor en els privats (9,8%) i més alt en els col·lectius (16,8%).² En termes ocupacionals, l'increment de l'afiliació als serveis el 2016 (2,9%) va consolidar l'increment 2013-2016 (9,6% acumulat), de manera que els afiliats (9.300 el 2016) ja superen, en un 2,1%, els 9.100 del 2007.

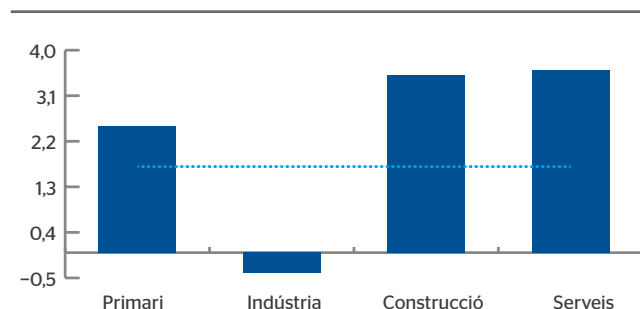
La reducció moderada del VAB industrial el 2016 va reflectir la dinàmica negativa de les produccions manufactureres (-0,3%), les dominants a la indústria (del 94% del VAB sector el 2015). La seva contracció el 2016 reflecteix la de les dues primeres branques de la comarca: la fusta, paper i arts gràfiques (21,3% del VAB manufacturer el 2015 i davallada del 7,9%) i material de transport (aportació del 21,2% al VAB manufacturer i caiguda del 5,1%).³ mentre la química (7,7%) i l'alimentació (1,4%) compensaven parcialment aquestes caigudes. Amb aquests resultats, el sector acumula una millora del VAB del 7,3% des del mínim del 2013 fins al 2016, que ha permès només superar en part la contracció 2007-2013 (12,9%), tot i que el VAB del sector se situa encara un 6,5% per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació industrial va augmentar el 2016 d'un baix 0,2%, de manera que els 6.200 afiliats (mitjana 2016) es troben encara un 15,2% per sota dels del 2007 (7.300).

La recuperació de la construcció va expressar bons registres a tots els sectors: augment del 6,3% a preparació de terrenys, del 5,8% a l'obra civil, del 3,9% a instal·lacions i acabat d'edificis i del 0,3% a edificació i promoció immobiliària, amb un increment important de l'afiliació al sector (del 7,0%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar retrocedint (fins als 7 del 2016), una xifra molt allunyada dels 850 mitjà dels anys 2005-

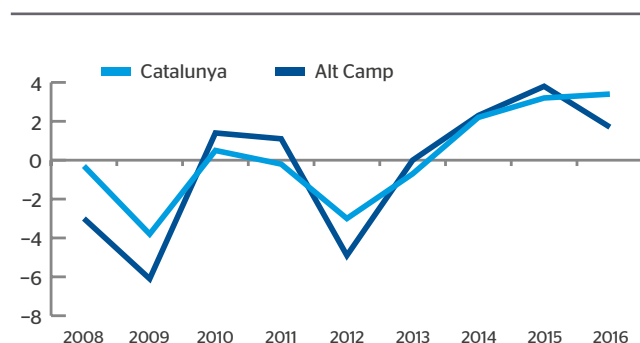
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 59,4% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 0,7% el 2016) encara és un 49,9% inferior a la del 2007 (1.064 afiliats el 2016 davant dels 2.124 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer gràcies a l'ascens de l'agricultura (3,3%), una branca que aporta més del 64% del VAB del sector el 2015, on destaca el raïm (augment del 2,7%), mentre que el ramader creixia un 1,1%, impulsat per l'aviram (pes del 94,2% del VAB ramader i augment de l'1,2%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Seguretat Social de la comarca es van incrementar un 1,5% el 2016 (fins als 17.100), una xifra que ja supera en un 7,0% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la davallada 2007-2013 (-14,9%), l'afiliació se situa un 8,9% per sota els 18.800 cotitzants del 2007.

Alt Empordà

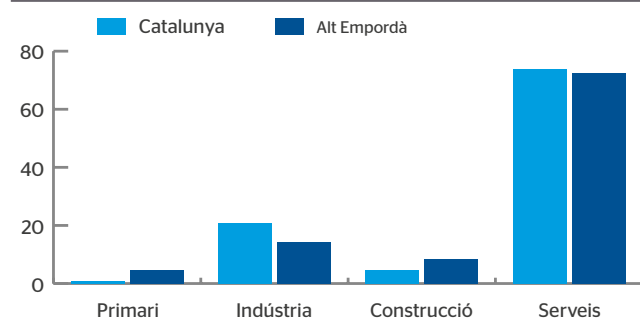
El VAB de l'Alt Empordà va créixer un 2,9% el 2016, un registre que, tot i situat per sota del de Catalunya (3,4%), ajuda a consolidar la recuperació encetada el 2015 (increment 2014-2016 del 6,1%). D'aquesta manera, la intensa crisi 2007-2014 (caiguda del VAB des del 2007 del 9,5%) encara no està superada, de manera que el VAB del 2016 està un 4,0% per sota del del 2007. La millora del 2016 reflecteix l'augment del 2,3% del terciari (el sector principal de la comarca, amb un 72,4% del VAB el 2015) i les aportacions, també molt positives, de la indústria (contribució del 14,2% del VAB el 2015), que va augmentar un 4,8%, i de la construcció (2,5%); finalment, el primari va créixer un 7,9%.

L'increment del VAB dels serveis el 2016 reflecteix els registres similars dels privats (2,3%), els dominants a la comarca (87,8% del terciari el 2015) i dels col·lectius (2,2%). En l'àmbit dels primers, el seu augment va ser el resultat del baix increment de la principal branca terciària de la comarca, el comerç (28,6% del VAB terciari i creixement del 0,1%), tot i que les activitats immobiliàries van augmentar més (19,2% del VAB i increment del 2,5%); aquests resultats es van compensar per les expansions més intenses de l'hostaleria (3,4%) i les activitats professionals i administratives (9,8%). L'augment dels serveis col·lectius el va suportar principalment la sanitat (5,1%), ja que tant l'educació (0,8%) com l'administració pública (0,2%) van mostrar increments baixos. Amb aquest increment, el VAB terciari del 2016 s'ha situat, en termes constants, un 5,8% per sobre dels registres del 2007, un increment molt més intens en els serveis col·lectius (un 19,7%) que en els privats (un 3,3%).⁴ Ocupacionalment, el 3,0% d'augment de l'afiliació als serveis el 2016 consolida l'increment 2013-2016 (8,0% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (34.500 el 2016) situat un 5,2% per sota dels 36.400 del 2007.

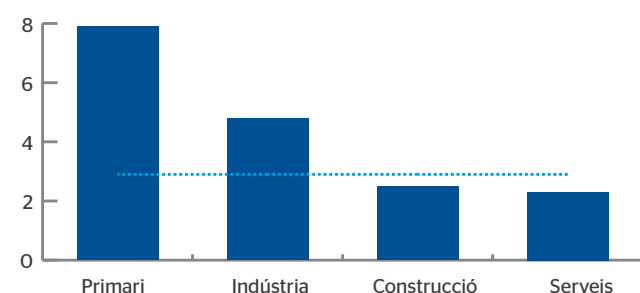
L'increment del VAB industrial va ser el reflex de l'experimentat per les manufactures (67,3% del VAB industrial el 2015), que van avançar un 3,8%. En l'àmbit manufacturer, destaca l'increment de la important branca alimentària (35,7% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,5%) i el menor augment de la fabricació de maquinària i equipament (12,2% del VAB i creixement de l'1,4%); altres subsectors, en canvi, van presentar caigudes: un 1,6% el paper i arts gràfiques i un 4,6% el material de transport. Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial ja supera en un 5,0% el del 2007, ja que la millora 2013-2016 (augment del 12,8%) ha permès superar la contracció 2007-2013 (-6,9%). Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar un 4,5% i ja és un 11,2% superior al mínim assolit el 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (els 5.300 afiliats del 2016 estan encara un 2,4% per sota dels 5.500 del 2007).

De la seva banda, la millora de l'activitat a la construcció expressa els bons registres tant de la preparació de terrenys (6,3%) com de l'obra civil (4,4%), instal·lacions i acabament d'edificis (2,8%) i edificació i promoció immobiliària (1,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats augmentaren el 2016 fins els 275, una xifra encara molt allunyada dels 3.760 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 54,3% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 2,2% el 2016) també es troba un

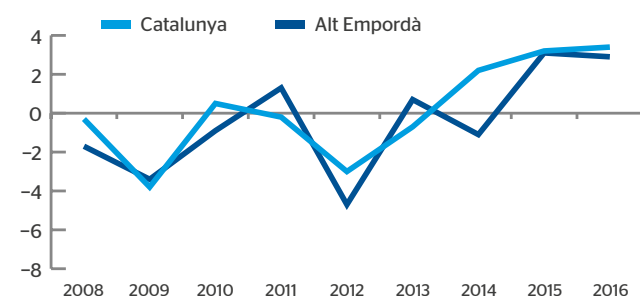
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

53,7% per sota el del 2007 (4.339 afiliats el 2016 davant dels 9.381 del 2007).

Finalment, l'augment del primari el 2016 va reflectir el fort increment del VAB agrícola (16,4%), una branca que aportava el 24,4% del VAB primari el 2015, empençada per la fruita fresca (augment del 14,1%), mentre que el ramader creixia un 6,4%, per l'ascens del porquí (5,2%) i la millora de l'aviram (20,2%).⁵

En el seu conjunt, l'afiliació a la comarca va augmentar un 3,0% el 2016 (fins als 45.200 cotitzants), una xifra que supera en un 7,6% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de les pèrdues 2007-2013 (-18,8%), encara es troba un 12,7% per sota dels 51.800 del 2007.

Alt Penedès

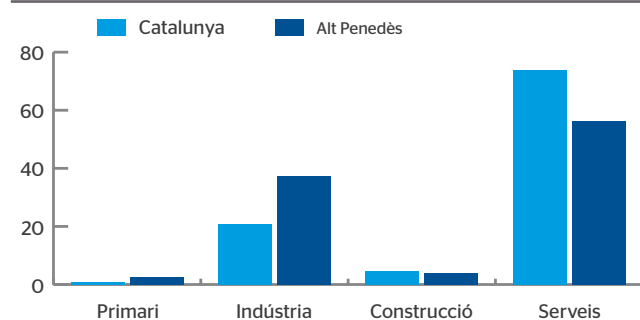
El VAB de l'Alt Penedès va créixer un 3,6% el 2016, un registre en línia amb la mitjana catalana (3,4%), el que consolida la millora encetada el 2015 (increment 2014-2016 del 5,5%). D'aquesta manera, la crisi 2007-2014 (caiguda del 16,5%) encara no es pot considerar superada, ja que el VAB, en termes constants, es troba el 2016 encara un 11,9% per sota del del 2007. L'augment del 2016 expressa la bona marxa dels serveis (3,4%), el primer sector de la comarca (aportació el 2015 del 56,2% del VAB), i també del 3,8% de la indústria (aportació al VAB del sector del 37,3%); addicionalment, la construcció també va contribuir a la millora (4,6%), mentre el primari va augmentar un 3,4%.

L'intens increment del VAB terciari reflecteix el dels serveis privats (3,6%), els dominants a la comarca (81,4% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (2,2%). Pel que fa als primers, el seu increment reflecteix els augments del comerç (el principal sector terciari, amb prop del 27% del VAB terciari), que va créixer un 3,0%, gràcies a les activitats immobiliàries (6,8%), les professionals i administratives (9,9%)⁶ i els transports i l'emmagatzematge (2,9%). La continguda millora dels serveis col·lectius va reflectir els increments de l'educació (7,4%) i de la sanitat (3,3%) i el descens de l'administració pública (-3,6%). En conjunt, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, lleugerament per sota els registres del 2007 (-1,7%), una situació més acusada en els privats (-5,7%), ja que els col·lectius, en canvi, estan força per sobre (17,1%).⁷ Ocupacionalment, l'augment de l'afiliació als serveis (4,0% el 2016) consolida l'increment 2014-2016 (7,2%), tot i que la duresa de la crisi 2007-2014 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (21.400 el 2016) que es troben un 6,1% per sota els 22.700 del 2007.

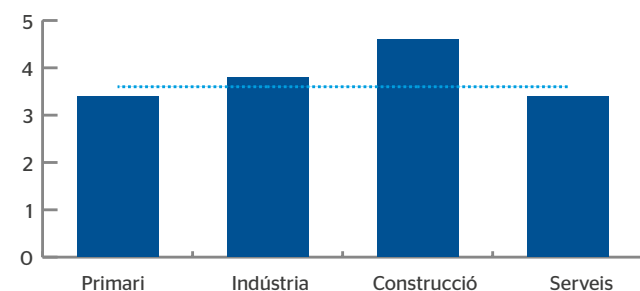
El notable augment del VAB industrial el 2016 va ser el resultat de l'empenta de les produccions manufactureres (un 98,2% del VAB industrial) que van créixer un important 3,8%. L'augment del 2016 va ser el resultat del notable increment del sector alimentari (38,1% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 3,1%), amb el suport en el material de transport (14,0% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 9,2%) i la química (8,3%), tot i la contracció de la fusta, paper i arts gràfiques (4,7%).⁸ Amb aquests resultats, el sector encara no s'ha recuperat de la crisi (el VAB del 2016 es troba un 6,5% per sota del del 2007), ja que la millora 2013-2016 (del 8,6%) no ha estat suficient com per superar la contracció 2007-2013 (-13,9%). Amb el sòlid avenç del 5,0% de l'afiliació industrial el 2016, els 12.100 afiliats es troben encara un 16,6% per sota dels 14.600 del 2007, cosa que reflecteix com la intensa pèrdua 2007-2014 (del -21,3%) no ha estat superada encara per la millora de la recuperació 2014-2016 (6,0%).

La recuperació de la construcció reflecteix els augments de les branques d'edificació i promoció immobiliària (6,3%), demolició i preparació de terrenys (5,6%), obra civil (4,1%) i instal·lacions i acabat d'edificis (3,8%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins als 104, una xifra extremament allunyada dels 2.597 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 59,3% per sota del del 2007, mentre el volum d'afiliats és un 49,8% inferior al de l'any 2007, tot i un augment del 2,3% el 2016 (2.379 afiliats el 2016 davant dels 4.736 del 2007).⁹

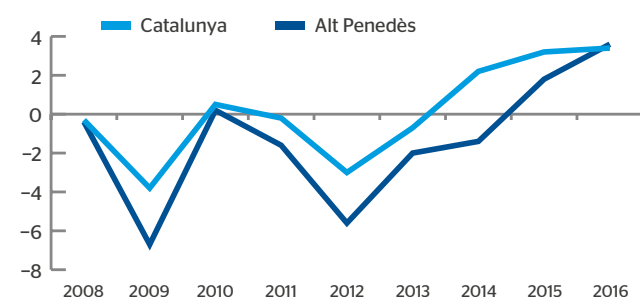
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

Finalment, l'augment del 3,4% del primari va reflectir l'increment del 7,8% de la ramaderia (que pesa un 61,8% del VAB), cosa que reflecteix l'ascens de l'aviram (7,7%); de la seva banda, l'agricultura (vora del 38% del VAB) va mostrar un augment moderat (0,7%), arrossegat pel lleu ascens del raïm (del 0,5%).

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar un 4,1% el 2016 (fins als 36.700), una xifra que ja supera en un 6,7% el mínim del 2014, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2014 (del 18,9%), encara es troba un 13,5% per sota dels 42.400 del 2007.

Alta Ribagorça

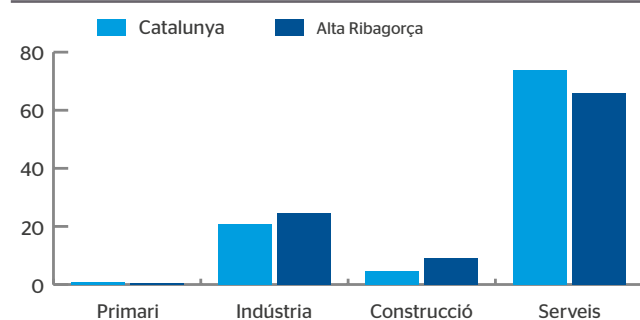
El VAB de l'Alta Ribagorça va créixer un 1,5% el 2016, força per sota de la mitjana catalana del 3,4%. Amb aquest feble augment, la recuperació 2013-2016 només ha assolit un creixement acumulat del 4,5%, de manera que els estralls de la crisi 2007-2013 (caiguda del 15,2%) encara no han estat superats, de manera que el VAB el 2016, en termes constants, s'ha situat un 11,4% per sota del del 2007. Sectorialment, la millora del 2016 va ser una combinació d'augment del 2,5% del terciari (la principal branca de la comarca, amb un pes sobre el VAB total el 2015 del 65,8%) i de la construcció (2,4%), contrarestat per la forta davallada de la indústria (contribució del 24,5% del VAB el 2015), que va reduir el seu VAB un 1,8%. Finalment, el primari va créixer un intens 11,8%.

L'increment dels serveis reflecteix l'augment dels privats (3,7%), els dominants a la comarca (82,9% del terciari el 2015), que van compensar la contracció dels col·lectius (3,5%). La dinàmica positiva dels primers va expressar els bons registres de l'hostaleria (el seu primer sector, amb un pes sobre el VAB terciari del 33,2% el 2015), que va créixer un notable 5,3%, amb l'ajut de l'augment de les activitats artístiques i recreatives (5,0%), transport i emmagatzematge (2,4%) i d'activitats professionals i administratives (4,8%); en canvi, es va contreure la important branca del comerç (16,5% del VAB comarcal i caiguda de -1,5%). De la seva banda, la davallada dels serveis col·lectius va reflectir l'evolució negativa tant de l'educació (-1,2%) com de la sanitat (-2,1%) i de l'administració pública (-4,5%). Tot i l'augment del 2016, el VAB dels serveis encara es troba un 3,1% per sota els registres del 2007, com a resultat de la davallada dels serveis privats (un 6,3% entre el 2007 i el 2016) compensada, en part, per la millora 2007-2016 dels públics (9,2%).¹⁰ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (2,8% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (8,5% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (900 el 2016) que es troben un 15,0% per sota el miler del 2007. La reducció del VAB industrial el 2016 va reflectir, com ha succeït altres exercicis, la davallada de la principal branca del sector, l'energia (82,5% del VAB industrial el 2015), que es va contreure un notable 3,8%. Amb aquest resultat del 2016, el VAB del sector supera, en termes constants, el del 2007 en un 0,7%, cosa que reflecteix avenços moderats tant al període 2007-2013 (del 0,6%) com al 2013-2016 (0,1%).

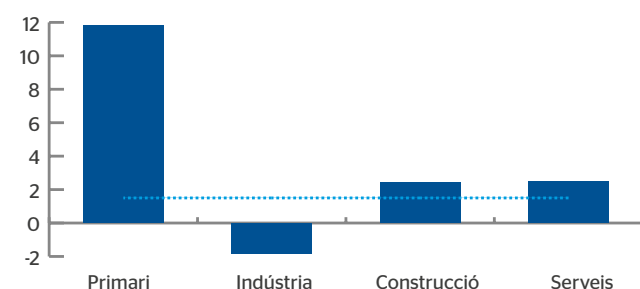
La recuperació de la construcció fou el resultat dels bons registres assolits a les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,1%) i dels més modestos augments de la preparació de terrenys (2,5%) i l'edificació, mentre l'obra civil (-0,8%) restava creixement al sector. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats continuaren retrocedint, amb una xifra pràcticament negligible, molt allunyada dels 228 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 40,1% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 5,6% el 2016) encara es troba un 57,8% per sota de la del 2007 (165 afiliats el 2016 davant dels 391 del 2007).

Finalment, l'augment del primari el 2016 va expressar l'augment de l'11,7% de la ramaderia (més del 82% del primari), amb l'impuls de l'ascens del boví (12,2%) i la millora de l'oví i cabrum (13,5%), mentre que en l'agrícola destaca l'ascens de les hortalisses del 21,7%.¹¹

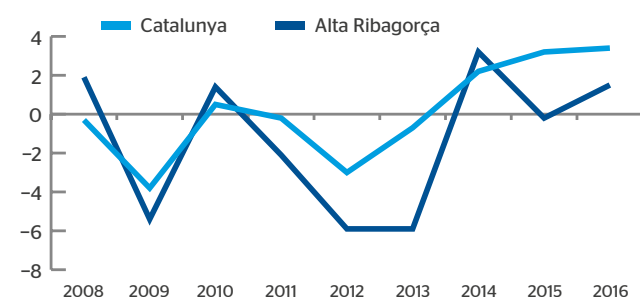
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

En el seu conjunt, tot i la recuperació de l'afiliació comarcal el 2016 (increment d'un 1,9%, fins als 1.200), encara es troba un 20,8% per sota els 1.500 afiliats que cotitzaven el 2007, cosa que reflecteix l'impacte de la intensa davallada 2007-2013 (del 26,0%).

Alt Urgell

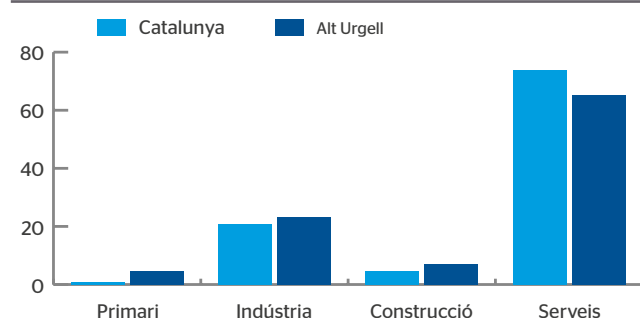
El 2016, el VAB de l'Alt Urgell va créixer un 1,9%, un augment inferior al de Catalunya (3,4%). Amb aquest registre, la recuperació 2013-2016 (del 4,5%) només ha pogut reabsorbir una part dels efectes de la crisi 2007-2013 (caiguda de l'11,7%), de manera que el VAB comarcal el 2016 se situa encara un 7,8% per sota dels valors del 2007. La millora continguda del 2016 reflecteix creixements moderats dels seus dos principals sectors: els serveis (65,2% del VAB comarcal), que van augmentar un 1,5%, i la indústria (contribució del 23,2% del VAB el 2015), que va augmentar un 2,3%; a més a més, la construcció tampoc va presentar un increment rellevant (0,7%) i, finalment, el primari va augmentar un 8,6%.

El moderat augment terciari reflecteix un baix dinamisme dels serveis privats (1,5%), els dominants a la comarca (75,5% del terciari el 2015) i del mateix nivell els col·lectius (1,5%). En l'àmbit dels primers, la seva dinàmica ha estat marcada per l'augment del 0,6% del primer sector de la comarca, el comerç (pes sobre el VAB terciari del 22,7%), mentre l'hostaleria (aportació del 17,0%) presentava creixements més substancials (3,1%) i els transport i l'emmagatzematge creixin contingudament (2,1%). Els col·lectius van reflectir l'increment de la sanitat (3,4%), els increments reduïts d'administració pública (0,4%) i l'estabilització dels educatius. D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 3,8% per sobre del del 2007, un augment que és el resultat d'una millor dinàmica dels serveis col·lectius (un 9,2% superiors al del 2007) que dels privats (1,7%). En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació al terciari (1,6% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (4,8% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (4.000 el 2016) un 7,1% inferior al dels 4.300 del 2007.

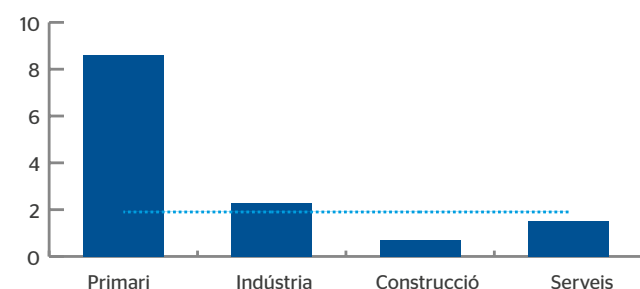
El creixement industrial contingut del 2016 va ser el resultat de l'augment de l'activitat manufacturera (4,6%), un conjunt de branques que van generar el 2015 el 74,4% del VAB del sector, compensat per la davallada del component energètic (-4,4%). En l'àmbit de les manufactures, destaquen els bons resultats de la indústria alimentària (42,7% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 3,6%), productes informàtics, electrònics i elèctrics (37,9% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 6,6%), metallúrgia i productes metàl·lics (augment del 2,6%) i de la fusta, paper i arts gràfiques (4,0%). Amb aquests resultats del 2016, el VAB del sector acumula una millora 2013-2016 del 2,5%, el que no ha permès superar la contracció 2007-2013 (del 12,7%), de manera que encara es troba un 10,5% per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 un 3,6% i, tot i que ja supera un 7,3% el mínim del 2014, encara no s'ha reabsorbit la pèrdua 2007-2014, de manera que els 900 afiliats del 2016 se situen un 14,0% per sota dels del 2007 (1.000).

La pràctica estabilitat de l'activitat a la construcció el 2016 reflecteix l'acció contrària dels bons registres de l'obra civil (5,1%) i d'instal·lacions i acabat d'edificis (2,7%) i preparació de terrenys (1,5%), contrarestats per la davallada de l'edificació i promoció immobiliària (-4,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar davallant, fins a una xifra negligible, molt allunyada dels 407 iniciats de mitjana durant el període 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció es troba encara un

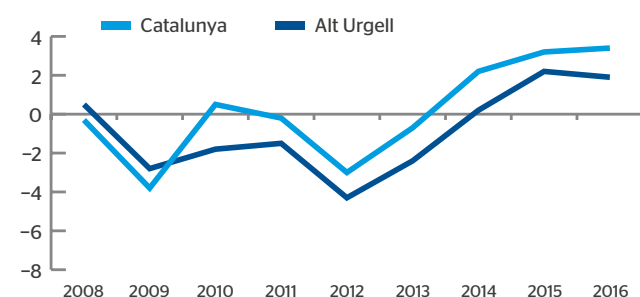
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

51,2% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 3,7% el 2016) encara és un 59,0% inferior a la del 2007 (564 afiliats el 2016 davant dels 1.375 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer empenyat per l'augment del 10,7% de la ramaderia (vora del 58% del VAB del sector), amb el suport pels avenços del boví (17,8%) i llet (12,5%),¹² mentre que l'agricultura creixia un 8,3%, reflectint, entre altres, l'augment del 4,7% de les plantes farratgeres.

En el seu conjunt, els afiliats a la comarca es van incrementar un 2,3% el 2016 (fins als 5.900), una xifra que ja supera en un 4,5% el mínim del 2014, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2014 (del 18,1%), encara se situa un 14,4% per sota dels 6.900 del 2007.

Anoia

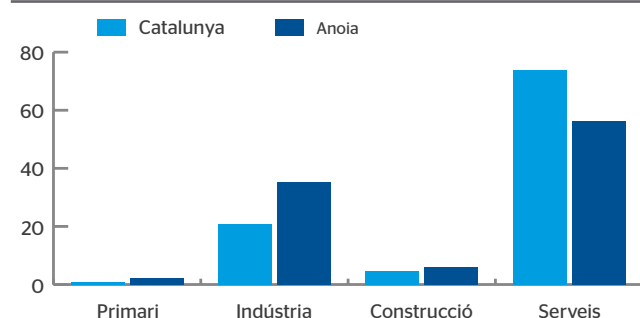
El VAB de l'Anoia va créixer un 3,8% el 2016, per sobre dels resultats de Catalunya (3,4%), un augment que consolida la recuperació 2013-2016 (8,7%), cosa que ha permès contrarestar només parcialment els efectes de la crisi 2007-2013 (-18,1%), de manera que el VAB del 2016 es troba encara un 11,0% per sota del del 2007. El notable increment del 2016 és el resultat dels molt bon comportament tant dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 56,4%), que van créixer un 3,8%, com de la indústria (contribució del 35,4% del VAB el 2015), que va augmentar un notable 3,3%; addicionalment, la construcció va contribuir a la millora (2,1%), mentre el primari va créixer un molt intens 17,0%.

L'increment dels serveis reflecteix l'ascens dels privats (4,2%), els dominants a la comarca (76,3% del terciari el 2015), i, en menor mesura, dels col·lectius (2,5%). La forta empenta dels primers expressa l'augment del 2,1% del comerç (un 27,2% del VAB del terciari el 2015), i el bon comportament de les activitats immobiliàries i de la informació i comunicacions (6,5%), professionals i administratives (9,8%) i l'hostaleria (4,5%).¹³ compensades parcialment per la caiguda de les artístiques i recreatives (-1,6%). De la seva costat, la millora dels serveis col·lectius va reflectir els forts augments de la sanitat (5,2%) i serveis educatius (4,2%) i la contracció de l'administració pública (-2,6%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 14,5% per damunt dels registres del 2007, un increment tant en els col·lectius (un 18,1%) com en els privats (un 13,5%).¹⁴ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació (4,5% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (11,6%), cosa que supera ja la duresa de la crisi 2007-2013, de manera que els afiliats del 2016 (19.900) es troben ja un 3,4% per sobre dels 19.200 del 2007.

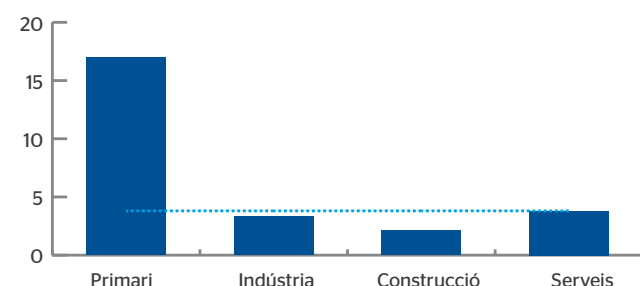
L'increment del VAB industrial va reflectir tant l'evolució del component energètic (1,5%) com, particularment, de les manufactures (3,5%), la branca que aportava el gruix del VAB industrial (89,2% el 2015). El 2016, i en l'àmbit de les manufactures, destaca l'important augment del tèxtil, confecció i cuir (23,4% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 8,9%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (5,6%) i el cautxú i matèries plàstiques (7,9%), increments que es van veure's contrarestats per la davallada del rellevant sector de la fusta, paper i arts gràfiques (21,1% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda del 7,7%).¹⁵ Tot i aquesta millora del 2016, el VAB industrial se situa encara un 18,5% per sota del del 2007, ja que la millora 2014-2016 (augment del 6,4%) no ha eixugat encara la contracció 2007-2014 (23,5%). Aquesta dinàmica va permetre un increment del 2,3% de l'afiliació a la indústria, tot i que encara es troba lluny de reabsorbir la caiguda 2007-2014 (-36,2%), de manera que els 9.100 afiliats del 2016 estan un 33,6% per sota els 13.600 del 2007.

La recuperació moderada de la construcció reflecteix els increments de l'obra civil (5,2%) i instal·lacions i acabament d'edificis (4,2%) i la moderació de l'edificació i promoció immobiliària (0,6%) i demolició i preparació de terrenys (-2,1%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins a un valor absolut de 103, una xifra encara molt allunyada dels 2.509 de mitjana durant el període 2005-2007. Tot i les millores

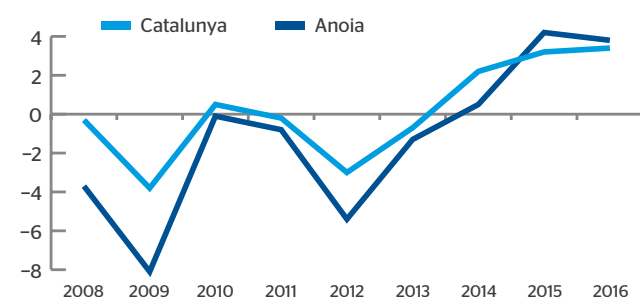
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 62,9% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 5,9% el 2016) encara és un 59,2% inferior a la del 2007 (2.424 afiliats el 2016 davant dels 5.942 del 2007).

Finalment, el molt elevat increment del primari el 2016 va reflectir el fort augment del 14,4% de la ramaderia (una branca que pesa vora del 75% del VAB), empenyat per l'ascens de l'aviram (20,1%) i la millora del porquí (9,8%), mentre que l'agricultura també creixia notablement (un 25,5%), tot reflectint en particular el fort increment dels cereals (47,3%).¹⁶

En el seu conjunt, els afiliats a l'Anoia es van situar el 2016 en els 31.900, un 3,8% per sobre del 2015, tot i que encara es troben un 18,7% per sota dels 39.200 del 2007, perquè la recuperació 2013-2016 (augment del 8,8%) ha estat insuficient per compensar la intensa davallada 2007-2013 (del 25,2%).

Bages

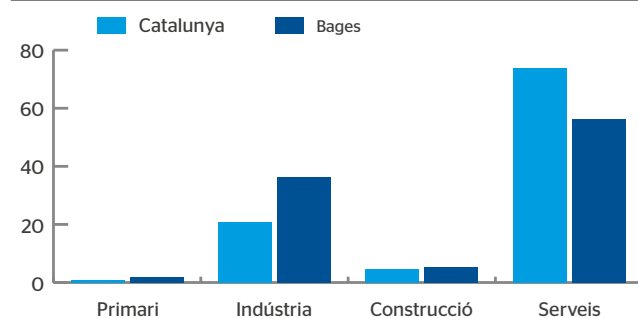
El 2016, el VAB del Bages va créixer un 3,5 %, un increment en línia amb el català (3,4 %) que consolida la recuperació 2012-2016 (del 9,1%) i que ha permès reabsorbir només una part de la pèrdua de la crisi 2007-2012 (del 14,9%), de manera que el VAB el 2016 es situa encara un 7,1% per sota del del 2007. La millora del 2016 reflecteix l'increment del 2,7% dels serveis (aportació al VAB de la comarca el 2015 del 56,2%), reforçat per l'augment més intens del 4,6% de la indústria (contribució al 36,4% del VAB el 2015); addicionalment, la construcció va créixer moderadament (1,5%). Finalment, el primari va augmentar un 11,4%.

L'increment als serveis reflecteix, en particular, la fortalesa dels col·lectius (3,7%), ja que els privats, els dominants a la comarca (73,6% del terciari el 2015), més contingudament (2,3%). La fortalesa dels primers expressa l'empenta dels serveis educatius (7,4%) i sanitaris (5,1%), tot i la contracció dels de l'administració pública (-3,5%).¹⁷ En l'àmbit dels privats, destaca el creixement dels serveis professionals i administratius (aportació de l'11,1% al VAB del sector el 2015 i creixement del 9,8%) i les activitats immobiliàries (pes del 9,2% i increment del 6,2%); en canvi, altres branques importants van avançar modestament, com en els casos dels transports i l'emmagatzematge (1,0%) i l'hostaleria (1,2%) o van presentar, com en l'important sector del comerç (contribució al VAB terciari del 29,6%) un augment nul. Amb aquest increment agregat, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 8,7% per sobre els registres del 2007, especialment intens en el cas dels serveis públics (un 21,2%) més que en els privats (un 5,0% per sobre els valors del 2007). Tot plegat s'ha traduït en un augment de l'afiliació terciària del 2,2% el 2016, que situa el seu volum en els 39.300 afiliats, un 3,5% ja per sobre dels 38.000 del 2007, mercès a la millora dels anys 2012-2016 (7,6%), que ha permès superar la duresa de la crisi 2007-2012 (caiguda del -3,8%).

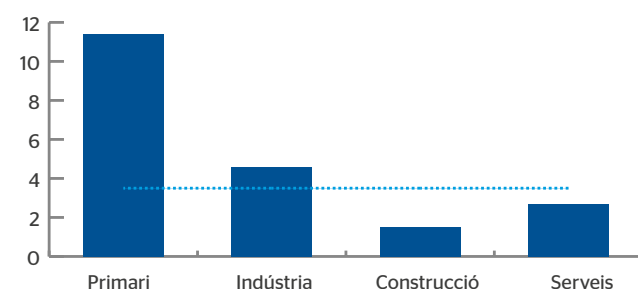
L'intens avenç del VAB industrial el 2016 fou el reflex tant del creixement de les produccions manufactureres (79,0% del VAB industrial i augment del 4,9%) com del destacat avenç de l'energètic (3,7%). En l'àmbit de les manufactures, al 2016 destaca l'avenç del 2,6% de les alimentàries (18,9% del VAB manufacturer el 2015), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (8,7%) i el tèxtil, confecció i cuir (5,6%), ja que el material de transport (17,3% del VAB manufacturer el 2015) s'incrementava moderadament (0,7%). Tot i aquesta millora, la indústria acumula una pèrdua de VAB 2007-2016 del -6,3%, reflectint que, tot i la millora 2013-16 (augment de l'11,0%), la contracció 2007-2013 (caiguda del -15,6%) continua deixant-se sentir. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar d'un 2,2%, fins als 16.500 cotitzants, un 30,6% per sota els 23.800 del 2007.

La recuperació de la construcció expressa els bons registres de les branques d'instal·lacions i acabat d'edificis (3,5%), i els més continguts augments de l'obra civil (1,9%) i l'edificació i promoció immobiliària (1,6%), mentre que queien les de demolició i preparació de terrenys (-2,1%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats augmentaren fins els 118, una xifra molt allunyada dels 4.488 de mitjana 2005-07. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 57,7% per sota el del 2007, mentre l'afiliació (davallada de l'1,9% el 2016)

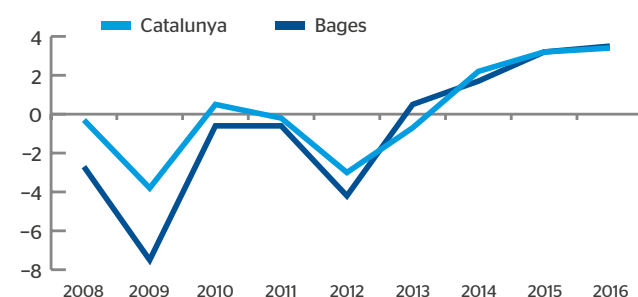
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

se situa un 57,5% inferior a la del 2007 (3.993 afiliats el 2016 en comparació amb els 9.406 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment del 10,0% de la ramaderia, una branca que aportava més del 91% del VAB del primari, empenyat per l'ascens del porquí (8,5%) i la millora de l'aviram (11,6%).

En el seu conjunt, el 2016 els afiliats es van incrementar un 3,3% (fins als 60.600), una xifra que ja supera en un 4,6% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada del període 2007-2013 (del 19,3%), encara es troba un 15,6% per sota dels 71.900 del 2007.

Baix Camp

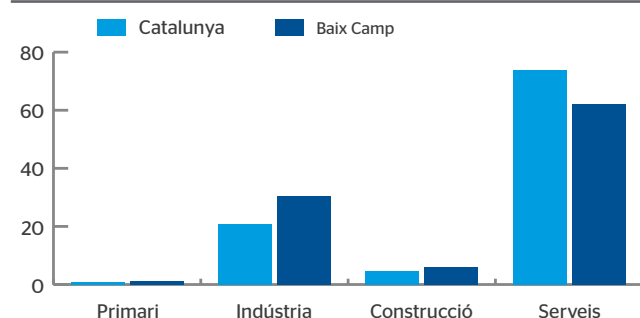
El VAB del Baix Camp va créixer un 3,3% el 2016, un creixement idèntic al de Catalunya, que consolida una recuperació 2013-2016 (augment del 6,7%), que ha reabsorbit part de les pèrdues 2007-2013 (del 9,1%), amb un VAB el 2016, mesurat en termes constants, un 3,0% per sota del del 2007. Sectorialment, el creixement del 2016 ha estat impulsat pel 3,2% d'increment dels serveis (amb un pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 62,1%) i, en particular, per l'increment del 3,4% de la indústria (contribució del 30,6% del VAB el 2015), amb el suport, també, de la millora de la construcció (4,2%); finalment, el primari va mostrar un augment pràcticament nul 0,9%.

L'increment dels serveis reflecteix el dels privats (3,2%), els dominants a la comarca (79,4% del terciari el 2015), ajudats també pels col·lectius (increment del 3,3%). La dinàmica dels primers reflecteix el creixement de les activitats professionals i administratives (7,1%), l'hostaleria (4,7%) i les activitats artístiques i recreatives (4,6%), mentre que el comerç, la primera branca terciària (aportació del 26,0% del VAB del sector el 2015), va presentar un creixement moderat (1,3%), així com el subsector d'activitats immobiliàries (aportació del 12,7% al VAB dels serveis i creixement de l'1,2%).¹⁸ De la seva banda, els serveis col·lectius van reflectir la positiva dinàmica de la sanitat (5,4%) i la millora de l'educació (2,2%), mentre l'administració pública queia modestament (-0,1%). Amb aquests resultats del 2016, el VAB terciari en termes constants s'ha situat un 9,1% per sobre del del 2007, cosa que reflecteix els augments 2007-2016, que han estat més intensos als serveis col·lectius (20,0%) que als privats (6,5%).¹⁹ Des d'un punt de vista ocupacional, l'increment de l'afiliació al terciari (4,7% el 2016) consolida l'augment 2013-2016 (10,9% acumulat), de manera que, malgrat la duresa de la crisi 2007-2013 (pèrdua d'un 7,7%), els 46.500 cotitzants del 2016 són ja un 2,4% superiors als 45.500 del 2007.

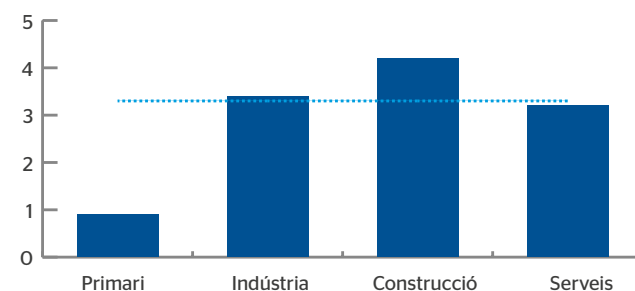
El notable augment del VAB industrial el 2016 va ser el reflex de dinàmiques molt expansives tant a les branques energètiques (3,6%), un sector que aportava el 54,7% del VAB industrial el 2015, com a les manufactures (3,0%). En l'àmbit d'aquestes, el 2016 destaca l'increment de l'alimentació (29,4% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 2,4%) i química (14,5% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 6,9%), i els menys positius resultats del material de transport (-0,4%) i metallúrgia i productes metàl·lics (0,3%). Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial acumula una millora 2007-2016 del 10,2%, mercès al fort augment del VAB energètic i d'aigua i reciclatge (un 23,2% entre el 2007 i el 2016, per sobre del 21,1% català). Aquesta dinàmica productiva ha permès, a l'afiliació a la indústria, augmentar un moderat 0,6% el 2016, tot i que els 9.000 afiliats del 2016 es troben un 9,1% per sota dels 9.900 del 2007.

La recuperació de la construcció reflecteix la dinàmica positiva de les branques de preparació de terrenys (7,9%), edificació i promoció immobiliària (4,0%) i instal·lacions i acabament d'edificis (3,5%) i el pràctic manteniment del VAB de l'obra civil (0,2%).²⁰ En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins a les 118 unitats, una xifra encara molt allunyada dels 4.466 iniciats de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua, en termes constants, un 65,5% per sota

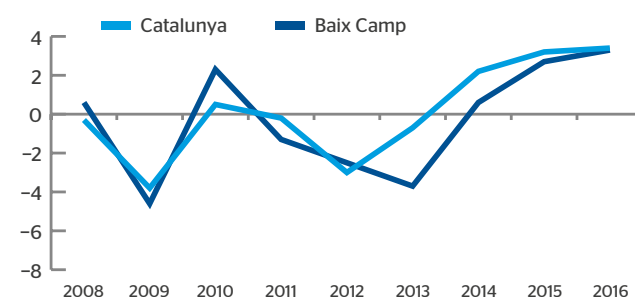
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada de l'1,9% el 2016) encara està un 57,5% per sota de la del 2007 (3.993 afiliats el 2016 davant dels 9.406 del 2007).

Finalment, el 2016, el primari va mostrar un moderat ascens empenyat per la lleu davallada agrícola (-0,7%), una branca que aporta el 50% del VAB del primari, per la contracció a hortalisses (-3,1%),²¹ mentre que la ramaderia creixia un 2,4%.

En el seu conjunt, els afiliats a la comarca es van incrementar un 3,9% el 2016 (fins als 61.400), una xifra que ja supera en un 9,2% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (una caiguda del 19,6%), els cotitzants el 2016 encara es troben un 12,2% per sota dels 70.000 del 2007.

Baix Ebre

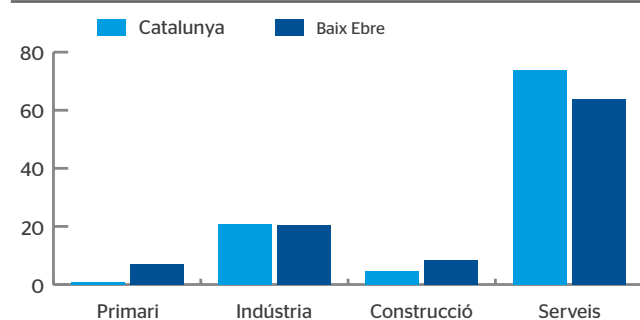
El VAB del Baix Ebre va presentar un increment del 2,9% el 2016, un registre inferior al 3,4% de Catalunya, que reforça la recuperació 2014-2016 (6,3%). Tot i això, la forta caiguda 2007-2014 (del 15,2%) situa encara el VAB del 2016 un 9,9% per sota del del 2007. Els registres del 2016 reflecteixen l'augment del 2,3% dels serveis (63,9% del VAB de la comarca), amb el suport de l'increment de la construcció (2,2%), que van compensar el més baix 1,7% de la indústria (contribució del 20,4% al VAB el 2015); finalment, el primari va créixer un notable 13,2%.

L'augment dels serveis va expressar els resultats dels privats (2,4%), unes branques que aportaven el 75,0% del VAB terciari el 2015 i, en menor mesura, dels col·lectius (1,9%). L'augment dels primers va ser el resultat dels bons registres del comerç (primera branca terciària amb un 33,1% del VAB), que va créixer un important 3,1%, i els de l'hostaleria (12,0% del VAB dels serveis i creixement del 4,4%), mentre que la resta de branques va presentar registres menys positius: un 1,0% a activitats professionals i administratives i un 1,3% a les immobiliàries, mentre queien les artístiques i recreatives (-0,9%). De la seva banda, els serveis col·lectius van expressar la dinàmica positiva dels educatius (7,3%), la millora de la sanitat (2,6%) i el descens de l'administració pública (-4,0%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 1,7% per sobre del del 2007, un increment que reflecteix, de manera particular, la dinàmica positiva dels públics (un 10,8% per sobre del 2007), mentre que els privats encara es troben un 1,1% per sota.²² Ocupacionalment, l'augment de l'afiliació als serveis (1,9% el 2016) consolida l'increment 2014-2016 (5,1% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2014 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (15.800 el 2016) que es troba un 6,3% per sota els 16.800 del 2007.

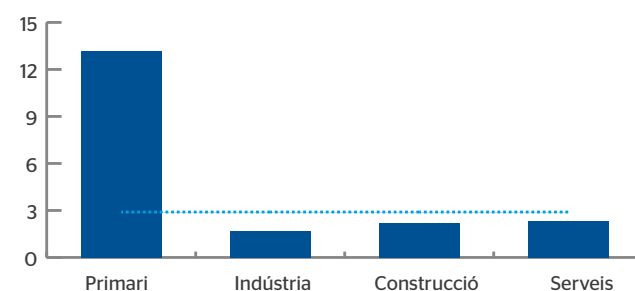
El baix increment industrial recull directament l'impacte de la contracció del component energètic (-2,7%), ja que les manufactures (80,3% del VAB industrial) van augmentar prou intensament (2,8%). En l'àmbit d'aquestes destaca l'increment del cautxú i matèries plàstiques (29,5% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,6%), l'alimentació (7,9%) i el material de transport (1,7%), mentre que retrocedia la fusta, paper i arts gràfiques (18,3% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda del 8,0%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora del 6,0% des del mínim del 2014 al 2016, un augment que no ha permès superar la contracció 2007-2014 (-12,9%), de manera que el VAB del sector se situa encara, en termes constants, un 7,6% per sota del 2007. Amb aquests resultats, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar un 1,7% i ja supera (amb un 6,8%) el mínim assolit el 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (de l'11,2%), de manera que els 3.400 afiliats al sector el 2016 continuen per sota dels 3.900 del 2007 (un -14,7%).

La recuperació de la construcció tradueix els bons registres de les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,3%) i d'edificació i promoció immobiliària (2,6%), mentre que l'estabilitat de l'obra civil (0,2%) i la davallada en la preparació de terrenys (3,9%) van frenar un major augment. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar retrocedint, fins als 37, una xifra molt

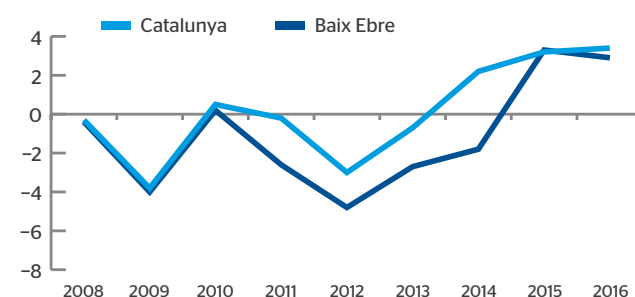
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

allunyada dels 3.269 iniciats de mitjana dels anys 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua un 54,5% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 6,6% el 2016) és encara un 66,0% inferior a la del 2007 (2.146 afiliats el 2016 en comparació amb els 6.311 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer impulsat per l'intens augment de la ramaderia (del 17,5%),²³ una branca que aportava gairebé el 50% del VAB del sector, per la forta alça de l'aviram (19,0%), mentre que l'agricultura creixia també amb prou força (8,2%), amb el suport dels cítrics (3,6%) i les hortalisses (16,8%).

Per al conjunt de la comarca, el 2016 els afiliats es van incrementar un 2,4% (fins als 22.600), una xifra que ja supera en un 5,6% el mínim del 2014, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2014 (contracció del 24,5%), encara estan un 20,3% per sota els 28.300 del 2007.

Baix Empordà

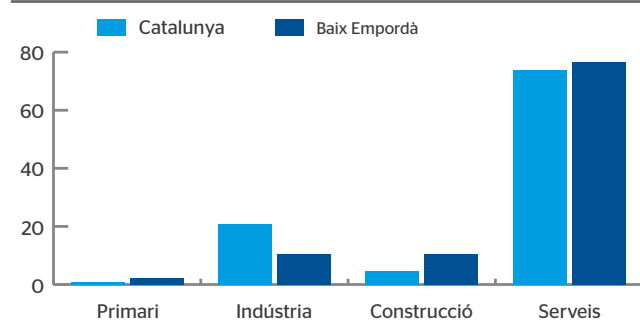
El 2016, el VAB del Baix Empordà va presentar un augment d'un moderat 1,8%, inferior al 3,4% català, que reforça la millora 2012-2016 (5,1%), tot i que encara que no s'ha superat la caiguda 2007-2012 (de l'11,6%). Així, el VAB del 2016, en termes constants, continua un 7,1% per sota del de 2007. El creixement moderat de la comarca el 2016 reflecteix l'impacte del baix 1,4% d'increment dels serveis, el principal sector amb vora el 76,5% del VAB total, i de la construcció (1,4%), mentre que la indústria (contribució del 10,6% del VAB el 2015) va créixer més intensament (3,0%) i el primari va créixer un 10,1%.

El modest increment dels serveis el va determinar la dinàmica dels privats (1,4%), els dominants a la comarca (87,8% del terciari el 2015) i, també, l'increment similar dels col·lectius (1,6%). L'increment contingut del terciari privat reflecteix l'augment moderat de les activitats immobiliàries (29,6% del VAB i augment de l'1,1%) i la davallada de les artístiques i recreatives (5,1% del VAB terciari i contracció de l'1,3%) i del comerç (aportació del 20,1% al VAB dels serveis i davallada de l'1,0%), resultats parcialment compensats pel creixement de l'hostaleria (4,2%) i les activitats professionals i administratives (3,5%). De la seva banda, els serveis col·lectius van reflectir l'evolució positiva de la sanitat (5,9%), la millora de l'educació (2,7%) i la caiguda dels de les administracions públiques (-2,7%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 8,0% superior als registres del 2007, mercès a un increment més intens en serveis col·lectius (que acumulen una millora del 12,7% sobre el 2007) que en privats (un 6,8% per sobre els registres del 2007).²⁴ En termes ocupacionals, la millora de l'afiliació als serveis (2,1% el 2016) consolida l'increment 2012-2016 (13,3% acumulat), fet que permet superar ja la duresa de la crisi 2007-2012, de manera que els afiliats el 2016 (31.700) superen ja en un 4,0% els 30.500 del 2007.

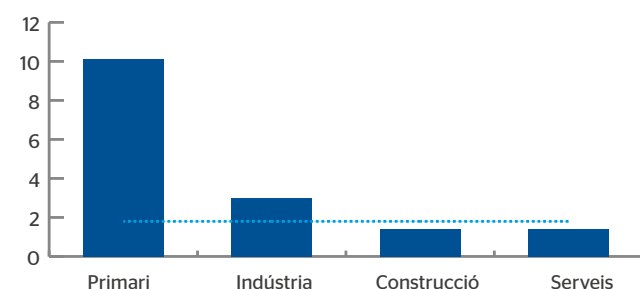
La millora del VAB industrial el 2016 va reflectir, fonamentalment, la de les manufactures (4,7%), unes branques que aportaven el 81,8% del VAB industrial el 2015. En l'àmbit manufacturer, el 2016 destaca la forta expansió de les indústries alimentàries (21,5% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,5%), de la fusta, paper i arts gràfiques (6,3%) i dels altres productes minerals no metàl·lics (2,6%), mentre que el cautxú i les matèries plàstiques (18,4% del VAB manufacturer el 2015) avançava moderadament (1,1%) i el material de transport retrocedia (-6,2%).²⁵ Tot i la millora 2013-2016 (augment del 6,9%), el VAB industrial el 2016 encara se situa, en termes constants, un 15,5% per sota el del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 d'un 1,5%, tot i que les pèrdues tan intenses 2007-2014 (del 31,5%), situen els 3.800 mil afiliats del 2016 un 29,9% per sota dels 5.500 del 2007.

La recuperació de la construcció expressa la combinació de prou bons increments a les branques de demolició i preparació de terrenys (5,4%) i instal·lacions i acabament d'edificis (4,1%), un evolució més moderada a l'obra civil (1,6%) i una davalla a l'edificació i promoció immobiliària (-2,1%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins a un valor absolut de 339, una xifra encara molt allunyada dels 4.056 iniciats de mitjana els anys 2005-2007. Tot i les millores assolides el 2016, el VAB de

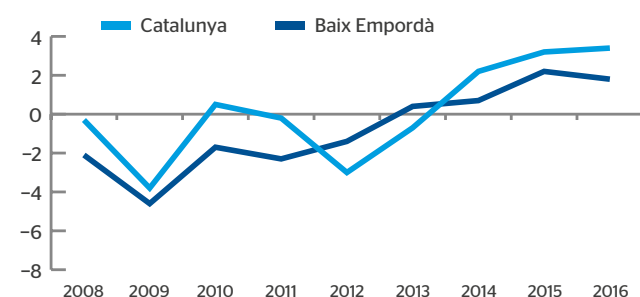
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

la construcció continua situat, en termes constants, un 56,7% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 5,6% el 2016) és encara un 52,1% inferior a la del 2007 (5.780 afiliats el 2016 davant dels 12.059 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer prou intensament pel fort augment de la branca agrícola (21,3%), amb el suport, entre altres produccions, de la fruita fresca (14,4%), al temps que la ramaderia (que aporta més del 56% del VAB) creixia més moderadament (6,1%), amb l'impuls dels creixements del porquí (4,4%) i l'aviram (20,2%).²⁶

En el seu conjunt, els afiliats de la comarca es van incrementar un 2,4% el 2016 (fins als 42.000), una xifra que ja supera en un 10,1% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (caiguda del 21,7%), encara es troba un 13,7% per sota dels 48.700 cotitzants del 2007.

Baix Llobregat

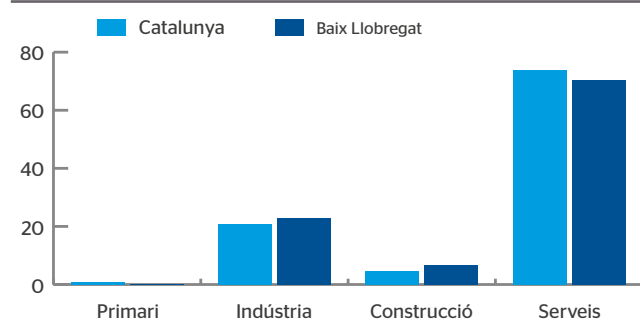
El VAB del Baix Llobregat va créixer un 3,7% el 2016, per sobre de l'augment català (3,4%), un increment que reforça la millora 2013-2016 (del 13,7%), cosa que ha permès superar la davallada 2007-2013 (del -9,9%) i situa el VAB del 2016 un 2,4% per sobre del del 2007. El 2016, l'augment del VAB reflecteix els bons registres pels serveis (més del 70% del VAB de la comarca i augment del 3,3%) i la indústria (22,9% del VAB el 2015 i augment del 4,8%), amb el suport de la construcció (3,8%), mentre que el primari va augmentar un destacat 19,2%.

El prou rellevant augment terciari és el reflex de l'increment dels serveis privats (3,4%), els dominants a la comarca (86,4% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (2,1%). L'increment dels primers va expressar l'increment del 2,4% del comerç, el principal sector del terciari (pes sobre el total del 26,6%), i el de les activitats professionals i administratives (14,0% al VAB sectorial i creixement del 3,2%), així com la dinàmica de les activitats immobiliàries (7,2%), l'hostaleria (4,2%) i els transports i l'emmagatzematge (3,9%). De la seva banda, els serveis col·lectius van créixer mercès l'empenta de la sanitat (6,5%) i els educatius (3,1%), que van contrarestar la caiguda de l'administració pública (-5,1%). Amb aquests registres del 2016, el VAB terciari ja es troba ara un 18,1% per sobre els registres del 2007, un increment que és més intens en els serveis col·lectius (un 20,7%) que en els privats (un 17,4%). En termes ocupacionals, l'evolució positiva de l'afiliació als serveis (4,8% el 2016) consolida l'increment del 13,4% dels anys 2013-2016, cosa que ha permès superar la duresa de la crisi 2007-2013 (pèrdua d'un 4,2%), de manera que els 211.500 afiliats del 2016 es troben ja un 8,6% per sobre dels 194.800 del 2007.

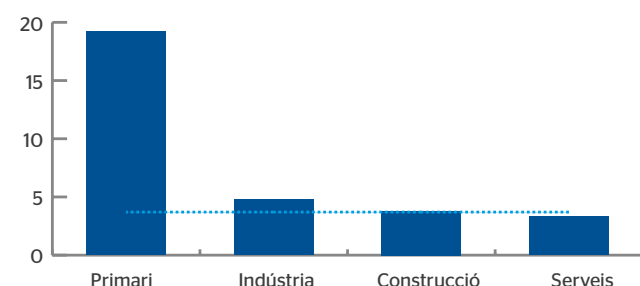
L'increment relativament intens del VAB industrial va reflectir, fonamentalment, la dinàmica manufacturera, una branca que aportava vora del 95% del VAB del sector, amb un creixement del 4,6%. En aquest àmbit, destaca l'increment de la química (14,9% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 4,2%), de les indústries alimentàries (14,4% del VAB i augment del 2,3%), de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (7,6%) i dels productes farmacèutics (9,3%), mentre que el material de transport va presentar un creixement nul (0,0%).²⁷ Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora del VAB industrial 2013-2016 d'un prou rellevant 17,1%, cosa que ha permès eixugar una part notable de la forta contracció 2007-2013 (del -22,1%), encara que el VAB industrial del 2016 es troba, en termes constants, un 8,8% per sota el del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 un 2,8%, i, tot i que ja supera el mínim ocupacional del 2014 (augment 2014-2016 del 6,1%), encara no ha reabsorbit la caiguda 2007-2014, de manera que els 49.100 afiliats del 2016 es troben un 26,3% per sota dels 66.500 del 2007.

La prou rellevant recuperació del VAB de la construcció fou una combinació de importants increments a la branca de demolició i preparació de terrenys (8,3%) i d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,4%), augments més modestos a l'edificació i promoció immobiliària (1,6%) i davallades a l'obra civil (-0,9%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar un 184,0% (fins als 1.403), tot i que es tracta d'un volum absolut

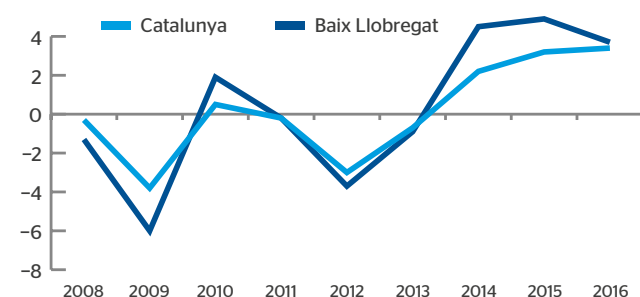
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

molt allunyat dels 5.812 iniciats en mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 39,1% per sota del del 2007, mentre l'afiliació (augment del 7,0% el 2016) es troba encara un 46,3% inferior a la del 2007 (20.724 afiliats el 2016 en comparació amb els 38.581 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer intensament per la forta empenta agrícola (augment del 21,5%), una branca que aportava més del 86% del VAB, i que es va veure impulsada per l'increment de les hortalisses (24,5%),²⁸ mentre que la ramaderia creixia del 6,7%.

En el seu conjunt, els afiliats van augmentar un important 4,6% el 2016 (fins a 281.000), una xifra que ja supera en un 11,8% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del 16,2%), encara es troba un 6,3% per sota els 300.700 cotitzants del 2007.

Baix Penedès

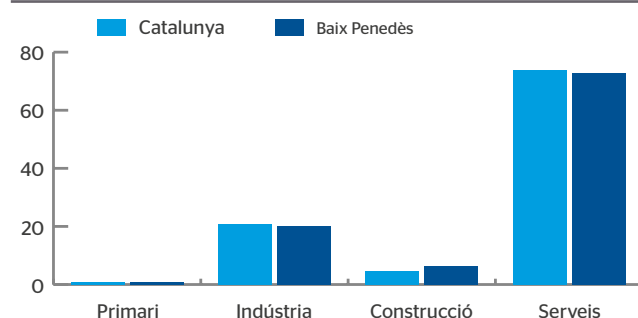
El 2016, el VAB del Baix Penedès va créixer un 4,7%, un registre força superior al de Catalunya (3,4%) i que consolida la recuperació 2012-2016 (del 9,4%). Tot i això, la davallada de 2007-2012 (del 17,1%) no ha estat superada, amb un VAB el 2016, en termes constants, que se situa encara un 9,3% per sota el del 2007. L'augment del VAB comarcal el 2016 és el reflex dels notables increment del 4,4% del terciari (el primer sector comarcal, amb més del 72% del VAB) i del fort 6,2% de la indústria (20% del VAB el 2015), mentre que la construcció creixia menys (2,9%) i el primari va créixer un 3,6%.

L'increment terciari el va determinar la intensa empenta dels serveis privats (4,5%), els dominants a la comarca (84,8% del terciari el 2015), tot i que els col·lectius (3,8%) també hi van contribuir. El destacat augment dels primers reflecteix l'important increment, del 6,8%, de les activitats immobiliàries (18,3% del VAB terciari), de les professionals i administratives (9,8%) i de l'hostaleria (4,1%), mentre que el comerç (22,9% del VAB terciari) va avançar només un 0,2% i els transports i l'emmagatzematge un 2,6%.²⁹ De la seva banda, l'augment dels serveis col·lectius va expressar l'increment de l'educació (7,3%) i activitats sanitàries (5,8%)³⁰ i la caiguda de l'administració pública (-0,2%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 10,2% per sobre del del 2007, tot reflectint de manera particular el fort augment dels serveis col·lectius (un 22,0%), i la contracció dels privats (un 7,1% per sota del 2007).³¹ En termes ocupacionals, el 4,1% d'augment de l'afiliació als serveis el 2016 consolida l'increment 2013-2016 (10,7%), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (17.100 el 2016) que es troba un 1,8% per sota dels del 2007.

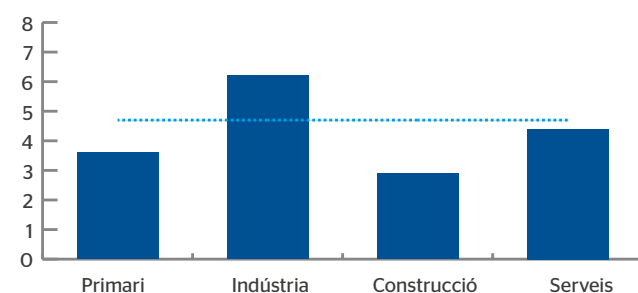
La intensa expansió del VAB industrial el 2016 va ser el reflex de l'augment del 6,4% de les produccions manufactureres, unes branques que aporten el 86,2% del VAB industrial. En aquest àmbit, destaca l'increment de les produccions d'altres productes minerals no metàl·lics (23,8% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 2,2%), l'alimentació (16,6% del VAB i augment del 8,2%), la metallúrgia i productes metàl·lics (8,7%), el cautxú i matèries plàstiques (7,5%) mentre el material de transport creixia un 6,5%.³² Amb aquest increment del 2016, el VAB industrial acumula una millora 2013-2016 del 17,0%, tot i que, com a resultat de la intensa contracció 2007-2013 (-20,8%), encara li manca un 7,3% per assolir els registres del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria va créixer el 2016 un intens 9,1%, i ja supera amb un 16,0% el mínim del 2013, tot i que no s'ha reabsorbit la intensa caiguda 2007-2013 (del -26,0%), de manera que els 3.700 afiliats de mitjana del 2016 es troben un 14,2% per sota dels 4.300 del 2007.

La millora del VAB de la construcció s'explica pels notables increments de les branques de demolició i preparació de terrenys (8,4%) i instal·lacions i acabament d'edificis (2,4%) i els modestos augments de l'obra civil (0,4%) i l'edificació i promoció immobiliària (0,7%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins als 110, una xifra absoluta encara molt allunyada dels 3.253 iniciats en mitjana durant el període 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 66,3% per sota dels registres del

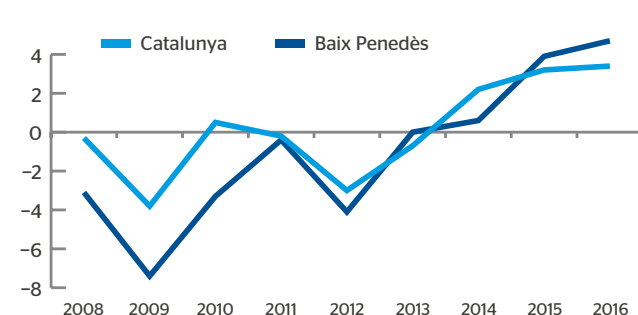
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

2007, mentre l'afiliació (augment del 5,0% el 2016) encara és un 65,4% inferior a la del 2007 (2.116 afiliats el 2016 en comparació amb els 6.122 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment del 4,3% de l'agricultura, una branca que aporta vora del 83% del VAB, empentada, tot i la moderació del raïm (del 1,3%) i del vi i most (3,3%), pel fort increment de les hortalisses (19,7%), mentre la ramaderia creixia un 0,1%, tot reflectint els descensos de l'aviram (-0,5%) i porquí (-5%), parcialment compensats pel la millora del boví (3,8%).

En el seu conjunt, els afiliats varen augmentar el 2016 un 4,9% (fins als 23.100), una xifra que ja supera en un 12,1% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (-26,4%), encara se situen un 17,5% per sota dels 28.000 del 2007.

Barcelonès

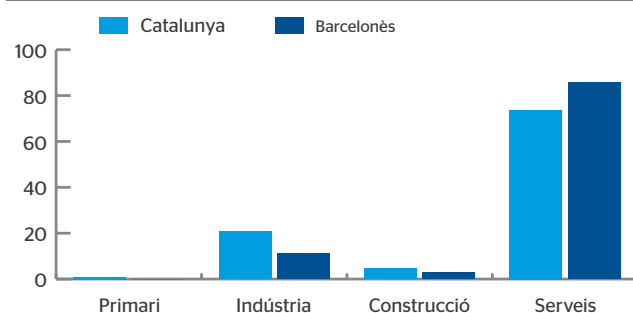
El 2016, el VAB del Barcelonès va créixer un 3,1%, una xifra inferior a la mitjana catalana (3,4%) que permet reforçar la recuperació 2013-2016 (8,5%) i reabsorbir ja les pèrdues de la crisi (caiguda de l'1,4% entre el 2007 i el 2013). D'aquesta manera, el 2016, el VAB en termes constants s'ha situat un 6,9% per sobre el del 2007. El creixement del 2016 expressa l'augment del 3,0% dels serveis, la principal branca de la comarca (85,7% del VAB nominal el 2015), amb el suport del creixement del 4,0% de la indústria (11,3% del VAB el 2015) i la contribució de la construcció (increment del 3,0%); finalment, el primari va experimentar un creixement nul del 0,0%.

L'increment dels serveis reflecteix tant l'ascens dels privats (2,9%), els dominants a la comarca (80,7% del terciari el 2015), com dels col·lectius (3,1%). Per als primers, la seva expansió expressava la de les activitats professionals i administratives (9,8%), informació i comunicacions (7,0%), transport i emmagatzematge (3,3%), hostaleria (4,6%) i comerç (pes del 15,3% i creixement del 0,7%); en canvi, restaren increment, la davallada de les activitats immobiliàries (19,0% del VAB terciari i descens del 0,1%) i les financeres i assegurances (-3,3%).³³ De la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de la sanitat (4,8%) i educació (3,5%) i el modest augment de l'administració pública (0,6%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, en un elevat 12,8% per sobre del del 2007, un increment que ha tingut lloc tant en els privats (un 12,5% per sobre dels registres del 2007) com en els col·lectius (un 14,4%). En termes ocupacionals, l'increment de l'afiliació als serveis (3,7% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (9,5% acumulat), de manera que la crisi es pot considerar ja superada: el 1.044.100 afiliats del 2016 superen, en un 1,6%, el 1.027.100 del 2007.

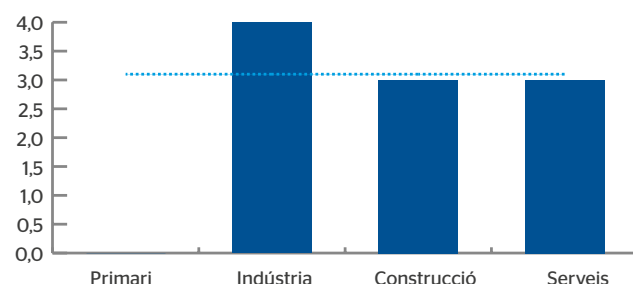
L'increment del VAB industrial va reflectir l'evolució de les manufactures (3,5%), la branca dominant en el sector (més del 78,6% del VAB industrial el 2015), i també del component energètic, d'aigua i reciclatge (5,5%). En l'àmbit de les primeres, destaca l'augment del material de transport (19,0% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 5,6%), dels productes farmacèutics (18,5% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 9,4%) i l'alimentació (8,2% al VAB manufacturer i augment del 4,0%).³⁴ Mentre que la química i la fusta, paper i arts gràfiques (amb pesos del 14,4% i del 5,9% davallaren un 1,7% i un 1,1%). Amb aquests resultats, i tot i que el sector acumula una millora 2013-2016 del 10,7%, la contracció 2007-2013 (del -14,3%) encara es deixa notar, de manera que el VAB industrial es troba, el 2016, encara un 5,1% per sota del del 2007. Ocupacionalment, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 un 1,3%, una millora que no ha permès reabsorbir la caiguda 2007-2015 (del -35,6%), de forma que els 92.400 afiliats del 2016 encara se situen un 34,8% per sota els 141.700 del 2007.

El prou notable increment del VAB de la construcció expressa els bons registres de tots els principals subsectors: demolició i preparació de terrenys (7,8%), edificació i promoció immobiliària (3,6%), obra civil (2,2%) i instal·lacions i acabat d'edificis (1,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats augmentaren un 13,9% (fins als 2.420), una xifra encara molt allunyada dels 8.212

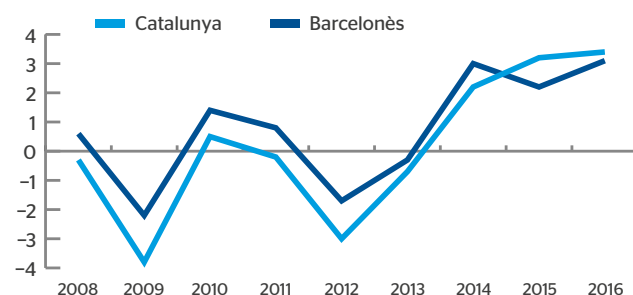
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció se situa, en termes constants, un 37,9% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 3,7% el 2016) encara és un 51,4% inferior de la del 2007 (43.530 afiliats el 2016 en comparació amb els 89.519 del 2007).

Finalment, el creixement nul del primari a Barcelona, reflecteix el lleu descens de la pesca (-0,3%), el sector dominant a la comarca amb un pes el 2015 del 63,0%, mentre que la ramaderia es contreia (-12,1%) i l'agricultura augmentava amb intensitat (22,2%) per l'ascens de les hortalisses (27,9%).³⁵

Per al conjunt de la comarca, el 2016 els afiliats es van incrementar un 3,5% (fins al 1.180.500), una xifra que ja supera en un 8,5% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (caiguda del 13,8%), encara se situa un 6,4% per sota el 1.261.200 de cotitzants del 2007.

Berguedà

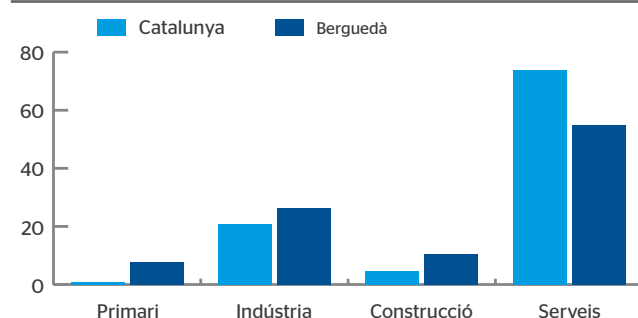
El 2016, el Berguedà va créixer un 2,7%, una millora inferior a la mitjana catalana (3,4%), i que permet consolidar l'increment 2013-2016 (6,9%). D'aquesta manera, la caiguda 2007-2013 (del 16,0%) s'ha recuperat parcialment, de manera que el VAB del 2016 se situa un 10,2% per sota del del 2007. L'increment del 2016 reflecteix l'impacte positiu dels serveis (augment del 3,0%), un sector que el 2015 aportava el 55,0% del VAB, frenat per l'increment nul de la indústria (26,5% del VAB el 2015) i el modest 1,0% de la construcció; finalment, el primari va créixer un 11,3%.

L'increment del VAB terciari reflecteix un bon comportament dels serveis privats (2,7%), els dominants a la comarca (72,5% del terciari el 2015) i el més elevat increment (3,9%) dels col·lectius. En l'àmbit dels primers, el comerç, el sector més important (vora el 21% del VAB terciari), va créixer un 2,1%; a aquesta branca, s'hi van afegir les activitats professionals i administratives (17,0% del VAB terciari el 2015 i creixement del 7,0%) i l'hostaleria (4,2%), mentre restaven increment les immobiliàries (-2,2%) i les artístiques i recreatives (-1,4%). De la seva banda, el notable augment del VAB dels serveis col·lectius va expressar els increments dels d'administració pública (5,9%) i sanitat (5,4%) i el descens de l'educació (-0,3%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat un 9,5% per sobre el del 2007, un augment que recull el major creixement dels col·lectius (un 15,8%) que dels privats (un 7,2%). En termes ocupacionals, el 3,1% de millora de l'afiliació als serveis el 2016 consolida l'increment 2013-2016, (del 10%), de manera que la caiguda 2007-2013 (-9,1%) ha estat pràcticament reabsorbida: els 7.100 afiliats del 2016 se situen només un 0,1% per sota dels del 2007.

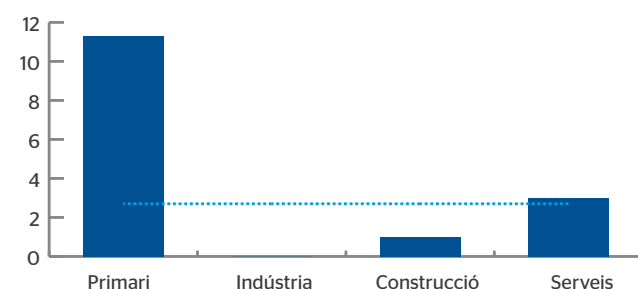
El modest increment industrial va reflectir la contracció energètica (-7,8%), compensada per l'impuls de les manufactures (3,0%), una branca que aportava el 72,1% del VAB industrial. En l'àmbit d'aquestes, destaca l'augment del tèxtil, confecció i cuir (21,6% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 8,8%), reduït per les davallades de l'alimentació (27,8% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda de -1,5%), fusta, paper i arts gràfiques (-2,3%) i material de transport (-6,4%). Amb aquests resultats, el sector acumula, entre el mínim del 2013 i el 2016, un increment del VAB del 2,1%, una millora que no ha permès superar la contracció 2007-2013 (del -19,3%), de manera que el VAB industrial encara se situava el 2016 un 17,6% per sota del 2007. Ocupacionalment, l'augment del 0,8% de l'afiliació a la indústria el 2016 consolida l'augment 2013-2016 (7,8%), un increment que, tanmateix, no ha estat suficient per reabsorbir la caiguda 2007-2013 (-30,9%), de manera que els 2.000 afiliats del 2016 estan encara un 25,6% per sota dels del 2007.

La pràctica estabilitat de l'activitat el 2016 a la construcció expressa les millores a les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,1%) i obra civil (1,9%), parcialment contrarestades per les davallades a la demolició i preparació de terrenys (-2,8%) i a l'edificació i promoció immobiliària (-0,2%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins als 19, una xifra encara molt allunyada dels 833 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 54,0% per sota els registres del 2007, mentre

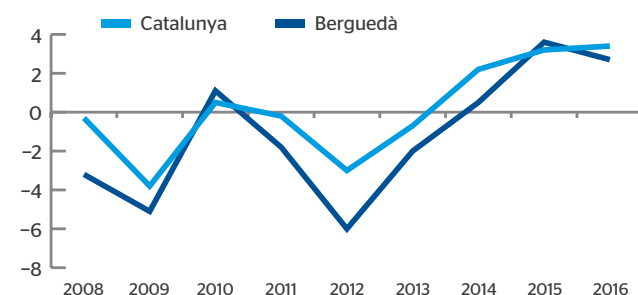
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

l'afiliació (augment del 0,5% el 2016) encara és un 54,0% inferior a la del 2007 (1.351 afiliats el 2016 en comparació amb els 2.938 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment del 11,2% de la ramaderia, una branca que aportava vora el 92% del VAB, amb l'impuls de les millores del porquí (10,5%) i boví (10,9%).³⁶

En el seu conjunt, els afiliats al Berguedà es van incrementar un 2,2% el 2016 (fins als 11.100), una xifra que ja supera en un 9,8% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del -23,1%), encara es troba un 15,5% per sota els 13.100 del 2007.

Cerdanya

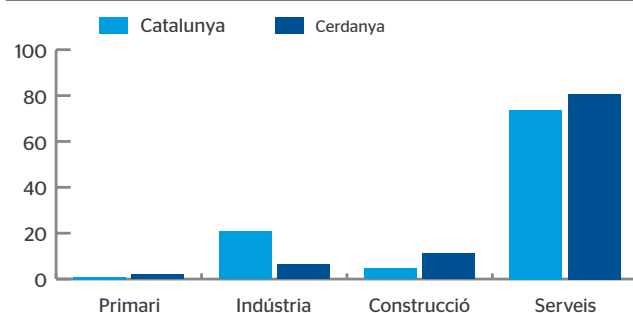
El creixement del 3,6% del VAB de la Cerdanya el 2016, en línia amb el 3,4% de Catalunya, consolida la recuperació encetada el 2015 (increment 2014-2016 del 6,8%). D'aquesta manera, la crisi 2007-2014 (contracció del VAB de l'11,4%) es continua reabsorbint, de manera que el 2016, el VAB, mesurat en termes constants, s'ha situat un 5,4% per sota del del 2007. L'increment del 2016 expressa, en particular, el bon comportament de la principal branca d'activitat, la dels serveis (pes proper al 81% del VAB el 2015 i augment del 3,4%), amb el suport de notables increments de la indústria (5,6%) i la construcció (2,7%); finalment, el primari va augmentar un 8,1%.

L'increment als serveis reflecteix la forta empenta dels privats (3,7%), els dominants a la comarca (83,3% del terciari el 2015), a la qual també van contribuir els col·lectius (2,2%). L'augment dels primers expressa el bon comportament de les activitats immobiliàries (pes sobre del VAB terciari del 23,7% i augment del 6,7%), hostaleria (20,7% del VAB dels serveis i creixement del 2,1%) i comerç (12,4% del VAB i increment del 2,5%). De la seva banda, els serveis col·lectius es van expandir amb el suport del fort augment de la sanitat (7,9%), que va contrarestar les davallades de l'administració pública (-1,1%) i educació (-1,1%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 13,6% per sobre del del 2007, un increment que és particularment evident en els serveis col·lectius (amb un 25,0%, en termes constants, per sobre del del 2007), però també en els privats (un 11,0%).³⁷ En termes ocupacionals, el 12,9% d'increment de l'afiliació al terciari el 2016 ha permès consolidar la prou rellevant millora 2011-2016 (27,4% acumulat), de manera que els 5.500 afiliats al sector el 2016 ja superen en un 25,8% els del 2007.

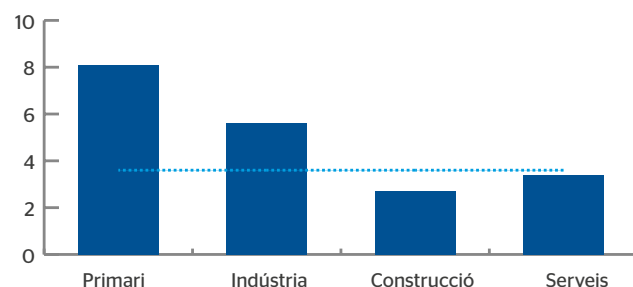
L'increment del VAB industrial va reflectir la positiva evolució de les manufactures (6,5%), una branca que aportava el 47,0% del VAB industrial el 2015, mentre que el component energètic també contribuïa al creixement (4,8%). En l'àmbit de les primeres, destaquen els creixements de l'alimentació (39,9% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 7,4%), fusta, paper i arts gràfiques (27,6% del VAB i augment del 7,0%) i metallúrgia i productes metàl·lics (7,2%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora, des del mínim del període 2013 a 2016, del 13,3%, un increment que no ha permès superar la contracció industrial del 2007-2013 (-14,4%), de manera que el VAB del sector es troba encara un moderat 3,0% per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 un 3,1% i ja supera un 14,1% el mínim del 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (del -27,0%), de manera que els 265 afiliats del 2016 són un 16,7% inferiors als del 2007.

La millora de l'activitat de la construcció expressa els bons registres d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,0%) i demolició i preparació de terrenys (3,7%) i els menors increments de l'obra civil (1,7%) i l'edificació i promoció immobiliària (1,4%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats es van continuaren contraient, fins als 40, una xifra molt allunyada dels 656 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 52,6% per sota els registres del

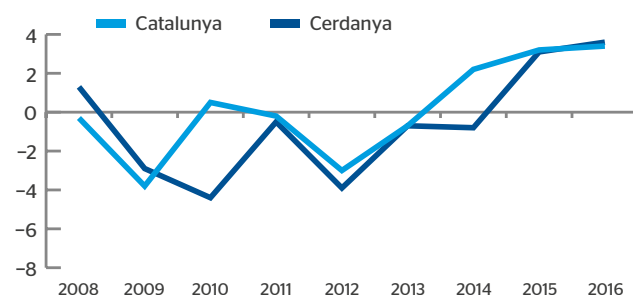
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

2007, mentre l'afiliació (augment del 5,1% el 2016) encara és un 55,6% inferior a la del 2007 (1.018 afiliats el 2016 en comparació amb els 2.294 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment del ramader (10,0%), una branca que aportava el 76,2% del VAB del sector el 2015, empenyat pels increments del boví (11,9%), porquí (3,5%) i de la llet (9,7%), mentre que l'agricultura creixia un 4,4%, per l'ascens de les plantes farratgeres del 9,8%.

Per a l'agregat de la comarca, els afiliats es van incrementar un 10,6% el 2016 (fins als 7.100), una xifra que ja supera en un 19,6% el mínim del 2013, però que encara es troba un 1,7% per sota del 2007, per la duresa de la davallada 2007-2013 (del -17,8%).

Conca de Barberà

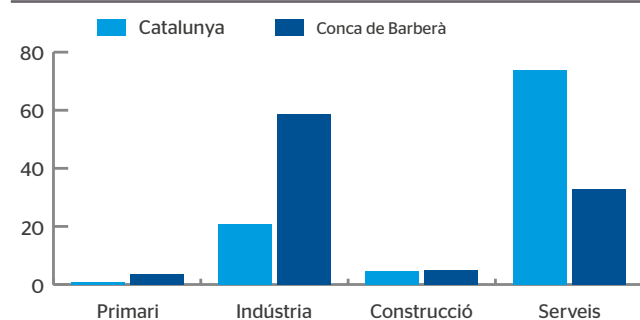
El 3,4% d'augment del VAB a la Conca de Barberà el 2016, similar a la mitjana catalana (3,4%), reforça la recuperació encetada el 2014 (increment 2013-2016 del 8,1%). Tot i això, el VAB del 2016 se situa encara un 12,2% per sota del del 2007, recuperant només en part la forta contracció 2007-2013 (-18,8%). L'increment el 2016 reflecteix el creixement del 3,7% de la indústria, el principal sector de la comarca (58,6% del VAB el 2015), amb el suport de la construcció (4,1%), mentre els serveis (pes sobre el VAB el 2015 del 32,8%) augmentaven amb menys intensitat (2,0%) i el primari va créixer un 10,8%.

L'increment industrial va reflectir, fonamentalment, el de les manufactures (3,6%), unes branques que aportaven vora del 94% del VAB industrial el 2015, a les quals es va sumar el component energètic (4,7%). En l'àmbit de les manufactures, el 2016 destaca l'increment de l'alimentació (32,0% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,4%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (8,7%), mentre que van restar augment agregat les davallades del material de transport (25,6% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda de l'1,9%) i d'altres productes minerals no metàl·lics (-1,0%). Amb aquests resultats del 2016, el VAB del sector acumula una millora del 8,7% entre el mínim del 2013 i 2016, tot i que no ha permès superar la molt intensa contracció 2007-2013 (-24,9%), de manera que el VAB industrial encara es troba un 18,4% per sota el del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar un 4,3% i ja supera, amb un 6,0% el mínim assolit el 2014, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2014, de manera que els 3.100 afiliats del 2016 encara són un 21,1% menys dels 4.000 del 2007.

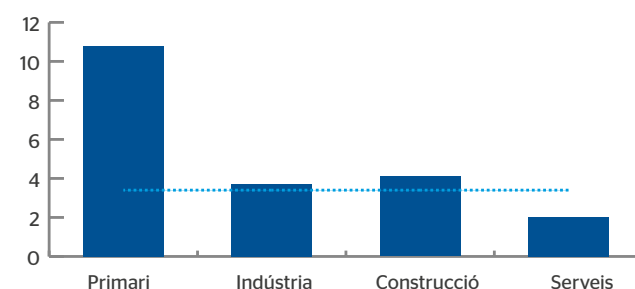
El moderat increment en els serveis reflecteix l'ascens dels privats (2,2%), els dominants a la comarca (73,4% del VAB terciari el 2015 i, en menor mesura, dels col·lectius (1,6%). En l'àmbit dels primers, destaquen els creixements de l'hostaleria (pes del 17,0% del VAB terciari i augment del 2,8%), activitats professionals i administratives (3,8%) i les artístiques i recreatives (4,9%); en canvi, van frenar l'increment terciari els resultats del comerç (aportació sobre el VAB terciari del 27,8% i descens del 0,4%). De la seva banda, els serveis col·lectius van reflectir l'efecte de l'augment de la sanitat (6,0%) i la lenta millora de l'educació (1,3%), ja que la caiguda dels de les administracions públiques (-1,9%) va restar creixement. D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 9,7% per sobre dels del 2007, un increment que és més intens en els serveis col·lectius (un 14,3%) que en els privats (un 7,9% per sobre dels registres del 2007).³⁸ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (1,7% el 2016) consolida l'increment 2012-2016 (11,1% acumulat), de manera que els 3.200 afiliats al terciari el 2016 ja superen en un 5,5% els del 2007.

La prou notable recuperació de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (7,2%), obra civil (6,5%) i edificació i promoció immobiliària (4,1%), mentre que la branca d'instal·lacions i acabament d'edificis es va contreure (-1,1%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar retrocedint fins a valors negligibles, molt allunyats dels 404 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 54,0% per

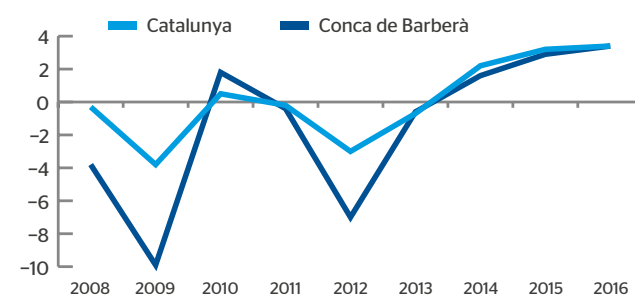
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 0,5% el 2016) encara és un 59,2% inferior a la del 2007 (490 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.200 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer empenyat pel fort ascens de l'agricultura (15,3%), una branca que aportava vora el 60% del VAB, empençada a l'alça pels cereals (del 44,3%),³⁹ mentre que la ramaderia creixia (4,3%) amb el suport de l'ascens de l'aviram (4,2%).

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar un 2,7% el 2016 (fins als 7.200), una xifra que ja supera en un 6,0% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del -18,5%), encara es troba un 13,5% per sota dels 8.300 del 2007.

Garraf

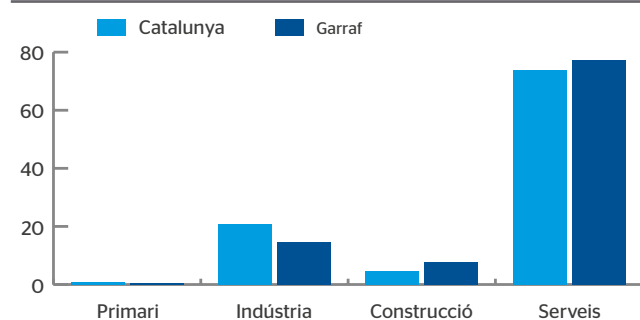
El VAB del Garraf va créixer un intens 4,9% el 2016 força superior al de Catalunya (3,4%), que consolida la recuperació 2012-2016 (9,1%), cosa que ha permès superar parcialment els estralls de la crisi 2007-2012 (-16,3%). D'aquesta manera, el VAB el 2016 s'ha situat, en termes constants, encara un -8,7% per sota el del 2007. L'increment del 2016 reflecteix el bon comportament dels serveis (vora el 77% del VAB comarcal i augment del 4,8%) i, també, de la indústria (14,6% del VAB el 2015 i augment del 4,9%); addicionalment, la construcció va créixer amb intensitat (5,4%), i el primari va augmentar un prou rellevant 8,9%.

El notable increment dels serveis reflecteix la intensa alça dels privats (5,1%), els dominants a la comarca (80,2% del terciari el 2015), però també dels col·lectius (3,7%). Pel que fa als primers, totes les branques més rellevants van impulsar el VAB. Aquest és el cas de les activitats immobiliàries (pes sobre del VAB terciari del 22,3% i augment del 6,6%), del comerç (19,8% del VAB i creixement del 4,4%), de l'hostaleria (15,2% del VAB sectorial i increment del 4,9%) i les activitats artístiques i recreatives (4,2%). De la seva banda, l'augment dels serveis col·lectius va reflectir la millora de l'educació (7,5%) i de la sanitat (5,3%), que van compensar la davallada de l'administració pública (-3,0%).⁴⁰ Amb aquest increment del 2016, el VAB dels serveis es va situar, en termes constants, un 7,5% per sobre del del 2007, un increment que és més destacat en els serveis col·lectius (19,7% superior al del 2007) que en els privats (un 4,4%).⁴¹ En el mercat de treball, l'augment de l'afiliació als serveis (4,6% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (13,7% acumulat), de manera que els afiliats del 2016 (27.400, superen ja en un 0,7% els 27.200 del 2007).

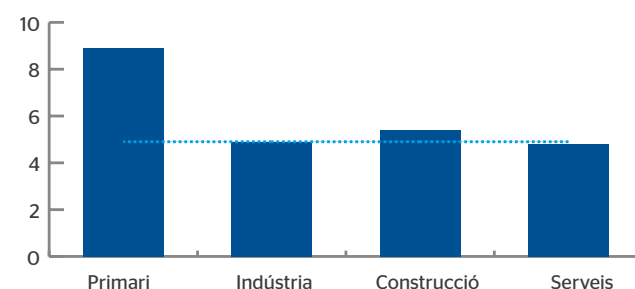
La intensa expansió del VAB industrial va reflectir, en particular, la de les manufactures (4,7%), unes branques que aporten el gruix del VAB sectorial (més del 87,2%). Entre les principals branques industrials, el 2016 destaquen els augments dels productes informàtics, electrònics i elèctrics (19,1% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 2,5%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (6,6%) i la indústria alimentària (7,8%), mentre que el material de transport (16,5% del VAB manufacturer el 2015) retrocedia un 1,7%. Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora 2013-2016 del 12,0%, que ha estat insuficient fins ara per superar la contracció 2007-2013 (del -21,0%), de manera que el VAB del sector es troba encara un 11,4%, en termes constants, per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 un 4,5% i ja supera, amb un 9,1%, el mínim del 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013, de manera que els 4.200 afiliats del 2016 es troben encara un 24,7% per sota els 5.500 del 2007.

La forta empenta de la construcció expressa els bons registres de tots els subsectors: preparació de terrenys (7,4%), instal·lacions i acabament d'edificis (4,8%), obra civil (2,0%) i edificació i promoció immobiliària (5,6%).⁴² En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van davallar un 58,7% (fins als 138), una xifra encara molt allunyada dels 2.534 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 65,7% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 13,2% el 2016) encara és un 61,6% inferior a la del 2007 (2.840 afiliats el 2016 en comparació amb els 7.401 del 2007).

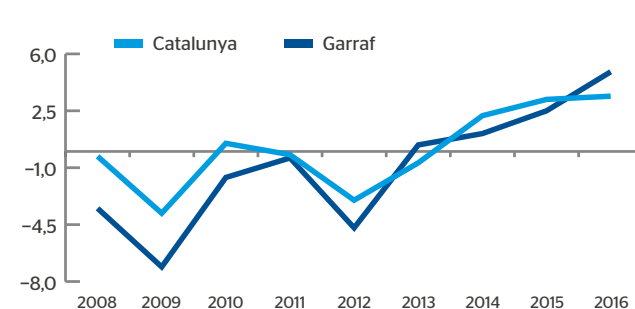
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

Finalment, el primari el 2016 va créixer prou intensament gràcies a l'augment de la pesca (6,2%), que aporta més del 63% del primari, amb el suport de l'agricultura (13,8%), l'empenta pel raïm (3,0%), el vi i most (12,2%) i les hortalisses (28,5%), mentre que la ramaderia va créixer un 10,5%, per l'ascens de l'aviram (20,3%).⁴³

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar un 5,3% el 2016 (fins als 34.500), una xifra que ja supera, en un 13,9% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del -24,8%), els afiliats del 2016 (34.500) encara es troben un 14,3% per sota dels 40.300 del 2007.

Garrigues

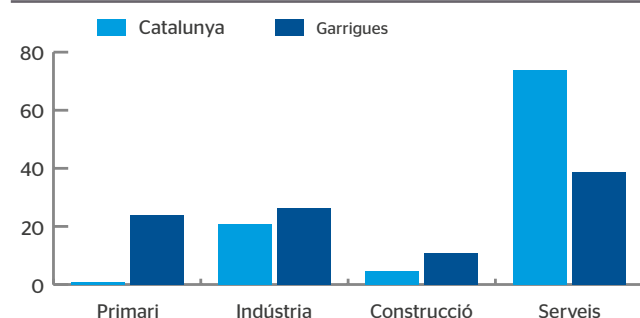
El VAB de les Garrigues va créixer un 3,6% el 2016, una taxa idèntica a la de Catalunya, que consolida la recuperació 2013-2016 (augment del 5,9%). Tot i això, els dolents resultats 2007-2013 (caiguda del VAB del 14,6%) no ha estat més que parcialment compensats, de manera que el VAB del 2016, en termes constants, es troba encara un 9,5% per sota el del 2007. L'increment del 2016 expressa aportacions distintes dels principals sectors, de manera que, mentre la indústria (pes del 26,3% sobre el VAB el 2015) creixia un 2,5%, els serveis (aportació del 38,8%) creixien més moderadament (1,7%) i la construcció continuava retrocedint (-0,9%); de la seva banda, i el primari (una branca que generava el 2015 el 24% del VAB comarcal) creixia un notable 9,7%.

El modest increment als serveis reflecteix la més intensa pulsio dels col·lectius (2,4%), mentre que els privats, els dominants a la comarca (67,8% del terciari el 2015), van créixer més contingudament (1,3%). Aquests modestos registres reflecteixen la davallada del comerç (pes sobre el VAB terciari del 23,4% i descens de l'1,1%) i l'augment moderat dels transports i emmagatzematge (1,4%), en part compensats per la destacada millora de l'hostaleria (aportació del 10,2% i creixement del 5,1%) i les activitats immobiliàries (2,6%). De la seva banda, l'augment dels serveis col·lectius va ser el reflex de l'increment de la sanitat (5,0%) i serveis educatius (1,8%) i del descens dels d'administració pública (-0,5%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 4,0% per sobre del del 2007, un increment que reflecteix la millora dels serveis col·lectius (un 16,6%), mentre que els privats encara es troben un 1,0% per sota els registres del 2007.⁴⁴ En termes ocupacionals, l'increment de l'afiliació als serveis (2,1% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (3,2% acumulat), de manera que la crisi 2007-2013 (lleu pèrdua de l'afiliació del 0,5%) ha estat superada en els serveis: els vora de 2.500 afiliats del 2016 se situen un 2,7% per sobre dels del 2007.

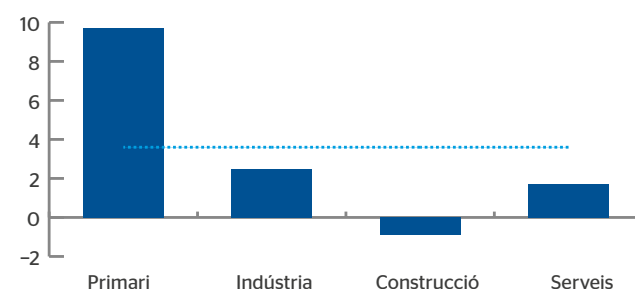
L'increment del VAB industrial va reflectir la lleu reducció del component energètic (-0,5%) i la millora de les manufactures (una branca que aportava el 71,9% del VAB industrial el 2015 i que va créixer un 3,7%). Entre les principals produccions manufactureres destaca l'increment de l'alimentació (37,4% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 4,8%), tèxtil, confecció i cuir (16,3% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 2,9%) i cautxú i matèries plàstiques (8,2%), mentre altres productes minerals no metàl·lics van caure (-3,1%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora des del mínim de 2013 a 2016 del 5,0%, cosa que ha reduït la davallada dels anys 2007-2013 (-17,6%) a un -13,4%. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar un 1,5%, de manera que els 1.000 afiliats d'aquest exercici se situen un 25,9% per sota dels del 2007.

La davallada de la construcció va tenir lloc malgrat els registres de l'obra civil (4,8%), ja que la resta de branques van retrocedir: instal·lacions i acabament d'edificis (-0,9%), demolició i preparació de terrenys (-7,2%) i edificació i promoció immobiliària (-0,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar contraient-se fins a valors negligibles, molt allunyats dels 485 iniciats en mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 45,0%

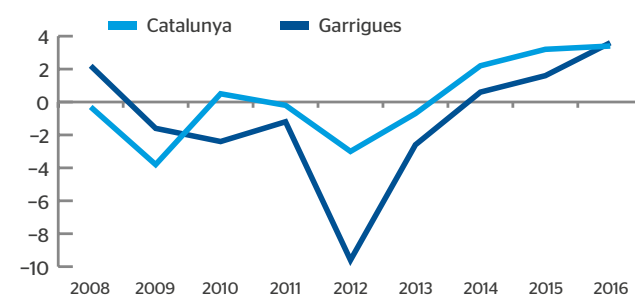
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 4,0% el 2016) encara és un 63,0% inferior a la del 2007 (575 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.551 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer empentat per l'increment del 9,3% de la ramaderia (pes del 76,3% del VAB primari el 2015), amb l'impuls dels creixements de l'aviram (10,4%) i el porquí (1,7%), mentre que l'agricultura creixia (11,2%) gràcies a l'ascens de la fruita fresca (11,1%).⁴⁵

Agregadament, els afiliats a la comarca van créixer un 1,4% el 2016 (fins als 5.400), una xifra que ja supera en un 2,7% el mínim del 2014, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2014 (de l'11,9%), encara es troba un 9,5% per sota els 5.900 del 2007.

Garrotxa

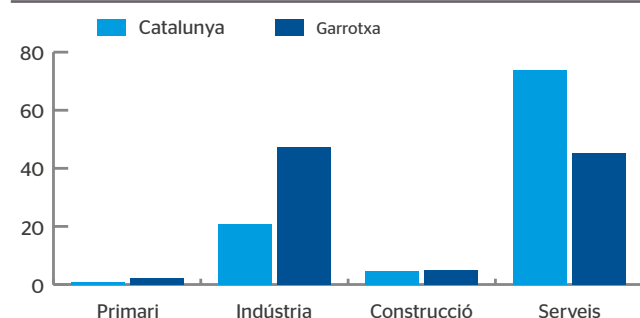
L'augment del VAB de la Garrotxa el 2016 (3,9%), per sobre del de Catalunya (3,4%), ha permès consolidar la millora 2013-2016 (12,0%) i, amb aquesta, superar la caiguda 2007-2013 (-8,3%); el VAB del 2016, en termes constants, se situa ja un 2,7% per sobre del del 2007. L'increment del 2016 reflecteix tant l'intens increment del 4,0% dels serveis (vora del 46% del VAB comarcal) com el prou rellevant 3,8% industrial (47,4% del VAB), juntament amb una certa recuperació de la construcció (2,7%); finalment, el primari va augmentar un 7,1%.

L'increment als serveis reflecteix tant els dels privats (4,1%), els dominants a la comarca (79,1% del terciari el 2015), com dels col·lectius (3,7%). En l'àmbit dels primers, destaquen els resultats del comerç (31,9% del VAB terciari i augment del 4,0%), les activitats professionals i administratives (9,8%), l'hostaleria (5,1%) i les activitats artístiques i recreatives (5,3%), uns registres positius contrarestats per la davallada de les activitats immobiliàries (pes del 10,4% i reducció del -1,5%). De la seva banda, l'increment dels serveis col·lectius va ser expressió de la millora de la sanitat (5,0%) i els serveis educatius (4,1%), mentre s'estabilitzaven els de l'administració pública (0,3%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 16,6% per sobre del del 2007, un augment que reflecteix tant la recuperació dels privats (un 15,4% per sobre dels registres del 2007) com dels públics (un 19,8%). En termes ocupacionals, el 5,4% d'augment de l'afiliació al terciari el 2016 situa el creixement acumulat 2013-2016 en el 13,0%, de manera que els 12.100 afiliats del 2016 ja superen, en un 17,7%, els del 2007.

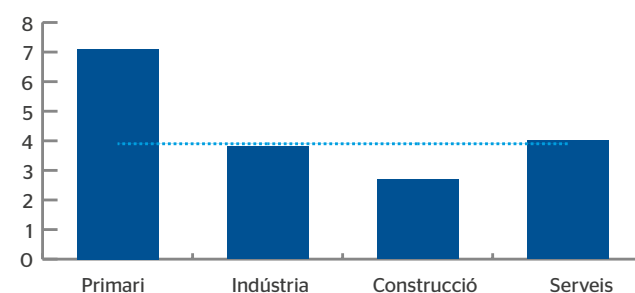
L'increment industrial el 2016 va ser el reflex del creixement (3,7%) del sector manufacturer (96,2% del VAB industrial), amb el suport del component energètic (7,2%). En l'àmbit de les manufactures destaca l'increment de la principal branca de la comarca, la de les indústries de l'alimentació (41,6% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 3,7%), i també de la fabricació de maquinària i equipaments (9,3%) i del cautxú i matèries plàstiques (7,5%), mentre queien el material de transport (-1,7%) i la fusta, paper i arts gràfiques (-7,8%). Amb aquests resultats del 2016, el VAB del sector acumula una millora des del mínim del 2013 del 12,6%, cosa que ha permès ja pràcticament superar -l'11,7% de contracció dels anys de la crisi 2007-2013, de manera que el VAB del sector se situa només un 0,5% per sota els registres del 2007. Amb aquests resultats, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar un 2,8% i ja supera amb un 8,8% el mínim assolit el 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (del 16,9%), de manera que els 8.400 afiliats de mitjana del 2016 se situen un 9,6% per sota dels del 2007.

La recuperació de la construcció expressa els bons registres de l'obra civil (4,5%), els de la demolició i preparació de terrenys (4,0%), d'instal·lacions i acabament d'edificis (3,8%) i els menys positius de l'edificació i promoció immobiliària (augment de només el 0,9%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar contraient-se (fins als 43), una xifra encara molt allunyada dels 1.190 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 45,2% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del -0,2% el 2016) encara és un 44,7% inferior

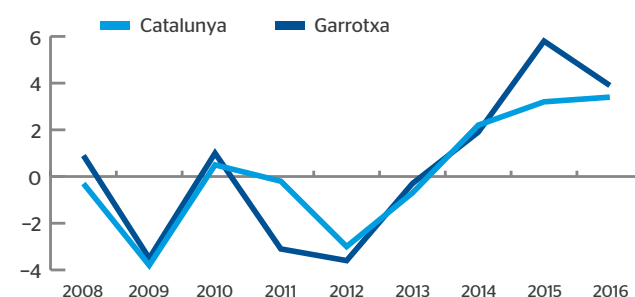
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

a la del 2007 (1.521 afiliats el 2016 en comparació amb els 2.751 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer gràcies a l'augment del ramader (5,4%), una branca que aporta més del 80% del VAB del sector, l'ascens del porquí (3,7%), l'oví i cabrum (7,9%) i el boví (5,7%), amb el suport de l'intens increment agrícola (20,6%), que reflecteix el de les plantes farratgeres (4,5%) i, en particular, dels cereals (37,8%).⁴⁶

En el seu conjunt, el 2016 l'afiliació a la comarca va créixer un 3,9% (fins als 22.400 afiliats), una xifra que ja supera en un 9,8% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del 9,5%), encara es troba un 0,6% per sota dels 22.600 del 2007.

Gironès

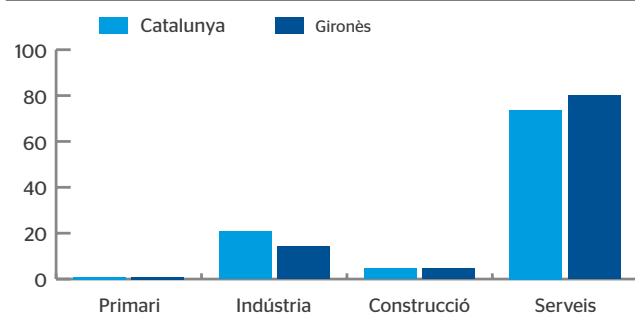
El 2016, el VAB del Gironès va créixer un 3,6%, un registre en línia amb la mitjana de Catalunya (3,4%) que consolida la recuperació 2013-2016 (del 9,0%) i que ha permès gairebé superar ja la crisi 2007-2013 (contracció del VAB del 9,2%): el 2016, el VAB agregat, mesurat en termes constants, s'ha situat un 1,0% per sota dels valors del 2007. L'important creixement del 2016 expressa la millora dels serveis, el primer sector de la comarca, amb un 80,2% del VAB el 2015, que van augmentar un 3,5%, i l'ajuda dels bons resultats industrials (contribució del 14,1% del VAB el 2015), que va créixer un 4,2%, i també de la construcció (3,1%); finalment, el primari va créixer un 6,6%.

L'increment dels serveis reflecteix l'alça dels privats (4,3%), els dominants a la comarca (73,4% del terciari el 2015), i, en menor mesura, dels col·lectius (1,1%). Entre les principals branques privades destaquen les millores del comerç (aportació al VAB terciari del 18,0% i augment del 2,7%), les activitats professionals i administratives (pes del 17,2% i creixement del 9,8%), el transport i l'emmagatzematge (2,0%) i immobiliàries (3,7%), mentre que van contreure's les activitats financeres i d'assegurances (-1,4%). De la seva banda, l'augment moderat dels serveis col·lectius va ser el resultat d'alces importants en educació (4,3%) i sanitat (2,3%) i caigudes als serveis oferts per l'administració pública (-2,2%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 6,0% per sobre dels del 2007, un augment que reflecteix en particular la millor dinàmica dels serveis col·lectius (que ja superen en un 14,0% el VAB del 2007), ja que els privats han crescut menys (un 3,2%).⁴⁷ En termes ocupacionals, l'increment del 4,1% de l'afiliació als serveis el 2016 consolida l'increment 2013-2016 (11,3%), de manera que amb els 80.300 afiliats del 2016 s'han equiparat ja als del 2007.

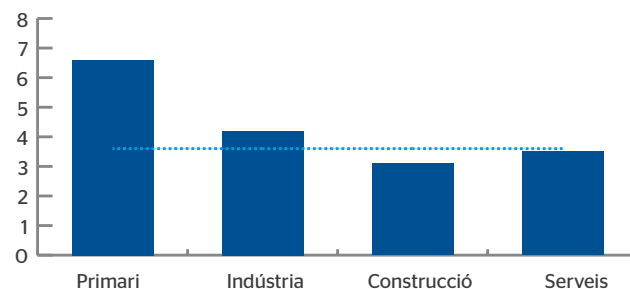
El prou notable increment del VAB industrial va ser el reflex dels bons resultats del component energètic i d'aigua i reciclatge (3,0%) però, en particular, pel bon comportament de les manufactures (4,4%), unes produccions que generen més del 82% del VAB industrial. En l'àmbit de les manufactures, el 2016 destaquen els resultats de la indústria alimentària (40,6% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 2,0%), de la de maquinària i equipaments (11,0% del VAB i augment del 5,6%), dels productes farmacèutics (9,8%) i de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (8,7%).⁴⁸ Amb l'augment del VAB industrial del 2016, el sector acumula una millora 2013-2016 del 10,9%, cosa que ha permès superar la contracció 2007-2013 (del -9,6%), de manera que el VAB industrial ja supera, en termes constants, en un 0,3% el del 2007. Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació a la indústria es va incrementar el 2016 un 3,5% i, tot i que ja acumula un 8,8% d'augment des del mínim del 2013, encara no ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (del -21,2%), de manera que els 10.700 afiliats del sector el 2016 es troben un 14,3% per sota dels 12.500 del 2007.

La recuperació de la construcció reflecteix com tots els sectors van augmentar l'activitat, llevat de l'obra civil (-2,8%): demolició i preparació de terrenys (6,2%), instal·lacions i acabament d'edificis (3,9%) i edificació i promoció immobiliària (1,2%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins a un valor absolut de 214, una xifra encara molt allunyada dels 3.426

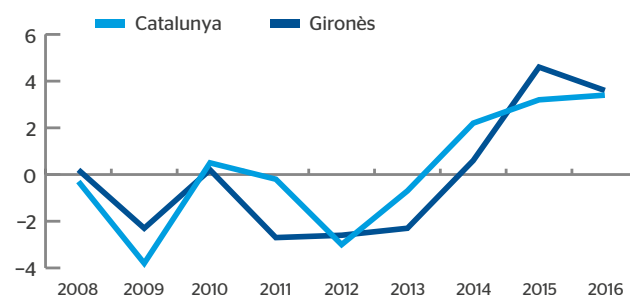
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 47,7% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 3,5% el 2016), un 57,6% inferior a la del 2007 (5.069 afiliats el 2016 en comparació amb els 11.969 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer gràcies a l'augment de la ramaderia (6,4%), una branca que aporta vora el 63% del VAB, amb el suport de l'augment del porquí (3,2%), boví (11,1%) i la millora de la llet (9,7%), mentre que l'agricultura creixia més intensament (7,8%), amb l'ascens de plantes i flors (5,5%) i plantes farratgeres (10,8%).

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar un 4,0% el 2016 (fins als 96.800), una xifra que ja supera en un 10,5% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del -17,0%), encara es troba un 8,3% per sota dels 105.500 del 2007.

Maresme

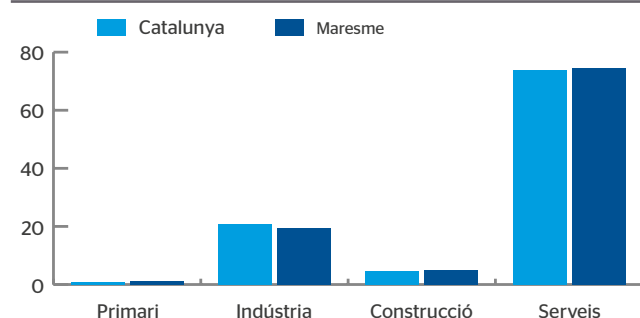
El VAB del Maresme va créixer un 3,6% el 2016, per sobre del 3,4% de Catalunya, una dinàmica que consolida la recuperació encetada el 2014 (increment 2013-2016 del 7,6%). D'aquesta manera, la crisi 2007-2013 (caiguda del VAB de l'11,8%) està, en termes constants, parcialment superada: el 2016, el VAB comarcal s'ha situat encara un 5,1% per sota del del 2007. Aquests resultats del 2016 recullen la forta empenta terciària (un sector que el 2015 pesava un 74,4% del VAB), que va créixer un 3,2%, i de la indústria (contribució del 19,6% del VAB el 2015), que va avançar un 4,5%; també va contribuir a l'expansió la construcció (5,7%), mentre que el primari va créixer un 2,1%.

L'increment als serveis reflecteix l'ascens dels privats (3,6%), els dominants a la comarca (77,8% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (1,8%). Pel que fa als primers, els seus bons registres reflecteixen els del comerç (aportació al VAB terciari del 23,5% i ascens del 2,0%), l'hostaleria (5,0%) i les activitats professionals i administratives (9,8%), i menors contribucions de les activitats immobiliàries (aportació del 17,7% i creixement de l'1,2%). De la seva banda, els serveis col·lectius expressaren l'evolució positiva de la sanitat (4,3%), la millora de l'educació (2,3%) i la caiguda dels de les administracions públiques (-4,3%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, ja un 8,5% per sobre dels registres del 2007, un increment molt més intens en els col·lectius (un 14,2%) que en els privats (un 7,2% per sobre dels registres del 2007).⁴⁹ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (3,9% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (11,0% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (95.800 el 2016) que es troben un 7,7% per sota dels 88.900 del 2007.

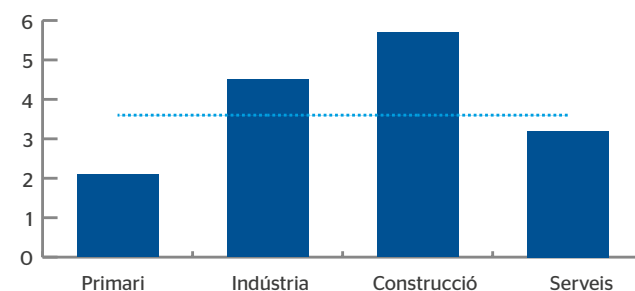
L'increment del VAB industrial va reflectir l'evolució de les manufactures (4,4%), unes branques que aporten més del 94% del VAB industrial. En l'àmbit de les primeres, destaca l'increment del tèxtil, confecció i cuir (26,3% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 8,6%) i de l'alimentació (7,1%), que han més que compensat les davallades dels productes farmacèutics (17,5% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda del 0,6%), la química (-2,6%) i el material de transport (-5,8%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora 2012-2016 del 14,6%, cosa que encara no ha permès superar la contracció 2007-2012 (del -18,3%), de manera que el VAB del sector se situa, en termes constants, un 6,4% per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar un moderat 0,9% i ja supera, amb un 5,6%, el mínim del 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013, de manera que els 18.600 afiliats (en mitjana del 2016) estan encara un 24,7% per sota els 24.700 del 2007.

La intensa millora de la construcció reflecteix el bon comportament de totes les branques que la integren: preparació de terrenys (8,7%), edificació i promoció immobiliària (6,6%), instal·lacions i acabament d'edificis (4,0%) i obra civil (2,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar un 40,6% (fins als 502), una xifra encara molt allunyada dels 5.945 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 58,5% per

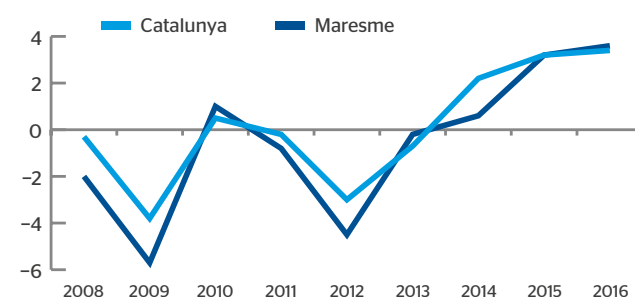
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 5,8% el 2016) encara és un 56,7% inferior a la del 2007 (8.527 afiliats el 2016 en comparació amb els 19.671 del 2007).

Finalment, l'augment del primari el 2016 va reflectir el 0,8% d'increment del VAB agrícola, una branca que aporta més del 86% del VAB del sector, que reflecteix el moderat ascens de plantes i flors (del 0,7%).⁵⁰ mentre que el ramader creixia del 9,1%, per l'augment de l'aviram (10,2%) i porquí (9,5%).

En el seu conjunt, el 2016 els afiliats es van incrementar un 3,5% (fins als 123.800), una xifra que ja supera en un 10,4% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (contracció de l'afiliació del 16,6%), encara es troba un 8,0% per sota dels 134.500 del 2007.

Moianès

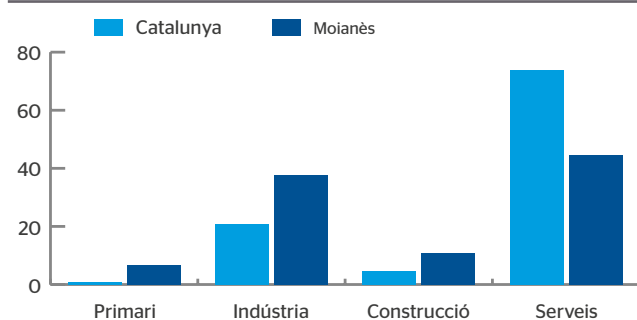
El VAB del Moianès va créixer un 2,5% el 2016, un resultat que consolida la recuperació 2012-2016 (de l'11,8%), cosa que permet superar la davallada dels pitjors anys de la crisi 2007-2012 (contracció del VAB del -5,8%), de manera que el 2016 el VAB, en termes constants, s'ha situat ja un 5,3% per sobre del del 2007. L'increment del VAB el 2016 reflecteix el moderat augment, del 0,4%, dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 47,4%), en part contrarestat pels bons resultats de la indústria (contribució al 40,3% del VAB el 2015), que va créixer un 6,4%, mentre la caiguda de la construcció (-4,5%) reduïa el creixement agregat; finalment, el primari va augmentar un 5,1%.

El contingut increment als serveis reflecteix el dels privats (0,1%), els dominants a la comarca (69,5% del terciari el 2015) i els millors resultats dels col·lectius (1,5%), que van reflectir la positiva evolució de l'educació (5,4%) i sanitat (4,9%) i la caiguda de les administracions públiques (-4,0%). En l'àmbit del terciari privat, la seva estabilitat va ser el resultat de la davallada del comerç (contribució al VAB terciari del 27,1% i descens del 3,5%) i de les activitats immobiliàries (pes del 12,9% i reducció de l'1,0%), contrarestats pel creixement de l'hostaleria (4,7%), activitats artístiques i recreatives (1,1%) i les professionals i administratives (3,1%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, en el 5,9% per sobre dels registres del 2007, un increment que és particularment evident en els col·lectius (un 5,0%) i, en menor mesura, dels privats (un 3,6% per sobre dels registres del 2007). En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (1,5% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (11,6%), de manera que els 2.000 afiliats del 2016 ja es troben un 2,7% per sobre dels de 2008.

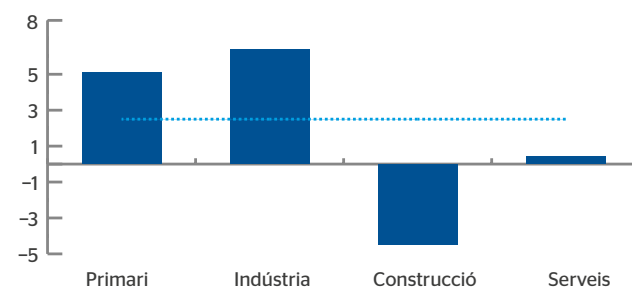
L'increment de la indústria va reflectir l'evolució del dominant component manufacturer (un 37,8% del VAB industrial), de manera que, amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora des del mínim de 2013 al 2016 del 18,5%, cosa que ha permès superar la contracció 2007-2013 (del -6,7%), de manera que el VAB del sector ja supera, en termes constants, en un 10,5% el del 2007. En l'àmbit de les manufactures destaca l'increment de la més rellevant de la comarca, les de l'alimentació (54,4% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,6%), amb el suport dels bons resultats del tèxtil, confecció i cuir (22,7% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 9,2%) mentre retrocedien el cautxú i les matèries plàstiques (-1,7%) i el material de transport (-5,1%). Amb aquests resultats productius, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar un 5,6% i ja supera en un 30,9% el els valors del 2008 (dels 1.400 afiliats de mitjana el 2016, fins als 1.100 del 2008).

El moderat augment de la construcció expressa els bons registres de la branca d'instal·lacions i acabament d'edificis (3,1%), ja que la resta de subsectors van retrocedir: demolició i preparació de terrenys (-1,2%), obra civil (-8,6%) i edificació i promoció immobiliària (-9,2%). En l'àmbit de l'edificació, el 2016 els habitatges iniciats van tornar a caure, fins als 6 (des dels 16 del 2015). Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 40,7% per sota dels registres del 2007 i l'afiliació un 42,8% inferior a la del 2008.

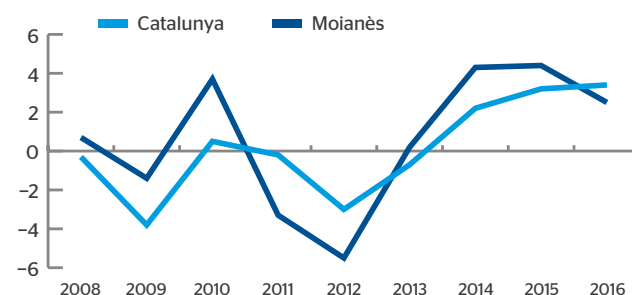
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

Finalment, el primari el 2016 va créixer gràcies a l'augment de la ramaderia (3,1%), una branca que aportava més del 92% del VAB del sector el 2015, empençada pel lleu ascens del porquí (1,1%) i la millora del boví (3,8%).

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar un 3,1% el 2016 (fins als 3.900), una xifra que ja supera en un 13,5% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2008-2013 (del -9,3%), pel que ja es troba un 2,9% per sobre els 3.800 del 2008.

Montsià

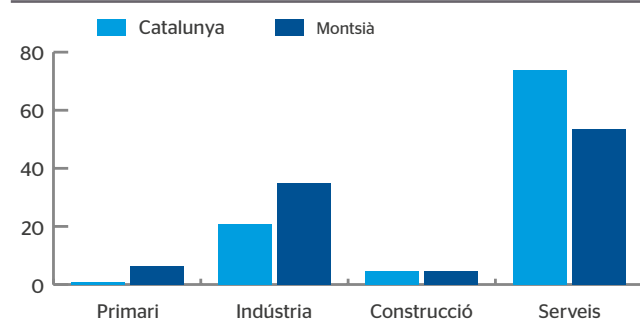
El VAB del Montsià va créixer un 3,8% el 2016, cosa que acumula ja un increment des del 2013 del 8,3%, de forma que la davallada de la crisi 2007-2013 (del -22,3%) encara no està superada, i, així, el VAB del 2016, en termes constants, se situa un 15,9% per sota el del 2007. L'increment del 2016 expressa l'empenta terciària (53,7% del VAB comarcal i un fort augment del 4,1%), ja que tant la indústria (35,2% del VAB el 2015 i creixement de l'1,4%) com la construcció (0,3%) van contribuir modestament a la millora; finalment, el primari va créixer un molt notable 17,2%.

L'increment terciari reflecteix el dels serveis privats (increment del 4,1%), els dominants a la comarca (79,8% del VAB del sector el 2015), amb el suport dels col·lectius (augment del 3,9%). En l'àmbit dels primers, destaquen els resultats del comerç (el primer sector, amb un pes sobre el VAB terciari del 32,1% i un increment del 4,6%) i l'hostaleria (11,6% del VAB dels serveis i creixement del 5,3%), amb el suport de les dinàmiques positives d'activitats immobiliàries (3,3%) i de les professionals i administratives (9,8%). De la seva banda, els serveis col·lectius van expressar els augments dels educatius (7,7%) i sanitaris (6,0%) i el descens dels de l'administració pública (-1,0%). D'aquesta manera, el VAB terciari del 2016 s'ha situat, en termes constants, un 7,1% per sobre del del 2007, un increment que reflecteix la lenta millora dels serveis privats (un 3,2% per sobre el VAB del 2007, i, en particular, la notable expansió dels col·lectius (23,5 %).⁵¹ Finalment, l'augment del 5,6% de l'afiliació als serveis el 2016 situa el creixement 2012-2016 ja en un 13,8%, de manera que la duresa de la crisi 2007-2012 (contracció de l'afiliació terciària del -12,2%) situa els 11.700 afiliats al sector el 2016 només un 0,1% per sota dels del 2007.

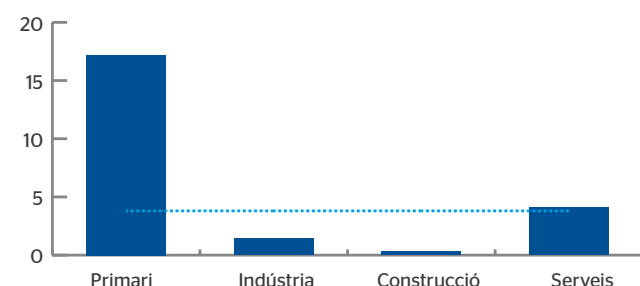
El moderat increment industrial reflecteix directament l'evolució del component manufacturer (1,3%), el sector dominant a la comarca (amb més del 90% del VAB industrial). Entre els seus sectors, el nul augment de l'alimentació (26,3% del VAB manufacturer el 2015) explica una part no menor de la contenció agregada, al igual que les davallades de la química (-1,7%) i material de transport (-5,6%), només parcialment compensades per la millora en altres productes minerals no metàl·lics (9,2% del VAB manufacturer i increment d'un notable 7,5%). Tot i el modest augment del 2016, la indústria acumula un increment del 10,7% des del mínim del 2013 que, tanmateix, ha estat insuficient per reabsorbir les pèrdues 2007-2013 (del -26,3%), de manera que el VAB industrial se situava el 2016, en termes constants, encara un 18,5% per sota del del 2007. Aquests resultats també es reflecteixen en el mercat de treball: tot i l'augment de l'1,9% de l'afiliació industrial el 2016, la intensa contracció 2007-2013 (-34,0%) no ha estat reabsorbida, de manera que els 3.900 afiliats del 2016, encara es troben un 29,4% per sota dels del 2007.

El modest augment de la construcció al Montsià el 2016 reflecteix l'asimetria entre els augments de l'edificació i promoció immobiliària (4,6%) i obra civil (4,2%) i les davallades d'instal·lacions i acabament d'edificis (-0,3%) i preparació de terrenys (-6,4%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats continuen contraient-se, fins als 29, una xifra extraordinàriament allunyada dels 3.360 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 67,1% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 1,6%

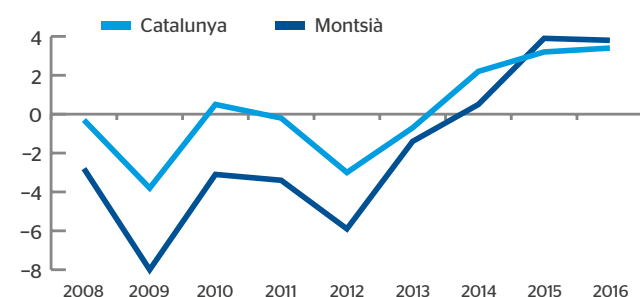
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

el 2016) encara és un 71,9% inferior a la del 2007 (1.245 afiliats el 2016 en comparació amb els 4.435 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per la forta empenta (del 20,4%) de l'agricultura (una branca que aporta vora el 75% del VAB primari el 2015), empenyada per l'increment dels cítrics (3,4%) i, en particular, de plantes i flors (33,4%),⁵² mentre que la ramaderia creixia (10,0%) amb el suport de l'ascens de l'aviram (10,4%).

En el seu conjunt, els afiliats al Montsià el 2016 van augmentar un 4,2%, fins a assolir els 18.000, una xifra que, tot i que supera en un 10,6% el mínim del 2013, no ha pogut superar els estralls de la crisi 2007-2013 (pèrdua d'afiliats a la comarca del -27,2%) i, per tant, es troba un 19,5% per sota dels valors del 2007.

Noguera

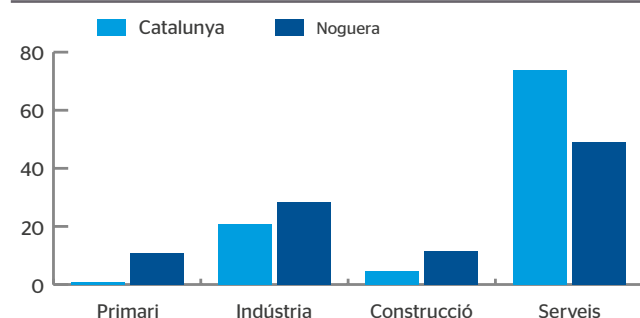
El VAB de la Noguera va créixer un 3,4% el 2016, tot consolidant modestament la recuperació 2014-2016 (4,1%), cosa que ha permès superar parcialment la crisi 2007-2014 (caiguda del 9,2%), de forma que el VAB del 2016, en termes constants, es situa encara un 5,5% per sota el del 2007. L'increment de l'activitat el 2016 reflecteix el moderat 1,5% d'augment dels serveis (un sector que aporta més del 49,2% del VAB) i el més elevat 3,6% de la indústria (28,4% del VAB el 2015), mentre la construcció queia (-0,5%) i el primari creixia un prou rellevant 15,3%.

El contingut increment del terciari reflecteix el dels serveis privats (1,3%), els dominants a la comarca (80,9% del terciari el 2015), mentre els col·lectius creixien una mica més (2,3%). Aquell increment reflecteix la davallada de l'1,2% del comerç (que aportava el 2015 el 32,6% del VAB terciari), compensada en part pels moderats augments dels transports i emmagatzematge (14,0% del VAB terciari el 2015 i creixement de l'1,2%), l'hostaleria (0,9%) i activitats immobiliàries (2,6%). De la seva banda, els serveis col·lectius reflectiren els increments en educació (8,0% d'augment del VAB i del 12,6% en afiliació a aquests serveis), el modest augment dels de l'administració pública (0,7%) i el descens de la sanitat (-0,6%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis s'ha situat el 2016, mesurat en termes constants, un 13,1% per sobre els registres del 2007, un avenç que reflecteix la més intensa alça dels serveis col·lectius (augment del 20,4%) que dels privats (un 9,9% per sobre els registres del 2007).⁵³ Finalment, l'avenç de l'1,8% de l'afiliació als serveis el 2016 situa ja en un 8,5% la millora des del mínim assolit el 2013, de manera que els 6.800 afiliats del 2016 superen en un 7,4% els registres del 2007.

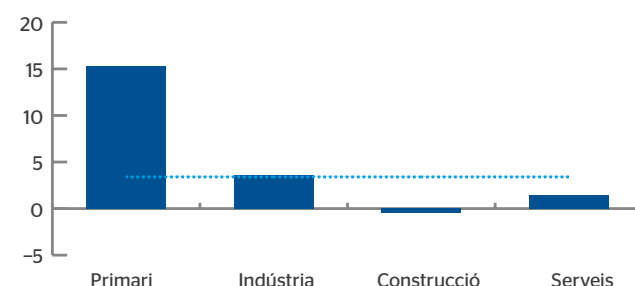
L'increment del VAB industrial va reflectir uns bons resultats manufacturers (5,9%), unes branques que van aportar el 76,4% del VAB industrial el 2015, contrarestats per la davallada de component energètic (-3,8%). En l'àmbit de les manufactures, l'elevat augment del 2016 reflecteix els de les principals produccions de la comarca: un 7,7% per les d'altres productes minerals no metàl·lics (30,4% del VAB manufacturer el 2015), un 7,3% les indústries de l'alimentació (26,3% del VAB manufacturer el 2015) i un 9,6% la fabricació de maquinària i equipaments (un 6,7% del sector manufacturer).⁵⁴ Amb aquests resultats del 2016, la indústria de la Noguera acumula una millora del 7,2% des del mínim del 2014, cosa que no ha permès superar la intensa contracció 2007-2014 (del 22,7%), de manera que el VAB del sector continua el 2016, termes constants, un 17,2% per sota del del 2007. Ocupacionalment, el 3,9% d'augment de l'afiliació industrial el 2016 continua els continguts creixements anteriors, de manera que la millora 2014-2016 (augment del 6,4%) es troba encara lluny de reabsorbir la destrucció d'afiliació 2007-2014 (del 27,3%), cosa que es tradueix en què els 2.000 afiliats de 2016 es troben encara un 22,6% per sota els del 2007.

La continguda davallada de la construcció (-0,5%) és el reflex directe de la contracció del VAB a la branca de demolició i preparació de terrenys (-6,2%), que va ser, en gran mesura, contrarestada pels augments en instal·lacions i acabament d'edificis (4,0%), edificació i promoció immobiliària (1,2%) i obra civil (0,1%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar davallant fins als 26, una xifra encara molt allunyada

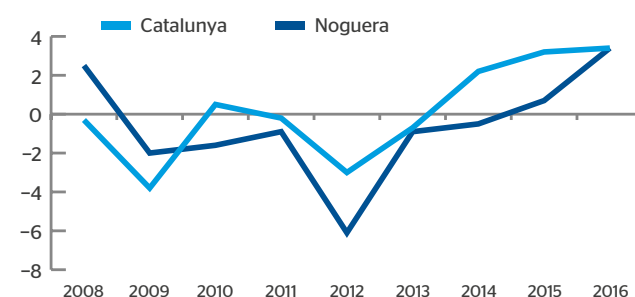
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

dels 1.102 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 48,1% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (caiguda del 0,2% el 2016) encara és un 55,6% inferior a la del 2007 (1.213 afiliats el 2016 en comparació amb els 2.729 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer amb intensitat empenyat pel fort augment de l'agricultura (21,8%), una branca que aporta vora del 56% del VAB, amb el suport de la fruita fresca (13,1%), mentre que la ramaderia creixia el 7,0%, per l'ascens del porquí (2,5%) i la millora de l'aviram (10,7%).

En el seu conjunt, l'augment de l'1,4% dels afiliats a la Noguera el 2016, fins als 11.900, situa en el 6,3% l'increment des del mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (de l'11,6%), encara es troba un 6,0% per sota dels valors del 2007.

Osona

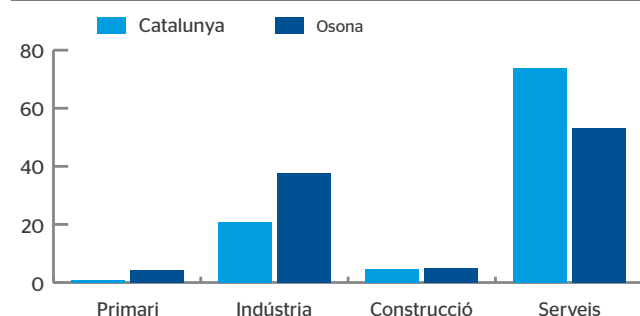
El 2016, el VAB d'Osona va augmentar un 5,3%, força per sobre del 3,4% de Catalunya. Amb aquest increment, la comarca consolida la recuperació 2013-2016 (augment acumulat del 14,7%), cosa que gairebé ha permès superar els estralls de la crisi 2007-2013 (caiguda del 13,4%), i que situa el VAB del 2016, en termes constants, només un 0,7% per sota del del 2007. L'intens increment de l'activitat el 2016 reflecteix els molt bons registres dels serveis (pes del VAB de la comarca el 2015 del 53,2% i augment del 4,8%) i de la indústria (contribució al 37,1% al VAB i fort creixement del 6,0%), amb el suport de la recuperació de la construcció (1,4%); finalment, el primari va créixer un prou rellevant 11,1%.

L'increment terciari reflecteix l'ascens dels serveis privats (5,3%), els dominants a la comarca (76,7% del VAB del sector el 2015) i, en menor mesura, el dels col·lectius (3,0%). Entre els primers, destaquen els resultats del comerç (el primer sector terciari, amb un pes del 31,8% i un augment del 5,8%) i de les activitats professionals i administratives (aportació de l'11,7% i intens creixement del 9,8%), així com la millora de l'hostaleria (4,8%), les activitats artístiques i recreatives (2,4%) i les immobiliàries (1,3%).⁵⁵ De la seva banda, els serveis col·lectius van expressar la positiva evolució de la sanitat (5,2%) i l'educació (4,0%), compensant la davallada de l'administració pública (-2,7%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un elevat 14,1% per sobre dels registres del 2007, un augment evident tant en els serveis col·lectius (un 15,6%) com en els privats (un 13,7% dels registres del 2007).⁵⁶ Ocupacionalment, l'augment de l'afiliació als serveis el 2016 (6,5%) consolida l'increment 2013-2016 (19,1%), de manera que els afiliats el 2016 (37.200) superen ja en un 12,5% els 33.100 del 2007.

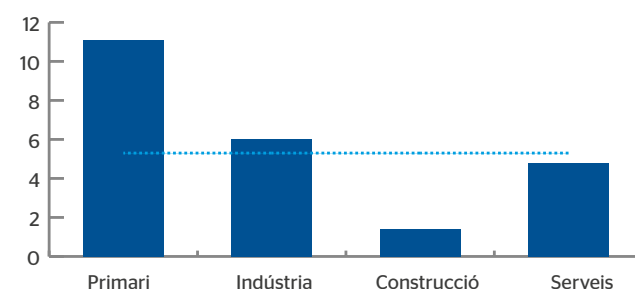
L'intens augment del VAB industrial va derivar estrictament de la potent dinàmica de les manufactures (increment del 7,0%), unes branques que generen més del 92% del VAB industrial. Entre les rellevants, el 2016 destaquen l'augment de la més important de la comarca, l'alimentària (44,0% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,5%), del de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (13,7% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 8,7%) i de la fabricació de maquinària i equipaments (increment del 9,8%).⁵⁷ Amb aquest fort augment agregat, la indústria d'Osona es troba propera a tancar els efectes de la severa contracció 2007-2013 (contracció del VAB del 16,3%), de manera que amb l'augment 2013-2016 (del 14,2%) el VAB industrial el 2016, mesurat en termes reals, se situa només un 4,5% per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació industrial es va incrementar un 5,8% el 2016 i ja supera el mínim assolit el 2013, amb un 16,9%; amb aquest increment, la forta contracció 2007-2013 (del -14,4%) ha estat ja superada i ja s'han assolit els 20.000 afiliats el 2016, el mateix volum que el 2007.

La suau millora de la construcció expressa els increments de les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis (3,9%), obra civil (1,9%) i edificació i promoció immobiliària (0,2%) i la davallada de la preparació de terrenys (-3,0%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins a les 108 unitats, una xifra encara molt allunyada de les 3.381 en mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat,

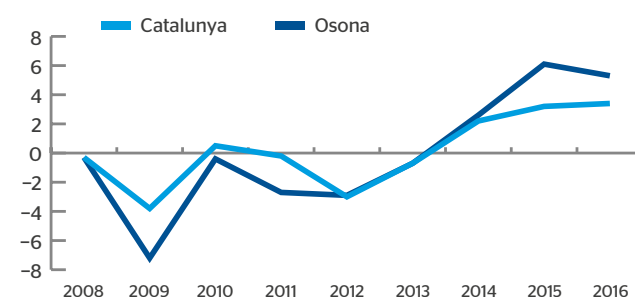
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

en termes constants, un 53,6% per sota els registres del 2007 i l'afiliació un 52,5% per sota (3.800 afiliats el 2016 en comparació amb els 8.100 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment de la ramaderia (una branca que aporta gairebé el 93% del VAB el 2015 i que va créixer un 10,3%), empençada per l'ascens del porquí (9,3%) i la millora del boví (13,9%), mentre que l'agricultura creixia molt intensament (26,2%) per l'ascens de les plantes farratgeres (5,1%) i, en particular, dels cereals (47,0%).⁵⁸

En el seu conjunt, l'augment del 5,8% de l'afiliació a Osona el 2016 situa el seu valor absolut en els 63.200, una xifra que supera ja, amb un 0,6%, els afiliats del 2007, perquè l'augment 2013-2016 (16,9%) ha permès superar la intensa davallada 2007-2013 (del 13,9%).

Pallars Jussà

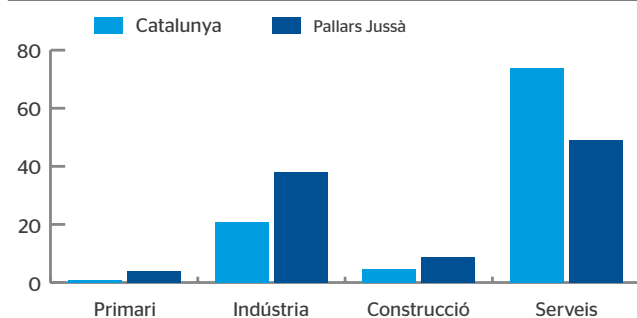
El VAB del Pallars Jussà va davallar un 0,8% el 2016, lluny del 3,4% d'increment català, de manera que el seu VAB se situa encara un 10,5% per sota dels valors de 2007. L'augment del 2016 reflecteix, en particular, el moderat augment dels serveis (pes sobre del VAB de la comarca el 2015 del 49,1%), que van avançar d'un 1,8%, recolzat en el increment del 3,0% de la construcció, mentre que la indústria (contribució al 38,1% del VAB el 2015) va presentar una prou intensa contracció del seu VAB (-6,5%), arrossegada per l'energia; finalment, el primari va augmentar un prou elevat 15,2%.

L'increment als serveis reflecteix el prou important augment dels col·lectius (2,1%), ja que els privats, els dominants a la comarca (56,5% del terciari el 2015), van créixer menys intensament (1,5%). Aquest modest increment dels serveis estrictament provats va reflectir la davallada del comerç (pes sobre del VAB terciari del 18,4% i caiguda del 0,3%) i la caiguda de les activitats immobiliàries (-3,0%), parcialment contrarestades pel moderat ascens de l'hostaleria (pes de l'12,1% i un creixement del 0,5%) i el fort creixement de les activitats professionals i administratives (9,8%). De la seva banda, els serveis col·lectius van reflectir l'empenta dels educatius (5,1%) i sanitaris (3,2%) i el descens dels de l'administració pública (-2,0%). Amb aquesta progressió del 2016, el VAB dels serveis ha superat totalment la crisi, amb un VAB que se situa, en termes constants, un 1,3% per sobre dels registres del 2007; tot i això, aquesta millora expressa estrictament l'increment més intens dels serveis col·lectius (un 14,3%), ja que el VAB dels privats continua per sota del 2007 (un 1,3%). D'aquesta manera, el contingut increment de l'afiliació als serveis el 2016 (0,9%) i els febles augments dels anys anteriors (increment 2013-2016 del 2,7% acumulat), no han permès encara superar l'efecte de la crisi 2007-2013 (caiguda del 4,4%), de manera que els 2.600 afiliats al sector el 2016 encara estan un 1,9% per sota els del 2007.

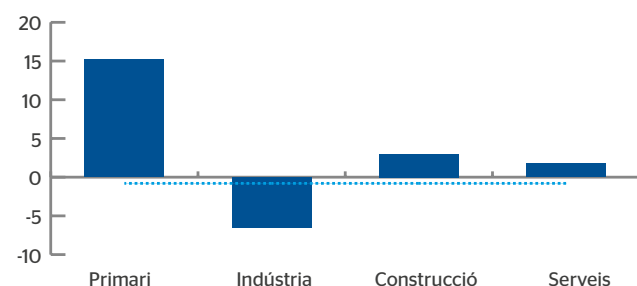
La reducció del VAB industrial va reflectir la dinàmica negativa del component energètic (-8,4%), una branca que genera a l'entorn del 87,2% del VAB industrial, mentre que, en l'àmbit manufacturer, cal destacar l'increment de l'alimentació (61,3% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 8,2%). Tot i la davallada del 2016, la indústria acumula, entre el 2007 i el 2016, una millora de l'1,3%, cosa que reflecteix el molt bon comportament energètic dels anys 2007-2013 (augment del 10,7%), que ha pogut contrarestar els pitjors resultats dels darrers anys (caiguda acumulada 2013-2016 del 8,4%). Aquests canvis en el VAB no es van reflectir en el mercat de treball, que van mostrar un augment de l'afiliació a la indústria el 2016 del 4,0%, encara que els més de 200 afiliats d'aquest any se situen un 34,8% per sota dels del 2007.

La recuperació de la construcció expressa els bons registres de la branca d'instal·lacions i acabament d'edificis (5,0%), els increments menys intensos de la demolició i preparació de terrenys (2,8%) i edificació i promoció immobiliària (1,1%) i el creixement nul de l'obra civil. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats continuen amb valors absoluts negligibles, molt allunyats dels més de 580 de mitjana dels anys 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un

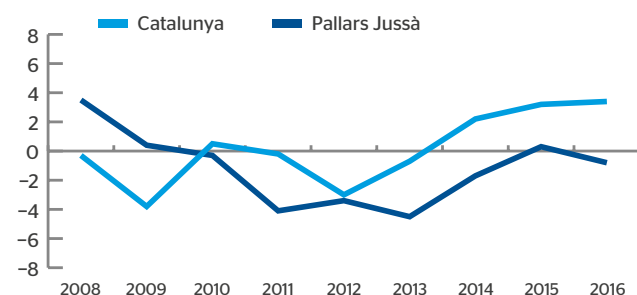
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

49,1% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 2,3% el 2016) encara és un 55,6% inferior a la del 2007 (429 afiliats el 2016 en comparació amb els 965 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer mercès al fort augment de l'agricultura (22,8%), una branca que aporta vora del 54% del VAB del sector, empentada per l'intens ascens dels cereals (del 47,3%).⁵⁹ mentre que el ramader creixia del 6,3%, amb un descens del porquí (-0,2%) i la millora de l'aviram (10,5%).

En el seu conjunt, el feble increment del 0,9% de l'afiliació comarcal el 2016 va situar el seu estoc en els 3.700, una xifra que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2014 (de l'11,3%), encara es troba un 9,6% per sota l'existent el 2007.

Pallars Sobirà

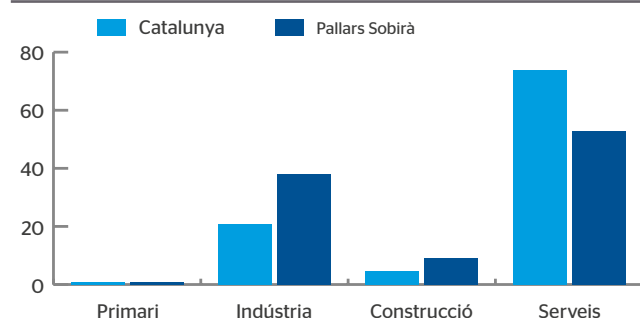
El VAB del Pallars Sobirà va caure un 2,1% el 2016, un registre que situa el VAB de la comarca en el mínim des de l'inici de la crisi, de manera que el VAB del 2016 se situa un 19% per sota del del 2007. La davallada del 2016 reflecteix la caiguda del 6,6% de la indústria (52,8% del VAB el 2015), impulsada a la baixa per la del component energètic (-8,3%), que no va poder ser compensada pel feble creixement dels serveis (37,1% del VAB de la comarca i augment del 0,3%) i de la construcció (1,1%); finalment, el primari va créixer un 7,6%.

El modest augment terciari reflecteix el contingut increment dels serveis privats (1,2%), els dominants a la comarca (77,4% del terciari el 2015), i la davallada dels col·lectius (2,6%). En l'àmbit dels primers, tot i la millora de l'hostaleria (aportació al VAB terciari del 26,6% i augment del 4,6%) i de les activitats immobiliàries (2,6%), els resultats es van veure afectats per la caiguda del comerç (pes del 14,6% i reducció del 0,4%), les activitats artístiques i recreatives (-2,7%) i les professionals i administratives (-4,4%). De la seva banda, els serveis col·lectius van expressar l'evolució positiva de la sanitat (7,9%), el manteniment de l'educació (0,5%) i el descens de l'administració pública (-4,9%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 1,3% per sobre del del 2007, cosa que ha reflectit la millora dels serveis col·lectius (un 24,1%), ja que els privats continuen un 4,1% per sota dels valors del 2007⁶⁰. En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (3,3% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (13,5%), de manera que els 1.680 afiliats als serveis a la comarca el 2016 es troben un 6,1% ja per sobre dels 1.590 els del 2007.

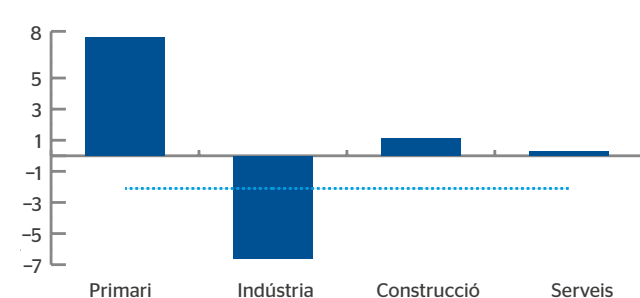
La reducció del VAB industrial va reflectir la del component energètic (-8,3%), la principal branca, amb vora el 88% del VAB industrial, ja que les manufactures van expandir-se (6,1%). Amb aquesta nova contracció, el sector acumula una caiguda 2013-2016 del 8,2%, tot i que els molt bons registres energètics 2007-2013 (reflectits en un creixement del 25,7%) van compensar la caiguda del manufacturador (-15,4%), situant el VAB del sector el 2016 un 8,2% per sota el del 2007. En l'àmbit de les manufactures destaquen els increments de la fusta, paper i arts gràfiques (52,1% del VAB manufacturador el 2015 i creixement del 6,4%) i de l'alimentació (24,9% del VAB manufacturador el 2015 i augment del 8,1%). Amb aquesta dinàmica del 2016, l'afiliació a la indústria va reflectir l'increment manufacturador, amb un ascens agregat a la indústria del 6,7% a 2016, encara que els 120 afiliats al sector el 2016 estan un 22,7% per sota dels del 2007.

La modesta recuperació de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (5,3%), compensats per les caigudes d'instal·lacions i acabament d'edificis (-0,7%), obra civil (-3,0%) i edificació i promoció immobiliària (-4,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats es van mantenir en xifres negligibles, allunyades de la mitjana 2005-2007 (de 443). Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 55,5% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment de l'1,4% el 2016) encara és un 61,2% inferior a la del 2007 (267 afiliats el 2016 en comparació amb els 687 del 2007).

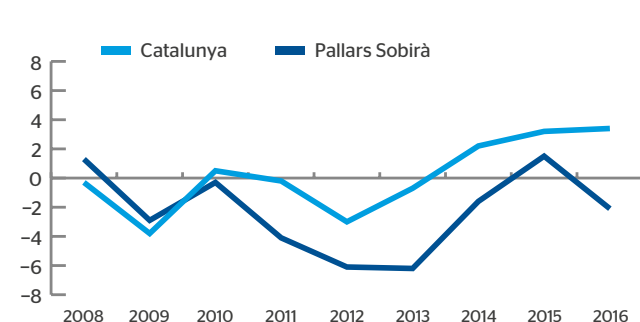
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'intens augment de la ramaderia (15,0%), una branca que aporta vora el 50% del VAB del sector, empençada pel fort ascens del boví (17,2%), i la millora de la llet (12,5%),⁶¹ mentre que l'agricultura creixia del 3,1%.

En el seu conjunt, els afiliats el 2016 al Pallars Sobirà es van incrementar un 3,0% (fins als 2.300), una xifra que encara es troba un 8,7% per sota dels valors del 2007, ja que la intensa davallada 2007-2014 (del 16,6%) no ha pogut ser encara compensada per l'augment 2014-2016 (9,4%).

Pla de l'Estany

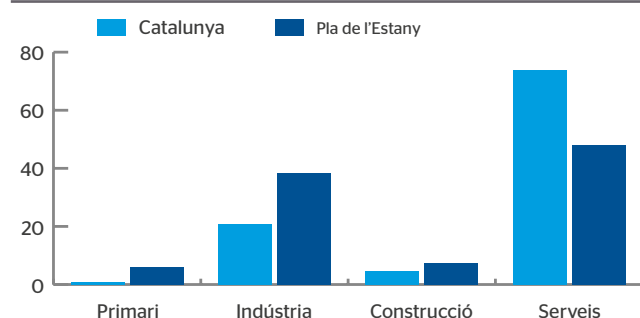
El VAB del Pla de l'Estany va créixer un 4,7% el 2016, un registre més alt que el de Catalunya (3,4%), i que consolida la recuperació encetada el 2013 (increment 2012-2016 del 8,7%). D'aquesta manera, ja s'han superat els estralls de la crisi 2007-2012 (contracció del VAB del 3,5%), de manera que el VAB del 2016 (en termes constants) s'ha situat un 4,9% per sobre del del 2007. La millora del VAB comarcal el 2016 reflecteix, en particular, la forta empenta del VAB industrial (contribució del 38,2% del VAB el 2015), que va créixer un notable 7,6%, acompanyada per l'augment del 2,5% dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 48,0%) i de la construcció (2,1%); finalment, el primari va augmentar un 6,7%.

L'increment als serveis reflecteix el modest ascens dels privats (2,0%), els dominants a la comarca (79,5% del terciari el 2015), tot i que els col·lectius van créixer amb més intensitat (4,2%). El contingut creixement dels privats expressa els resultats del comerç (pes sobre el VAB terciari del 29,2%), que només va créixer un 0,2%, en part contrarestat per les millores de les activitats immobiliàries (aportació de l'11,8% i creixement del 4,1%), l'hostaleria (3,1%) i les activitats professionals i administratives (4,4%). De la seva banda, els serveis col·lectius van expressar l'expansió dels serveis educatius (7,5%) i sanitaris (4,9%) i la caiguda dels de les administracions públiques (-0,3%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 13,6% per damunt del 2007, un increment que és sensiblement més alt en els serveis col·lectius (un 22,4%) que en els privats (un 10,7% per sobre els registres del 2007).⁶² En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (1,6% el 2016) consolida l'increment 2012-2016 (10,2%), de manera que els 6.500 afiliats el 2016 ja se situen un 14,3% per sobre dels 5.700 cotitzants del 2007.

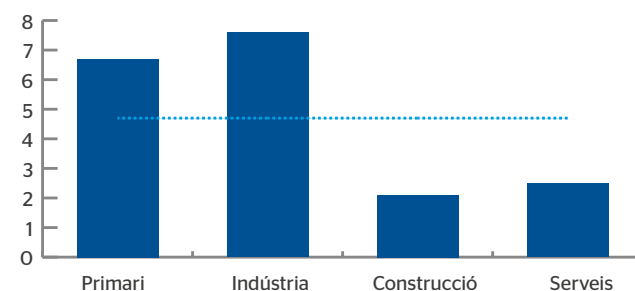
L'intens creixement del VAB industrial al Pla de l'Estany el 2017 va expressar els bons resultats de les manufactures (augment del 7,6%), la branca que aporta vora del 97% del VAB industrial. En l'àmbit de les manufactures, destaca l'augment de l'alimentació (42,5% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,7%), de la fabricació de maquinària i equipaments (19,5% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 9,5%) i metallúrgia i productes metàl·lics (8,7%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora des del mínim del 2014 al 2016 del 12,6%, cosa que ha permès superar la contracció 2007-2014 (del 10,7%), de manera que el VAB del sector ja supera, en termes constants, en un 0,5% el generat el 2007. Finalment, tot i el fort augment del 7,2% de l'afiliació a la indústria el 2016, la forta caiguda 2007-2013 (del 16,9%) continua deixant-se sentir, de manera que els 4.000 afiliats del 2016 estan encara un 6,7% per sota dels del 2007.

La recuperació de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (4,6%), d'instal·lacions i acabament d'edificis (3,7%) i l'obra civil (1,5%), tot i la davallada de l'edificació i promoció immobiliària (-2,8%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins als 27, una xifra encara molt allunyada dels 502 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 29,8% per sota dels registres del 2007, mentre

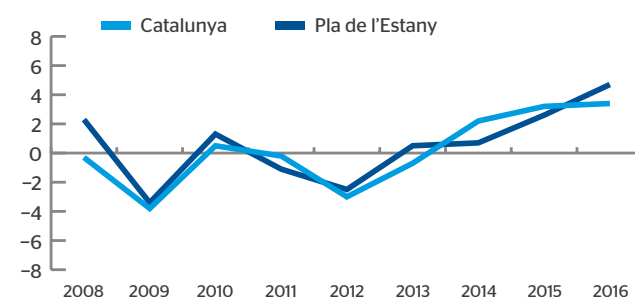
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

l'afiliació (creixement del 2,8% el 2016) encara és un 39,5% inferior a la del 2007 (1.159 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.916 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer prou per l'augment de la ramaderia (5,7%), una branca que aporta vora del 90% del VAB, i que es va veure empenyada per l'ascens del porquí (4,2%) i la millora de l'aviram (20,3%).⁶³

En el seu conjunt, els afiliats al Pla de l'Estany es van incrementar un 3,5% el 2016 fins als 12.100, una xifra encara un 1,2% per sota dels del 2007, com a resultat que la millora 2013-2016 (augment del 8,8%) no ha estat encara suficient per compensar la davallada 2007-2013 (del 9,2%).

Pla d'Urgell

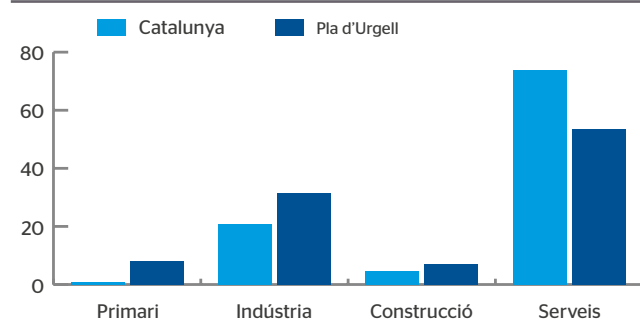
El Pla d'Urgell va créixer un 3,8% el 2016, un registre que consolida la recuperació 2013-2016 (augment del 8,6%) i permet superar parcialment els efectes de la crisi 2007-2013 (contracció del VAB de l'11,5%). D'aquesta manera, el 2016 el VAB (en termes constants) es va situar un 3,9% per sota del del 2007. L'increment del 2016 reflecteix la forta empenta industrial (31,5% del VAB el 2015), que va avançar un 5,1%, mentre els serveis i la construcció van contribuir de manera molt modesta: els primers (53,4% del VAB comarcal) van créixer un 1,6%, mentre que la construcció encara va avançar menys (0,9%); finalment, el primari va augmentar un important 15,6%.

El modest increment terciari reflecteix resultats similars tant per als serveis privats (1,6%), els dominants a la comarca (86,3% del terciari el 2015), com per als col·lectius (1,4%). El contingut augment dels primers va ser, al seu torn, el reflex de la caiguda del comerç (43,9% del VAB terciari i descens del 0,3%) i de l'empenta de les activitats professionals i administratives (aportació del 9,8% i creixement del 9,8%) i dels augments d'activitats immobiliàries (2,6%) i hostaleria (6,4%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables augments a la sanitat (5,6%) i educació (3,2%), compensats parcialment per la davallada dels de les administracions públiques (-3,3%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 6,5% per sobre del del 2007, un increment que és sensiblement més alt en els serveis col·lectius (un 15,8%) que en els privats (un 4,4% dels registres del 2007).⁶⁴ En termes ocupacionals, l'increment de l'afiliació als serveis (2,9% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (7,9% acumulat), tot i que la duresa dels anys 2007-2013 (caiguda del 9,1%) encara es deixa notar en un volum d'afiliats (7.500 el 2016) que es troba un 2,0% per sota dels 7.600 del 2007.

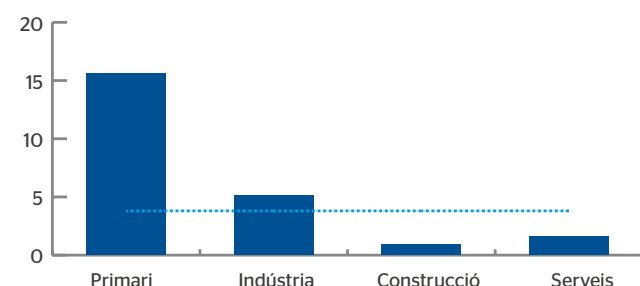
El notable augment del VAB industrial del Pla d'Urgell el 2016 va ser resultat de la intensa expansió de les manufactures (79,6% del VAB industrial i creixement d'un 5,3%), recolzades també pels bons resultats del component energètic (4,6%). En l'àmbit de les manufactures destaca l'increment de l'alimentació (43,1% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,1%), de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (8,7%) i de la fusta, paper i arts gràfiques (3,8%), mentre que el material de transport va presentar un augment de l'1,7%.⁶⁵ Amb aquests resultats del 2016, la millora del VAB industrial des del mínim del 2014 se situa ja en el 10,9%, tot i que aquest augment només ha permès reabsorbir una part de la contracció 2007-2014 (del 16,0%), de manera que el VAB continuava el 2016 un 6,8% per sota del del 2007. Des del punt de vista laboral, el fort augment del 5,2% de l'afiliació a la indústria el 2016 supera ja amb un 11,9% el mínim assolit el 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (del -23,3%), de manera que els 3.100 afiliats de mitjana del 2016 se situen un 14,1% per sota dels del 2007.

El feble 0,9% d'increment de la construcció al Pla d'Urgell el 2016 és el reflex de les millores a les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis i edificació i promoció immobiliària (augments del 2,8% en els dos casos), compensades per les davallades de l'obra civil (-2,1%) i la demolició i preparació de terrenys (-6,7%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar davallant fins a un baix registre de 18, una xifra molt allunyada dels

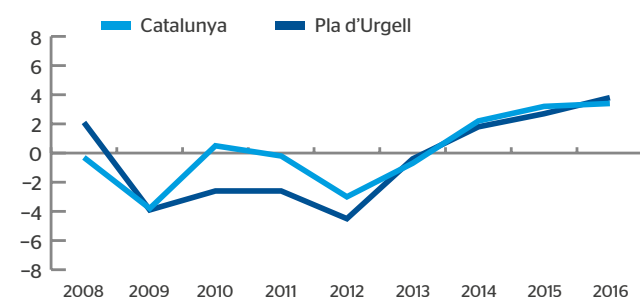
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

1.179 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 44,9% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 1,7% el 2016) encara és un 47,7% inferior a la del 2007 (1.127 afiliats el 2016 en comparació amb els 2.156 del 2007).

Finalment, el 2016 el primari va créixer fortament, empentat per l'agricultura (16,1%), una branca que aporta vora el 60% del VAB del VAB del sector, empentada pels avenços de la fruita fresca (14,2%), al temps que la ramaderia també contribuïa (creixement del 14,9%), per l'ascens de l'aviram (20,1%) i la lleu millora del porquí (0,8%).⁶⁶

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar al Pla d'Urgell el 2016 un 2,9%, fins als 13.000, una xifra un 8,5% per sota dels 14.200 del 2007, tot reflectint que el prou rellevant increment de l'afiliació 2013-2016 (del 7,8%), encara és insuficient per compensar la davallada 2007-2013 (-15,1%).

Priorat

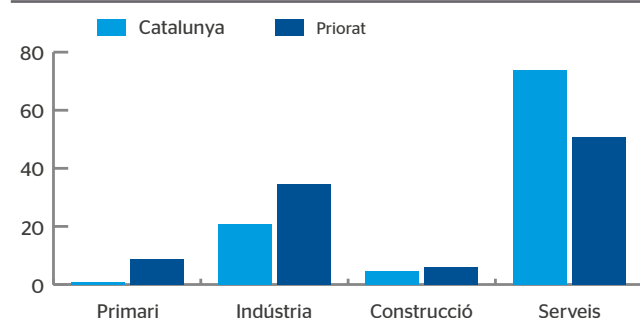
El VAB del Priorat va créixer un 4,4% el 2016, un registre per sobre de l'assolit per la mitjana de Catalunya (3,4%), que consolida la recuperació encetada el 2015 (increment 2014-2016 del 6,3%). D'aquesta manera, s'ha pogut recuperar una part de les pèrdues de la crisi 2007-2014, tot i que la forta contracció del VAB d'aquells anys (del -17,3%) situa el VAB comarcal el 2016, en termes constants, encara un 12,1% per sota el del 2007. La dinàmica del 2016 va venir marcada per la forta expansió del 3,9% dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 50,7%), amb el suport de la indústria (contribució al 34,7% del VAB el 2015), que va augmentar un 6,2%; addicionalment, la construcció (creixement del 2,0%) també va contribuir a l'augment del VAB, mentre que el primari va avançar moderadament (1,8%).

L'increment dels serveis reflecteix l'ascens dels privats (5,6%), els dominants a la comarca (69,2% del terciari el 2015), que més que van compensar la caiguda dels col·lectius (-0,1%). En els primers, destaquen els creixements de l'hostaleria (pes sobre el VAB terciari del 18,1% i increment del VAB del 5,7%) i el comerç (contribució al VAB del sector del 15,6% i creixement del 8,3%).⁶⁷ De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables augments a la sanitat (4,4%) i educació (3,5%), compensats parcialment per la davallada de les administracions públiques (2,5%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 8,2% per sobre del del 2007, un increment que és més alt en els col·lectius (un 11,8%) que en els privats (un 5,6%). En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (6,0% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (8,2% acumulat), de manera que els afiliats al sector el 2016 (1.180) superen en un 11,6% els 1.050 del 2007.

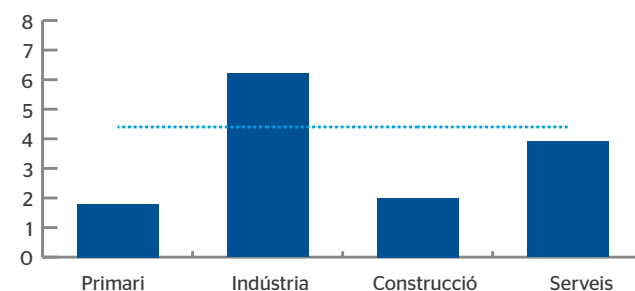
La forta empenta del VAB industrial fou el reflex de la dinàmica positiva de les manufactures (augment del 6,6%), una branca que aportava el 86,6% del VAB industrial el 2015, ajudada pel component energètic (3,5%). Entre les primeres, el 2016 destaquen els forts increments de l'alimentació (65,0% del VAB manufacturer el 2015 i fort creixement del 7,8%), tèxtil, confecció i cuir (8,6% del VAB i augment del 9,4%) i fusta, paper i arts gràfiques (aportació del 5,3% i increment del 6,7%), i els menys intensos creixements de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (14,6% del VAB manufacturer el 2015 i augment de l'1,0%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora des del mínim del 2014 del 8,6%, tot i que és encara insuficient per haver superat la contracció 2007-2014 (del 17,7%), de manera que el VAB se situa, en termes constants, un 10,7% per sota del del 2007. Aquesta dinàmica productiva va generar un increment del 5,3% de l'afiliació industrial, tot superant ja amb un 12,1% el mínim assolit el 2013, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013, de manera que els 570 afiliats (mitjana del 2016) estan encara un 9,6% per sota els del 2007.

La recuperació de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (9,8%) i l'obra civil (6,9%), contrarestats per les davallades de l'edificació i promoció immobiliària (-0,2%) i instal·lacions i acabament d'edificis (0,9%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar davallant fins al pràctic estancament, lluny dels anys 2005-07, quan s'iniciaren anualment vora 120 habitatges. Tot i

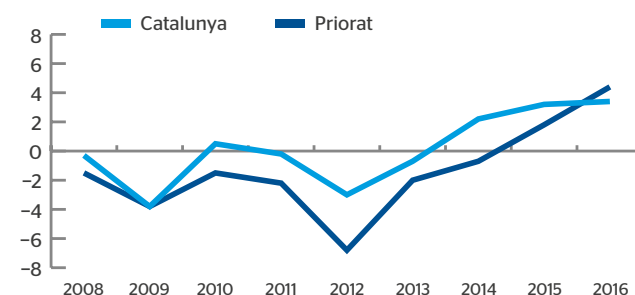
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 59,5% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 3,1% el 2016) encara és un 61,7% inferior a la del 2007 (193 afiliats el 2016 en comparació amb els 505 del 2007).

Finalment, l'ascens del primari el 2016 va reflectir el lleu creixement de l'agricultura (0,8%), la branca més important de la comarca (vora el 70% del VAB), com a reflex dels augments del raïm (1,8%) i fruita seca (5,1%) i la davallada de fruita fresca (-12,0%), mentre que la ramaderia creixia (4,3%), empenyada per l'aviram (el primer subsector ramader, amb més del 86% del VAB, que va créixer un 2,8%).

En el seu conjunt, els afiliats es van incrementar un 4,0% el 2016 fins als 2.340, una xifra que encara es troba un 3,3% per sobre dels 2.270 del 2007, cosa que reflecteix els efectes de la intensa davallada 2007-2013 (de l'1,5%).

Ribera d'Ebre

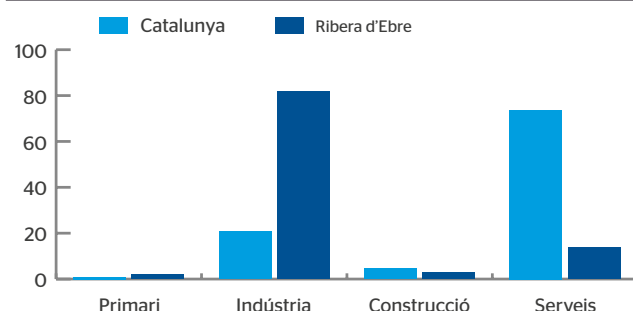
El VAB de la Ribera d'Ebre va créixer un moderat 0,5% el 2016, força per sota del 3,4% de Catalunya. D'aquesta manera, l'augment 2014-2016 (7,0%) no ha pogut compensar els efectes de la crisi 2007-2014 (caiguda del 21,1%), de manera que el VAB del 2016, en termes constants, se situa encara un 15,6% per sobre del del 2007. L'augment del 2016 reflecteix la moderació en l'increment de la primera branca comarcal, la indústria, amb una contribució del 81,8% del VAB el 2015, que es va estabilitzar (augment del 0,1%), mentre els serveis (aportació del 13,7% al VAB comarcal) van créixer més (2,2%), la construcció va davallar (un 3,5%) i el primari va avançar més substancialment (12,1%).

El creixement als serveis reflecteix, en exclusiva, el dels privats (4,7%), els dominants a la comarca (64,9% del terciari el 2015), ja que els col·lectius es van contreure (-2,3%). Entre els primers, cal destacar els augments del comerç (pes sobre el VAB terciari del 23,1% i increment del 5,8%) i les activitats professionals i administratives (aportació del 13,7% i creixement del 9,9%) i el més contingut augment de l'hostaleria (1,7%). De la seva banda, els serveis col·lectius van expressar l'evolució positiva de l'educació (1,2%) i els descensos de la sanitat (-1,1%) i dels serveis oferts per les administracions públiques (-5,6%). D'aquesta manera, el VAB terciari de la Ribera d'Ebre el 2016 s'ha situat, en termes constants, ja un 6,4% per sobre del del 2007, un increment que és sensiblement més alt en els serveis col·lectius (un 18,5%) que en els privats (un 1,4% superior als registres del 2007).⁶⁸ En termes ocupacionals, la reducció de l'afiliació als serveis (-1,7% el 2016) contraposa l'increment 2013-2016 (14,8%), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (3.400 el 2016) situats un 2,7% per sota dels del 2007.

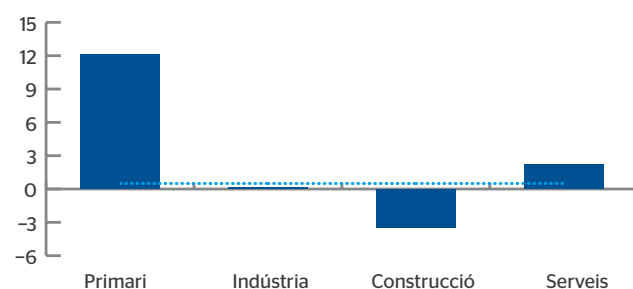
El fort augment del VAB industrial de la Ribera d'Ebre el 2016 va reflectir l'estabilització del component energètic (-0,1%), una branca que aporta vora el 96% del VAB industrial, i el creixement de les manufactures (5,8%), branca que deu el seu important augment a l'avenç de la química (33,9% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 4,3%) i el tèxtil, confecció i cuir (25,4% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 9,4%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora del VAB del 7,3% (termes constants) entre el mínim del 2014 i el 2016, mentre que encara se situa respecte del del 2007 en un -15,7%. El mercat de treball va reflectir el 2016 aquesta positiva dinàmica (augment de l'afiliació a la indústria d'un 1,1%), tot i que està lluny d'haver reabsorbit la caiguda 2007-2014 (contracció del 50,0%), de manera que els 550 afiliats (en mitjana del 2016) estan encara un 47,9% per sota dels del 2007.

La davallada del 3,5% del VAB de la construcció a la Ribera d'Ebre reflecteix les caigudes d'instal·lacions i acabament d'edificis (-1,2%) i de demolició i preparació de terrenys (-6,8%), compensades parcialment pels augments de les branques de l'obra civil (5,7%) i l'edificació i promoció immobiliària (4,2%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins a valors negligibles, molt allunyats dels 617 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua

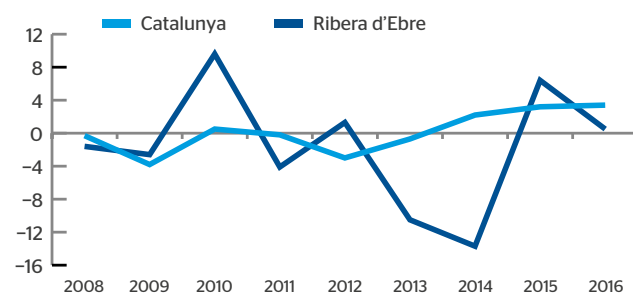
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

situat, en termes constants, un 53,8% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 8,3% el 2016) encara és un 51,0% inferior a la del 2007 (584 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.191 del 2007).

Finalment, l'increment del primari el 2016 va reflectir el prou intens augment de l'agricultura (14,0%), una branca que genera vora el 84% del VAB, tot recollint l'ascens de la fruita fresca (14,9%), mentre que la ramaderia creixia moderadament (2,3%), per un moderat increment de l'aviram (la principal branca de la comarca, amb una aportació del 85,8%, i augment del 0,2%).⁶⁹

En el seu conjunt, els afiliats a la Ribera d'Ebre el 2016 varen caure un 1,9%, fins als 5.100, un 15,0% per sota dels 6.000 del 2007, cosa que reflecteix com la davallada 2007-2013 (del 21,3%) encara no s'ha superat.

Ripollès

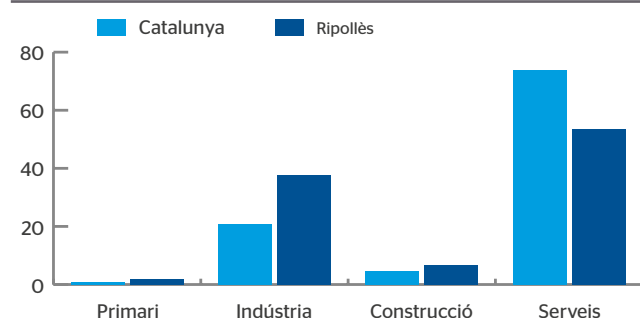
El creixement de l'1,9% del Ripollès el 2016, per sota del 3,4% de Catalunya, ha situat l'augment 2014-2016 (4,6%) encara per sota de la caiguda del 7,7% de la crisi 2007-2014, cosa que situa el VAB comarcal el 2016 (en termes constants) un 3,5% per sota del 2007. L'augment del 2016 reflecteix els continguts increments dels serveis (vora del 53% del VAB comarcal i augment del 2,3%) i els moderats creixements de l'1,3% de la indústria (37,8% del VAB el 2015) i la construcció (1,0%), mentre que el primari va avançar més intensament (4,4%).

El moderat increment dels serveis reflecteix, fonamentalment, la dinàmica dels privats (2,0%), els dominants a la comarca (75,9% del terciari el 2015), en part contrarestada per la més intensa empenta dels col·lectius (3,3%). En l'àmbit dels primers, i llevat dels forts augments de les activitats professionals i administratives (6,2%), destaquen els moderats creixements del comerç (pes sobre el VAB terciari del 34,4% i increment del VAB del 2,9%) i l'hostaleria (contribució del 14,3% i creixement de l'1,4%), i les pèrdues de les immobiliàries (-1,8%) i les artístiques i recreatives (-2,3%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables augments a la sanitat (5,2%) i l'educació (2,5%), compensats parcialment per la davallada dels de les administracions públiques (-0,1%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, ja un 9,7% per sobre del del 2007, reflectint els avenços similars dels serveis privats (un 9,6% dels registres del 2007) i col·lectius (un 10,4%). En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (3,0% el 2016) consolida l'increment 2012-2016 (5,9% acumulat), de manera que els 6.100 afiliats als serveis el 2016 al Ripollès superen ja en un 12,4% els del 2007.

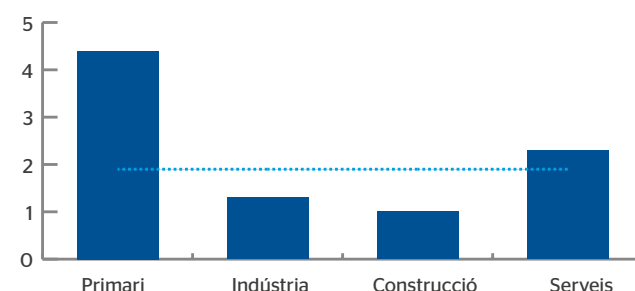
El moderat augment del VAB industrial va reflectir, fonamentalment, el contingut creixement de les manufactures (1,8%), que aporten més del 88% del VAB industrial, amb el component energètic (-2,5%), que hi ha restat creixement. En l'àmbit manufacturer, el suau increment reflecteix les caigudes de la important branca de l'alimentació (25,9% del VAB manufacturer el 2015 i davallada del 2,4%) i de la fabricació de maquinària i equips (-2,0%), en part contrarestades pels creixements de la metallúrgia i productes metàl·lics (20,1% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 6,8%) i productes informàtics, electrònics i elèctrics (0,2%).⁷⁰ Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial del Ripollès acumula una continguda millora de l'1,3% des del mínim del 2013, que no ha estat suficient per superar la contracció 2007-2013 (de l'11,0%), de manera que el VAB del sector el 2016 se situava encara un 6,6% per sota del del 2007. Aquesta dinàmica productiva es va traslladar en una reducció, del 4,8%, de l'afiliació industrial al Ripollès el 2016, de manera que els 2.500 afiliats de mitjana el 2016 es troben encara un 24,2% per sota dels del 2007.

La modesta recuperació de la construcció expressa, en particular, la caiguda de la branca d'instal·lacions i acabat d'edificis (el primer subsector de la construcció, amb un 53% del VAB el 2015 i que es va contreure un 0,8%), parcialment contrarestada pels bons registres de la demolició i preparació

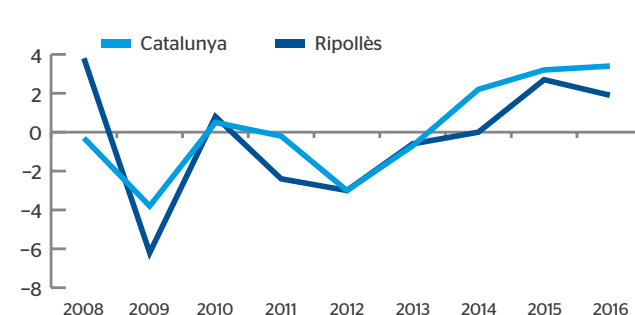
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

de terrenys (4,2%) i edificació i promoció immobiliària (3,6%), mentre l'obra civil va avançar menys (1,8%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar fins als 27, una xifra encara molt allunyada dels 627 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 40,8% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 6,8% el 2016) encara és un 54,1% inferior a la del 2007 (688 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.497 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'ascens de la ramaderia (5,3%), una branca que aporta més del 82% del VAB del sector, amb prou rellevants increments del boví (8,0%) i més moderats del porquí (1,5%), mentre que l'agricultura va créixer (1,4%) de la mà de l'augment de les plantes farratgeres (2,1%).

En el seu conjunt, l'afiliació al Ripollès el 2016 no va créixer i es va mantenir en els 9.600 afiliats, una xifra que encara es troba un 7,5% per sota dels 10.300 afiliats del 2007, cosa que reflecteix els efectes de la intensa davallada 2007-2013 (del 9,3%).

Segarra

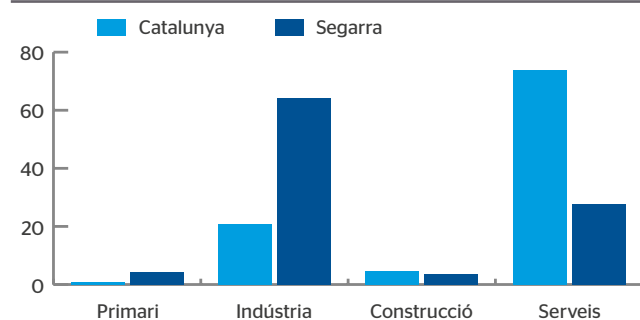
El VAB de la Segarra va créixer un 3,5% el 2016, un registre idèntic al de Catalunya i que consolida la recuperació 2014-2016 (8,6%), tot i que els estralls de la crisi 2007-2014 (contracció del 12,2%) encara no han estat superats, de manera que el VAB del 2016 (en termes constants) es troba encara un 4,7% per sota del del 2007. El creixement del 2016 ha vingut impulsat per l'augment del 3,6% de la indústria (64,3% del VAB el 2015), a la qual es va sumar un moderat 1,8% d'augment dels serveis (27,8% del VAB comarcal), mentre que la construcció restava creixement (-1,6%), i el primari augmentava molt intensament (18,0%).

El moderat augment dels serveis reflecteix el dels privats (1,6%), els dominants a la comarca (81,1% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (2,3%). Entre els primers, destaquen els registres del comerç (la primera branca, amb un pes sobre el VAB terciari del 19,7% i un augment del VAB del 0,2%), així com el creixement de les activitats professionals i administratives (2,6%) i l'hostaleria (2,7%), increments compensats en part per les davallades de les activitats immobiliàries (-2,6%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables avenços en l'àmbit sanitari (6,2%) i més continguts en l'educatiu (1,5%), compensats parcialment per la davallada dels de les administracions públiques (-0,3%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 15,4% per sobre del del 2007, un increment que és sensiblement més alt en els serveis col·lectius (un 19,6%), encara que és prou intens també en els privats (un 13,5% dels registres del 2007).⁷¹ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (3,5% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (10,3% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (3.600 el 2016), que es troba un 13,4% per sota dels 3.200 del 2007.

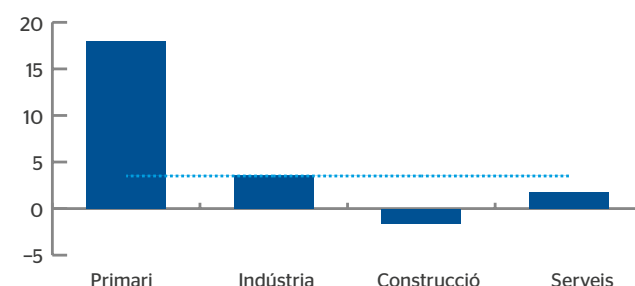
El prou notable increment del VAB industrial va reflectir la dinàmica positiva de les branques manufactureres (3,4%), que van aportar el 96,0% del VAB industrial el 2015, amb el suport, també, del component energètic (7,2%). En l'àmbit de les manufactures destaca l'augment de l'alimentació (78,2% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 2,8%), dels productes informàtics, electrònics i elèctrics (5,2% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 6,3%) i del tèxtil, confecció i cuir (5,4%), mentre que la branca del material de transport va presentar un increment del 9,4%).⁷² Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial de la Segarra acumula una millora de l'11,3% des del mínim del 2014 que, tanmateix, no ha estat suficient per compensar la intensa crisi 2007-2014 (caiguda del 20,5%), de manera que el VAB del sector encara es troba ubicat, en termes constants, un 11,6% per sota del del 2007. Des del punt de vista laboral, l'augment del 5,2% de l'afiliació a la indústria el 2016 supera ja (amb un 8,5%) el mínim assolit el 2013, cosa que ha permès reabsorbir la caiguda 2007-2013 (d'un 6,1%), de manera que els 4.800 afiliats del 2016 ja són un 1,9% superiors als del 2007.

La davallada de la construcció, tot i l'augment d'instal·lacions i acabament d'edificis (2,0%), reflecteix l'efecte combinat de les caigudes d'edificació i promoció immobiliària (-2,0%), obra civil

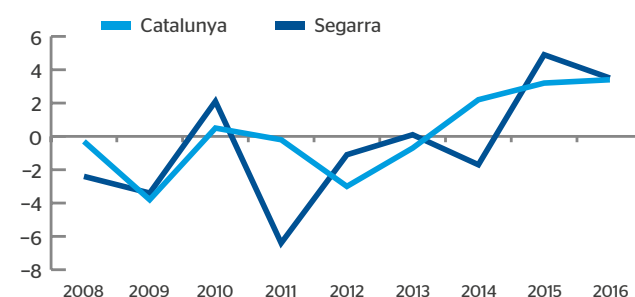
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

(-2,3%) i demolició i preparació de terrenys (-7,7%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar davallant, molt allunyats dels 405 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 55,0% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 0,9% el 2016) encara és un 52,2% inferior a la del 2007 (501 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.047 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer fortament per l'increment del VAB ramader (7,4%), una branca que aporta vora el 70% del sector, empenyat per l'ascens de l'aviram (9,0%) i, amb menor mesura, del porquí (1,8%); del seu costat, el VAB agrícola creixia molt intensament (42,7%) pel molt fort augment dels cereals (47,3%).⁷³

En el seu conjunt, els afiliats a la Segarra el 2016 es van incrementar un 3,7% (fins als 9.700), una xifra que ja supera en un 7,1% el mínim del 2013, i que es troba ja un 2,5% per sobre dels 9.500 del 2007.

Segrià

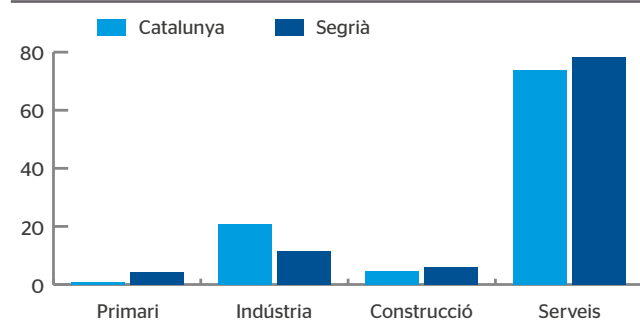
El VAB del Segrià va créixer un 2,5% el 2016, inferior al 3,4% de Catalunya, que situa la millora 2013-2016 en un augment del 6,2%, insuficient per superar la caiguda de la crisi 2007-2013 (-8,9% acumulat), de manera que el VAB comarcal el 2016 encara se situa un 3,3% per sota del del 2007. L'augment agregat del VAB el 2016 expressa el modest 1,7% dels serveis (78,3% del VAB comarcal), compensat per l'empenta industrial (contribució de l'11,5%, que va créixer un 5,0%), mentre la construcció s'estancava (0,1%) i el primari augmentava un intens 12,6%.

El moderat augment del VAB dels serveis reflecteix el dels privats (1,5%), els dominants a la comarca (72,1% del terciari el 2015), amb el suport dels col·lectius (2,4%). En l'àmbit d'aquests darrers, destaquen els augments dels sanitaris (5,0%) i educatius (4,1%), que han compensat la davallada dels de les administracions públiques (-0,9%). En l'àmbit dels privats, el seu modest increment expressa l'increment de l'1,1% del comerç, la principal branca del sector (24,5% del VAB terciari el 2015) i les davallades de les activitats immobiliàries (-1,4%) i les financeres i d'assegurances (-3,7%), tot i el fort augment de les activitats professionals i administratives (pes de l'11,9% i creixement del 4,8%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 5,7% per sobre del del 2007, un increment que és més alt en els serveis col·lectius (un 8,7%) que en els privats (un 4,7% dels registres del 2007). En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (2,7% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (6,7% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en el fet que els 71.500 afiliats als serveis del 2016 es troben un 0,3% per sobre dels 71.300 del 2007.

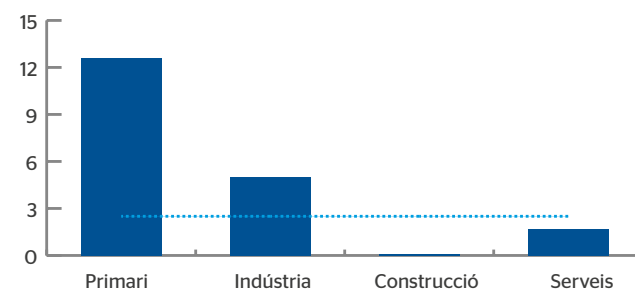
El prou intens augment industrial va reflectir el de les manufactures (5,2%), una branca que aporta més del 76% del VAB del sector, amb una destacada contribució també del component energètic, d'aigua i reciclatge (4,4%). Amb aquests resultats del 2016, la indústria acumula una millora 2014-2016 del 7,3%, que no ha estat suficient per superar la contracció 2007-2014 (del 10,4%), de manera que el VAB industrial el 2016 continuava un 3,8% per sota del del 2007. En l'àmbit de les manufactures, el 2016 destaquen els forts increments de l'alimentació (35,9% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,4%) i la metallúrgia i productes metàl·lics (un 5,2% del VAB del sector i un augment del 8,7%) i el modest increment de la fabricació de maquinària i equips (aportació de l'11,1% al VAB manufacturer i augment de l'1,5%), mentre que el material de transport presentà una davallada de l'1,9%. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria va créixer un 5,1% el 2016, tot assolint els 7.700 afiliats, un 16,2% encara per sota dels 9.100 del 2007, ja que els augments que han tingut lloc entre el 2013 i el 2016 (8,6%) han estat insuficients per reabsorbir la caiguda 2007-2013 (del 22,9%).

L'augment pràcticament nul de la construcció reflecteix una marcada dualitat entre les branques amb creixements, com les d'instal·lacions i acabament d'edificis (3,8%) i l'obra civil (2,3%), d'aquelles que van presentar davallades, com l'edificació i promoció immobiliària (-1,9%) i la demolició i preparació de terrenys (-6,4%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats

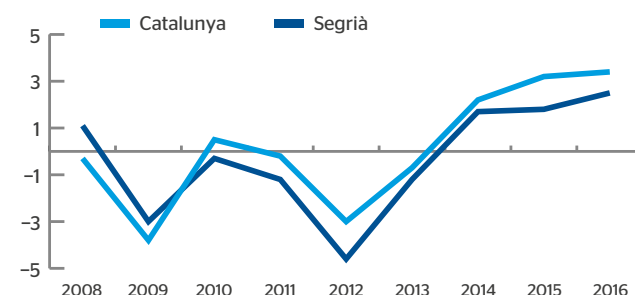
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

van augmentar fins als 205, una xifra que es troba encara molt allunyada dels 4.664 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 54,1% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (augment de l'1,9% el 2016) encara és un 56,5% inferior al del 2007 (5.996 afiliats el 2016 en comparació amb els 13.772 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer prou intensament per l'augment, del 12,9%, del VAB agrícola, una branca que aporta vora el 75% del VAB sectorial, empenyat per l'ascens de la fruita fresca (11,6%), mentre que la ramaderia també creixia amb intensitat (11,8%), amb l'impuls en l'aviram (aportació de més del 51% del VAB ramader i fort augment del 17,1%) i del porquí (contribució del 32,2% i augment de l'1,9%).⁷⁴

En el seu conjunt, els afiliats al Segrià el 2016 van augmentar un 2,7% fins als 89.800, un 7,5% per sota dels 97.100 del 2007, atès que la recuperació 2013-2016 (augment acumulat del 6,5%) no ha permès encara compensar la intensa davallada 2007-2013 (del 13,2%).

Selva

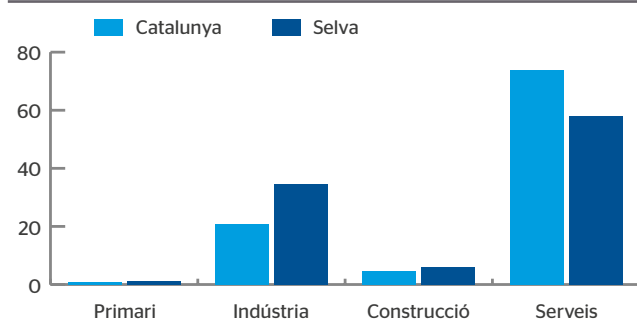
El VAB de la Selva va créixer un 3,6% el 2016, un registre lleugerament per sobre del de Catalunya (3,4%), i que consolida la recuperació 2013-2016 (augment del 8,9%), de manera que la contracció de la crisi 2007-2013 (del 9,4%) ha estat gairebé superada i el VAB comarcal el 2016 (mesurat en termes constants) ja s'ha situat només un 1,3% per sota del del 2007. El creixement del VAB el 2016 reflecteix els bons resultats tant dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 58,0% i augment del 3,5%) com de la indústria (contribució al 34,7% del VAB el 2015, que va avançar un 4,0%), mentre la construcció va créixer moderadament (2,1%) i el primari va augmentar un 5,4%.

L'increment dels serveis reflecteix el dels privats (3,7%), els dominants a la comarca (88,0% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (1,9%). En l'àmbit dels primers, destaquen els resultats de l'hostaleria (pes sobre el VAB terciari del 24,4% i fort augment del 5,7%) i del comerç (contribució del 20,8% i creixement del 3,5%), als quals es van sumar les activitats immobiliàries (1,5%), activitats professionals i administratives (9,8%) i transports i l'emmagatzematge (3,1%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables augments en els serveis sanitaris (5,5%) i educatius (4,3%), compensats per la davallada dels de les administracions públiques (-2,5%).⁷⁵ D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, en el 13,6% per sobre del del 2007, un increment similar tant en els serveis col·lectius (un 13,8%) com en els privats (un 13,0% dels registres del 2007).⁷⁶ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (4,9% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (10,9% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum absolut d'afiliats (35.600 el 2016), que es troba un 1,9% per sota dels del 2007.

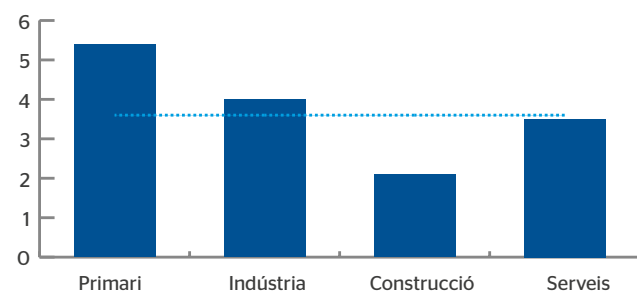
El notable augment del VAB industrial va reflectir directament el creixement de les branques manufactureres (4,1%), que van aportar el 93,4% del VAB industrial el 2015. En l'àmbit d'aquestes destaca l'impuls de l'alimentació (35,6% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 3,4%), els productes farmacèutics (12,1% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 9,8%), el tèxtil, confecció i cuir (5,3%) i la química (7,4%), entre que la branca del material de transport va presentar un augment de l'1,5%.⁷⁷ Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora des del mínim del 2013 al 2016 del 10,2%, tot i que no ha estat suficient per superar la contracció 2007-2013 (del -12,2%), de manera que el VAB del sector se situa, en termes constants, un 3,2% per sota el del 2007. De la seva banda, l'afiliació a la indústria el 2016 es va incrementar un 1,6%, tot i que la caiguda 2007-2013 (del -15,8%) no ha pogut encara ser reabsorbida, cosa que situa els 14.100 afiliats a la indústria en mitjana del 2016 un 12,4% per sota dels del 2007.

El modest augment de la construcció reflecteix el comportament oposat entre els increments de les branques de demolició i preparació de terrenys (6,7%) i d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,2%) i les davallades de l'edificació i promoció immobiliària (-2,3%) i obra civil (-2,9%). En l'àmbit residencial,

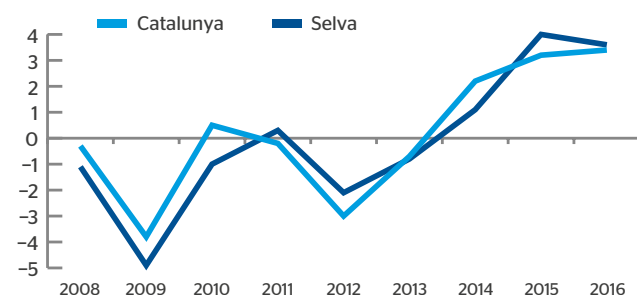
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

els habitatges iniciats van augmentar fins als 159, una xifra, tanmateix, molt allunyada dels 4.293 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 47,7% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 6,2% el 2016) encara és un 54,9% inferior a la del 2007 (4.530 afiliats el 2016 en comparació amb els 10.034 del 2007).

Finalment, el prou intens augment del primari el 2016 va reflectir el fort augment (10,8%) del VAB agrícola (més del 36% del total), un increment que expressa, en particular, el de les plantes i flors (una branca amb vora el 45% de l'agrícola, amb un creixement del 7,9%); de la seva banda, la ramaderia (45% del VAB primari) va avançar un 3,1%, per l'ascens del porquí (aportació del 67,4% i augment de l'1,1%), boví (9,3% i augment del 3,8%) i aviram (5,1% i creixement de l'11,0%).⁷⁸

En el seu conjunt, els afiliats a la Selva el 2016 van augmentar un intens 4,1%, fins als 55.000 en mitjana anual, una xifra que ja supera en un 9,2% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (del -18,4%), encara es troba un 10,9% per sota el nombre d'afiliats del 2007.

Solsonès

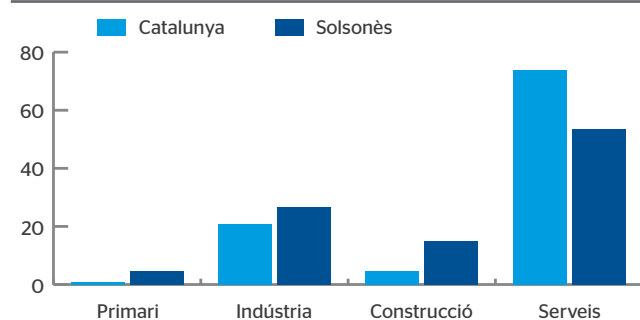
El VAB del Solsonès va créixer un 3,5% el 2016, un registre lleugerament inferior al 3,4% català, i que reforça la recuperació 2013-2016 (6,2%), cosa que ha permès recuperar parcialment la intensa davallada durant la crisi 2007-2013 (-16,0%), de manera que el VAB el 2016 (en termes constants) se situa encara un 10,7% per sota del del 2007. Els bons registres del 2016 reflecteixen els excel·lents resultats tant dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 53,6% i augment del 3,2%) com de la indústria (contribució al 26,7% del VAB el 2015 i increment d'un 4,2%) i del primari (fort increment del 17,6%), ja que la construcció va retrocedir (-1,2%).

L'augment dels serveis reflecteix l'ascens dels privats (3,1%), els dominants a la comarca (72,4% del terciari el 2015) i la contribució positiva dels col·lectius (3,3%). En l'àmbit dels primers, destaquen els creixements de l'hostaleria (14,0% al VAB del sector el 2015 i creixement del 4,4%), les activitats professionals i administratives (9,8%) i les immobiliàries (2,6%), mentre que va restar la davallada del comerç (22,1% al VAB terciari i descens del 0,9%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables augments en els serveis sanitaris (4,9%) i educatius (4,9%), compensats parcialment per les pèrdues de les administracions públiques (-1,0%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 8,2% per sobre del del 2007, un avenç que és sensiblement més elevat en els serveis col·lectius (un 18,0%) que en els privats (un 4,9% dels registres del 2007). En termes ocupacionals, l'avenç de l'afiliació als serveis (2,9% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (6,5% acumulat), de manera que els 2.900 afiliats als serveis el 2016 superen ja en un 6,8% els del 2007.

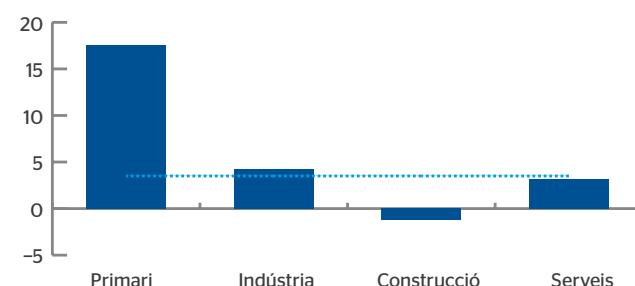
L'increment del VAB industrial va reflectir, fonamentalment, el de les manufactures (4,8%), una branca que aporta més del 91% del VAB industrial, en part contrarestades per la davallada del component energètic (-1,7%). En l'àmbit manufacturer destaquen els creixements del tèxtil, confecció i cuir (15,6% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 5,8%), la metal·lúrgia i els productes metàl·lics (increment del 8,7%) i la fabricació de maquinària i equips (avenç del 6,9%) i la davallada de la fusta, paper i arts gràfiques (21,2% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda de l'1,4%).⁷⁹ Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial el sector acumula, des del mínim del 2014, una millora del 7,8%; tot i això, la duresa de la crisi 2007-2014 (contracció del VAB industrial del -21,4%) encara no ha estat superada i el VAB industrial del 2016 se situa un 15,4% per sota del del 2007. En el mercat de treball, l'augment del 2016 es va traduir en un creixement del 2,7% de l'afiliació a la indústria, tot i que la molt forta contracció 2007-2014 (del -45,5%) situa encara els 900 afiliats del 2016 un elevat 43,0% per sota dels del 2007.

La davallada de la construcció, tot i els bons registres d'instal·lacions i acabament d'edificis (2,6%), reflecteix el negatiu impacte de les caigudes de demolició i preparació de terrenys (-2,0%), obra civil (-2,4%) i edificació i promoció immobiliària (-2,2%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar davallant fins a xifres pràcticament negligibles, molt allunyades dels 192 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la

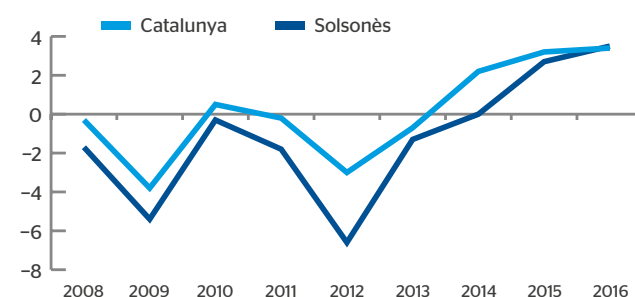
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

construcció continua situat, en termes constants, un 58,5% per sota els registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 0,7% el 2016) encara és un 56,8% inferior a la del 2007 (542 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.252 del 2007).

Finalment, el fort augment del primari el 2016 va reflectir el de la principal branca de la comarca, la ramaderia (pes del 61% del VAB i increment del 9,8%), empenyat per l'aviram (16,7% d'augment i aportació propera al 47% del VAB ramader) i la millora del porquí (1,5%), mentre que l'agricultura creixia fortament (41,0%), per l'ascens dels cereals del 47,0% (amb un pes del 80,9% de l'agricultura).⁸⁰ Finalment, el forestal (un 14,3% del VAB primari), va créixer un 12,0%.

En el seu conjunt, el 2016 els afiliats al Solsonès es van incrementar un 2,5%, fins als 4.900, una xifra que encara es troba un 17,8% per sota dels 5.900 del 2007, perquè la millora del període 2013-2016 (augment del 6,5%) encara no ha estat suficient per compensar la intensa davallada 2007-2013 (del -22,8%).

Tarragonès

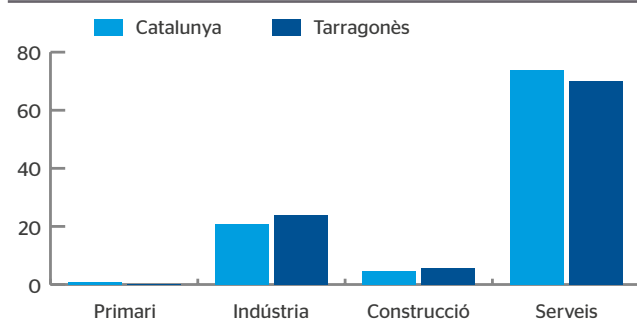
El 2016, el Tarragonès va créixer un 2,7%, un registre inferior al català (3,4%), que situa l'augment acumulat a la recuperació 2014-2016 (7,4%), de manera que la crisi 2007-2014 (caiguda del 9,9%) només es pot considerar parcialment superada: el VAB el 2016 (en termes constants) s'ha situat un 3,2% per sota del del 2007. La millora del Tarragonès el 2016 va reflectir, fonamentalment, la dels serveis, el principal sector (pes sobre el VAB el 2015 del 70,1%), que va créixer un 3,3%, i també de la construcció (4,7%), ja que la indústria (24,0% del VAB el 2015) simplement es va mantenir (0,2%). De la seva banda, el primari va créixer un prou intens 8,9%.

L'increment terciari va reflectir creixements similars dels serveis privats (3,4%), els dominants a la comarca (73,4% del terciari el 2015), i també dels col·lectius (3,3%). En l'àmbit dels primers, els seus bons resultats deriven del comerç, el primer sector terciari (15,1% del VAB dels serveis i augment del 3,7%), de les activitats professionals i administratives (pes del 13,9% i creixement del 9,8%), l'hostaleria (aportació del 11,7% i augment del 4,6%) i les activitats immobiliàries (0,8%).⁸¹ De la seva banda, els col·lectius van augmentar a la sanitat (5,2%) i a l'administració pública (2,5%) i l'educació (2,5%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 4,9% per sobre del del 2007, un increment que és sensiblement més marcat en els serveis col·lectius (un 16,8%) que en els privats (un 1,5%).⁸² En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (4,1% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (10,2% acumulat), de manera que, en ocupació terciària, la crisi ha estat ja superada: els 93.900 afiliats del 2016 superen ja en un 0,9% els del 2007.

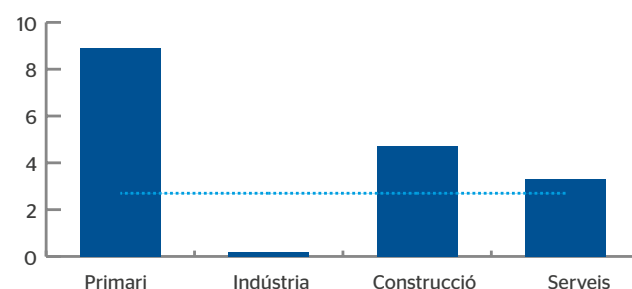
La reducció del VAB industrial va reflectir la negativa dinàmica energètica (pes del 24,1% i lleu contracció de l'1,4%), mentre les manufactures, que aporten el 72,8% del VAB industrial, van augmentar moderadament (0,8%). Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora del 9,9% des del mínim del 2013, que no ha estat suficient per superar la contracció 2007-2013 (del -7,8%), de manera que el VAB industrial el 2016, ja supera en termes constants el del 2007 d'un 1,3%. La dinàmica de la branca d'energia, aigua i reciclatge va venir molt marcada pel component energètic (un pes del 49,8% del VAB d'aquesta branca), que va caure un 1,4%. En l'àmbit manufacturer, destaquen els increments de la química (66,4% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 0,5%), metallúrgia i productes metàl·lics (9,2% del VAB i augment del 3,4%) i les indústries alimentàries (aportació del 4,5% i moderat creixement del 0,7%).⁸³ Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria va créixer un lleu 0,5% el 2016, de manera que els 13.900 afiliats del sector aquest any se situen un 0,7% per sota dels del 2007.

La recuperació de la construcció ha estat el resultat de la millora a totes les branques productives que la integren, amb augments molt notables a demolició i preparació de terrenys (9,5%) i instal·lacions i acabament d'edificis (4,2%) i més continguts a l'edificació i promoció immobiliària (2,3%) i l'obra civil (1,6%).⁸⁴ En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats el 2016 se situaren en els 165, una xifra molt allunyada dels 5.000 iniciats en mitjana

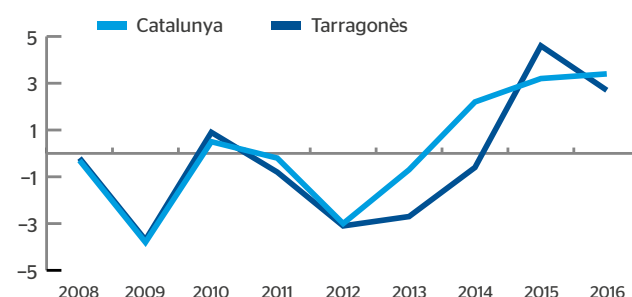
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

els anys 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 53,1% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 10,4% el 2016) encara és un 57,5% inferior a la del 2007 (7.563 afiliats el 2016 en comparació amb els 17.804 del 2007).

Finalment, el prou elevat augment del primari el 2016 va reflectir el 4,6% de creixement de l'agricultura (una branca que aporta vora el 47% del VAB del sector), pel fort augment de les hortalisses (un 23,3%), en part compensat per la moderació de la fruita seca (0,4%); de la seva banda, la ramaderia va créixer també amb força (19,1%), per l'ascens de l'aviram (pes del 90,8% i augment del 20,2%).⁸⁵

En el seu conjunt, l'augment del 4,0% de l'afiliació al Tarragonès el 2016 ha situat els afiliats en els 115.800, un 7,7% per sota dels 125.400 del 2007, perquè la millora 2013-2016 (8,7%) no ha estat suficient per compensar la davallada 2007-2013 (del -15,1%).

Terra Alta

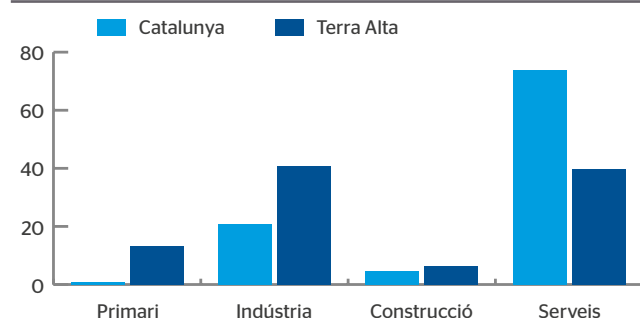
El 2016, el VAB de la Terra Alta va créixer un moderat 1,6%, cosa que situa la recuperació 2014-2016 en un modest 3,8% acumulat, lluny de la caiguda de la crisi 2007-2014 (contracció del 16,0%), de manera que el VAB comarcal el 2016 (en termes constants) encara es troba un 12,8% per sota del del 2007. L'increment del VAB el 2016 reflecteix la moderada empenta de la indústria (contribució del 40,8% al VAB comarcal del 2015), que va créixer un 2,0%, i els més continguts increments dels serveis (aportació al VAB de vora el 40% i augment del 0,7%) i la davallada de la construcció (-0,6%), mentre el primari creixia un 4,4%.

El modest increment dels serveis reflecteix el baix augment dels privats (1,0%), els dominants a la comarca (79,0% del terciari el 2015), i l'efecte contractiu dels col·lectius (-0,4%). En l'àmbit dels primers, els trets més destacables són l'augment de l'hostaleria (18,2% del VAB terciari el 2015 i que va créixer un notable 4,1%) i el moderat ascens de les activitats professionals i administratives (0,8%), compensats per les reduccions del comerç (pes sobre el VAB terciari del 26,4% i davallada del 0,2%) i de les activitats artístiques i recreatives (també un -0,2%). De la seva banda, la contracció dels serveis col·lectius va reflectir la positiva evolució de l'educació (3,5%) i les davallades de la sanitat (-0,6%) i les administracions públiques (-1,0%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 7,4% per sobre del del 2007, un increment que recull més empenta per part dels serveis col·lectius (un 19,1%) que dels privats (un 3,8% per sobre dels registres del 2007).⁸⁶ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (0,7% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (6,0% acumulat), de manera que els vora de 1.400 afiliats del 2016 superen ja, en un 12,3%, els existents als serveis el 2007.

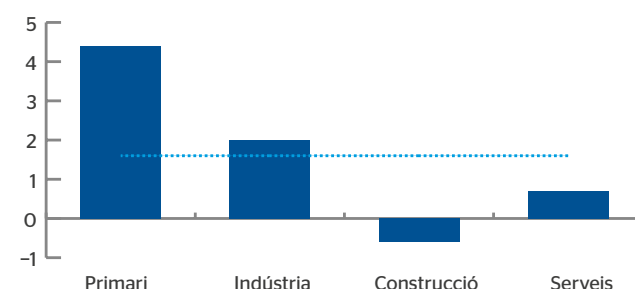
La forta expansió de la indústria de la Terra Alta el 2016 reflecteix el comportament energètic (1,8%), una branca que aportava el 43,3% del VAB industrial el 2015, i, també, de les manufactures (2,2%). En l'àmbit d'aquestes, destaquen les millores de l'alimentació (29,7% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 7,5%), el tèxtil, confecció i cuir (9,9%) i la química (9,7%), i les contraccions de la fusta, paper i arts gràfiques (35,8% del VAB manufacturer el 2015 i davallada del 5,6%) i del material de transport (6,3%).⁸⁷ Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial acumula una millora des del mínim del 2014 al 2016 del 6,7%, encara que no ha permès superar la contracció 2007-2014 (del 14,0%), de manera que el VAB del sector es situa, en termes constants, en un 8,3% per sota del del 2007. Aquesta dinàmica s'ha traslladat a un augment de l'afiliació a la indústria el 2016 (3,8%) i que ja supera el mínim assolit el 2013 amb un 7,6%, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (del 24,1%), de manera que els 670 afiliats (mitjana del 2016) encara es troben un 18,3% per sota dels del 2007.

Tot i la millora de la branca d'edificació i promoció immobiliària (6,1%), la contracció del VAB de la construcció reflecteix les davallades d'instal·lacions i acabament d'edificis (-0,2%), obra civil (-0,9%) i demolició i preparació de terrenys (-5,5%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van continuar caient

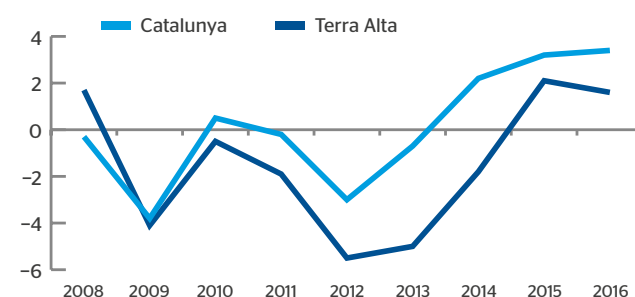
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

fins a valors negligibles, molt allunyats dels 122 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 52,6% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada del 31% el 2016) encara és un 57,1% inferior a la del 2007 (361 afiliats el 2016 en comparació amb els 841 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment del 3,5% del VAB agrícola (una branca que aporta més del 62% del VAB), per l'ascens de fruita seca (pes del 19,4% i increment del 7,0%) i la moderació del raïm (pes del 28,8% i augment de l'1,3%), mentre que el ramader creixia (5,9%) per l'ascens de l'aviram (6,1%), en part compensat per les davallades del boví i del porquí (del -2,8% i -3,0%, respectivament).

En el seu conjunt, els afiliats a la Terra Alta el 2016 es van incrementar un 0,6% (fins als 3.200), una xifra que sumada als increments anteriors situa els afiliats el 2016 un 6,6% per sobre dels del 2007.

Urgell

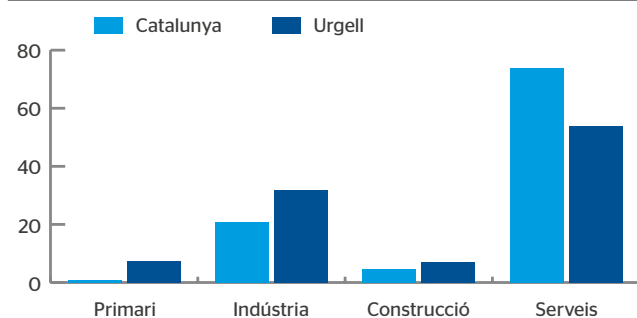
El VAB de l'Urgell va créixer un 3,4% el 2016, un registre similar al català (3,4%), i que situa la recuperació 2013-2016 amb un increment acumulat del 5,4%, de manera que la contracció 2007-2013 (del 11,7%) només està parcialment superada (el VAB del 2016 en termes constants es troba un 6,9% per sota el del 2007). L'augment del 2016 va expressar l'acció combinada d'augmentos continguts dels serveis (54,0% del VAB comarcal i creixement de l'1,7%) i la progressió més intensa de la indústria (31,7% del VAB el 2015 i creixement d'un 4,5%), mentre la construcció es va mantenir estable (0,7%) i el primari va créixer un notable 13,7%.

El moderat augment dels serveis va reflectir el modest augment dels privats (1,5%), els dominants a la comarca (81,1% del terciari el 2015), ja que els col·lectius van créixer més (un 2,8%). En l'àmbit dels primers, el seu creixement reflecteix el del primer sector terciari de la comarca, el comerç (37,3% del VAB terciari), que va caure un 0,2%; altres branques van presentar registres més positius: les activitats immobiliàries (pes del 10,0% i creixement del 2,6%), els transports i l'emmagatzematge (0,3%), les activitats professionals i administratives (6,2%) i l'hostaleria (1,0%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar augments en els sanitaris (5,7%) i educatius (4,2%), compensats parcialment per la davallada dels de les administracions públiques (-2,3%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 3,6% per sobre del del 2007, un increment que recull particularment el creixement dels serveis col·lectius (un 15,1%), ja que els privats gairebé no han superat els registres del 2007 (un 0,2% per sobre).⁸⁸ En termes ocupacionals, l'augment de l'afiliació als serveis (2,5% el 2016) consolida l'increment 2013-2016 (3,9% acumulat), tot i que la duresa de la crisi 2007-2013 encara es deixa notar en un volum d'afiliats (6.900 el 2016) que es troben un 7,5% per sota els del 2007.

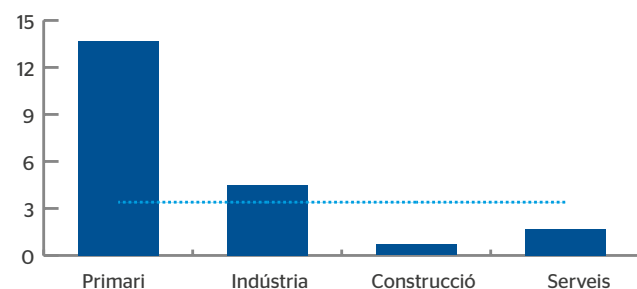
L'increment del VAB industrial va reflectir el de les manufactures (4,1%), que aporten vora del 82,6% del VAB industrial, tot i que també el component energètic va ajudar (augment del 6,7%). En l'àmbit manufacturer, destaquen els augments de l'alimentació (29,3% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 7,4%) i la metallúrgia i productes metàl·lics (8,7%), compensats per les davallades de la fusta, paper i arts gràfiques (13,0% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda del 2,9%) i del material de transport (2,0%).⁸⁹ Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial de l'Urgell acumula una millora del 7,6% des del mínim del 2013, un augment que no ha pogut compensar les importants pèrdues 2007-2013 (del 9,7%), de manera que el 2016 se situa, en termes constants, encara un 2,9% per sota del del 2007. Amb aquesta dinàmica, el 2016 l'afiliació a la indústria es va incrementar un 3,7% i, tot i que ja supera el mínim assolit el 2015 (un 3,7%), no ha reabsorbit la caiguda 2007-2015 (del 17,0%), de manera que els 3.000 afiliats del 2016 se situen un 13,9% per sota els del 2007.

El modest increment de la construcció reflecteix l'efecte final dels creixements d'instal·lacions i acabat d'edificis (3,8%) i edificació i promoció immobiliària (1,2%), compensats per les davallades de l'obra civil (-0,5%) i la demolició i preparació de terrenys (-7,1%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van davallar un 31,1%

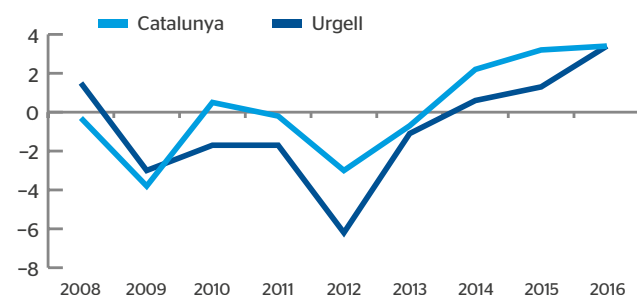
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

(fins als 31), una xifra encara extraordinàriament allunyada dels 1.379 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua, en termes constants, sensiblement per sota dels registres del 2007 (un 51,7%), mentre que l'afiliació (davallada de l'1,9% el 2016) també es va situar un 51,7% per sota de la del 2007 (1.033 afiliats el 2016 en comparació amb els 2.138 del 2007).

Finalment, el prou alt augment del primari el 2016 va reflectir el fort increment de la ramaderia (10,1%), una branca que aporta vora del 54% del VAB, gràcies a l'ascens de l'aviram (12,6%) i la millora del porquí (3,1%), mentre que el VAB agrícola també va créixer amb força (18,0%) amb el suport dels augments de la fruita fresca (14,2%).⁹⁰

En el seu conjunt, els afiliats a l'Urgell el 2016 es van incrementar un 2,4%, fins a assolir els 12.000, una xifra un 12,2% per sota de la del 2007, de manera que continuen deixant-se sentir els efectes de la intensa davallada 2007-2013 (del 14,7%).

Vall d'Aran

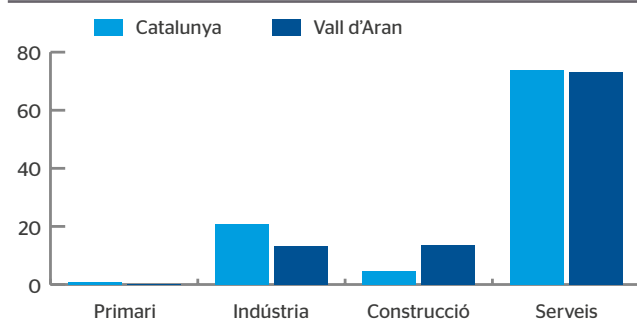
El 2016, el VAB de la Vall d'Aran va caure moderadament (un 0,5%), un registre allunyat del de Catalunya (3,4%) i que situa el creixement del VAB des del mínim del 2014 al 2016 en un moderat 2,6%. D'aquesta manera, la davallada de la crisi 2007-2014 (del -14,5%) només està superada parcialment, de manera que el VAB comarcal el 2016 (mesurat en termes constants) encara se situa un 12,3% per sota el del 2007. La caiguda del 2016 és el reflex de l'impacte del feble creixement dels serveis (pes sobre el VAB de la comarca el 2015 del 73,2% i augment del 0,5%) i de les contraccions de la indústria (contribució del 13,1% del VAB el 2015 i caiguda d'un 6,2%) i la construcció (0,6%); finalment, el primari va augmentar un 5,4%.

L'increment dels serveis reflecteix el feble l'ascens dels privats (0,9%), els dominants a la comarca (84,5% del terciari el 2015) i la davallada dels col·lectius (-1,2%). Entre els primers, destaquen els increments de les activitats immobiliàries (aportació del 16,3% i creixement del 2,6%) i l'increment de les activitats professionals i administratives (5,4%) i, en particular, els nuls increments de l'hostaleria (pes sobre el VAB terciari del 35,5%) i del comerç (aportació al VAB dels serveis del 10,8%), així com la davallada de les activitats artístiques i recreatives (-0,1%).⁹¹ De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar un feble increment en els sanitaris (0,8%) i descensos a educació (-0,9%) i administracions públiques (-3,2%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 3,9% per sobre del del 2007, un augment sensiblement més alt en els serveis els col·lectius (un 15,1%) que en els privats (un 0,2% dels registres del 2007).⁹² En termes ocupacionals, tot i la reducció de l'afiliació als serveis (del -0,7% el 2016), els 3.700 afiliats del 2016 ja superen en un 1,5% els existents el 2007.

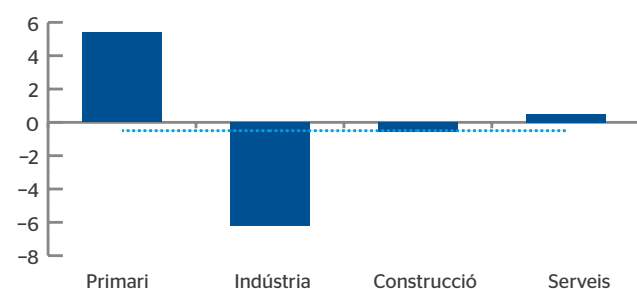
La davallada del VAB industrial va reflectir la del component energètic (-7,5%), una branca que aporta més del 87% del VAB industrial, ja que les manufactures varen créixer (3,0%). En l'àmbit d'aquestes, l'empenta va procedir de l'increment de les indústries de l'alimentació (35,3% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 4,3%) i altres productes minerals no metàl·lics (2,3%), juntament amb la davallada de la fusta, paper i arts gràfiques (30,6% del VAB manufacturer el 2015 i caiguda del 0,8%). Amb aquests resultats del 2016, el VAB industrial a la Vall d'Aran acumula una davallada del 6,3% des del mínim del 2013, cosa que, sumat a l'estabilització dels anys 2007-2013 (del 0,0), basat fonamentalment en el component energètic (que augmenta un 21,9% aquests anys), situa el VAB del sector un 6,3% per sobre del del 2007. De la seva banda, el mercat de treball es va contreure el 2016 (caiguda de l'afiliació a la indústria d'un -1,0%), de manera que els afiliats al sector a la Vall d'Aran el 2016 (cap a 140) encara es troben un 8,7% per sota dels del 2007.

La davallada de la construcció reflecteix la dinàmica contrària entre els augments de les branques d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,4%) i demolició i preparació de terrenys (4,3%) i les contraccions de l'obra civil (-2,3%) i l'edificació i promoció immobiliària (-3,8%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats es van continuar contraient, fins a valors negligibles,

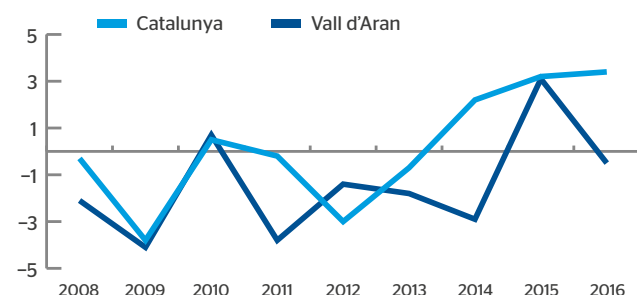
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

molt allunyats dels 341 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 66,4% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (davallada de l'1,4% el 2016) encara és un 61,1% inferior de la del 2007 (467 afiliats el 2016 en comparació amb els 1.202 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer gràcies a l'augment (6,1%) del sector forestal (el dominant, amb un 82% del VAB del primari), acompanyat pel de la ramaderia (increment del 2,3%).

En el seu conjunt, els afiliats a la Vall d'Aran el 2016 es van contreure un 0,9%, fins als 4.400, una xifra que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2014 (del 17,7%), es troba un 13,2% per sota dels del 2007.

Vallès Occidental

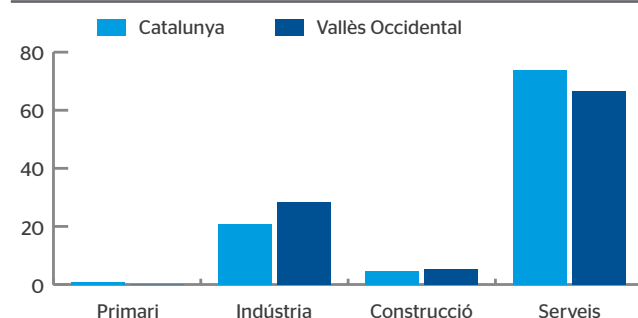
El Vallès Occidental va créixer un 4,3% el 2016, per sobre del català (3,4%); un augment que reforça la recuperació 2013-2016 (de l'11,2%), de manera que la crisi 2007-2013 (contracció del VAB de l'11,5%) es pot considerar gairebé superada: el VAB comarcal el 2016 (en termes constants) ja és només un 1,6% per sota el del 2007. L'increment del VAB el 2016 reflecteix les molt positives dinàmiques tant dels serveis (66,6% del VAB comarcal i augment del 4,1%) com de la indústria (contribució del 28,3% al VAB i increment del 4,7%), a les quals es va sumar la construcció (4,5%); finalment, el primari va créixer un 8,9%.

L'augment dels serveis reflecteix l'important augment dels privats (4,3%), els dominants a la comarca (un 83,2% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (3,1%). Entre els primers, la seva dinàmica expressa els increments de les activitats professionals i administratives (pes del 15,2% i un fort augment del 9,8%), immobiliàries (aportació del 10,4% i augment del 7,9%) i l'hostaleria (un 6,5% del VAB i creixement del 4,0%), parcialment contrarestats pel comerç (pes del terciari del 27,6% i increment del 0,9%).⁹³ De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables augments en els sanitaris (5,1%) i educatius (3,5%), tot compensant la davallada dels de les administracions públiques (-3,3%). D'aquesta manera, el VAB terciari el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 12,3% per sobre del del 2007, un increment que és emblant en els serveis col·lectius (11,6%) i en els privats (12,3% dels registres del 2007).⁹⁴ Ocupacionalment, l'avenç de l'afiliació als serveis el 2016 (4,6%) consolida l'increment 2013-2016 (13,1% acumulat), cosa que ha permès ja superar la crisi 2007-2013 (caiguda del 8,6%), de manera que els afiliats el 2016 (250.900) superen en un 3,4% els del 2007.

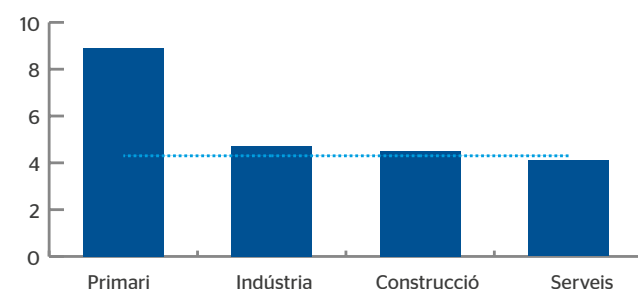
L'empenta del VAB industrial va expressar la de les manufactures (3,0%), una branca que aporta vora el 95% del VAB industrial, i on destaca l'increment dels productes farmacèutics (14,1% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 4,2%), la química (13,9% del VAB i augment del 9,5%) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (pes del 12,0% i increment del 8,6%), mentre l'alimentació es va contreure (aportació del 8,8% i caiguda de l'1,4%), al igual que el material de transport (pes del 7,5% i davallada del 4,9%).⁹⁵ Amb aquests resultats del 2016, el sector acumula una millora des del mínim del 2012 del 14,5%, tot i que encara no s'ha reabsorbit la forta contracció 2007-2012 (-17,7%), de manera que el VAB continua encara un 5,7% per sota del del 2007. En el mercat de treball, els registres del 2016 (augment del 2,5%) han situat l'afiliació industrial al Vallès Occidental en els 76.200 afiliats, un 27,2% inferior als 104.700 del 2007, perquè continua deixant-se sentir la duresa de la forta contracció de l'afiliació industrial 2007-2013 (del -30,7%).

La recuperació de la construcció expressa els bons registres de la demolició i preparació de terrenys (7,3%), els de l'edificació i promoció immobiliària (5,5%), d'instal·lacions i acabament d'edificis (4,0%) i, en menor mesura, els de l'obra civil (2,0%). En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats augmentaren un 41,9% (fins als 1.209), una xifra encara molt allunyada dels 13.699 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el VAB de la

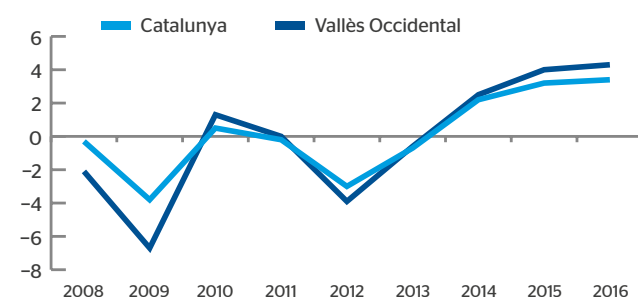
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

construcció continua situat, en termes constants, un 57,1% per sota dels registres del 2007, mentre l'afiliació (augment del 6,4% el 2016) encara és un 51,3% inferior a la del 2007 (21.778 afiliats el 2016 en comparació amb els 44.708 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer impulsat per l'augment de la ramaderia (8,7%), una branca que aporta vora el 68% del VAB del sector, basada en el porquí (6,7%) i l'aviram (13,1%), mentre que l'agricultura va créixer també fortament (12,7%), malgrat la reducció de les hortalisses del 2,9%, per l'ascens dels cereals (47,3%).⁹⁶

El mercat de treball de la comarca va assolir els 348.300 d'afiliats, després de l'augment del 4,2% del 2016, un volum que ja supera en un 11,6% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (caiguda del 20,4%), encara es troba un 11,1% per sota dels 393.100 afiliats del 2007.

Vallès Oriental

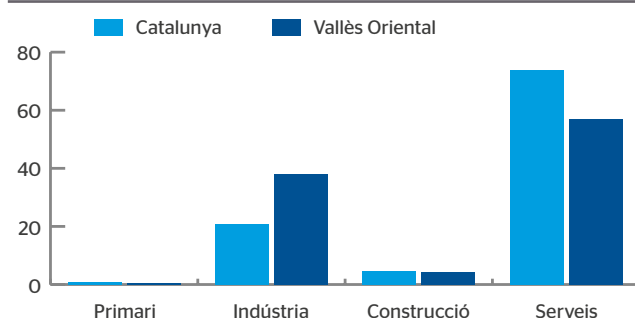
El 2016 el VAB del Vallès Oriental va créixer un 4,1%, un registre per sobre del de Catalunya (3,4%), que reafirma i consolida la recuperació encetada el 2013 (increment 2012-2016 del 16,0%). D'aquesta manera, la crisi 2007-2012 (contracció del VAB del 12,1%) es pot considerar superada, amb un VAB el 2016 (mesurat en termes constants) ja s'ha situat un 1,9% per sobre del del 2007. Els resultats del 2016 reflecteixen els importants increments dels serveis (pes sobre del VAB el 2015 del 57,1% i augment del 2,9%), de la indústria (contribució del 38,0% i increment del 5,8%) i de la construcció (5,6%); finalment, el primari va augmentar un 7,7%.

El rellevant increment dels serveis reflecteix el dels privats (3,1%), els dominants a la comarca (81,6% del terciari el 2015) i, en menor mesura, dels col·lectius (1,9%). La dinàmica positiva dels primers expressa els resultats del comerç (pes sobre del VAB terciari del 32,1% i augment del VAB del 2,5%) i de les activitats professionals i administratives (aportació de l'11,4% i augment del 9,8%), mentre van créixer molt moderadament les activitats immobiliàries (aportació del 15,8% i augment del 0,6%) i les artístiques i recreatives (increment del 0,8%). De la seva banda, els serveis col·lectius van mostrar notables increments a sanitat (5,7%) i educació (4,1%), compensant la davallada dels de les administracions públiques (-4,6%). D'aquesta manera, el VAB dels serveis el 2016 s'ha situat, en termes constants, un 14,5% per sobre del del 2007, un increment que és sensiblement més important en els col·lectius (un 22,4%) que en els privats (un 12,6%).⁹⁷ L'increment de l'afiliació als serveis el 2016 (4,6%) consolida l'augment 2013-2016 (14,4%), de manera que la crisi del sector ha estat ja deixada enrere: els afiliats el 2016 (84.900) superen en un 4,1% els del 2007.

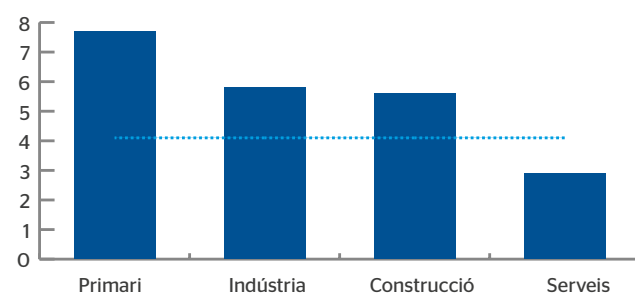
L'increment del VAB industrial expressa el de les manufactures (5,7%), una branca que aporta vora el 95% del VAB industrial. En l'àmbit de les manufactures destaca l'augment de la química (20,3% del VAB manufacturer el 2015 i creixement del 9,3%), de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (11,6% del VAB manufacturer el 2015 i augment del 8,7%), dels productes farmacèutics (pes del 10,6% i augment del 9,2%) i del cautxú i matèries plàstiques (un 9,1% del VAB manufacturer i un creixement del 7,4%).⁹⁸ Amb aquests resultats, el sector acumula una millora del VAB industrial des del mínim del 2012 del 18,0%, cosa que ha permès superar la contracció 2007-2012 (del 14,2%), de manera que el VAB del sector el 2016 ja és un 1,3% superior al del 2007. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la indústria es va incrementar un 3,4%, tot i que encara no s'ha reabsorbit la caiguda 2007-2013 (del -27,1%), de forma que els 38.800 afiliats del 2016 es troben encara un 22,0% per sota dels 49.700 del 2007.

La recuperació de la construcció el 2016 reflecteix els avenços de totes les branques: un 8,7% per la demolició i preparació de terrenys, un 6,0% per l'edificació i promoció immobiliària, un 4,2% per les instal·lacions i acabament d'edificis i un 3,8% per a l'obra civil.⁹⁹ En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van augmentar un 29,2% (fins als 217), una xifra encara molt allunyada dels 5.431 de mitjana 2005-2007. Tot i les millores del 2016, el

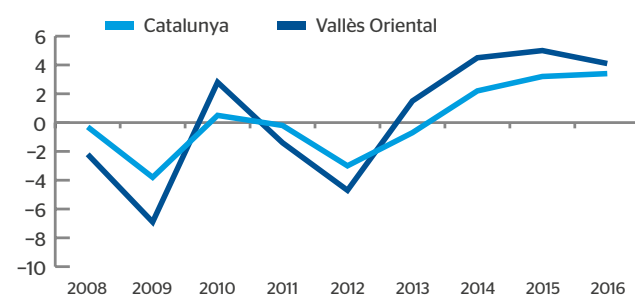
Estructura del VAB en %. 2015

Creixement del VAB per sectors en %. 2016

Taxa de variació del VAB en %. 2008-2016

VAB de la construcció continua situat, en termes constants, un 47,6% per sota del del 2007, mentre l'afiliació (augment del 4,9% el 2016) encara és un 50,7% inferior a la del 2007 (9.607 afiliats el 2016 en comparació amb els 19.496 del 2007).

Finalment, el primari el 2016 va créixer per l'augment de la ramaderia (9,0%), una branca que aporta vora del 72% del VAB del sector, impulsat pels augments de l'aviram (7,1%) i del porquí (10,4%), mentre que l'agricultura creixia més moderadament (5,3%), tot i el lleu descens de plantes i flors del 0,6%, per l'alt ascens dels cereals (47,3%).¹⁰⁰

En el seu conjunt, el mercat de treball del Vallès Oriental el 2016 ha assolit els 134.000 afiliats (després del creixement del 4,2% del 2016), una xifra que ja supera en un 11,7% el mínim del 2013, tot i que, com a resultat de la intensa davallada 2007-2013 (-21,0%), encara es troba un 11,7% per sota dels 151.800 del 2007.

Notes relatives al creixement econòmic comarcal

- 1 L'afiliació a aquestes branques del terciari va presentar, el 2016, un 4,9% d'augment a les activitats professionals i administratives, un 7,2% a l'hostaleria, un 21,7% a activitats immobiliàries i del 2,5% als transports i l'emmagatzematge, mentre els serveis educatius (privats i públics) la incrementaren un 7,8% i els sanitaris del 1,8%.
- 2 Entre el 2008 i el 2016, a l'Alt Empordà, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 11,0%, molt lluny de la contracció experimentada per la dels serveis privats (un 4,3%).
- 3 Reflecteix aquesta dinàmica, l'afiliació a aquestes dues branques va caure un 1,6% al paper i arts gràfiques i un 4,9% al material de transport.
- 4 A l'Alt Empordà, entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius va augmentar un intens 16,3%, molt per sobre de la caiguda dels serveis privats (2,7%).
- 5 A l'Alt Empordà, la producció de fruita fresca el 2016 va augmentar un 2,1%, alhora que la d'aviram es va mantenir pràcticament estable en nombre de places (-0,5%), tot i que els sacrificis d'aviram a la demarcació de Girona van créixer molt intensament (el 42,1%).
- 6 L'afiliació el 2016 va augmentar amb prou intensitat al comerç (2,9%), les activitats immobiliàries (8,7%) i les professionals i administratives (4,6%).
- 7 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació a l'Alt Penedès als serveis col·lectius va augmentar un 15,4%, lluny de la contracció dels serveis privats (del 12,5%).
- 8 L'afiliació a l'Alt Penedès el 2016 va augmentar un 2,6% a les indústries alimentàries, un 13,1% al material de transport i un 17,6% a la química.
- 9 L'afiliació a les principals branques de la construcció de l'Alt Penedès va incrementar-se prou a l'edificació i promoció immobiliària i construcció d'edificis (6,7%), l'obra civil (25,0%) i a les instal·lacions i acabament d'edificis (6,8%), tot i que va caure a la branca de demolició i preparació de terrenys (8,0%).
- 10 A l'Alta Ribagorça, i entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius va augmentar un 0,8%, un registre allunyat de la contracció dels serveis privats (un 11,0%).
- 11 A l'Alta Ribagorça, el 2016, les places de boví van caure un 0,3%, i es van mantenir a l'oví i cabrum; tanmateix, els sacrificis a la demarcació de Lleida van créixer prou intensament: els de boví un 10,2% i un 11,0% els d'oví i cabrum. Finalment, la producció d'hortalisses va avançar un elevat 13,5%.
- 12 A l'Alt Urgell, les places del boví van augmentar un 3,7%, mentre que els sacrificis a la demarcació de Lleida van augmentar un 10,2%; també la producció de llet a la demarcació de Lleida va augmentar un 4,8%.
- 13 A l'Anoia, el 2016 l'afiliació als serveis privats va augmentar un 4,7%, i el 3,4% al comerç, i per sobre a les branques de les activitats immobiliàries i de la informació i comunicacions (un 11,0%), activitats professionals i administratives (7,3%) i hostaleria (5,2%).
- 14 A l'Anoia, entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius va augmentar un prou rellevant 12,8%, molt per sobre de la dels serveis privats (un 0,3%).
- 15 Com a reflex d'aquesta dinàmica productiva, el 2016 l'afiliació a l'Anoia al tèxtil va créixer un 3,2%, un 2,0% a la metal·lúrgia i productes metàl·lics, un 4,2% al cautxú i matèries plàstiques i, en canvi, va mantenir-se a la fusta, paper i arts gràfiques (un 0,1%).
- 16 A l'Anoia, el 2016 les places d'aviram van créixer un notable 9,1% i les de porquí un 3,8%, mentre els sacrificis a la demarcació de Barcelona van augmentar un 1,8% per l'aviram i un 16,3% pel porquí, respectivament. De la seva banda, la producció de cereals va créixer un extraordinari 115,3% entre el 2015 i el 2016 (per al blat, de 13.000 a 20.000 tones i de les 27.000 a 45.000 per a l'ordi).
- 17 Al Bages, el 2016 l'afiliació als serveis educatius creixé d'un 6,8% i d'un 3,5% als sanitaris.
- 18 Al Baix Camp, el 2016 l'afiliació als serveis privats va augmentar un 4,7%, cosa que reflecteix els intensos creixements a les activitats professionals i administratives (3,8%), les artístiques i recreatives (5,4%) i l'hostaleria (6,6%), mentre que el comerç presentava augments més moderats (2,5%).
- 19 Al Baix Camp, l'afiliació als serveis col·lectius entre el 2008 i el 2016 va créixer un intens 14,4%, molt per sobre dels serveis privats (un 0,9%).
- 20 Al Baix Camp, l'afiliació a la construcció el 2016 va augmentar un 4,5%, cosa que reflecteix els increments de les branques de preparació de terrenys (14,0% al RGSS), edificació i promoció immobiliària (5,2%) i instal·lacions i acabament d'edificis (5,3% RGSS), mentre que a l'obra civil davalla (-2,5%).
- 21 Al Baix Camp, el 2016 a producció d'hortalisses va davallar un 1,6%.
- 22 Al Baix Ebre, l'afiliació als serveis col·lectius entre el 2008 i el 2016 va augmentar un 4,4%, molt per sobre de la davallada de la dels serveis privats (un 10,3%).
- 23 El 2016, al Baix Ebre les places de l'aviram van créixer un 15,7%, mentre que els sacrificis a la demarcació de Tarragona ho van fer un 0,2%.
- 24 Al Baix Empordà, entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un intens 16,5%, molt per sobre de la dels serveis privats (un 3,3%).
- 25 L'afiliació a les manufactures del Baix Empordà el 2016 va augmentar un elevat 2,8%, cosa que reflecteix els forts creixements de les indústries alimentàries (5,9%), de la branca de fusta, paper i arts gràfiques (5,5%) i d'altres productes minerals no metàl·lics (3,4%). En canvi, varen augmentar o fins i tot perdre afiliats les branques del cautxú i matèries plàstiques (-6,8%) i el material de transport (-12,5%).

- 26 Al Baix Empordà, el 2016 la producció de fruita fresca va créixer un 2,8%, mentre que les places d'aviram es van mantenir estables, tot i que, per al conjunt de la demarcació, l'augment dels sacrificis va ser d'un molt important 42,1%.
- 27 L'afiliació a les manufactures del Baix Llobregat el 2016 va ser d'un prou elevat 2,8%, lleugerament per sobre de la mitjana catalana (del 2,7%), cosa que reflecteix els avenços del sector farmacèutic (4,0%), material de transport (3,9%), metal·lúrgia i productes metàl·lics (2,5%), indústries alimentàries (1,7%) i productes químics (1,2%).
- 28 Al Baix Llobregat, la producció en volum d'hortalisses el 2016 va créixer un intens 25,4%.
- 29 Al Baix Penedès, l'afiliació als serveis privats va créixer un 3,7% el 2016, impulsada per la forta progressió de les activitats immobiliàries (13,8%), professionals i administratives (8,9%), l'hostaleria (4,3%) i transports (5,6%), mentre que van caure els afiliats al comerç (-2,1%).
- 30 Aquests dos sectors van mostrar forts increments de l'afiliació el 2016 al Baix Penedès, amb augments del 7,1% i del 8,2%, respectivament.
- 31 Al Baix Penedès, l'afiliació als serveis col·lectius va augmentar un 6,9% entre el 2008 i el 2016, molt per sobre de la dels serveis privats (un -2,1%).
- 32 Aquestes branques van presentar el 2016 un important augment de l'afiliació: un 4,7% els altres productes minerals no metàl·lics, un 18,6% l'alimentació, un 8,8% la metal·lúrgia, el 2,9% el cautxú i matèries plàstiques i el 15,5% el material de transport.
- 33 Al Barcelonès, el 2016 els serveis privats van presentar un augment de l'afiliació del 3,7%, tot reflectint els importants increments del sector d'activitats professionals i administratives (6,1%), activitats immobiliàries (4,2%) i informació i comunicacions (7,5%), mentre que la del comerç va avançar moderadament (2,2%) i va caure la de finances i assegurances (-2,9%).
- 34 L'afiliació a les manufactures del Barcelonès el 2016 es va incrementar un 1,1%, cosa que expressa els prou rellevants augments del material de transport (6,4%), productes farmacèutics (6,5%) i indústries alimentàries (2,8%).
- 35 La producció d'hortalisses al Barcelonès el 2016 van augmentar un intens 39,8%.
- 36 El 2016, al Berguedà, les places de porquí van créixer un 5,0%, mentre les de boví es van reduir un 2,3%. Al mateix temps, els sacrificis de boví a la demarcació de Barcelona van créixer un 16,3% i els de boví un 7,2%.
- 37 A la Cerdanya, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer, entre el 2008 i el 2016, un intens 93,0%, molt per sobre de l'augment dels serveis privats (un 7,4%).
- 38 A la Conca de Barberà, l'afiliació als serveis col·lectius entre el 2008 i el 2016 va augmentar un 19,6%, llargament per sobre de l'1,4% dels serveis privats.
- 39 A la Conca de Barberà, el 2016 la producció dels cereals va créixer un molt intens 76,2% (pe al blat, de 14.000 a 24.000 tones i per a l'ordi, de les 25.000 del 2015 a les 46.000 tones del 2016).
- 40 Al 2016, l'afiliació als serveis privats va augmentar un 4,7% al Garraf, amb l'impuls de les activitats immobiliàries (11,6%), el comerç (3,8%), l'hostaleria (7,7%) i les activitats artístiques i recreatives (5,3%). De la seva banda, la dels serveis col·lectius va créixer un 4,3%, gràcies a les activitats educatives (8,4%) i sanitàries (4,7%).
- 41 Entre el 2008 i el 2016, al Garraf, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 16,0%, molt per sobre del feble increment en els serveis privats (un 0,5%).
- 42 Amb augments d'afiliació al Garraf del 7,6% per a la preparació de terrenys i del 22,9% en el RGSS per a la branca d'instal·lacions i acabament d'edificis, un destacat descens del 14,7% per a l'obra civil i un 24,3% a edificació i promoció immobiliària.
- 43 Al Garraf, el 2016 les places d'aviram van créixer un 19,5%.
- 44 A les Garrigues, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 23,1% entre 2008 i 2016, un registre molt allunyat de la caiguda del 8,8% dels serveis privats.
- 45 A les Garrigues, el 2016, les places d'aviram es van mantenir estables (-0,1%) tot i que els sacrificis a la demarcació de Lleida van créixer (2,5%), mentre que la producció de fruita fresca va davallar (-2,6%).
- 46 La producció de cereals a la Garrotxa el 2016 va créixer un 20,4%.
- 47 Al Gironès, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 6,9% entre el 2008 i el 2016, forçat per sobre la caiguda dels serveis privats (un -1,9%).
- 48 El 2016, l'afiliació a les manufactures del Gironès va créixer un prou notable 4,2%, amb el suport dels augments de les indústries alimentàries (1,4%), maquinària i equipaments (1,6%), productes farmacèutics (11,2%) i metal·lúrgia i productes metàl·lics (3,4%).
- 49 Al Maresme, entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un intens 22,2%, molt per sobre la dels serveis privats (un 2,8%).
- 50 Al Maresme, el 2016 la producció de plantes i flors va davallar un 9,0%.
- 51 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació al Montsià als serveis col·lectius va augmentar un intens 28,6%, un registre molt allunyat de la davallada dels serveis privats (un -6,0%).
- 52 La producció de plantes i flors al Montsià el 2016 va presentar un molt elevat augment del 42,2% (de 4,2 milions de dotzenes a 5,9 milions entre el 2015 i el 2016).
- 53 A la Noguera, i entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 18,6%, per sobre de l'augment dels serveis privats (un 4,4%).
- 54 L'afiliació a les manufactures el 2016 va augmentar un 4,2%, reflex del fort augment del 5,3% de l'alimentació, del 10,9% de la maquinària i menor dels productes de minerals no metàl·lics, un 1,1%.
- 55 A Osona, el 2016 els serveis privats van mostrar un augment de l'afiliació del

74%, empenyat pel comerç (50%), les activitats professionals i administratives (9,8%), l'hostaleria (5,7%) i les activitats artístiques i recreatives (3,6%).

56 Entre el 2008 i el 2016, a Osona l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 12,9%, lleugerament per sobre la dels serveis privats (un 10,5%).

57 Aquests forts augments del VAB reflecteixen la intensa pressió alcista de l'afiliació en aquests sectors. D'aquesta manera, amb el 6,7% de creixement de l'afiliació del conjunt de les manufactures, les alimentàries van augmentar un 8,7%, la metal·lúrgia un 3,6% i la maquinària i equips un 11,8%.

58 A Osona, el 2016, les places de porquí van augmentar un 3,0%, mentre que els sacrificis a la demarcació de Barcelona van créixer un molt intens 16,3%; de la seva banda, la producció de cereals va créixer un molt elevat 31,1%.

59 Al Pallars Jussà, el 2016, la producció física de cereals va augmentar un 85,8% (per al blat, de 6.600 a 13.400 tones i per l'ordi de 12.700 a 23.800 tones), mentre que per a altres cereals (civada, triticale o blat de moro) els creixements han estat més continguts.

60 Al Pallars Sobirà, l'afiliació als serveis col·lectius va avançar un elevat 53,9% entre el 2008 i el 2016, lluny de la caiguda dels serveis privats (un -0,8%).

61 El 2016, al Pallars Sobirà les places de bovi van augmentar un 3,3% al temps que els sacrificis de la demarcació de Lleida van créixer un elevat 10,2% i la producció de llet a la mateixa demarcació va augmentar un 4,8%.

62 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius al Pla de l'Estant va augmentar un intens 27,5%, molt per sobre de la dels serveis privats (un 4,6%).

63 El 2016, al Pla de l'Estant les places d'aviram van mostrar una pràctica estabilitat (davallada del 0,5%), mentre que a la demarcació de Girona van augmentar els sacrificis un molt intens 42,1%.

64 Al Pla d'Urgell, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 22,1% entre el 2008 i el 2016, lluny de la contracció del 7,2% dels serveis privats.

65 L'afiliació al sector manufacturer el 2016 al Pla d'Urgell, un alt 5,3%, és la mitjana ponderada dels augments de l'alimentació (6,5%), metal·lúrgia i productes metàl·lics (8,3%), lleuger descens en fusta, paper i arts gràfiques (-1,0%) i augment en material de transport (2,2%).

66 Al 2016, al Pla d'Urgell, la producció de fruita fresca va créixer un 4,7%, mentre les places d'aviram van augmentar un 15,9%, al temps que els sacrificis a la demarcació de Lleida van augmentar un 2,5%.

67 El 2016, al Priorat, l'increment de l'afiliació va ser del 5,6% per al comerç i del 15,1% per a l'hostaleria.

68 A la Ribera d'Ebre, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 12,4% entre el 2008 i el 2016, molt per sobre de la forta contracció de la dels serveis privats (un -9,5%).

69 Al 2016, la producció de fruita fresca a la Ribera d'Ebre es va incrementar un 4,7%, mentre que les places d'aviram van contreure's (-2,6%) i els sacrificis a la demarcació de Tarragona pràcticament es van estancar (augment del 0,2%).

70 El 2016, l'afiliació al Ripollès va caure un 4,4% a les indústries alimentàries i del 49,1% a les de fabricació de maquinària i equipaments i del 2,1% als productes informàtics, electrònics i elèctrics, mentre ue va augmentar a la metal·lúrgia i productes metàl·lics (2,3%).

71 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius a la Segarra va créixer un molt notable 27,9%, molt per sobre de la dels serveis privats (un 8,9%).

72 A la Segarra, el 2016 l'afiliació a les manufactures va augmentar un 5,3%, amb el suport dels creixements prou rellevants de l'alimentació (3,9%), productes informàtics, electrònics i elèctrics (10,0%) i lleuger descens en l'afiliació del tèxtil, confecció i cuir (-0,8%).

73 A la Segarra, el 2016 la producció de cereals va créixer un molt intens 50,9% (per al blat, de 31.700 mil a 42.200 tones i, per a l'ordi, de 54.600 a 90.500 tones), per sobre del 23,0% de Catalunya.

74 Al Segrià, el 2016 la producció de fruita fresca va davallar un 2,1% i les places d'aviram van augmentar un 6,0% (i els sacrificis a la demarcació de Lleida van augmentar un 2,5%), mentre que les places de porquí van créixer un 4,1% (i els sacrificis a Lleida un 1,7%).

75 Als serveis privats de la Selva el 2016, l'afiliació va créixer un 5,1%, com a reflex dels forts augments del gruix d'aquestes branques terciàries: un 5,6% l'hostaleria, un 3,2% el comerç i un 4,7% les immobiliàries, amb l'impulsa de les activitats professionals i administratives (9,0%) i els transports i l'emmagatzematge (9,3%). De la seva banda, l'increment de l'afiliació del 3,7% en els serveis col·lectius va ser resultat del 5,9% de les activitats sanitàries i del 5,0% de les educatives.

76 A la Selva, l'afiliació als serveis col·lectius va avançar un 10,7% entre el 2008 i el 2016, per sobre de la dels serveis privats (un 4,7%).

77 A la Selva, l'increment del 1,6% de l'afiliació a les manufactures va ser el resultat del seu creixement a les indústries de l'alimentació (2,3%), productes farmacèutics (11,0%), química (7,0%) i material de transport (4,1%) i el descens de tèxtil, confecció i cuir (-3,0%).

78 El 2016, a la Selva, la producció de plantes i flors va créixer un 1,2%, mentre que les places de porc i de boví van augmentar un 5,9% i un 4,6%, respectivament, al temps que les d'aviram van caure (-0,6%); pel que fa als sacrificis a la demarcació de Girona per a aquestes tres productions, aquests augmentaren un 6,9%, 3,6% i 42,1%, respectivament.

79 Les manufactures van presentar un creixement de l'afiliació del 2,5% el 2016,

cosa que reflecteix els increments del tèxtil, confecció i cuir (3,1%), la metal·lúrgia i els productes metàl·lics (2,5%), la fabricació de maquinària i equipaments (3,0%) i la davallada en la fusta, paper i arts gràfiques (-7,9%).

80 Al Solsonès el 2016 les places d'aviram i de porquí augmentaren d'un 5,6% i d'un 3,3%, respectivament, al temps que els sacrificis de la demarcació de Lleida per les dues tipologies creixeren el 2,5% i el 1,7%, respectivament; del seu costat, la producció de cereals avançava d'un elevat 36,6% (pel blat, de les 15.800 tones de 2015 a les 21.200 del 2016 i, per l'ordi, de les 19.300 a les 27.200), per sobre l'avenç cerealístic de Catalunya (23,0%).

81 Com a reflex d'aquesta intensa pulsio alcista, l'afiliació als serveis privats al Tarragonès va créixer un 3,6% el 2016, pels forts increments del comerç (4,5%), les activitats professionals i administratives (4,1%) i l'hostaleria (5,6%).

82 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius al Tarragonès va créixer un 14,9%, un registre molt allunyat de la caiguda de l'1,9% dels serveis privats.

83 L'afiliació a la indústria manufacturera al Tarragonès va augmentar un modest 0,5%, tot reflectint els baixos creixements de la química (0,3%), el descens en la metal·lúrgia i productes metàl·lics (-5,7%) i indústries alimentàries (-2,8%).

84 L'afiliació a aquests sectors de la construcció del Tarragonès va augmentar prou a demolició i preparació de terrenys (36,4%) i instal·lacions i acabament d'edificis (11,0%) a edificació i promoció immobiliària (7,4%) i obra civil (12,5%).

85 Al Tarragonès, el 2016 la producció d'hortalisses va augmentar un important 20,4%, mentre les places d'aviram van créixer un 48,2%.

86 A la Terra Alta, l'afiliació als serveis col·lectius va créixer un 12,4% entre el 2008 i el 2016, molt allunyada de la dels serveis privats (un 1,6%).

87 L'afiliació a les indústries de l'alimentació va créixer un 6,1% el 2016 i al tèxtil, confecció i cuir un 12,2%, mentre el material de transport va davallar un 14,4%.

88 A l'Urgell, l'afiliació als serveis col·lectius va augmentar, entre el 2008 i el 2016, un 17,7%, un registre sensiblement distint de la intensa caiguda del 13,1% dels serveis privats.

89 Com a reflex d'aquesta dinàmica, l'afiliació a les manufactures a l'Urgell el 2016 va créixer un 4,0%, fet que reflecteix els intensos creixements de les indústries de l'alimentació (6,8%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (6,9%) i la fusta, paper i arts gràfiques (2,0%), mentre que es contraïa l'afiliació al material de transport (-1,3%).

90 El 2016, les places de l'aviram a l'Urgell van créixer un 1,9% (i els sacrificis de la demarcació de Lleida van augmentar un 2,5%), mentre que la de fruita fresca ho feia un 6,5%.

91 A la Vall d'Aran, el 2016, l'afiliació al conjunt dels serveis privats va davallar un lleuger 0,1%, tot reflectint els increments d'activitats immobiliàries (11,7%) i de les professionals i administratives (5,4%), la reducció de l'hostaleria (-1,0%) i del comerç (-1,8%) i la moderació a les activitats artístiques i recreatives (0,0%).

92 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius a la Vall d'Aran va augmentar un 18,2%, molt per sobre e la pràctica estabilitat dels serveis privats (un 0,3%).

93 L'afiliació als serveis privats al Vallès Occidental el 2016 va créixer un 4,8%, tot reflectint els forts increments d'activitats professionals i administratives (8,5%), activitats immobiliàries (14,2%) i l'hostaleria (4,4%), i el menor augment de l'afiliació al comerç (2,3%).

94 Al Vallès Occidental, l'afiliació als serveis col·lectius entre el 2008 i el 2016 va augmentar un 4,4%, en línia amb el creixement dels serveis privats (4,3%).

95 L'afiliació als sectors manufacturats va augmentar el 2016 un 2,5% al Vallès Occidental, basada en els increments dels productes farmacèutics (1,5%), química (4,6%), metal·lúrgia i productes metàl·lics (3,5%), mentre que l'alimentació i les indústries de material de transport van reduir la seva afiliació (un -1,4% i un -1,6%, respectivament).

96 Al Vallès Occidental, el 2016 les places de porc i d'aviram van caure un 1,6% i van créixer un 2,7%, respectivament, mentre que els sacrificis a la demarcació de Barcelona d'aquest bestiar van créixer un 16,3% i un 1,8%, respectivament; de la seva banda, la producció d'hortalisses va davallar un 8,1%, i la de cereals va créixer un 122% (per al blat, de les 700 i les 2.800 tones de blat i ordi del 2015 als 1.100 i 7.700 del 2016).

97 Entre el 2008 i el 2016, l'afiliació als serveis col·lectius del Vallès Oriental va créixer un prou intens 19,5%, molt per sobre de la dels serveis privats (un 1,0%).

98 El 2016, els afiliats van créixer amb intensitat a la química (5,2%), metal·lúrgia i productes metàl·lics (5,9%), productes farmacèutics (3,0%) i lleugerament en el cautxú i matèries plàstiques (1,1%).

99 Com a reflex d'aquests increments, l'afiliació va augmentar un 19,1% a la branca de demolició i preparació de terrenys, un 8,8% a la d'edificació i promoció immobiliària, un 10,5% a la d'instal·lacions i acabament d'edificis i un lleuger descens del 2,1% a l'obra civil.

100 Al 2016, al Vallès Oriental la producció de plantes i flors va davallar un 16,9%, al temps que la de cereals va créixer un 104% (per al blat, de les 2.300 tones del 2015 a les 5.400 del 2016, i per a l'ordi de les 5.400 a les 10.600).

4. Conclusions finals: una recuperació territorialment molt àmplia

L'exercici del 2016 ha significat la consolidació de la recuperació encetada la segona meitat del 2013, una millora que va començar a agafar cos el 2014 i es va reforçar substancialment el 2015. Amb aquests registres agregats, la dinàmica de les comarques catalanes comença a mostrar, en alguns casos per primer cop des de l'inici de la crisi, la superació de les fortes davallades d'activitat del període 2007-2013, tot i que en matèria d'ocupació, alguns sectors i comarques encara es troben per sota dels registres previs a la crisi. Amb el fort augment de l'activitat a Catalunya el 2016, la consolidació de la recuperació encetada el 2014 es pot considerar finalitzada, amb un creixement acumulat 2013-2016 d'un prou rellevant 9,1% en VAB. Aquest increment, que contrasta amb la davallada 2007-2013, ha permès que el del 2016 ja sigui el primer exercici en què el VAB català (mesurat en termes constants, base 2010) superi el del 2007 (en un 1,1%).

Des d'un punt de vista sectorial, el fort creixement del 2016 reflecteix, en particular, el dels serveis (3,1%), de manera que el terciari ha superat ja àmpliament els estralls de la crisi. Així, el 2016 el VAB d'aquest sector ja es troba un 11,6% per sobre dels registres del 2007. A banda dels serveis, el 2016 destaca per la forta progressió industrial, amb un important increment del 4,0%, encara que no ha recuperat els valors previs a la crisi (entre el 2007 i el 2016 acumula una pèrdua del 5,8%). Amb les millores de l'activitat a la indústria i dels serveis, la construcció emergeix com un dels aspectes més positius de la dinàmica econòmica catalana el 2016, amb un augment del 3,2%, encara que les pèrdues 2007-2015 (-51,9%) no s'han pogut superar. Finalment, el primari, tot seguint la seva tradicional trajectòria no lligada al cicle, ha presentat un augment l'any 2016 del 10,1%, respecte a les caigudes del 2014 (-1,1%) i 2015 (-1,3%).

Amb aquests registres agregats, el mapa de creixements en els diferents àmbits territorials del país ha estat prou diferenciat, cosa que reflecteix les diferents especialitzacions productives d'aquests eixos i els dissímils resultats dels principals sectors. Així, l'increment de la branca més important del país, els serveis (augment a Catalunya del 3,1%), presenta una oscil·lació prou rellevant en els diferents eixos comarcals, tot reflectint, en general, augments febles del comerç i dels serveis immobiliaris i increments més notables dels d'hostaleria, entre els més rellevants. Així, el terciari va oscil·lar el 2016 entre els més intensos creixements de les comarques centrals (3,6%) i del Camp de Tarragona (3,4%), als quals segueixen les comarques de l'eix metropolità de Barcelona (3,2%), l'eix gironí (2,9%) i les Terres de l'Ebre (2,8%), mentre els eixos situats a ponent del país van presentar augments molt més continguts (un 1,8% les comarques de muntanya i un 1,7% les del pla de Lleida).

Juntament amb el terciari, l'altre sector responsable del gradient tan diferenciat de creixements dels eixos comarcals del país va ser l'industrial. En aquest àmbit, el seu augment agregat (del 4,0%) va ser el reflex d'increments prou intensos a les

comarques centrals (4,7%) i els eixos metropolitans de Barcelona (4,5%), el pla de Lleida (4,4%) i les comarques de l'eix gironí (4,1%), mentre que, a l'altre extrem, van presentar augments molt moderats les comarques del Camp de Tarragona (1,7%) i les Terres de l'Ebre (0,7%), mentre que a les comarques de muntanya la variació ha estat del -3,2%. Aquests diferencials tan notables han reflectit, en particular i en general, l'impacte del comportament i els diferents pesos de la branca d'energia, aigua, gas, indústries extractives i reciclatge.

En l'àmbit de la construcció, l'augment del 3,2% agregat també presenta un ampli ventall de resultats entre els diferents eixos comarcals, des del 0,0% d'augment del pla de Lleida a l'important 4,3% del Camp de Tarragona, tot passant pels 0,7% de les Terres de l'Ebre, l'1,2 i l'1,3% de les comarques centrals i de muntanya, als més alts 2,3% de l'eix de Girona i, en particular, als forts 3,9% i 4,3% de les comarques de l'eix metropolità de Barcelona i del Camp de Tarragona, respectivament. Finalment, i pel que fa al primari, el creixement del 10,1% de Catalunya reflecteix els majors ascensos de les Terres de l'Ebre (13,5%), el pla de Lleida (13,3%), les comarques centrals (11,9%) i de muntanya (10,4%) i els menors increments de l'eix gironí (7,5%), l'eix metropolità de Barcelona (5,1%) i el Camp de Tarragona (3,8%).

En conjunt, i reflectint aquesta diversitat d'increments sectorials, el creixement agregat del VAB dels diferents eixos va oscil·lar el 2016 entre el 4,0% del que més va avançar, les comarques centrals, al més baix, 0,9%, de les comarques de muntanya; entremig destaquen els increments de l'eix metropolità de Barcelona (del 3,5%), l'eix gironí (increment del 3,2%) i Camp de Tarragona (augment del 3,0%), mentre que, amb taxes menors, destaquen el pla de Lleida (que va créixer un 2,9%) i les Terres de l'Ebre (2,3%).

Finalment, aquesta dinàmica per grans conjunts comarcals tradueix, lògicament, variacions àmplies entre els comportaments del VAB de cadascuna de les 42 comarques catalanes. Així, i pel que fa als resultats del primari, i entre les comarques amb un pes més rellevant d'aquesta activitat en la generació del seu VAB a 2015, destaquen les de les Garrigues (9,7%), la Terra Alta (4,4%), la Noguera (15,3%), el Priorat (1,8%), el Pla d'Urgell (15,6%) i el Berguedà (11,3%). Tanmateix, la branca productiva que va condicionar els resultats de cadascuna de les comarques, amb algunes excepcions com la Ribera d'Ebre i algunes comarques de muntanya, en les quals el sector energètic domina la dinàmica del VAB, fou la dels serveis, una dinàmica que va estar molt marcada per la dels serveis privats, ja que els col·lectius, tot i les excepcions dels sanitaris i educatius en certs àmbits territorials, van augmentar, en general, menys. En tot cas, en els registres d'aquest sector destaquen un ampli conjunt de comarques amb augments per sobre o iguals a la mitjana del 3,1% del país. En ordre decreixent, aquest conjunt abraça 18 comarques, que s'agrupen, en general i amb les excepcions de la Cerdanya i el Solsonès, a l'entorn de l'AP-7, des del Gironès al Montsià. En concret, es tracta de les del Garraf (4,8%), Osona (4,8%), el Baix Penedès (4,4%), el Montsià (4,1%), el Vallès Occidental (4,1%), la Garrotxa (4,0%), el Priorat (3,9%), l'Anoia (3,8%), l'Alt Camp

(3,6%), la Selva (3,5%), el Gironès (3,5%), la Cerdanya (3,4%), l'Alt Penedès (3,4%), el Tarragonès (3,4%), el Baix Llobregat (3,3%), el Baix Camp (3,2%), el Maresme (3,2%) i el Solsonès (3,2%).

Pel que fa a l'activitat industrial, cal destacar el conjunt de les comarques que van presentar augments per sobre de la mitjana del 4,0%. Entre aquestes emergeixen en particular aquelles que tenen un pes del sector en el VAB comarcal superior a la mitjana catalana el 2015 (el 20,7% del VAB): el Pla de l'Estany (7,6%), el Moianès (6,4%), el Priorat (6,2%), Osona (6,0%), el Vallès Oriental (5,8%), el Pla d'Urgell (5,1%), el Baix Llobregat (4,8%), el Vallès Occidental (4,7%), el Bages (4,6%), l'Urgell (4,5%) i el Solsonès (4,2%). Pel que fa a les comarques on la indústria té un pes superior a la mitjana catalana, però que ha presentat increments del VAB industrial inferiors als catalans apareixen la Selva (4,0%), l'Alt Penedès (3,9%), la Garrotxa (3,8%), la Conca de Barberà (3,7%), la Noguera (3,6%), la Segarra (3,6%), el Baix Camp (3,4%), l'Anoia (3,3%), les Garrigues (2,5%), l'Alt Urgell (2,3%), la Terra Alta (2,0%), el Montsià (1,4%), el Ripollès (1,3%), el Tarragonès (0,2%), la Ribera d'Ebre (0,1%), el Berguedà (0,0%), l'Alt Camp (-0,4%), l'Alta Ribagorça (-1,8%), el Pallars Jussà (-6,5%) i el Pallars Sobirà (-6,6%).

En l'àmbit de l'activitat de la construcció, el 2016 va presentar, com s'ha indicat, un creixement del 3,2%, amb deu comarques amb increments superiors a la mitjana de Catalunya: el Maresme (5,7%), el Vallès Oriental (5,6%), el Garraf (5,4%), el Tarragonès (4,7%), l'Alt Penedès (4,6%), el Vallès Occidental (4,5%), el Baix Camp (4,2%), la Conca de Barberà (4,1%), el Baix Llobregat (3,8%) i l'Alt Camp (3,5%).

Amb aquesta dinàmica sectorial, el creixement del VAB de les diferents comarques mostra un rang a l'entorn dels 7 punts percentuals entre la comarca de menor creixement, el Pallars Sobirà (amb una caiguda del seu valor afegit brut del 2,1%) i la de major increment, Osona, amb un augment del 5,3%. D'aquesta manera, les que van presentar el 2016 un augment del seu valor afegit superior o igual a la mitjana catalana (3,4%), dibuixaven un mapa, amb ordre decreixent, que abraçava Osona 5,4%, el Garraf 4,9%, el Baix Penedès 4,7%, el Pla de l'Estany 4,7%, el Priorat 4,4%, el Vallès Occidental 4,3%, el Vallès Oriental 4,1%, la Garrotxa 3,9%, el Montsià 3,8%, el Pla d'Urgell 3,8%, l'Anoia 3,8%, el Baix Llobregat 3,7%, el Selva 3,6%, el Gironès 3,6%, l'Alt Penedès 3,6%, la Cerdanya 3,6%, el Bages 3,5%, el Solsonès 3,5%, la Conca de Barberà (3,4%), l'Urgell (3,4%) i la Noguera (3,4%). De la seva banda, un segon grup va presentar creixements positius, tot i que inferiors a la mitjana catalana del 3,4%: són el Baix Camp (3,3%), el Barcelonès (3,1%), el Baix Ebre (2,9%), l'Alt Empordà (2,9%), el Tarragonès (2,7%), el Berguedà (3,7%), el Segrià (2,5%), el Moianès (2,5%), l'Alt Urgell (1,9%), el Ripollès (1,9%), el Baix Empordà (1,8%), l'Alt Camp (1,7%), la Terra Alta (1,6%), l'Alta Ribagorça (1,5%) i la Ribera d'Ebre (0,5%). Finalment, amb caigudes del seu VAB el 2016 es van situar la Vall d'Aran (-0,5%) i Pallars Jussà (-0,8%), mentre que el Pallars Sobirà va mostrar un descens superior, del -2,1%.

Fonts estadístiques utilitzades

COMISSIÓ NACIONAL DELS MERCATS I LA COMPETÈNCIA (mensual). Fuentes de Energía Renovables, Cogeneración y Residuos de Producción de Energía Eléctrica en España. Madrid. <http://www.cnmc.es>

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

— (anual). *Comarcals. Superfícies, rendiments i produccions dels conreus*. Estadístiques. Estructura i producció. Estadístiques agrícoles. Estadístiques definitives. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). *Avanç Renda Agrària de Catalunya*. Estadístiques i observatoris. Renda agrària. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). *Nombre explotacions i places bestiar. Observatori de la llet; Informe núm. 2/16*. Altres produccions ramaderes a Estadístiques. Estructura i producció. Estadístiques ramaderes. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). *Producció aquícola i pesca per espècies i llotges. Estadístiques*. Pesca i aquicultura. Barcelona: Generalitat de Catalunya. http://agricultura.gencat.cat

— (anual). *Xarxa Comptable Agrària de Catalunya (XCAC)*. Estadístiques i observatoris. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

— (anual). *Edificació no residencial. Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari. Edificació no residencial*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://territori.gencat.cat>

— (trimestral). *Habitatges iniciats, acabats, per superfície i tipologia. Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari. Construcció d'habitatges*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://territori.gencat.cat>

EUROSTAT (anual). *Value added, Forestry and logging, a National accounts (ESA 2010)*. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

EUROPEAN COMMISSION, ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS, AMECO. Economic databases and indicators, <http://ec.europa.eu/>

INSTITUT CATALÀ D'ENERGIA

— (mensual). *Butlletí de conjuntura energètica a Catalunya. L'energia elèctrica a Catalunya. Producció bruta d'energia elèctrica en règim ordinari a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/icaen>

— (mensual). *Full mensual dels principals indicadors de l'energia a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/icaen>

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA

— (anual). *Aqüicultura. Produccions per espècies. Anuari estadístic de Catalunya*. Agricultura, ramaderia i pesca. Pesca. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Comptes econòmics anuals de Catalunya (PIB). Base 2010*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual i trimestral). *Consum de ciment. Indicadors del ciment. Base 2010*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Indicadors de conjuntura econòmica. Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Indicadors d'estructura econòmica. Índex de producció industrial. Per seccions i divisions*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Indicadors de conjuntura econòmica. Indicador de clima industrial (ICI)*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Indicadors de conjuntura econòmica. Matriculació de turismes*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Índex de preus de consum*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Inversions reals i pressupostades. Comarques i àmbits*. Anuari estadístic de Catalunya. Sector públic. Administració autonòmica. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Ocupats i valor afegit brut (cost de factors). Idescat a partir de dades de l'enquesta industrial d'empreses de l'INE*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual i trimestral). *Macromagnituds (PIB). Base 2010*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Pesca marítima. Per ports. Comarques, àmbits i províncies*. Anuari estadístic de Catalunya. Agricultura, ramaderia i pesca. Pesca. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Producció de fusta. Per espècies. Províncies*. Anuari estadístic de Catalunya. Agricultura, ramaderia i pesca. Silvicultura. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

INSTITUT NACIONAL D'ESTADÍSTICA

— (trimestral). *Encuesta de Población Activa*. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). *Estadística estructural de empresas: sector industria*. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). *Estadística estructural de empresas: sector comercio*. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). *Estadística estructural de empresas: sector servicios*. Madrid. <http://www.ine.es>

MINISTERI D'AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ I MEDI AMBIENT. *Secretaria General Tècnica. Subdirecció General d'Estadística. (anual) Servicio de Estadísticas de la Pesca. Encuesta Económica Acuicultura. Principales resultados. Años 2009-2013*. Madrid. <http://www.magrama.gob.es>

MINISTERI D'ECONOMIA I COMPETITIVITAT. Datacomex. *Estadísticas del Comercio Exterior*. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.datacomex.comercio.es>

MINISTERI DE FOMENT. *Estructura de la construcción*. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.fomento.gob.es>

MINISTERI D'INDÚSTRIA, ENERGIA I TURISME

— (anual) *Energía Eléctrica. Registro de instalaciones. Productores en Régimen Ordinario*. Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

— (anual) *Energía Eléctrica. Registro de instalaciones. Registro de Productores de energías renovables, cogeneración y residuos*. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

MINISTERI D'HISENDA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES. (anual). *Presupuestos Generales del Estado. Anexos de inversiones reales y programación plurianual. Distribución regionalizada por comunidades autónomas*. Tomo I. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.minhap.gob.es>

OBSERVATORI DEL TREBALL I MODEL PRODUCTIU

— (trimestral). *Mercat de treball. Afiliació a la Seguretat Social*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://observatoritreball.gencat.cat/ca/>

— (trimestral). *Mercat de treball. Atur registrat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://observatoritreball.gencat.cat/ca/>

Annexos

Taula A.1 VAB pb de les principals produccions agrícoles, ramaderes, forestals i de pesca per demarcacions. 2016

Taxes de variació interanual en %

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
Produccions agrícoles					
Cereals	46,1	24,8	41,3	23,7	35,9
Plantes industrials	29,6	34,9	44,2	43,9	35,2
Plantes farratgeres	4,3	4,6	4,6	10,8	4,6
Hortalisses	10,7	13,3	17,2	7,1	10,3
Plantes i flors	1,2	14,8	21,4	29,6	10,1
Patates	-2,2	0,7	-5,3	-4,2	-2,8
Fruita fresca	7,1	14,0	12,1	9,9	12,0
Fruita seca	-0,8	2,4	1,4	2,2	2,0
Cítrics	-1,7	-2,7	0,0	3,5	3,5
Raim	0,8	1,5	3,6	1,8	1,5
Oliva	17,1	38,4	28,1	37,1	34,5
Vi i most	1,4	4,2	13,3	5,5	3,5
Oli d'oliva	-17,0	-9,5	-13,1	-9,4	-10,4
Produccions ramaderes					
Boví	12,8	7,6	16,4	-10,8	11,7
Porquí	9,0	4,2	1,9	-1,8	6,1
Equí	9,1	-1,0	11,7	7,5	8,3
Oví i cabrum	9,8	9,4	12,7	9,1	9,6
Aviram	12,1	19,7	13,0	10,2	12,2
Conills	-20,6	3,2	7,7	4,7	-1,0
Altres prod. agrícoles i ram.	9,3	9,3	9,2	8,9	9,2
VAB agrícola	7,5	14,9	16,0	9,6	12,4
VAB ramader	10,1	5,9	10,1	9,8	9,0
VAB forestal	-4,4	-4,9	4,4	-15,4	-2,6
VAB pesquer	5,9	-3,4	0,0	9,5	3,8
VAB primari	9,0	7,5	13,3	9,6	10,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre del 2017)

Taula A.2 IPI per subsectors a Catalunya. 2013-2016

Taxes de creixement anual en %

	2013	2014	2015	2016
Índex general (IPI)	1,0	1,6	2,6	3,3
Indústries manufactureres	0,4	2,7	2,7	3,3
Aliments begudes i tabac	1,6	4,6	2,8	2,1
Tèxtil, confecció, cuir, calçat	-2,3	-0,4	-0,9	15,7
Paper, arts gràfiques i suports enreg.	-0,9	1,8	1,0	-2,3
Química	-0,8	4,7	3,8	2,6
Farmacèutics	3,9	-5,6	2,5	5,7
Cautxú i plàstic	0,4	4,4	8,7	5,1
Minerals no metàl·lics	2,3	8,1	5,2	-0,2
Metallúrgia i productes metàl·lics	-2,0	-0,1	4,4	5,9
Equips elèctrics, electrònics i òptics	-5,6	10,9	2,8	1,9
Maquinària i equips mecànics	0,0	-3,0	0,9	10,7
Material de transport	4,1	6,3	-3,2	0,1
Altres indústries manufactureres	-0,4	3,6	7,1	-0,8
Indústries extractives	4,2	-2,5	2,7	-0,5
Energia elèctrica, gas, vapor d'aigua i aire condicionat	4,0	-4,6	2,6	2,0
Subministrament d'aigua	9,2	-6,6	-3,9	8,1

Font: IDESCAT.

Taula A.3 Producció bruta d'energia elèctrica a Catalunya. 2015-2016

En GW i taxes de variació interanual en %

	2015	2016	Variació
1. Producció bruta d'energia elèctrica en règim ordinari	35.219	35.326	0,3
1.1. Hidroelèctrica règim ordinari	3.783	3.338	-11,8
1.2. Tèrmica convencional	7.148	7.251	1,4
1.3. Nuclear	24.288	24.737	1,9
2. Vendes a xarxa de les centrals elèctriques de règim especial	9.174	9.168	-0,1
2.1. Energies no renovables	5.078	4.880	-3,9
2.1.1 Cogeneració	4.582	4.619	0,8
2.1.2 Residus	284	261	-8,3
2.1.3 Biomassa	212	187	-11,7
2.2. Energies renovables	4.094	4.071	-0,6
2.2.1 Hidroelèctrica	963	882	-8,4
2.2.2 Solar	491	480	-2,4
2.2.3 Eòlica	2.640	2.709	2,6
3=2+1. Catalunya	44.392	44.494	0,2

1. Inclouen els cicles combinats.

Font: BBVA a partir de dades de l'Institut Català de l'Energia, i de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia.

Taula A.4 Estructura de la producció interna de la construcció a Catalunya¹. 2013-2016

Pesos sobre el total i variació interanual en termes reals i mitjana de la variació interanual en % i canvi en punts percentuals

	2013	2014	2015	2016	Canvi 2013 - 2016
Percentatge sobre el total					
1. Promoció immobiliària i constr. edif.	29,4	27,0	28,8	29,2	-0,2
2. Instal·lacions i acabat d'edificis	47,8	49,1	47,4	47,0	-0,8
3. Demolició, terrenys i altres espec.	14,2	14,9	16,3	16,5	2,3
4. Obra civil	8,5	9,0	7,5	7,3	-1,3
5= 1 a 4. Total construcció	100	100	100	100	0,0
					Variació anual 2013 - 2016
Variació interanual en termes constants					
1. Promoció immobiliària i constr. edif.	-18,0	-3,6	1,4	2,4	-4,8
2. Instal·lacions i acabat d'edificis	-3,4	0,6	-1,0	3,2	-0,2
3. Demolició, terrenys i altres espec.	-9,9	1,0	3,8	5,2	-0,2
4. Obra civil	-12,4	0,6	-6,2	1,6	-4,3
5= 1 a 4. Total construcció	-10,0	-0,6	-0,1	3,2	-2,0

Font: VAB de la construcció total a partir de l'IDESCAT, detall subsectorial estimació BBVA.

Taula A.5 Viatgers i grau d'ocupació en establiments hotelers a Catalunya. 2011-2016

Valors absoluts en milers de persones i grau d'ocupació en %

	Catalunya			
	Total	Viatgers tur. domèstic	Viatgers tur. estrang.	Grau d'ocup.¹
Dades anuals¹				
2011	16.506	6.609	9.898	60,4
2012	16.237	6.298	9.939	60,0
2013	16.208	5.951	10.257	60,5
2014	16.774	6.367	10.407	61,1
2015	17.686	6.935	10.751	63,4
2016	19.126	7.469	11.657	67,1
Detall Mensual 2016				
Gener	830	379	450	45,7
Febrer	986	443	543	56,8
Març	1.331	625	706	59,1
Abril	1.483	543	940	63,9
Maig	1.869	669	1.200	65,4
Juny	2.027	782	1.244	69,4
Juliol	2.409	893	1.517	78,3
Agost	2.471	927	1.544	84,8
Setembre	1.983	707	1.277	76,3
Octubre	1.723	619	1.104	69,4
Novembre	1.009	409	600	57,4
Desembre	1.031	483	549	49,3

1. Dades anuals a partir de les dades d'estructura de l'IDESCAT, dades mensuals a partir de les dades de conjuntura, donat el caràcter provisional de les últimes dades, poden discrepar lleument les dades anuals i mensuals.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT.

Taula A.6 Exportacions i importacions de Catalunya per tipologia de béns. 2013-2016

Milions d'euros corrents

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	Animals vius i productes del regne animal	2.773	2.916	3.079	3.418	1.498	1.703	1.766	1.875	1.274	1.213	1.313	1.543
II	Productes del regne vegetal	1.577	1.582	1.833	1.818	3.318	3.568	3.832	3.643	-1.741	-1.986	-1.999	-1.825
III	Greixos, olis i derivats i cerees	742	681	807	878	522	663	618	570	220	18	190	307
IV	Prod. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	2.977	3.108	3.382	3.513	3.284	3.189	3.451	3.607	-307	-81	-69	-95
V	Productes minerals	2.017	2.232	2.160	1.865	8.826	8.958	6.552	5.136	-6.809	-6.726	-4.391	-3.272
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	11.044	11.516	12.170	12.521	11.906	12.662	12.852	12.678	-863	-1.147	-683	-156
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	4.932	4.972	4.997	4.931	4.068	4.348	4.481	4.468	865	624	516	464
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	685	793	798	781	635	704	793	817	51	89	5	-35
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	212	208	234	231	224	249	271	292	-12	-41	-37	-61
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	1.823	1.775	1.825	1.811	1.327	1.381	1.465	1.413	496	394	361	399
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	4.397	4.660	4.814	4.614	5.486	6.063	6.928	7.242	-1.089	-1.403	-2.114	-2.628
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	292	353	354	320	667	837	914	920	-375	-485	-560	-600
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prod. ceràmics i vidre	594	608	638	664	545	592	667	714	49	17	-29	-50
XIV	Pedres i metalls preciosos, bijuteria i monedes	937	460	373	357	222	223	230	271	715	237	143	86
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	3.557	3.627	3.853	3.724	3.837	4.147	4.464	4.254	-281	-520	-611	-530
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	7.975	7.876	8.341	8.491	10.189	10.968	12.023	13.200	-2.214	-3.091	-3.682	-4.709
XVII	Material de transport	9.504	9.919	11.035	11.736	6.959	7.706	9.940	11.370	2.545	2.213	1.095	366
XVIII	Optica, fotografia i cinema, relotgeria, música	867	957	1.132	1.188	2.124	2.351	2.653	2.776	-1.258	-1.394	-1.521	-1.588
XIX	Armes i municions	52	42	49	45	9	8	10	11	43	34	39	34
XX	Mercaderies i productes diversos	839	937	1.132	1.372	1.370	1.505	1.867	2.141	-530	-569	-734	-769
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	31	24	29	45	9	19	14	10	23	5	15	34
	Sense codificació	1.131	1.044	849	819	355	376	387	417	776	668	462	402
Total		58.957	60.291	63.885	65.142	67.381	72.221	76.178	77.825	-8.424	-11.929	-12.293	-12.683

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

Taula A.7 Exportacions i importacions de Barcelona per tipologia de béns. 2013-2016

Milers d'euros corrents

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	Animals vius i productes del regne animal	1.391	1.428	1.563	1.736	1.208	1.389	1.474	1.579	183	39	89	157
II	Productes del regne vegetal	537	613	699	700	2.440	2.720	2.839	2.692	-1.903	-2.106	-2.140	-1.993
III	Greixos, olis i derivats i cereals	350	277	373	398	444	597	511	476	-94	-320	-137	-78
IV	Prod. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	1.895	1.966	2.174	2.283	2.608	2.568	2.675	2.812	-713	-602	-501	-528
V	Productes minerals	631	861	1.047	811	3.130	3.333	2.748	2.135	-2.500	-2.472	-1.701	-1.324
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	9.120	9.694	10.132	10.593	9.416	10.322	10.664	10.653	-295	-629	-531	-60
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	2.907	3.023	3.154	3.191	3.291	3.522	3.620	3.643	-384	-500	-466	-452
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	593	715	726	716	584	651	727	761	9	64	-1	-45
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	98	94	122	114	138	155	168	177	-39	-61	-46	-63
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	1.423	1.406	1.441	1.412	959	1.003	1.053	1.014	464	403	388	398
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	3.975	4.219	4.340	4.167	5.171	5.742	6.591	6.815	-1.196	-1.523	-2.251	-2.647
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	274	332	317	294	639	800	866	868	-365	-469	-549	-575
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prod. ceràmics i vidre	437	450	474	506	433	484	516	555	4	-34	-42	-49
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	900	430	343	321	196	210	214	253	703	220	129	68
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	3.191	3.259	3.482	3.363	3.285	3.585	3.873	3.672	-93	-326	-391	-309
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	6.454	6.238	6.420	6.581	9.057	9.760	10.699	11.377	-2.602	-3.522	-4.278	-4.796
XVII	Material de transport	9.095	9.553	10.605	11.275	6.620	7.204	9.156	10.491	2.475	2.349	1.449	784
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellogeria, música	838	929	1.099	1.153	2.069	2.293	2.553	2.573	-1.231	-1.364	-1.453	-1.420
XIX	Armes i municions	46	38	45	39	8	7	9	10	38	30	36	30
XX	Mercaderies i productes diversos	632	704	855	900	1.014	1.115	1.406	1.540	-382	-410	-551	-640
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	30	22	26	40	8	18	14	10	22	4	12	31
	Sense codificació	1.012	934	729	668	227	259	300	314	785	674	429	354
Total		45.829	47.184	50.167	51.264	52.943	57.738	62.674	64.420	-7.115	-10.554	-12.507	-13.156

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

Taula A.8 Exportacions i importacions de Girona per tipologia de béns. 2013-2016

Milers d'euros corrents

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	Animals vius i productes del regne animal	1.144	1.210	1.192	1.336	197	210	181	181	948	999	1.011	1.155
II	Productes del regne vegetal	192	194	211	223	149	163	196	187	43	31	15	36
III	Greixos, olis i derivats i cereals	8	8	9	9	8	10	9	8	0	-2	0	2
IV	Prod. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	468	478	492	483	182	158	193	182	286	320	299	301
V	Productes minerals	75	80	73	66	15	16	16	12	60	64	57	54
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	401	403	543	603	288	297	361	345	113	106	182	258
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	275	281	302	288	272	287	314	300	3	-6	-12	-12
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	51	50	44	39	32	31	30	25	19	19	15	14
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	96	101	97	101	45	51	53	58	51	49	44	43
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	229	216	216	235	166	164	162	179	63	51	54	55
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	213	195	203	201	129	129	126	144	85	66	77	57
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	12	12	16	13	10	15	16	18	2	-2	-0	-6
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prod. ceràmics i vidre	37	38	38	39	25	29	33	35	12	9	5	4
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	5	6	6	6	9	10	11	12	-5	-4	-5	-6
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	147	147	151	158	145	168	161	170	1	-21	-11	-13
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	590	631	704	640	199	210	233	264	392	421	471	376
XVII	Material de transport	212	184	210	207	88	87	103	132	124	97	106	75
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellogeria, música	16	14	16	17	23	26	27	29	-7	-12	-11	-12
XIX	Armes i municions	0	0	0	0	0	0	1	1	-0	-0	-1	-0
XX	Mercaderies i productes diversos	62	61	82	94	50	59	64	57	12	2	19	37
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	2	1
	Sense codificació	39	34	32	34	8	10	11	12	30	24	21	22
Total		4.273	4.345	4.640	4.794	2.042	2.133	2.302	2.351	2.231	2.212	2.338	2.443

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

Taula A.9 Exportacions i importacions de Lleida per tipologia de béns. 2013-2016

Milers d'euros corrents

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	Animals vius i productes del regne animal	177	203	224	256	47	57	60	61	130	145	163	195
II	Productes del regne vegetal	539	490	551	572	249	224	215	200	291	266	335	373
III	Greixos, olis i derivats i cerea	250	253	281	318	46	20	67	55	204	233	214	264
IV	Prod. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	216	238	250	226	78	82	90	104	138	156	160	121
V	Productes minerals	14	10	8	7	2	2	5	2	12	8	3	5
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	51	49	64	69	56	57	66	74	-4	-8	-1	-6
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	25	24	26	29	54	55	54	59	-28	-31	-28	-30
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	17	12	11	9	2	3	4	4	14	9	7	6
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	6	7	6	8	10	11	12	14	-4	-4	-6	-6
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	64	55	55	60	33	28	26	28	31	27	29	32
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	21	20	22	20	30	26	25	29	-8	-6	-3	-8
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	3	4	4	5	8	8	8	13	-5	-4	-4	-8
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prod. ceràmics i vidre	34	37	39	42	11	14	14	13	23	23	25	29
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	31	23	23	28	0	0	0	0	31	23	23	28
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	79	64	62	41	67	63	64	53	13	1	-3	-12
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	106	107	120	123	95	101	118	110	11	6	2	12
XVII	Material de transport	43	39	46	40	20	26	43	36	23	13	4	4
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	6	5	7	7	6	8	8	10	0	-2	-2	-3
XIX	Armes i municions	6	4	5	5	0	0	0	0	5	4	5	5
XX	Mercaderies i productes diversos	42	54	64	69	18	27	28	18	24	28	36	50
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	0	0	0	0	0	1	0	0	-0	-1	-0	0
	Sense codificació	2	2	3	15	1	1	0	0	1	2	2	14
Total		1.733	1.701	1.869	1.949	832	812	908	885	902	888	962	1.064

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

Taula A.10 Exportacions i importacions de Tarragona per tipologia de béns. 2013-2016

Milers d'euros corrents

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	Animals vius i productes del regne animal	60	76	100	90	46	46	51	55	14	30	50	35
II	Productes del regne vegetal	309	284	373	323	480	461	582	564	-171	-177	-209	-240
III	Greixos, olis i derivats i cerea	135	143	144	151	25	36	31	32	110	107	113	119
IV	Prod. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	397	425	465	521	415	381	493	510	-18	44	-28	12
V	Productes minerals	1.298	1.280	1.031	980	5.679	5.606	3.782	2.987	-4.382	-4.326	-2.751	-2.007
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	1.471	1.371	1.430	1.256	2.146	1.987	1.762	1.605	-676	-616	-332	-349
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	1.725	1.644	1.515	1.423	451	483	493	466	1.274	1.160	1.022	957
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	25	16	17	17	17	20	32	28	8	-3	-15	-11
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	12	7	9	8	31	31	37	43	-20	-24	-28	-35
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	107	99	113	105	169	186	223	192	-62	-87	-110	-87
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	187	226	249	226	157	166	186	255	30	60	63	-29
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	2	5	17	9	10	14	24	20	-8	-9	-7	-12
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prod. ceràmics i vidre	86	84	87	77	76	65	105	111	10	19	-18	-34
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	2	1	1	2	16	3	5	5	-14	-2	-4	-4
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	140	156	158	162	341	330	365	358	-201	-174	-207	-196
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	824	901	1.097	1.146	838	897	973	1.448	-14	3	124	-301
XVII	Material de transport	154	143	174	213	231	390	638	712	-77	-246	-464	-499
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	7	9	10	10	27	25	65	163	-20	-16	-55	-153
XIX	Armes i municions	0	0	0	0	1	0	1	0	-1	-0	-1	-0
XX	Mercaderies i productes diversos	104	117	132	309	288	305	369	526	-184	-188	-237	-217
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	1	1	2	3	0	0	0	0	1	1	1	2
	Sense codificació	79	74	86	103	119	106	77	91	-40	-32	9	12
Total		7.122	7.062	7.210	7.135	11.564	11.538	10.295	10.169	-4.442	-4.476	-3.085	-3.035

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

Taula A.11 Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a Catalunya per sectors productius. 2015-2016Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2015	2016	2016
Primari	32,6	32,7	0,3
Indústries extractives	2,5	2,5	1,3
Energia elèctrica, gas, vapor i aire cond.	5,3	5,2	-1,4
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	23,9	24,3	2,0
Alimentació, begudes i tabac	76,9	79,5	3,4
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	33,8	34,3	1,7
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	39,3	39,9	1,6
Química i refinació de petroli	33,0	33,7	2,1
Productes farmacèutics	21,4	22,2	3,8
Cautxú i plàstics	22,5	23,0	2,5
Altres minerals no metàl·lics	10,9	11,1	1,4
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	57,8	59,3	2,6
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	19,4	19,7	1,8
Maquinària i equips mecànics	27,5	28,1	2,1
Material de transport	41,5	43,1	3,9
Manufactures diverses	31,1	32,2	3,5
Construcció	170,9	178,9	4,7
Comerç i reparació	558,6	572,5	2,5
Transport i emmagatzematge	148,9	154,9	4,0
Hostaleria	238,0	250,9	5,4
Informació i comunicacions	90,0	96,2	7,0
Finances i assegurances	65,6	64,7	-1,4
Immobiliàries	27,5	29,2	6,1
Activitats professionals, científiques i admin.	424,8	449,2	5,7
Activitats artístiques, recreatives i altres	158,4	162,7	2,7
Administracions públiques i Seguretat Social	173,4	179,0	3,2
Educació	147,4	153,5	4,2
Sanitat i serveis socials	248,5	258,8	4,2
Total	2.931,4	3.041,6	3,8

¹. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula A.12 Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Barcelona per sectors productius, 2014-2015Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2015	2016	2016
Primari	8,2	8,2	0,7
Indústries extractives	1,7	1,7	1,3
Energia elèctrica, gas, vapor i aire cond.	3,0	2,9	-2,6
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	16,9	17,4	2,7
Alimentació, begudes i tabac	43,7	45,0	3,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	27,5	28,0	1,7
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	29,2	29,8	1,9
Química i refinació de petroli	24,1	24,5	1,7
Productes farmacèutics	19,4	20,1	3,4
Cautxú i plàstics	17,3	17,8	2,6
Altres minerals no metàl·lics	6,9	6,9	0,5
Metallúrgia i prod. metàl·lics	44,7	45,9	2,6
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	16,7	16,9	1,5
Maquinària i equips mecànics	21,3	21,9	2,7
Material de transport	36,4	37,8	4,0
Manufactures diverses	23,1	23,8	3,2
Construcció	115,4	121,3	5,1
Comerç i reparació	424,7	435,7	2,6
Transport i emmagatzematge	116,4	120,8	3,7
Hostaleria	162,2	171,3	5,6
Informació i comunicacions	81,3	87,4	7,5
Finances i assegurances	54,0	53,3	-1,3
Immobiliàries	22,7	24,1	6,2
Activitats professionals, científiques i admin.	350,6	371,2	5,9
Activitats artístiques, recreatives i altres	122,2	125,5	2,7
Administracions públiques i Seguretat Social	122,0	125,8	3,1
Educació	120,1	125,2	4,2
Sanitat i serveis socials	193,0	201,1	4,2
Total	2.224,7	2.311,3	3,9

1. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula A.13 Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Girona per sectors productius. 2015-2016Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2015	2016	2016
Primari	4,9	4,8	-0,8
Indústries extractives	0,2	0,3	5,0
Energia elèctrica, gas, vapor i aire cond.	0,4	0,4	-1,7
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	2,6	2,6	-0,3
Alimentació, begudes i tabac	16,6	17,2	3,2
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	3,2	3,2	1,0
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	4,2	4,3	2,3
Química i refinació de petroli	1,5	1,6	8,9
Productes farmacèutics	1,5	1,6	8,7
Cautxú i plàstics	2,3	2,3	1,7
Altres minerals no metàl·lics	1,3	1,4	2,3
Metallúrgia i prod. metàl·lics	5,2	5,3	2,8
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	1,6	1,6	-0,1
Maquinària i equips mecànics	3,7	3,6	-1,7
Material de transport	1,2	1,3	10,3
Manufactures diverses	2,3	2,4	2,7
Construcció	23,2	24,1	3,7
Comerç i reparació	54,4	55,7	2,5
Transport i emmagatzematge	10,9	11,6	6,2
Hostaleria	36,0	37,7	4,8
Informació i comunicacions	3,4	3,4	0,6
Finances i assegurances	4,5	4,5	-0,5
Inmobiliàries	2,6	2,7	5,6
Activitats professionals, científiques i admin.	30,5	32,6	7,2
Activitats artístiques, recreatives i altres	14,9	15,3	2,7
Administracions públiques i Seguretat Social	17,9	18,3	2,1
Educació	9,3	9,7	3,7
Sanitat i serveis socials	20,0	20,8	4,2
Total	280,1	290,2	3,6

1. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula A.14 Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Lleida per sectors productius. 2015-2016Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2015	2016	2016
Primari	12,8	12,8	0,2
Indústries extractives	0,2	0,2	1,2
Energia elèctrica, gas, vapor i aire cond.	0,5	0,5	-1,1
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	1,3	1,3	0,9
Alimentació, begudes i tabac	9,1	9,6	5,4
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,2	1,3	3,4
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	1,8	1,8	-0,5
Química i refinació de petroli	0,4	0,4	7,9
Productes farmacèutics	0,1	0,1	-3,0
Cautxú i plàstics	0,8	0,8	2,0
Altres minerals no metàl·lics	1,2	1,2	5,6
Metallúrgia i prod. metàl·lics	2,4	2,6	6,5
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	0,7	0,8	9,3
Maquinària i equips mecànics	1,2	1,2	0,0
Material de transport	0,4	0,5	11,4
Manufactures diverses	1,6	1,8	8,1
Construcció	12,8	12,9	0,6
Comerç i reparació	31,6	32,0	1,1
Transport i emmagatzematge	8,4	8,9	6,3
Hostaleria	11,6	12,0	3,4
Informació i comunicacions	2,3	2,3	1,6
Finances i assegurances	2,9	2,8	-2,5
Inmobiliàries	0,6	0,6	0,5
Activitats professionals, científiques i admin.			14,6
Activitats artístiques, recreatives i altres	7,0	7,0	0,7
Administracions públiques i Seguretat Social	13,3	13,7	2,8
Educació	6,3	6,5	4,2
Sanitat i serveis socials	13,5	14,0	3,6
Total	160,2	164,1	2,4

1. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula A.15 Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Tarragona per sectors productius. 2015-2016Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2015	2016	2016
Primari	6,8	6,8	0,7
Indústries extractives	0,3	0,3	-1,4
Energia elèctrica, gas, vapor i aire cond.	1,5	1,5	0,8
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	3,1	3,1	0,8
Alimentació, begudes i tabac	7,5	7,8	3,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,8	1,8	1,4
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	4,1	4,1	-0,6
Química i refinació de petroli	7,0	7,2	1,7
Productes farmacèutics	0,4	0,4	4,8
Cautxú i plàstics	2,1	2,1	2,5
Altres minerals no metàl·lics	1,5	1,6	1,8
Metallúrgia i prod. metàl·lics	5,5	5,5	0,8
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	0,4	0,5	8,2
Maquinària i equips mecànics	1,3	1,3	4,0
Material de transport	3,6	3,6	-0,3
Manufactures diverses	4,0	4,2	3,6
Construcció	19,5	20,6	5,7
Comerç i reparació	47,9	49,1	2,5
Transport i emmagatzematge	13,2	13,7	3,5
Hostaleria	28,2	29,8	5,9
Informació i comunicacions	3,0	3,1	4,8
Finances i assegurances	4,2	4,1	-2,8
Inmobiliàries	1,6	1,7	7,0
Activitats professionals, científiques i admin.			30,8
Activitats artístiques, recreatives i altres	14,3	14,9	3,7
Administracions públiques i Seguretat Social	20,3	21,3	5,2
Educació	11,7	12,1	3,8
Sanitat i serveis socials	22,0	22,9	3,9
Total	266,3	275,9	3,6

1. Afiliats assignables a alguna comarca al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula B.1 Captures als principals centres pesquers catalans. 2014-2016

Valors absoluts en tones capturades i taxes de variació en %

	Valors absoluts			Taxes de variació	
	2014	2015	2016	2015	2016
Arenys de Mar	1.496	1.961	2.243	31,1	14,4
Badalona	22	15	12	-33,6	-18,1
Barcelona	2.576	3.346	3.345	29,9	0,0
Vilanova i la Geltrú	4.251	3.067	3.259	-27,9	6,3
Demarcació de Barcelona	8.345	8.389	8.859	0,5	5,6
Blanes	2.713	2.722	2.795	0,3	2,7
L'Escala	1.530	1.791	1.683	17,0	-6,0
L'Estartit	0	103	0	--	--
Llançà	814	552	629	-32,1	13,9
Palamós	1.647	1.471	1.515	-10,7	3,0
Port de la Selva	219	179	129	-18,2	-27,7
Roses			2.693	1.521	
Sant Feliu de Guíxols	1.202	1.118	1.085	-7,0	-2,9
Demarcació de Girona	10.818	9.635	9.358	-10,9	-2,9
L'Ametlla de Mar	1.444	1.158	1.430	-19,8	23,5
L'Ampolla	206	190	187	-7,7	-1,7
Cambrils			1.741	1.331	
Les Cases d'Alcanar	232	209	225	-10,2	7,6
Deltebre	225	224	263	-0,3	17,5
Sant Carles de la Ràpita	3.197	2.720	2.854	-14,9	4,9
Tarragona	4.637	3.951	4.416	-14,8	11,8
Torredembarra	39	40	24	3,6	-41,5
Demarcació de Tarragona				9,745	10,730
Catalunya	30.883	27.769	28.947	-10,1	4,2

Font: BBVA a partir de dades del DARP.

Taula B.2 Habitatges en construcció per comarques. 2014-2016

Nombre d'habitatges en construcció i taxa de creixement interanual en percentatge

Comarca	Valors			Taxa anual (%)	
	2014	2015	2016	2015	2016
Alt Camp	34	18	15	-47,1	-16,7
Alt Empordà	299	353	494	18,1	39,9
Alt Penedès	65	82	149	26,2	81,7
Alt Urgell	31	27	12	-12,9	-55,6
Alta Ribagorça	2	4	4	100,0	0,0
Anoia	45	62	142	37,8	129,0
Bages	50	67	161	34,0	140,3
Baix Camp	166	165	229	-0,6	38,8
Baix Ebre	83	176	182	112,0	3,4
Baix Empordà	239	290	513	21,3	76,9
Baix Llobregat	1.197	1.332	1.897	11,3	42,4
Baix Penedès	64	56	138	-12,5	146,4
Barcelonès	1.771	3.074	4.545	73,6	47,9
Berguedà	22	23	34	4,5	47,8
Cerdanya	47	80	100	70,2	25,0
Conca de Barberà	12	15	20	25,0	33,3
Garraf	247	428	472	73,3	10,3
Garrigues	41	24	22	-41,5	-8,3
Garrotxa	35	78	99	122,9	26,9
Gironès	142	195	339	37,3	73,8
Maresme	316	583	859	84,5	47,3
Moianès	--	16	22	--	37,5
Montsià	83	54	68	-34,9	25,9
Noguera	43	99	104	130,2	5,1
Osona	82	106	169	29,3	59,4
Pallars Jussà	2	7	14	250,0	100,0
Pallars Sobirà	7	8	6	14,3	-25,0
Pla d'Urgell	14	48	59	242,9	22,9
Pla de l'Estany	69	31	42	-55,1	35,5
Priorat	4	6	4	50,0	-33,3
Ribera d'Ebre	9	6	8	-33,3	33,3
Ripollès	15	17	37	13,3	117,6
Segarra	10	18	17	80,0	-5,6
Segrià	367	408	303	11,2	-25,7
Selva	195	178	230	-8,7	29,2
Solsonès	5	51	52	920,0	2,0
Tarragonès	126	211	343	67,5	62,6
Terra Alta	4	5	7	25,0	40,0
Urgell	26	57	76	119,2	33,3
Vall d'Aran	96	111	60	15,6	-45,9
Vallès Occidental	591	1.217	2.061	105,9	69,4
Vallès Oriental	226	236	385	4,4	63,1
Catalunya	6.882	10.022	14.493	45,6	44,6

Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat.

Taula B.3 Preu mitjà de l'habitatge de nova construcció en els principals municipis de Catalunya. 2016

€/m² construït i taxa de variació anual

	2016	2016	2016	2016	2016	2016
	Habitatge nou	Habitatge usat	Total	Habitatge nou	Habitatge usat	Total
	€/m²	€/m²	€/m²	% anual	% anual	% anual
Alt Camp	1.089	1.079	1.082	12,8	10,3	10,7
Alt Empordà	1.636	1.785	1.776	9,3	-2,8	-2,0
Alt Penedès	1.216	1.052	1.087	15,1	2,8	5,3
Alt Urgell	925	951	948	-19,4	3,6	-2,7
Alta Ribagorça	0	1.093	1.093	--	18,7	18,7
Anoia	850	951	936	-5,7	4,3	2,9
Bages	1.034	1.034	1.034	4,0	3,8	3,9
Baix Camp	1.122	1.313	1.300	0,6	-3,0	-2,4
Baix Ebre	886	1.041	1.031	2,9	0,6	2,1
Baix Empordà	1.674	1.800	1.786	-1,0	-2,8	-2,6
Baix Llobregat	2.172	1.966	1.994	7,4	7,4	7,6
Baix Penedès	1.281	1.227	1.240	7,7	3,4	4,5
Barcelonès	3.345	2.756	2.819	17,7	5,8	6,9
Berguedà	844	864	863	-46,7	-0,7	-2,9
Cerdanya	2.569	2.395	2.432	-13,5	16,3	6,8
Conca de Barberà	0	612	640	-100,0	-16,6	-16,9
Garraf	1.897	2.221	2.188	13,9	-2,6	-1,4
Garrigues	689	518	554	18,8	-3,4	-0,8
Garrotxa	964	1.055	1.029	-24,8	4,3	-5,7
Gironès	1.594	1.368	1.423	13,7	8,2	8,7
Maresme	1.608	1.702	1.691	12,0	7,3	8,1
Moianès	--	--	--	--	--	--
Montsià	768	816	812	-6,1	3,7	2,7
Noguera	831	686	717	23,5	-3,8	1,5
Osona	1.369	1.171	1.214	-7,5	1,6	-0,6
Pallars Jussà	0	755	755	--	-7,3	-7,3
Pallars Sobirà	918	1.100	1.094	-60,0	6,5	-9,1
Pla de l'Estany	1.296	1.136	1.205	8,5	5,4	6,0
Pla d'Urgell	574	641	633	-0,2	-0,7	-0,9
Priorat	0	783	788	--	-17,5	-24,1
Ribera d'Ebre	670	745	719	-11,9	21,9	4,3
Ripollès	1.077	1.636	1.524	-38,8	21,1	7,8
Segarra	767	791	790	-15,5	2,3	-1,3
Segrià	1.009	874	909	4,1	-7,3	-4,3
Selva	1.360	1.621	1.601	2,6	-4,6	-4,0
Solsonès	924	1.164	1.119	8,7	13,1	12,5
Tarragonès	1.345	1.357	1.355	-9,0	-0,3	-1,6
Terra Alta	637	810	773	15,4	0,8	13,3
Urgell	697	747	740	-25,2	-3,2	-6,6
Vall d'Aran	3.070	2.018	2.183	31,0	10,4	11,6
Vallès Occidental	1.762	1.564	1.588	0,8	7,8	6,1
Vallès Oriental	1.352	1.373	1.370	1,9	5,2	4,7
Catalunya	1.894	1.839	1.846	7,4	3,0	3,6

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat.

Taula B.4 Afiliats al règim general i autònoms de la Seguretat Social per comarques i per sectors. 2016Valors absoluts¹ en mitjana de persones afiliades durant l'any i taxes de variació interanual en %

Comarca	Afiliats					Taxes de variació interanual				
	Primari	Indústria	Constr.	Serveis	Total	Primari	Indústria	Constr.	Serveis	Total
Alt Camp	575	6.171	1.064	9.327	17.137	-2,5	0,2	-0,7	2,9	1,5
Alt Empordà	1.034	5.326	4.339	34.500	45.198	-1,4	4,5	2,2	3,0	3,0
Alt Penedès	841	12.136	2.379	21.353	36.708	-0,7	5,0	2,3	4,0	4,1
Alt Urgell	510	900	564	3.964	5.937	4,0	3,6	3,7	1,6	2,3
Alta Ribagorça	86	70	165	877	1.198	0,3	13,9	-5,6	2,8	1,9
Anoia	522	9.063	2.424	19.853	31.862	-2,2	2,3	5,9	4,5	3,8
Bages	794	16.530	3.993	39.325	60.642	-8,3	2,2	-1,9	2,2	1,8
Baix Camp	1.057	8.988	4.837	46.537	61.418	-0,8	0,6	4,5	4,7	3,9
Baix Ebre	1.305	3.354	2.146	15.764	22.569	3,8	1,7	6,6	1,9	2,4
Baix Empordà	740	3.826	5.780	31.695	42.040	-2,9	1,5	5,6	2,1	2,4
Baix Llobregat	541	49.054	20.724	211.475	281.794	0,3	2,8	7,0	4,8	4,6
Baix Penedès	273	3.667	2.116	17.067	23.123	0,4	9,1	5,0	4,1	4,9
Barcelonès	507	92.414	43.530	1.044.071	1.180.522	5,6	1,3	3,7	3,7	3,5
Berguedà	595	2.040	1.351	7.066	11.052	-0,7	0,8	0,5	3,1	2,2
Cerdanya	289	265	1.018	5.521	7.092	-2,9	3,1	5,1	12,9	10,6
Conca de Barberà	390	3.141	490	3.168	7.188	1,2	4,3	0,5	1,7	2,7
Garraf	108	4.159	2.840	27.395	34.502	3,1	4,5	13,2	4,6	5,3
Garrigues	1.235	1.025	575	2.543	5.378	2,5	1,5	-4,0	2,1	1,4
Garrotxa	482	8.353	1.521	12.069	22.424	-1,1	2,8	-0,2	5,4	3,9
Gironès	714	10.711	5.069	80.323	96.817	-0,8	3,5	3,5	4,1	4,0
Maresme	846	18.628	8.527	95.756	123.756	-1,3	0,9	5,8	3,9	3,5
Moianès	155	1.393	364	1.994	3.905	-0,2	5,6	4,1	1,5	1,5
Montsià	1.158	3.905	1.245	11.698	18.006	2,1	1,9	1,6	5,6	4,2
Noguera	1.918	1.978	1.213	6.758	11.867	-1,6	3,9	-0,2	1,8	1,4
Osona	2.151	20.002	3.827	37.216	63.195	1,0	5,8	1,8	6,5	5,8
Pallars Jussà	546	207	429	2.553	3.735	2,4	4,0	-2,3	0,9	0,9
Pallars Sobirà	192	120	267	1.685	2.263	-0,3	6,7	1,4	3,3	3,0
Pla d'Urgell	1.257	3.118	1.127	7.496	12.999	-0,9	5,2	1,7	2,9	2,9
Pla de l'Estany	512	3.951	1.159	6.482	12.105	1,5	7,2	2,8	1,6	3,5
Priorat	400	573	193	1.175	2.341	-2,6	5,3	3,1	6,0	4,0
Ribera d'Ebre	528	552	584	3.440	5.103	1,4	1,1	-8,3	-1,7	-1,9
Ripollès	301	2.465	688	6.119	9.572	0,1	-4,8	-6,8	3,0	0,0
Segarra	827	4.803	501	3.582	9.712	-2,3	5,2	0,9	3,5	3,7
Segrià	4.598	7.656	5.996	71.542	89.791	-0,2	5,1	1,9	2,7	2,7
Selva	750	14.069	4.530	35.646	54.995	1,4	1,6	6,2	4,9	4,1
Solsonès	544	898	542	2.876	4.859	3,1	2,7	-0,7	2,9	2,5
Tarragonès	324	13.946	7.563	93.943	115.775	-0,1	0,5	10,4	4,1	4,0
Terra Alta	798	667	361	1.419	3.244	-0,3	3,8	-3,1	0,7	0,6
Urgell	1.086	3.021	1.033	6.877	12.018	2,7	3,7	-1,9	2,5	2,4
Vall d'Aran	44	142	467	3.734	4.387	-9,7	-1,0	-1,4	-0,7	-0,9
Vallès Occidental	435	76.200	21.778	250.935	349.347	7,9	2,5	6,4	4,6	4,2
Vallès Oriental	747	38.762	9.607	84.910	134.025	-4,4	3,4	4,9	4,6	4,2
Catalunya	32.711	458.243	178.920	2.371.722	3.041.595	0,3	2,6	4,7	4,0	3,8

1. Afiliats comarcalitzables al règim general i de la mineria i el carbó i autònoms.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula B.5 Atur registrat per comarques i sectors productius. 2016Mitjana anual d'aturats¹ i taxes de creixement interanual en %

Comarca	Primari		Indústria		Construcció		Serveis		SOA ²		Total	
	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa
Alt Camp	261	-16,2	497	-10,5	239	-17,1	1.766	-12,4	222	-11,3	2.985	-12,8
Alt Empordà	456	-18,0	545	-13,2	1.063	-17,0	6.057	-5,7	601	-11,3	8.722	-8,8
Alt Penedès	505	-18,7	1.051	-18,8	516	-21,3	4.140	-11,3	474	-12,8	6.686	-14,1
Alt Urgell	51	1,2	95	-5,0	109	-17,5	658	-9,3	52	-13,0	965	-9,6
Alta Ribagorça	5	19,0	6	3,4	25	-19,4	88	-5,5	3	36,4	127	-6,8
Anoia	227	-13,9	1.806	-16,4	696	-21,4	5.536	-9,2	820	-12,6	9.085	-12,2
Bages	204	-9,1	1.928	-20,0	1.217	-20,2	7.145	-10,7	690	-4,3	11.184	-13,2
Baix Camp	566	-11,0	1.161	-16,8	1.698	-20,5	9.059	-8,3	946	-10,1	13.430	-11,0
Baix Ebre	544	-8,9	711	-13,5	623	-25,0	3.225	-9,7	337	-6,7	5.440	-12,0
Baix Empordà	310	-16,2	629	-15,4	1.225	-18,3	5.198	-10,0	495	-13,2	7.857	-12,3
Baix Llobregat	373	-13,0	6.624	-17,5	5.140	-20,3	35.151	-11,2	3.291	-10,2	50.579	-13,0
Baix Penedès	298	-15,8	870	-13,8	1.026	-20,4	6.136	-8,9	531	-7,8	8.861	-11,1
Barcelonès	677	-16,9	12.188	-17,1	12.115	-19,6	97.561	-10,7	7.141	-6,5	129.682	-12,1
Berguedà	51	3,2	396	-11,8	268	-22,3	1.383	-11,6	167	-8,5	2.265	-12,6
Cerdanya	6	-30,2	25	-19,4	94	-31,5	433	-10,8	10	17,6	568	-15,3
Conca de Barberà	56	-30,4	204	-21,6	94	-23,3	575	-11,1	46	-28,1	975	-17,0
Garraf	168	-11,0	980	-21,3	1.069	-23,3	7.174	-9,5	492	-12,8	9.883	-12,7
Garrigues	149	-2,7	145	-12,7	94	-16,1	447	-10,3	42	17,0	877	-9,2
Garrotxa	56	-15,4	546	-15,8	184	-21,7	1.545	-12,1	158	-13,3	2.489	-13,9
Gironès	419	-13,8	1.176	-14,2	1.438	-20,6	7.157	-8,8	856	-9,1	11.046	-11,3
Maresme	729	-11,9	4.635	-14,4	3.061	-19,7	19.886	-9,5	1.711	-9,1	30.022	-11,5
Moianès	10	-7,4	133	-13,4	41	-30,9	366	-6,0	27	-13,7	577	-10,4
Montsià	508	-9,2	735	-15,7	450	-23,9	2.797	-8,7	282	6,1	4.772	-10,8
Noguera	322	-11,8	259	-7,1	213	-20,1	1.210	-4,6	165	-13,7	2.169	-8,5
Osona	205	-6,8	2.038	-14,3	821	-23,6	5.312	-8,8	1.080	-11,0	9.456	-11,7
Pallars Jussà	60	2,6	50	-22,8	99	-23,2	434	-6,8	41	-19,6	684	-11,1
Pallars Sobirà	7	-7,9	13	-30,9	24	-32,8	211	-8,5	5	22,0	260	-12,4
Pla d'Urgell	350	-17,7	231	-14,0	121	-18,1	982	-9,4	107	2,1	1.791	-11,8
Pla de l'Estany	72	-20,3	230	-22,5	108	-30,4	823	-5,5	82	-9,1	1.315	-12,5
Priorat	85	-8,7	93	-10,4	35	-24,2	250	-10,7	26	2,0	489	-10,8
Ribera d'Ebre	292	-0,7	140	-23,4	129	-8,5	719	-8,0	67	-11,3	1.347	-8,6
Ripollès	30	-12,3	260	-17,4	98	-24,8	690	-11,2	61	-10,7	1.139	-14,0
Segarra	69	-18,8	249	-12,3	89	-26,8	530	-9,3	94	3,0	1.031	-11,6
Segrià	1.762	-11,9	765	-19,1	1.216	-16,7	8.177	-8,8	681	-4,1	12.601	-10,5
Selva	289	-11,1	1.241	-14,8	1.059	-19,9	7.408	-7,9	579	-9,9	10.576	-10,3
Solsonès	36	-28,4	115	-24,7	87	-22,5	323	-11,8	51	-10,4	612	-17,1
Tarragonès	405	-14,3	1.312	-17,0	1.994	-23,3	11.624	-9,8	1.167	-5,8	16.502	-12,1
Terra Alta	52	-18,1	81	-6,5	67	-24,9	244	-16,1	22	17,0	466	-15,1
Urgell	314	-7,6	315	-16,4	184	-21,0	1.129	-10,6	147	-9,2	2.089	-12,0
Vall d'Aran	8	14,3	15	28,2	60	-1,3	277	-11,4	6	-24,1	366	-8,5
Vallès Occidental	498	-13,3	10.230	-15,4	6.971	-18,2	39.669	-10,4	4.468	-4,2	61.836	-11,8
Vallès Oriental	423	-14,3	4.669	-13,7	2.339	-19,9	17.615	-10,0	1.786	-12,3	26.832	-11,8
Catalunya³	11.906	-12,9	59.383	-16,1	48.195	-20,0	321.095	-10,1	30.026	-8,1	470.605	-11,9

1. Aturats (SOC) comarcalitzables.

2. Sense ocupació anterior; inclou els no classificats i els que busquen primera ocupació.

3. El total d'aturats a Catalunya no ha de coincidir necessàriament amb la suma dels totals de les comarques pel fet que hi ha atur no comarcalitzable.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT.

Taula B.6 Distribució comarcal de l'ocupació per grandària d'empresa. 2015-2016Pes dels afiliats¹ sobre el total de Catalunya a cada tram de grandària d'empresa en % i canvi en punts percentuals

Comarca	Gran empresa (més de 500 treb.)			Empresa mitjana (de 51 a 500 treb.)			Empresa petita (d'11 a 50 treb.)			Empresa molt petita (de 0 a 10 treb.)		
	Pes comarcal		Canvi	Pes comarcal		Canvi	Pes comarcal		Canvi	Pes comarcal		Canvi
	2015	2016		2015	2016		2015	2016		2015	2016	
Alt Camp	0,5	0,4	-0,0	0,6	0,6	-0,0	0,6	0,6	-0,0	0,6	0,6	-0,0
Alt Empordà	0,3	0,3	-0,0	0,9	0,9	0,0	1,8	1,8	0,0	2,3	2,3	-0,0
Alt Penedès	0,3	0,3	-0,0	1,4	1,4	0,0	1,4	1,5	0,0	1,4	1,4	0,0
Alt Urgell	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	-0,0
Alta Ribagorça	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0
Anoia	0,2	0,2	-0,0	0,9	1,0	0,0	1,3	1,3	-0,0	1,4	1,4	0,0
Bages	1,7	1,7	-0,0	1,8	1,8	0,0	2,2	2,2	0,0	2,2	2,2	-0,0
Baix Camp	0,9	1,1	0,1	2,1	2,1	-0,0	2,1	2,1	-0,0	2,4	2,4	-0,0
Baix Ebre	0,1	0,0	-0,1	0,7	0,8	0,1	0,7	0,7	0,0	1,1	1,1	0,0
Baix Empordà	0,3	0,3	-0,1	0,9	0,9	-0,0	1,5	1,6	0,0	2,2	2,1	-0,0
Baix Llobregat	6,1	6,6	0,6	10,9	10,9	-0,0	10,2	10,2	-0,0	8,9	8,9	-0,0
Baix Penedès	0,2	0,2	0,0	0,6	0,6	0,0	0,8	0,8	0,0	1,1	1,1	0,0
Barcelonès	61,9	60,9	-1,0	39,4	39,3	-0,1	33,4	33,4	-0,1	30,8	30,8	0,0
Berguedà	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	-0,0	0,5	0,4	-0,0	0,6	0,6	-0,0
Cerdanya	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,0	0,4	0,4	0,0
Conca de Barberà	0,3	0,3	-0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	-0,0
Garraf	0,3	0,3	-0,0	0,8	0,8	-0,0	1,0	1,1	0,1	1,8	1,8	0,0
Garrigues	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	-0,0
Garrotxa	0,3	0,3	0,0	0,7	0,8	0,0	0,9	0,9	-0,0	0,9	0,9	0,0
Gironès	3,2	3,2	0,1	3,6	3,7	0,0	3,3	3,3	-0,0	2,8	2,8	-0,0
Maresme	2,2	2,3	0,1	2,9	2,9	0,0	4,3	4,2	-0,1	5,6	5,7	0,0
Moianès	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,0
Montsià	0,1	0,1	-0,0	0,4	0,4	0,0	0,6	0,6	0,0	0,9	0,9	-0,0
Noguera	0,0	0,0	-0,0	0,2	0,2	0,0	0,5	0,5	0,0	0,7	0,7	-0,0
Osona	1,3	1,4	0,1	1,6	1,7	0,1	2,1	2,1	0,0	2,6	2,7	0,0
Pallars Jussà	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,0
Pallars Sobirà	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,2	0,2	-0,0
Pla d'Urgell	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,5	0,5	-0,0	0,6	0,6	-0,0
Pla de l'Estany	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	-0,0	0,6	0,6	-0,0	0,5	0,5	0,0
Priorat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Ribera d'Ebre	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,2	0,1	-0,0	0,3	0,3	-0,0
Ripollès	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	-0,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,4	-0,0
Segarra	0,6	0,6	-0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	-0,0	0,3	0,3	0,0
Segrià	1,8	1,8	-0,1	3,5	3,5	-0,0	3,2	3,2	0,0	3,1	3,0	-0,0
Selva	0,4	0,4	0,0	1,7	1,8	0,1	2,3	2,3	-0,0	2,2	2,2	-0,0
Solsonès	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,2	0,2	-0,0	0,3	0,3	0,0
Tarragonès	4,0	4,0	-0,0	4,9	5,0	0,0	3,7	3,7	-0,0	3,0	3,0	0,0
Terra Alta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,1	0,1	-0,0	0,2	0,2	-0,0
Urgell	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,5	0,5	-0,0	0,6	0,6	-0,0
Vall d'Aran	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,0	0,2	0,2	-0,0	0,2	0,2	-0,0
Vallès Occidental	11,4	11,5	0,1	12,1	12,0	-0,0	12,0	12,2	0,1	10,7	10,8	0,0
Vallès Oriental	1,3	1,6	0,3	4,6	4,5	-0,1	5,5	5,5	0,0	5,1	5,1	0,0
Catalunya	100,0	100		100	100		100	100		100	100	

¹Afiliats al règim general i autònoms de la Seguretat Social (autònoms inclosos dins la categoria "Empresa molt petita").

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Taula C.1 Estructura del VAB pb del sector primari per comarques i per productes. 2015En % del total comarcal¹

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	Total
Alt Camp	64,109	35,7	0,2	0,0	1,4	0,2	0,1	4,0	0,1	0,6	1,7	11,1	0,0	20,2	1,8	20,3	2,7	0,2	0,1	0,0	0,1	33,6	0,6	1,1	100
Alt Empordà	25,338	66,8	0,4	7,4	4,6	1,8	5,1	2,7	3,0	0,1	6,3	0,1	0,0	0,6	0,3	0,6	0,4	4,3	54,4	0,0	1,0	4,0	0,2	2,8	100
Alt Penedès	61,723	38,1	0,2	0,0	0,5	0,0	0,2	0,8	1,6	0,1	1,5	0,1	0,0	27,2	0,3	29,0	0,4	2,2	1,2	0,1	0,6	33,2	0,4	0,5	100
Alt Urgell	28,760	57,6	13,6	0,0	3,7	0,0	16,1	2,4	0,4	3,5	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	4,7	3,2	0,1	0,1	8,9	0,2	40,4	100
Alta Ribagorça	12,313	82,4	5,3	0,0	0,0	0,1	2,6	5,4	0,0	3,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	74,3	0,0	1,5	3,7	0,7	0,0	2,1	100
Anoia	24,432	75,1	0,5	0,0	9,8	1,3	0,3	2,5	0,0	0,2	0,9	0,3	0,0	4,2	0,1	4,5	0,2	3,9	33,9	0,2	0,4	35,0	1,2	0,4	100
Bages	7,489	91,4	1,1	0,0	3,8	0,6	0,6	1,8	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	11,1	53,1	0,2	0,5	25,0	0,7	0,8	100
Baix Camp	49,801	46,3	0,4	3,5	0,2	0,0	0,0	21,4	5,3	0,4	1,4	12,1	1,3	0,2	3,0	0,2	4,3	0,1	0,0	0,0	0,1	42,9	2,0	1,2	100
Baix Ebre	45,378	49,9	0,0	4,7	7,6	0,0	0,1	8,6	0,8	0,1	0,8	0,6	17,9	0,0	3,2	0,0	5,5	0,2	0,0	0,0	0,1	46,3	1,7	1,7	100
Baix Empordà	34,592	55,2	2,1	8,2	7,5	1,3	7,1	3,5	3,8	0,4	10,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	2,3	44,8	0,0	1,4	3,8	0,1	2,7	100
Baix Llobregat	86,231	10,6	1,6	1,6	0,3	0,2	1,5	63,9	3,3	1,9	9,6	0,0	0,3	1,5	0,8	1,6	1,3	2,6	1,8	1,1	1,9	2,2	0,2	0,8	100
Baix Penedès	82,804	17,0	0,2	0,0	0,6	0,0	0,0	12,0	0,6	0,3	0,9	0,6	0,1	32,4	2,1	30,0	3,1	0,2	0,1	0,1	0,1	15,7	0,3	0,5	100
Barcelonès	3,004	0,2	33,8	63,0	0,1	0,0	0,0	1,7	0,8	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Berguedà	5,744	91,8	2,4	0,0	2,6	0,3	2,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,8	58,9	0,2	0,9	9,6	0,6	2,8	100
Cerdanya	21,269	75,8	2,9	0,0	5,9	0,6	10,2	2,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,4	9,5	0,7	3,2	0,2	0,0	22,8	100
Conca de Barberà	59,224	40,7	0,1	0,0	16,7	0,5	0,1	1,5	0,0	0,1	1,1	3,3	0,0	16,3	0,9	17,3	1,6	0,6	0,1	0,0	0,1	37,4	1,4	1,1	100
Garraf	33,388	3,2	0,0	63,3	0,9	0,0	0,1	8,2	0,7	0,4	3,0	0,1	0,2	9,7	0,1	9,7	0,2	0,0	0,0	1,0	1,1	1,0	0,0	0,1	100
Garrigues	23,519	76,4	0,0	0,0	3,2	0,1	2,5	0,3	0,0	0,0	9,0	1,8	0,0	0,6	2,1	0,6	3,2	0,9	6,4	0,0	0,0	66,4	0,5	2,3	100
Garrotxa	15,335	80,3	4,3	0,0	5,4	1,3	7,7	0,1	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	54,9	0,1	2,2	5,0	1,1	6,5	100
Gironès	34,826	61,9	3,3	0,0	4,9	2,5	4,1	4,9	16,0	0,3	1,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	42,4	0,0	0,8	6,4	0,2	7,6	100
Maresme	86,161	8,7	0,6	4,5	0,1	0,2	0,8	19,4	63,7	1,2	0,3	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	1,0	1,2	0,2	0,1	5,3	0,1	0,8	100
Moianès	7,523	92,4	0,1	0,0	3,5	0,3	1,9	0,2	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,0	60,5	0,5	0,9	12,7	0,8	0,1	100
Montsià	74,564	15,8	0,1	9,5	12,9	0,0	0,0	7,8	22,0	0,0	0,8	0,2	22,1	0,0	3,3	0,0	5,5	0,1	0,1	0,0	0,0	14,3	0,9	0,5	100
Noguera	55,589	44,2	0,3	0,0	18,2	0,5	12,2	2,6	0,2	0,7	19,4	0,6	0,0	0,4	0,1	0,4	0,2	2,0	19,0	0,0	0,0	17,7	0,9	4,5	100
Osona	6,003	92,8	1,2	0,0	2,7	0,6	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	68,9	0,1	0,5	2,6	0,4	5,9	100
Pallars Jussà	53,247	45,1	1,7	0,0	21,0	1,7	20,8	2,5	0,0	0,0	0,7	2,4	0,0	1,6	0,4	1,6	0,6	4,2	20,3	0,1	0,2	16,0	0,4	4,0	100
Pallars Sobirà	42,864	49,4	7,8	0,0	1,0	0,0	25,8	11,7	0,0	2,9	1,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	30,0	0,0	1,1	1,1	0,0	0,0	17,2	100
Pla d'Urgell	59,088	40,9	0,0	0,0	11,0	0,1	15,5	1,7	0,0	0,1	30,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	8,8	0,0	0,0	26,5	0,1	4,5	100
Pla de l'Estany	9,488	89,0	1,6	0,0	3,1	2,0	2,3	0,9	0,6	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	72,7	0,0	1,0	5,3	0,6	4,0	100
Priorat	69,833	30,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	1,6	0,0	0,9	6,6	9,0	0,0	18,3	5,9	17,0	10,2	0,3	0,0	0,0	0,1	25,9	2,4	1,2	100
Ribera d'Ebre	84,347	15,0	0,7	0,0	0,2	0,0	0,1	5,1	5,8	0,8	46,4	3,6	1,0	3,9	5,0	3,7	8,7	0,0	0,1	0,0	0,1	12,8	1,3	0,6	100
Ripollès	12,413	82,0	5,6	0,0	0,7	0,0	10,5	0,1	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,3	35,0	0,3	4,7	0,2	0,2	3,4	100
Segarra	30,249	69,6	0,2	0,0	26,1	1,4	0,3	0,9	0,0	0,0	0,1	0,6	0,0	0,3	0,2	0,3	0,2	1,7	16,0	0,0	0,0	49,1	0,9	1,8	100
Segrià	74,314	24,1	1,6	0,0	5,7	0,2	6,7	1,4	0,2	0,0	56,4	0,5	0,0	1,0	0,5	0,9	0,8	1,7	7,9	0,0	0,0	12,3	0,1	2,0	100
Selva	34,135	47,8	6,6	11,4	2,6	1,7	5,3	4,7	15,3	0,8	2,0	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	33,8	0,0	1,7	2,2	0,4	5,8	100
Solsonès	24,595	61,2	14,2	0,0	19,9	1,4	3,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	25,3	0,0	0,1	28,4	1,5	1,3	100
Tarragonès	47,078	22,0	3,4	27,6	0,9	0,0	0,5	8,4	4,4	1,2	1,3	12,9	0,6	6,0	2,1	5,6	3,1	0,1	0,0	0,0	0,0	20,0	0,9	1,0	100
Terra Alta	62,046	38,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,1	2,7	0,0	0,2	5,7	12,0	0,0	17,9	2,2	17,2	3,6	0,1	0,1	0,0	0,1	33,4	3,1	1,1	100
Urgell	46,033	53,9	0,0	0,0	12,7	0,1	8,3	2,0	1,1	0,4	15,9	1,0	0,0	1,6	0,7	1,7	0,7	1,1	11,1	0,0	0,0	39,8	0,5	1,5	100
Vall d'Aran	3,862	14,5	81,7	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	9,6	0,0	1,9	0,8	0,0	0,0	2,1	100
Vallès Occidental	19,727	67,9	12,4	0,0	4,1	1,8	2,7	7,9	0,0	0,3	1,4	0,1	0,0	0,3	0,3	0,3	0,4	12,9	34,2	1,5	1,8	16,5	0,6	0,4	100
Vallès Oriental	25,701	72,1	2,2	0,0	2,0	1,0	3,2	1,1	17,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,2	0,2	13,9	19,7	0,4	0,8	31,9	0,7	4,7	100
Catalunya	42,381	53,362	1,514	2,743	5,834	0,613	4,099	4,335	5,675	0,287	11,354	1,264	1,841	2,480	0,800	2,525	1,269	4,706	24,611	0,092	0,470	19,821	0,616	3,050	100

1. Per a les comarques costaneres, el subsector d'aquicultura s'inclou dins del de la pesca, per a les comarques interiors dins del forestal.

(1) Agrícola (2) Ramader (3) Forestal (4) Pesca (5) Cereals (6) Plantes industrials (7) Plantes farratgeres (8) Hortalisses (9) Plantes i flors (10) Patates (11) Fruita fresca (12) Fruita seca (13) Cítrics (14) Raim (15) Oliva (16) Vi i most (17) Oli d'oliva (18) Bovi (19) Porquí (20) Equi (21) Ovi i cabrum (22) Aviram (23) Conills (24) Altres productes agraris.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre del 2017).

Taula C.2 Creixement del VAB pb del sector primari per comarques i per productes. 2016Taxes reals de variació interanual en %¹

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	Total
Alt Camp	3,3	1,1	-16,4	0,0	47,1	44,3	12,0	-19,6	21,3	-11,9	-10,3	2,1	-2,7	2,7	12,8	9,1	-18,3	-12,1	-2,8	11,0	7,9	1,2	-3,8	1,8	2,5
Alt Empordà	16,4	6,4	-15,3	-6,2	35,9	30,6	2,6	3,1	26,1	-10,0	14,1	12,7	0,0	1,4	37,0	3,8	-10,1	6,3	5,2	-1,1	9,1	20,2	5,4	9,0	7,9
Alt Penedès	0,7	7,8	-1,7	0,0	-2,4	24,7	0,4	21,3	21,3	-3,5	-9,9	2,0	-2,5	0,5	11,0	-0,0	-18,9	14,2	7,7	9,6	9,5	7,7	-16,7	6,0	3,4
Alt Urgell	8,3	10,7	12,1	0,0	38,4	45,1	4,7	21,7	21,3	-9,0	-5,3	-11,3	0,0	2,6	28,7	8,8	-12,9	17,8	-0,0	13,3	13,2	2,9	21,7	12,4	8,6
Alta Ribagorça	12,4	11,7	12,0	0,0	0,0	45,1	12,1	21,7	0,0	-3,0	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	0,0	13,2	13,5	6,6	0,0	-7,1	11,8	
Anoia	25,5	14,4	-10,9	0,0	47,3	36,5	3,4	19,4	0,0	-4,9	14,9	-2,5	-2,7	2,4	13,6	9,7	-18,1	14,6	9,8	11,1	12,0	20,1	-20,5	3,2	17,0
Bages	33,1	10,0	-14,8	0,0	47,1	30,5	3,2	28,8	0,0	6,0	7,6	-2,0	-2,7	-0,1	26,7	-2,9	-13,6	15,6	8,5	8,5	13,2	11,6	-22,7	6,7	11,4
Baix Camp	-0,7	2,4	-15,8	6,2	47,0	45,2	12,0	-3,1	7,7	1,5	9,2	-0,8	5,2	3,5	14,0	14,5	-17,9	-12,0	-3,5	0,9	11,3	1,3	20,7	9,9	0,9
Baix Ebre	8,2	17,5	-15,6	15,8	-0,3	45,1	6,8	16,8	43,0	-1,1	11,9	5,2	3,6	0,7	47,8	0,8	-6,4	-11,1	-2,1	15,2	7,0	19,0	-13,1	9,9	13,2
Baix Empordà	21,3	6,1	-15,2	-3,5	34,5	40,0	-0,0	29,0	43,0	12,1	14,4	-7,1	-2,7	2,6	49,1	8,8	-5,4	7,7	4,4	-3,6	11,6	20,2	5,6	9,0	10,1
Baix Llobregat	21,5	6,7	-4,8	0,8	47,3	13,8	1,4	24,5	35,6	-3,2	16,2	2,1	-2,7	2,8	12,5	11,3	-18,4	14,2	8,4	4,8	-6,9	11,4	-23,4	9,7	19,2
Baix Penedès	4,3	0,1	-15,6	0,0	47,3	43,3	2,8	19,7	-39,4	-3,9	7,6	12,7	-3,1	1,3	10,7	3,3	-19,1	3,8	-3,5	7,1	6,5	-0,5	20,7	8,5	3,6
Barcelonès	22,2	-12,1	-1,4	-0,3	47,1	33,4	0,0	27,9	21,3	-9,4	13,6	4,4	-3,3	4,1	26,9	17,1	-13,5	0,0	0,0	-12,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,0
Berguedà	24,7	11,2	-14,6	0,0	47,0	26,7	2,7	28,9	0,0	0,0	14,1	0,0	0,0	3,7	0,0	15,3	0,0	10,9	10,5	5,7	9,2	20,2	-34,6	9,1	11,3
Cerdanya	4,4	10,0	-14,8	0,0	-1,8	24,5	9,8	-2,9	0,0	-2,0	14,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	3,5	-3,4	11,4	20,3	0,0	9,5	8,1	
Conca de Barberà	15,3	4,3	-16,4	0,0	47,3	44,3	12,0	-2,9	0,0	-8,4	-23,5	3,0	0,0	1,9	13,0	5,8	-18,3	-17,0	-1,4	8,1	18,4	4,2	13,0	8,3	10,8
Garraf	13,8	10,5	10,7	6,2	47,0	0,0	2,9	28,5	21,3	-4,5	9,0	7,0	-2,7	3,0	12,3	12,2	-18,5	0,0	0,0	2,8	9,5	20,3	-14,1	7,1	8,9
Garrigues	11,2	9,3	0,0	0,0	37,3	44,5	5,1	-4,2	0,0	-0,8	11,1	0,1	0,0	3,0	28,2	12,2	-13,1	15,3	1,7	13,4	13,2	10,4	5,1	-2,5	9,7
Garrotxa	20,6	5,4	-8,7	0,0	37,8	36,9	4,5	29,0	43,0	-1,1	-10,3	4,4	0,0	0,5	49,4	-0,0	9,9	5,7	3,7	0,1	7,9	20,2	-5,5	9,4	7,1
Gironès	7,8	6,4	-1,6	0,0	2,1	32,7	10,8	4,5	5,5	-0,8	13,8	5,6	0,0	-0,1	49,1	-2,5	-6,1	11,1	3,2	23,3	8,8	20,2	5,4	9,4	6,6
Maresme	0,8	9,1	-6,1	13,0	47,3	26,9	3,7	0,7	0,7	-1,5	9,6	-11,3	9,6	1,6	32,9	4,7	-11,5	6,2	9,5	6,6	14,6	10,2	-16,2	9,3	2,1
Moianès	29,0	3,1	-15,1	0,0	47,3	27,3	4,2	29,0	21,3	-7,2	1,1	4,6	0,0	-1,0	12,8	9,2	-32,9	3,8	1,1	3,2	8,3	11,0	13,5	7,9	5,1
Montsià	20,4	10,0	-16,1	5,0	33,7	35,5	11,8	16,2	33,4	12,1	15,8	12,2	3,4	0,2	49,3	-1,5	-4,7	-12,5	1,3	1,8	9,0	10,4	7,8	8,1	17,2
Noguera	21,8	7,0	-8,2	0,0	47,0	45,1	3,7	15,0	-0,6	-4,5	13,1	-4,7	0,0	2,4	20,1	7,9	-15,8	13,4	2,5	13,1	9,3	10,7	-0,4	10,3	15,3
Osona	26,2	10,3	0,9	0,0	47,0	28,9	5,1	29,0	43,0	12,1	14,2	4,4	0,0	3,4	49,4	13,8	6,7	13,9	9,3	12,2	11,4	20,2	-18,2	9,6	11,1
Pallars Jussà	22,8	6,3	11,9	0,0	47,3	44,1	5,1	4,8	0,0	0,0	-1,1	-0,8	0,0	2,7	35,8	10,9	-10,5	18,0	-0,2	13,4	15,1	10,5	21,7	8,6	15,2
Pallars Sobirà	3,1	15,0	-14,7	0,0	39,5	0,0	4,4	-2,9	0,0	-1,6	14,2	4,4	0,0	1,2	26,9	2,9	-13,5	17,2	0,0	13,3	15,0	0,0	0,0	11,2	7,6
Pla d'Urgell	16,1	14,9	0,0	0,0	35,3	42,0	5,0	28,8	0,0	-0,8	14,2	5,0	0,0	-10,1	26,2	1,7	-13,8	18,5	0,8	13,3	10,3	20,1	13,5	10,7	15,6
Pla de l'Estany	17,4	5,7	11,0	0,0	-2,8	36,1	20,6	27,3	43,0	-1,2	14,2	0,0	0,0	0,5	28,7	-0,0	-12,9	7,9	4,2	-4,3	9,0	20,3	5,4	9,5	6,7
Priorat	0,8	4,3	-0,4	0,0	38,6	45,1	12,1	-2,9	0,0	-8,7	-12,0	5,1	0,0	1,8	21,2	5,4	-15,5	-17,0	-4,6	12,8	12,4	2,8	20,7	9,4	1,8
Ribera d'Ebre	14,0	2,3	-15,8	0,0	3,1	45,1	12,1	-2,9	43,0	-9,7	14,9	7,9	3,7	2,1	49,1	6,7	-5,9	3,8	-4,0	12,7	10,4	0,2	21,0	6,8	12,1
Ripollès	1,4	5,3	-2,1	0,0	-1,6	0,0	2,1	18,5	0,0	-4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	1,5	-0,8	10,1	20,2	-12,7	8,7	4,4	
Segarra	42,7	7,4	-15,9	0,0	47,3	44,1	5,6	-10,3	0,0	12,1	14,2	-0,8	0,0	1,2	26,0	2,9	-13,8	17,0	1,8	13,4	11,6	9,0	16,6	1,5	18,0
Segrià	12,9	11,8	10,5	0,0	36,7	44,1	5,2	18,5	21,3	0,0	11,6	5,4	0,0	3,5	28,5	14,4	-13,0	18,9	1,9	13,1	12,5	17,1	20,6	10,4	12,6
Selva	10,8	3,1	-0,1	2,3	0,9	44,8	7,0	23,5	7,9	0,2	10,9	0,9	0,0	0,9	49,0	1,7	-6,9	3,8	1,1	3,2	8,3	11,0	13,5	9,3	5,4
Solsonès	41,0	9,8	12,0	0,0	47,0	44,0	2,4	18,5	0,0	-1,4	14,2	4,4	0,0	2,4	31,6	9,6	-11,9	11,0	1,5	13,4	14,8	16,7	21,1	5,4	17,6
Tarragonès	4,6	19,1	-16,1	11,1	40,0	27,9	12,2	23,3	8,8	0,7	-13,4	0,4	-6,7	-0,0	11,3	-2,3	-18,8	3,8	-4,0	11,8	8,3	20,2	8,1	11,7	8,9
Terra Alta	3,5	5,9	0,0	0,0	47,3	28,2	12,0	-2,9	0,0	-10,3	-8,8	7,0	-2,7	1,3	51,2	3,2	-5,3	-2,8	-3,0	12,6	7,9	6,1	3,5	9,1	4,4
Urgell	18,0	10,1	-15,4	0,0	36,1	42,2	3,0	21,4	28,4	-1,5	14,2	2,1	0,0	4,9	28,1	14,5	-13,1	11,3	3,1	13,4	11,7	12,6	-6,0	1,3	13,7
Vall d' Aran	1,2	2,3	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	0,0	11,5	0,0	3,8	0,0	3,2	8,3	0,0	0,0	-7,2	5,4
Vallès Occidental	12,7	8,7	6,3	0,0	47,3	26,9	2,2	-2,9	0,0	-0,8	9,2	2,3	-2,7	2,0	32,4	6,3	-11,7	9,4	6,7	12,7	13,6	13,1	-27,0	-1,3	8,9
Vallès Oriental	5,3	9,0	-5,1	0,0	47,3	26,4	5,5	3,6	-0,6	-5,8	16,3	1,5	-2,7	1,0	33,5	2,1	-11,3	12,2	10,4	14,3	11,8	7,1	-23,2	9,8	7,7
Catalunya	12,4	9,0	-1,7	3,8	35,9	35,2	4,6	10,3	10,1	-2,8	12,0	2,0	3,5	1,5	34,5	3,5	-10,4	11,7	6,1	8,3	9,6	12,2	-1,0	9,2	10,1

(1) Agrícola (2) Ramader (3) Forestal (4) Pesca (5) Cereals (6) Plantes industrials (7) Plantes farratgeres (8) Hortalisses (9) Plantes i flors (10) Patates (11) Fruita fresca (12) Fruita seca (13) Cítrics (14) Raim (15) Oliva (16) Vi i most (17) Oli d'oliva (18) Boví (19) Porquí (20) Equí (21) Oví i cabrum (22) Aviram (23) Conills (24) Altres productes agraris.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre del 2017).

Taula C.3 Estructura del VAB pb industrial per comarques i per subsectors. 2015

En % sobre el total comarcal

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	9,8	1,1	20,0	14,5	0,2	3,4	6,7	9,3	1,1	2,8	19,9	5,3	6,0	100
Alt Empordà	24,0	0,7	6,0	2,0	0,0	0,5	2,5	5,8	5,1	8,2	5,1	7,4	32,7	100
Alt Penedès	37,4	1,6	11,5	7,3	2,0	6,2	5,5	6,1	0,1	2,6	13,8	4,1	1,8	100
Alt Urgell	31,8	2,4	3,6	1,2	0,0	0,3	0,7	4,2	28,2	0,4	0,0	1,6	25,6	100
Alta Ribagorça	12,8	0,0	1,3	0,7	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,4	82,5	100
Anoia	5,2	20,8	18,9	2,5	0,0	8,3	4,1	13,7	3,2	7,7	0,6	4,2	10,8	100
Bages	14,9	7,7	4,1	6,0	0,4	4,6	2,2	10,7	1,9	6,8	13,7	5,8	21,0	100
Baix Camp	13,3	2,3	1,2	6,6	2,1	1,6	0,7	5,1	0,4	2,8	5,5	3,7	54,7	100
Baix Ebre	11,9	0,6	14,7	7,6	0,6	23,7	1,6	6,3	1,0	0,6	0,4	11,2	19,7	100
Baix Empordà	17,6	1,1	13,3	4,7	0,0	15,1	9,3	8,6	0,6	1,6	1,1	8,7	18,2	100
Baix Llobregat	13,6	2,4	7,0	14,1	9,9	5,4	2,5	12,1	4,5	6,8	9,3	7,0	5,6	100
Baix Penedès	14,3	6,5	3,8	1,6	2,6	9,9	20,5	11,8	0,9	3,4	6,5	4,6	13,8	100
Barcelonès	6,4	3,5	4,7	11,2	14,5	1,2	3,0	3,6	4,9	4,6	14,9	6,0	21,4	100
Berguedà	20,0	15,6	12,7	0,5	0,0	0,3	2,1	6,1	0,5	4,2	0,6	9,6	27,9	100
Cerdanya	18,7	0,3	13,0	0,0	0,0	0,0	0,9	6,3	0,0	2,0	0,0	5,8	53,0	100
Conca de Barberà	30,0	1,2	4,7	2,2	0,1	2,4	13,4	8,7	0,0	1,7	24,1	5,3	6,2	100
Garraf	9,3	1,3	3,8	4,8	0,0	5,1	1,3	13,8	16,6	9,0	14,4	7,8	12,8	100
Garrigues	26,9	11,7	4,2	0,3	0,0	7,1	8,6	6,5	0,0	3,0	2,2	1,3	28,1	100
Garrotxa	40,1	5,7	8,9	5,7	6,2	8,4	3,1	5,2	1,6	8,4	0,0	3,0	3,8	100
Gironès	33,6	2,3	7,5	4,5	8,5	1,2	1,5	7,7	2,6	9,2	0,5	3,8	17,2	100
Maresme	9,5	24,8	3,8	9,9	16,5	2,5	1,8	8,6	3,1	6,2	1,1	6,7	5,5	100
Moianès	53,6	22,3	3,6	0,3	0,0	6,3	3,1	2,3	0,4	2,5	0,3	3,7	1,5	100
Montsià	23,7	1,9	7,0	14,8	1,1	1,0	8,3	5,5	0,1	2,3	1,5	23,1	9,7	100
Noguera	20,1	4,5	2,7	2,5	0,0	0,5	23,2	3,0	0,0	5,1	0,4	14,3	23,6	100
Osona	40,9	3,8	3,4	3,3	0,4	2,3	1,2	12,7	3,0	12,1	0,6	9,3	7,1	100
Pallars Jussà	7,9	0,0	1,4	0,1	0,0	0,1	0,5	1,3	0,1	0,1	0,0	1,4	87,2	100
Pallars Sobirà	2,9	0,0	6,1	0,0	0,0	0,0	0,5	0,3	0,1	1,0	0,0	0,7	88,3	100
Pla d'Urgell	34,3	1,2	7,7	0,9	0,7	3,1	5,9	8,2	0,0	6,0	0,4	11,1	20,4	100
Pla de l'Estany	41,0	1,3	2,1	2,9	0,0	1,5	2,4	13,5	4,8	18,8	2,3	5,7	3,6	100
Priorat	56,3	7,2	4,6	0,0	0,0	1,3	0,1	12,7	2,5	0,5	0,0	1,4	13,4	100
Ribera d'Ebre	0,7	1,0	0,2	1,4	0,0	0,1	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	95,9	100
Ripollès	22,8	5,7	2,7	2,4	0,0	8,3	0,2	17,7	13,3	12,4	0,0	2,6	11,9	100
Segarra	75,1	3,1	0,5	0,0	0,0	1,2	2,1	2,6	5,0	1,8	0,1	4,6	4,0	100
Segrià	27,4	3,8	6,4	4,2	1,5	1,4	4,0	8,9	0,5	8,4	0,7	9,0	23,8	100
Selva	33,2	10,0	4,9	6,3	11,3	3,4	1,9	5,2	3,1	6,0	4,0	4,0	6,6	100
Solsonès	7,3	14,2	19,3	0,0	0,0	6,7	11,3	12,8	2,4	11,7	0,5	5,1	8,7	100
Tarragonès	3,3	1,2	3,0	48,3	0,2	1,5	0,6	6,7	0,5	1,5	0,3	5,8	27,2	100
Terra Alta	16,8	4,3	20,3	3,8	0,0	0,5	3,0	2,7	2,1	0,6	1,5	0,9	43,3	100
Urgell	24,2	4,7	10,7	3,6	0,0	7,2	2,3	10,1	3,6	3,9	9,9	2,6	17,4	100
Vall d'Aran	4,3	0,2	3,7	0,5	0,0	0,0	1,9	0,5	0,1	0,0	0,0	0,8	87,9	100
Vallès Occidental	8,3	6,3	6,4	13,2	13,3	5,5	1,9	11,4	6,1	8,2	7,1	7,0	5,4	100
Vallès Oriental	6,4	4,4	6,9	19,4	10,1	8,7	2,0	11,0	5,6	6,5	7,1	7,2	4,7	100
Catalunya	14,0	5,0	5,9	11,7	8,5	3,9	2,7	8,1	3,9	5,9	7,8	6,3	16,3	100

(1) Aliments, begudes i tabac (2) Tèxtil, cuir i calçat (3) Paper i arts gràfiques (4) Química i refinació de petroli (5) Productes farmacèutics (6) Cautxú i plàstic (7) Minerals no metàl·lics

(8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics (9) Productes informàtics, electrònics i òptics (10) Maquinària i equipament mecànic (11) Material de transport; indústries manufactureres diverses. (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA.

Taula C.4 Creixement comarcal del VAB pb industrial per subsectors. 2016

Taxes reals de variació interanual en %

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	1,4	9,0	-7,9	7,7	9,7	2,3	-0,1	7,1	6,6	3,4	-5,1	0,6	-2,0	-0,4
Alt Empordà	7,5	8,9	-1,6	9,2	0,0	9,3	6,9	8,7	1,0	1,4	-4,6	-0,7	6,8	4,8
Alt Penedès	3,1	8,9	-4,7	8,3	8,9	8,4	-1,3	6,9	7,7	9,5	9,2	-5,6	8,1	3,8
Alt Urgell	3,6	0,2	4,0	-3,8	0,0	7,2	2,3	2,6	6,6	6,9	0,0	6,7	-4,4	2,3
Alta Ribagorça	7,9	6,9	6,6	9,7	0,0	0,0	0,0	7,2	0,0	0,0	0,0	1,0	-3,8	-1,8
Anoia	7,6	8,9	-7,7	9,6	0,0	7,9	-2,7	5,6	6,1	5,2	-5,0	4,6	1,5	3,3
Bages	2,6	5,6	5,6	9,6	1,7	7,9	-2,6	8,7	6,2	9,1	0,7	2,7	3,7	4,6
Baix Camp	2,4	9,4	6,4	6,9	6,1	7,7	0,5	0,3	7,4	9,5	-0,4	-6,4	3,6	3,4
Baix Ebre	7,9	8,8	-8,0	7,8	6,5	7,6	2,3	2,6	4,0	9,5	1,7	-2,6	-2,7	1,7
Baix Empordà	7,5	9,4	6,3	7,1	6,5	1,1	2,6	8,7	4,0	6,9	-6,2	0,5	-4,6	3,0
Baix Llobregat	2,3	8,9	0,5	4,2	9,3	5,0	1,6	7,6	6,5	9,0	-0,0	2,7	7,4	4,8
Baix Penedès	8,2	9,7	5,7	9,4	9,9	7,5	2,2	8,7	6,7	4,5	6,5	5,1	5,1	6,2
Barcelonès	4,0	5,8	-1,1	-1,7	9,4	3,6	-1,6	3,6	1,4	2,7	5,6	0,4	5,5	4,0
Berguedà	-1,5	8,8	-2,3	9,7	0,0	7,2	-2,9	7,1	6,5	9,8	-6,4	5,5	-7,8	-0,0
Cerdanya	7,4	8,8	7,0	0,0	0,0	0,0	2,3	7,2	0,0	9,8	0,0	1,0	4,8	5,6
Conca de Barberà	7,4	8,8	1,0	9,7	6,5	8,9	-1,0	8,7	4,0	9,8	-1,9	4,8	4,7	3,7
Garraf	7,8	9,7	6,9	9,4	0,0	2,2	-3,0	6,6	2,5	9,7	-1,7	6,0	6,4	4,9
Garrigues	4,8	2,9	-7,7	9,7	0,0	8,2	-3,1	8,7	0,0	9,8	1,7	6,1	-0,5	2,5
Garrotxa	3,7	2,8	-7,8	8,3	1,6	7,5	1,5	8,1	6,1	9,3	1,7	0,8	7,2	3,8
Gironès	2,0	9,4	3,0	4,8	9,8	7,3	-1,4	8,7	0,3	5,6	8,8	5,0	3,0	4,2
Maresme	7,1	8,6	6,5	-2,6	-0,6	3,5	2,8	8,2	5,7	6,0	-5,8	1,5	5,8	4,5
Moianès	7,6	9,2	1,7	9,8	0,0	-1,7	1,4	8,7	7,1	9,7	-5,1	-5,9	0,7	6,4
Montsià	-0,0	1,2	3,7	-1,7	9,5	8,3	7,5	8,7	9,5	9,9	-5,6	-1,1	2,1	1,4
Noguera	7,3	5,6	6,5	9,7	6,5	7,2	7,7	8,7	9,3	9,6	1,7	-1,7	-3,8	3,6
Osona	7,5	9,0	5,9	7,0	9,9	8,1	-1,0	8,7	2,9	9,8	-5,8	0,9	-7,2	6,0
Pallars Jussà	8,2	8,8	-0,8	9,7	0,0	9,0	2,3	7,2	8,4	6,9	0,0	5,7	-8,4	-6,5
Pallars Sobirà	8,1	8,8	6,4	0,0	0,0	0,0	2,3	7,2	4,0	-0,5	0,0	7,0	-8,3	-6,6
Pla d'Urgell	7,1	9,3	3,8	9,6	6,5	2,2	8,9	8,7	6,5	9,4	1,7	-5,7	4,6	5,1
Pla de l'Estany	7,7	9,0	6,7	9,7	6,5	7,2	6,5	8,7	-1,0	9,5	7,5	5,7	5,9	7,6
Priorat	7,8	9,4	6,7	0,0	0,0	7,2	2,3	1,0	4,0	-1,5	0,0	6,3	3,5	6,2
Ribera d'Ebre	7,4	9,4	-0,8	4,3	0,0	-2,1	2,3	7,2	7,9	-0,9	1,7	1,0	-0,1	0,1
Ripollès	-2,4	5,8	5,8	4,3	0,0	8,3	2,3	6,8	0,2	-2,0	0,0	-6,5	-2,5	1,3
Segarra	2,8	5,4	-0,8	-4,9	9,6	0,8	9,2	8,7	6,3	0,1	9,4	5,6	7,2	3,6
Segrià	7,4	9,4	-7,8	9,7	0,1	4,6	6,2	8,7	6,1	1,5	-1,9	5,1	4,4	5,0
Selva	3,4	5,3	1,3	7,4	9,8	7,3	-2,8	6,4	3,7	1,4	1,5	-6,0	2,1	4,0
Solsonès	8,0	5,8	-1,4	-5,0	0,0	8,1	8,1	8,7	7,3	6,9	-6,9	-5,5	-1,7	4,2
Tarragonès	0,7	9,1	-4,6	0,5	6,5	7,9	-3,1	3,4	1,8	1,7	-2,3	-0,5	-1,4	0,2
Terra Alta	7,5	9,9	-5,6	9,7	0,0	7,2	-2,7	7,2	7,4	6,9	-6,3	6,7	1,8	2,0
Urgell	7,4	2,2	-2,9	8,7	0,0	5,4	-2,6	8,7	1,7	6,9	-2,0	5,3	6,5	4,5
Vall d'Aran	4,3	9,4	-0,8	9,5	0,0	0,0	2,3	7,2	6,5	0,0	0,0	5,8	-7,5	-6,2
Vallès Occidental	-1,4	9,2	-0,7	9,5	4,2	7,7	1,4	8,6	2,3	9,2	-4,9	1,2	6,7	4,7
Vallès Oriental	0,2	9,4	0,6	9,3	9,2	7,4	6,9	8,7	5,9	9,1	-5,3	-1,0	7,1	5,8
Catalunya	3,6	7,8	-1,0	4,1	7,3	6,6	1,2	7,3	3,3	7,0	1,5	0,7	3,0	4,0

(1) Aliments, begudes i tabac (2) Tèxtil, cuir i calçat (3) Paper i arts gràfiques (4) Química i refinació de petroli (5) Productes farmacèutics (6) Cautxú i plàstic (7) Minerals no metàl·lics

(8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics (9) Productes informàtics, electrònics i òptics (10) Maquinària i equipament mecànic (11) Material de transport; indústries manufactureres diverses. (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA.

Taula C.5 Estructura del VAB pb del sector construcció per comarques i per subsectors. 2015En % sobre el total comarcal¹

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	Total
Alt Camp	22,1	61,4	13,5	3,0	100
Alt Empordà	58,0	26,3	11,6	4,1	100
Alt Penedès	18,8	57,5	17,8	6,0	100
Alt Urgell	29,5	31,6	24,2	14,7	100
Alta Ribagorça	16,6	26,8	48,2	8,4	100
Anoia	32,5	47,8	15,5	4,2	100
Bages	18,3	48,7	27,3	5,8	100
Baix Camp	32,6	49,3	15,5	2,6	100
Baix Ebre	46,5	35,2	12,5	5,8	100
Baix Empordà	46,0	31,7	19,3	3,0	100
Baix Llobregat	24,4	54,8	13,6	7,3	100
Baix Penedès	38,9	33,2	21,1	6,7	100
Barcelonès	26,4	50,0	14,6	9,0	100
Berguedà	22,1	43,6	29,3	5,0	100
Cerdanya	46,0	37,6	12,5	3,9	100
Conca de Barberà	44,8	20,5	31,9	2,9	100
Garraf	59,5	27,8	9,1	3,6	100
Garrigues	26,0	26,1	23,3	24,6	100
Garrotxa	38,4	49,2	11,2	1,2	100
Gironès	30,7	55,2	11,4	2,7	100
Maresme	34,9	45,0	16,7	3,4	100
Moianès	62,6	18,0	9,5	9,9	100
Montsià	34,6	39,8	21,4	4,2	100
Noguera	35,8	23,5	30,5	10,2	100
Osona	38,8	43,7	14,0	3,5	100
Pallars Jussà	8,1	30,9	48,7	12,3	100
Pallars Sobirà	19,1	16,6	47,8	16,5	100
Pla d'Urgell	28,1	49,5	17,2	5,2	100
Pla de l'Estany	28,2	44,8	25,3	1,8	100
Priorat	58,6	15,1	17,3	8,9	100
Ribera d'Ebre	5,5	27,8	57,3	9,4	100
Ripollès	18,1	54,7	13,5	13,8	100
Segarra	34,9	38,6	20,0	6,5	100
Segrià	28,2	45,5	19,5	6,8	100
Selva	30,6	47,9	14,3	7,2	100
Solsonès	60,6	20,5	17,0	1,9	100
Tarragonès	23,9	52,1	19,9	4,0	100
Terra Alta	18,5	46,5	29,5	5,6	100
Urgell	39,3	36,2	16,5	7,9	100
Vall d'Aran	60,0	13,4	24,9	1,7	100
Vallès Occidental	22,5	49,0	14,1	14,5	100
Vallès Oriental	13,8	56,9	25,2	4,2	100
Catalunya	25,6	50,5	15,0	8,9	100

(1) Promoció immob i edificació (2) Instal·lacions i acabat d'edificis (3) Demolició, terrenys i altres (4) Obra civil.

Font: Estimació BBVA.

Taula C.6 Creixement comarcal del VAB pb del sector construcció per subsectors. 2016

Taxes reals de creixement interanual en %

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Alt Camp	3,5	3,4	0,3	3,9	6,3	5,8
Alt Empordà	2,5	2,4	1,5	2,8	6,3	4,4
Alt Penedès	4,6	4,6	6,3	3,8	5,6	4,1
Alt Urgell	0,7	-0,1	-4,5	2,7	1,5	5,1
Alta Ribagorça	2,4	2,7	1,3	4,1	2,5	-0,8
Anoia	2,1	1,9	0,6	4,2	-2,2	5,2
Bages	1,5	1,5	1,6	3,5	-2,1	1,9
Baix Camp	4,2	4,3	4,0	3,4	7,9	0,2
Baix Ebre	2,2	2,4	2,6	4,3	-3,9	0,2
Baix Empordà	1,4	1,4	-2,1	4,1	5,4	1,6
Baix Llobregat	3,8	4,2	1,6	4,4	8,3	-0,9
Baix Penedès	2,9	3,0	0,7	2,4	8,4	0,4
Barcelonès	3,0	3,1	3,6	1,5	7,8	2,2
Berguedà	1,0	0,9	-0,2	4,0	-2,8	1,9
Cerdanya	2,7	2,7	1,4	3,9	3,7	1,7
Conca de Barberà	4,1	4,0	4,1	-1,1	7,2	6,5
Garraf	5,4	5,5	5,6	4,7	7,4	2,0
Garrigues	-0,9	-2,7	-0,5	-0,9	-7,2	4,8
Garrotxa	2,7	2,7	0,9	3,8	4,0	4,5
Gironès	3,1	3,3	1,2	3,8	6,2	-2,8
Maresme	5,7	5,8	6,6	4,0	8,7	2,5
Moianès	-4,5	-4,0	-8,3	9,4	-1,2	-8,6
Montsià	0,3	0,1	4,6	-0,3	-6,4	4,2
Noguera	-0,5	-0,6	1,2	4,0	-6,2	0,1
Osona	1,4	1,4	0,2	3,9	-3,0	1,9
Pallars Jussà	3,0	3,4	1,1	5,0	2,8	-0,0
Pallars Sobirà	1,1	1,9	-4,5	-0,6	5,3	-3,0
Pla d'Urgell	0,9	1,1	2,8	2,8	-6,7	-2,1
Pla de l'Estany	2,1	2,1	-2,8	3,7	4,6	1,5
Priorat	2,0	1,6	-0,2	-0,9	9,8	6,9
Ribera d'Ebre	-3,5	-4,4	4,2	-1,2	-6,8	5,7
Ripollès	1,0	0,9	3,6	-0,8	4,2	1,8
Segarra	-1,6	-1,6	-2,0	2,0	-7,7	-2,3
Segrià	0,1	-0,1	-1,9	3,8	-6,4	2,3
Selva	2,1	2,5	-2,3	4,2	6,7	-2,9
Solsonès	-1,2	-1,2	-2,2	2,6	-2,0	-2,4
Tarragonès	4,7	4,8	2,3	4,2	9,5	1,6
Terra Alta	-0,6	-0,6	6,1	-0,2	-5,5	-0,9
Urgell	0,7	0,7	1,2	3,8	-7,1	-0,5
Vall d'Aran	-0,6	-0,6	-3,8	4,4	4,3	-2,3
Vallès Occidental	4,5	4,9	5,5	3,9	7,3	2,0
Vallès Oriental	5,6	5,6	6,0	4,2	8,7	3,8
Catalunya	3,2	3,3	2,4	3,2	5,2	1,6

(1) Construcció total (2) Edificació total (3) Promoció immobiliària i edificació (4) Instal·lacions i acabat d'edificis (5) Demolició, terrenys i altres (6) Obra civil.
Font: Estimació BBVA.

Taula C.7 Estructura del VAB pb del sector serveis per comarques i per subsectors. 2015En % sobre el total comarcal¹

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	23,5	18,5	8,5	1,2	1,1	7,7	13,3	4,6	4,9	5,3	11,4	78,4	21,6	100
Alt Empordà	28,6	5,5	18,5	0,9	1,8	19,2	6,7	6,6	4,9	2,8	4,6	87,8	12,2	100
Alt Penedès	26,9	9,8	6,6	1,3	11,9	10,5	8,6	5,7	5,9	5,0	7,7	81,4	18,6	100
Alt Urgell	22,7	10,9	17,0	1,1	1,0	7,8	7,2	7,7	9,7	5,2	9,6	75,5	24,5	100
Alta Ribagorça	16,5	8,0	33,2	0,1	0,4	5,2	6,4	12,9	11,7	4,4	1,0	82,9	17,1	100
Anoia	27,2	6,5	6,8	2,1	2,0	13,0	12,3	6,4	7,2	7,6	8,9	76,3	23,7	100
Bages	29,6	6,4	5,0	2,2	4,3	9,2	11,1	5,9	6,4	6,6	13,4	73,6	26,4	100
Baix Camp	26,0	5,8	11,3	1,9	2,8	12,7	12,2	6,8	4,2	6,6	9,8	79,4	20,6	100
Baix Ebre	33,1	5,8	12,0	0,8	2,7	7,2	7,5	5,9	5,9	4,5	14,6	75,0	25,0	100
Baix Empordà	20,1	3,0	19,9	0,8	1,6	29,6	7,8	5,1	5,0	3,0	4,1	87,8	12,2	100
Baix Llobregat	26,6	13,9	7,6	5,0	2,2	12,2	14,0	4,9	3,7	4,9	5,0	86,4	13,6	100
Baix Penedès	22,9	7,3	13,5	0,7	1,3	18,3	14,8	6,0	6,3	4,3	4,6	84,8	15,2	100
Barcelonès	15,3	6,1	6,1	7,3	6,2	19,0	15,1	5,5	5,7	6,3	7,3	80,7	19,3	100
Berguedà	20,7	5,7	11,9	1,2	2,1	7,8	17,0	6,1	8,4	7,7	11,5	72,5	27,5	100
Cerdanya	12,4	7,4	20,7	0,5	1,7	23,7	9,5	7,5	5,5	5,0	6,1	83,3	16,7	100
Conca de Barberà	27,6	7,0	17,0	0,5	0,8	3,2	9,3	8,0	9,4	8,9	8,3	73,4	26,6	100
Garraf	19,3	4,3	15,2	0,9	1,5	22,3	10,7	6,0	5,6	6,4	7,8	80,2	19,8	100
Garrigues	23,4	6,5	10,2	1,0	2,7	9,0	9,1	6,0	12,3	5,3	14,6	67,8	32,2	100
Garrotxa	31,9	6,7	9,8	1,2	1,9	10,4	10,2	7,1	4,8	5,3	10,8	79,1	20,9	100
Gironès	18,0	5,8	5,5	2,4	8,0	12,0	17,2	4,5	9,8	6,4	10,3	73,4	26,6	100
Maresme	23,5	4,9	11,4	1,2	3,0	17,7	9,4	6,7	4,9	6,8	10,5	77,8	22,2	100
Moianès	27,4	4,1	12,4	0,7	0,1	13,1	6,3	6,4	12,8	4,4	12,4	70,5	29,5	100
Montsià	32,1	7,3	11,6	0,6	2,5	9,9	9,8	5,9	7,1	4,9	8,2	79,8	20,2	100
Noguera	32,6	14,0	9,1	1,4	2,3	8,9	7,1	5,5	8,4	5,3	5,5	80,9	19,1	100
Osona	31,8	5,9	5,4	2,0	2,2	11,2	11,7	6,4	4,9	9,9	8,5	76,7	23,3	100
Pallars Jussà	18,4	3,3	12,1	0,8	1,7	7,0	8,2	5,0	10,6	4,9	28,1	56,5	43,5	100
Pallars Sobirà	14,6	4,5	26,6	0,4	0,6	10,8	6,4	13,5	14,8	6,5	1,4	77,4	22,6	100
Pla d'Urgell	43,9	8,2	5,5	4,4	2,0	8,3	9,8	4,2	5,4	3,8	4,5	86,3	13,7	100
Pla de l'Estany	29,2	9,1	9,1	1,3	2,3	11,8	9,5	7,2	5,0	4,7	10,8	79,5	20,5	100
Priorat	15,6	6,2	18,1	0,4	1,4	11,0	10,0	6,6	19,9	2,5	8,5	69,2	30,8	100
Ribera d'Ebre	23,1	4,5	8,2	0,4	1,4	7,8	13,7	5,9	13,1	6,8	15,2	64,9	35,1	100
Ripollès	34,4	5,6	14,3	0,7	1,1	6,3	7,6	5,8	6,3	4,9	12,9	75,9	24,1	100
Segarra	19,7	18,8	8,9	0,5	4,4	7,3	16,5	5,1	8,0	4,7	6,2	81,1	18,9	100
Segrià	24,5	8,6	5,9	3,2	6,7	7,4	11,9	4,0	11,1	6,6	10,2	72,1	27,9	100
Selva	20,8	9,4	24,4	0,6	1,3	15,0	10,4	6,0	4,7	4,4	2,9	88,0	12,0	100
Solsonès	22,1	9,6	14,0	0,6	0,7	7,0	11,4	7,0	7,4	9,0	11,3	72,4	27,6	100
Tarragonès	15,1	8,8	11,7	1,6	5,8	11,0	13,9	5,5	11,6	7,2	7,8	73,4	26,6	100
Terra Alta	26,4	6,2	18,2	0,5	2,3	5,1	14,2	6,0	15,5	2,7	2,8	79,0	21,0	100
Urgell	37,3	9,9	7,1	0,5	2,1	10,0	9,2	4,9	5,8	6,0	7,2	81,1	18,9	100
Vall d'Aran	10,8	1,4	35,5	0,2	0,8	16,3	3,9	15,6	5,8	4,7	5,0	84,5	15,5	100
Vallès Occidental	27,6	6,5	6,5	4,9	6,1	10,4	15,2	6,1	2,7	7,3	6,8	83,2	16,8	100
Vallès Oriental	32,1	7,7	5,0	1,1	1,8	15,8	11,4	6,7	5,9	5,8	6,6	81,6	18,4	100
Catalunya	20,6	7,1	7,7	5,0	5,0	15,7	13,8	5,6	5,7	6,2	7,5	80,6	19,4	100

(1) Comerç (2) Transports i magatzematge (3) Hostaleria (4) Informació i comunicacions (5) Activitats financeres i d'assegurances (6) Activitats immobiliàries

(7) Activitats professionals, científiques i administratives (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis (9) Administracions públiques i defensa; Seguretat Social obligatòria

(10) Educació (11) Activats sanitàries i de serveis socials (12) Serveis privats (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.

Taula C.8 Creixement comarcal del VAB pb del sector serveis per subsectors. 2016

Taxes reals de creixement interanual en %

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	0,9	1,6	5,2	2,7	0,4	7,4	9,8	-2,5	-1,8	7,5	4,5	3,5	3,8	3,6
Alt Empordà	0,1	3,2	3,4	6,4	-2,5	2,5	9,8	0,3	0,2	0,8	5,1	2,3	2,2	2,3
Alt Penedès	3,0	2,9	5,2	4,7	-1,7	6,8	9,9	1,3	-3,6	7,4	3,3	3,6	2,2	3,4
Alt Urgell	0,6	3,1	2,1	1,3	-1,8	-2,8	9,8	-2,6	0,4	-0,0	3,4	1,5	1,5	1,5
Alta Ribagorça	-1,5	2,4	5,3	-0,7	-9,1	8,0	4,8	5,0	-4,5	-1,2	-2,1	3,7	-3,5	2,5
Anoia	2,1	2,8	4,5	7,4	2,6	6,5	9,8	-1,6	-2,6	4,2	5,2	4,2	2,5	3,8
Bages	-0,0	1,0	1,2	7,0	-6,4	6,2	9,8	1,6	-3,5	7,4	5,1	2,4	3,6	2,7
Baix Camp	1,3	1,2	4,7	4,8	6,5	1,2	7,1	4,6	-0,1	2,2	5,4	3,2	3,3	3,2
Baix Ebre	3,1	1,2	4,4	8,0	-0,3	1,3	1,0	-0,9	-4,0	7,3	2,6	2,4	1,9	2,3
Baix Empordà	-1,0	1,2	4,2	0,2	1,5	1,1	3,5	-1,3	-2,7	2,7	5,9	1,4	1,6	1,4
Baix Llobregat	2,4	3,9	4,2	2,9	4,5	7,2	3,2	-1,9	-5,1	3,1	6,5	3,4	2,1	3,3
Baix Penedès	0,2	2,6	4,1	6,5	-1,7	6,8	9,8	5,2	-0,2	7,3	5,8	4,5	3,8	4,4
Barcelonès	0,7	3,3	4,5	7,0	-3,3	-0,1	9,8	0,1	0,6	3,5	4,8	2,9	3,1	3,0
Berguedà	2,1	1,6	4,2	0,9	-0,4	-2,2	7,0	-1,4	5,9	-0,3	5,4	2,7	3,9	3,0
Cerdanya	2,6	2,1	1,4	8,2	-1,8	6,7	9,8	-2,8	-1,1	-1,1	7,9	3,7	2,2	3,4
Conca de Barberà	-0,4	1,2	2,8	8,1	7,3	9,0	3,8	4,9	-1,9	1,3	6,0	2,2	1,6	2,0
Garraf	4,4	1,1	4,9	3,8	4,5	6,6	5,9	4,2	-3,0	7,5	5,3	5,1	3,7	4,8
Garrigues	-1,1	1,4	5,1	8,1	-1,8	2,6	0,0	4,6	-0,5	1,8	5,0	1,3	2,4	1,7
Garrotxa	4,0	2,0	5,1	7,1	2,3	-1,5	9,8	5,3	0,3	4,1	5,0	4,1	3,7	4,0
Gironès	2,7	2,0	5,0	1,4	-1,4	3,7	9,8	5,4	-2,2	4,3	2,3	4,3	1,1	3,5
Maresme	2,4	7,5	5,0	7,2	0,3	1,2	9,8	1,2	-4,3	2,3	4,3	3,6	1,8	3,2
Moianès	-3,5	6,8	4,7	5,0	5,9	-1,0	3,1	1,1	-4,0	5,4	4,9	0,1	1,1	0,4
Montsià	4,6	1,4	5,3	5,0	-4,6	3,3	9,8	-2,0	-1,0	7,7	6,0	4,1	3,9	4,1
Noguera	-1,2	4,1	0,9	6,5	-3,0	2,6	9,8	-2,9	0,7	8,0	-0,6	1,3	2,3	1,5
Osona	5,8	3,8	4,8	9,7	5,1	1,3	9,8	2,4	-2,6	4,0	5,2	5,3	3,0	4,8
Pallars Jussà	-0,3	1,6	0,5	0,1	6,2	-3,0	9,8	1,5	-2,0	5,1	3,2	1,5	2,1	1,8
Pallars Sobirà	-0,4	1,6	4,6	8,1	-1,8	2,6	-4,4	-2,7	-4,9	0,5	7,9	1,2	-2,6	0,3
Pla d'Urgell	-0,3	2,1	6,4	1,4	-6,5	2,6	9,8	-2,7	-3,3	3,2	5,6	1,6	1,4	1,6
Pla de l'Estany	0,2	1,6	3,1	8,0	4,8	4,1	4,4	0,1	-0,3	7,5	4,9	2,0	4,2	2,5
Priorat	8,3	4,4	5,7	8,1	-1,8	2,6	6,9	4,8	-2,5	3,5	4,4	5,6	-0,1	3,9
Ribera d'Ebre	5,8	2,9	1,7	8,1	-1,8	-2,6	9,9	4,2	-5,6	1,2	-1,1	4,7	-2,3	2,2
Ripollès	2,9	1,6	1,4	8,1	-1,8	-1,8	6,2	-2,3	-0,0	2,5	5,2	2,0	3,3	2,3
Segarra	0,2	1,4	2,7	9,7	5,7	-2,6	2,6	5,1	-0,3	1,5	6,2	1,6	2,3	1,8
Segrià	1,1	2,3	4,1	5,1	-3,7	-1,4	4,8	-1,0	-0,9	4,1	5,0	1,5	2,4	1,7
Selva	3,5	3,1	4,5	2,4	0,6	1,5	9,8	-2,0	-2,5	4,3	5,5	3,7	1,9	3,5
Solsonès	-0,9	2,2	4,4	8,3	-7,6	2,6	9,8	4,7	-1,0	4,9	4,9	3,1	3,4	3,2
Tarragonès	3,7	1,7	4,6	2,3	-7,3	0,8	9,8	2,9	2,5	2,5	5,2	3,4	3,3	3,3
Terra Alta	-0,2	1,2	4,1	8,1	-1,8	-2,4	0,8	-0,2	-1,0	3,5	-0,6	1,0	-0,4	0,7
Urgell	-0,2	3,1	1,0	8,1	-1,1	2,6	6,2	1,2	-2,3	4,2	5,7	1,5	2,8	1,7
Vall d' Aran	-0,0	6,0	0,0	8,1	-1,8	2,6	5,4	-0,1	-3,2	-0,9	0,8	0,9	-1,2	0,5
Vallès Occidental	0,9	2,1	4,0	7,0	1,7	7,9	9,8	2,7	-3,3	3,5	5,1	4,3	3,1	4,1
Vallès Oriental	2,5	1,0	4,8	7,4	5,4	0,6	9,8	0,8	-4,6	4,1	5,7	3,1	1,9	2,9
Catalunya	1,5	3,0	4,3	6,4	-2,0	1,6	8,9	0,7	-0,8	3,6	4,9	3,2	2,8	3,1

(1) Comerç (2) Transports i magatzematge (3) Hostaleria (4) Informació i comunicacions (5) Activitats financeres i d'assegurances (6) Activitats immobiliàries
 (7) Activitats professionals, científiques i administratives (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis (9) Administracions públiques i defensa; Seguretat Social obligatòria
 (10) Educació (11) Activitats sanitàries i de serveis socials (12) Serveis privats (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.

Taula C.9 Creixement comarcal del VAB pb del primari. 2010-2016

Taxes reals de variació interanual i mitjana en %

Comarca	VAB pb Primari					
	2010-2016	2012	2013	2014	2015	2016
Alt Camp	1,9	-18,6	8,7	-5,1	1,6	2,5
Alt Empordà	6,8	-12,9	13,2	4,0	2,0	7,9
Alt Penedès	3,0	-21,1	17,9	-10,2	0,9	3,4
Alt Urgell	8,7	-15,3	14,6	9,9	1,9	8,6
Alta Ribagorça	0,6	-13,7	-9,3	6,2	-6,6	11,8
Anoia	3,2	-15,6	0,1	-2,9	-1,4	17,0
Bages	1,7	-11,4	-1,0	4,0	-7,5	11,4
Baix Camp	-4,0	-16,9	-10,6	-4,4	-2,0	0,9
Baix Ebre	0,9	-15,2	-6,8	-1,9	-0,8	13,2
Baix Empordà	4,9	-12,0	8,2	1,1	0,2	10,1
Baix Llobregat	5,7	-10,6	7,3	2,5	-6,4	19,2
Baix Penedès	5,4	-27,0	24,8	-10,6	3,7	3,6
Barcelonès	2,4	-14,8	4,0	-5,9	11,4	-0,0
Berguedà	4,5	-11,2	-3,5	7,6	2,5	11,3
Cerdanya	7,5	-9,3	11,0	8,2	2,9	8,1
Conca de Barberà	4,2	-21,6	18,4	-10,6	-2,0	10,8
Garraf	3,9	-30,4	21,1	-1,5	-13,0	8,9
Garrigues	6,5	-20,3	10,7	6,9	-1,3	9,7
Garrotxa	8,2	-4,9	11,2	4,4	10,0	7,1
Gironès	6,3	-10,2	11,4	4,4	3,0	6,6
Maresme	-9,0	-22,3	-2,0	-34,0	-2,0	2,1
Moianès	--	--	--	--	--	5,1
Montsià	1,5	-14,1	4,1	-10,5	-4,7	17,2
Noguera	5,6	-10,3	16,3	-4,7	-4,4	15,3
Osona	5,3	-12,8	-2,1	9,5	2,6	11,1
Pallars Jussà	4,7	-1,0	14,3	-5,0	-5,9	15,2
Pallars Sobirà	3,1	-6,7	6,4	-0,1	-1,6	7,6
Pla d'Urgell	6,0	-23,8	7,7	5,6	-5,1	15,6
Pla de l'Estany	8,8	-7,8	12,7	8,0	7,9	6,7
Priorat	2,9	-30,2	5,7	-1,3	5,2	1,8
Ribera d'Ebre	2,4	-27,1	-2,2	-3,3	3,2	12,1
Ripollès	2,8	-3,8	1,3	3,9	1,5	4,4
Segarra	6,7	-5,0	22,1	-7,5	-5,7	18,0
Segrià	4,7	-25,9	10,0	1,0	-4,9	12,6
Selva	6,2	-10,7	12,2	2,2	4,9	5,4
Solsonès	4,8	-8,9	6,7	-0,4	-4,8	17,6
Tarragonès	2,8	-27,8	11,8	-4,3	-5,4	8,9
Terra Alta	0,9	-22,6	-0,6	5,1	-5,4	4,4
Urgell	3,6	-16,3	7,3	-2,2	-4,3	13,7
Vall d'Aran	-1,2	-7,0	-9,6	-3,7	3,0	5,4
Vallès Occidental	0,2	-13,0	0,0	-2,6	-5,7	8,9
Vallès Oriental	0,2	-16,6	0,6	-3,2	-4,3	7,7
Catalunya	3,8	-16,6	5,9	0,6	-1,3	10,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre del 2017).

Taula C.10 Creixement comarcal del VAB pb industrial. 2010-2016

Taxes reals de variació interanual i mitjana en %

Comarca	VAB pb Industrial					
	2010-2016	2012	2013	2014	2015	2016
Alt Camp	2,0	-4,9	0,9	3,3	4,3	-0,4
Alt Empordà	2,7	-1,8	-1,3	3,8	3,7	4,8
Alt Penedès	2,0	-3,5	-0,4	1,1	3,4	3,8
Alt Urgell	-0,3	-1,0	-3,8	-3,4	3,7	2,3
Alta Ribagorça	-3,2	-1,8	-13,0	2,4	-0,4	-1,8
Anoia	0,9	-5,2	-1,2	-1,3	3,1	3,3
Bages	2,9	-2,6	1,0	2,5	3,5	4,6
Baix Camp	-1,1	0,9	-9,6	0,3	1,3	3,4
Baix Ebre	1,0	-2,0	-0,9	-1,2	4,2	1,7
Baix Empordà	1,4	-3,4	-1,1	3,0	0,8	3,0
Baix Llobregat	4,1	-5,7	0,0	5,0	6,4	4,8
Baix Penedès	4,0	-5,7	-0,0	5,4	4,5	6,2
Barcelonès	2,3	-5,1	-1,1	5,8	0,7	4,0
Berguedà	-0,6	-4,5	-4,5	-1,5	3,7	-0,0
Cerdanya	1,9	2,9	-5,4	8,1	-0,8	5,6
Conca de Barberà	1,7	-6,0	-1,5	2,5	2,3	3,7
Garraf	1,9	-3,8	-3,8	3,6	3,1	4,9
Garrigues	0,0	-3,6	-5,0	-2,4	4,9	2,5
Garrotxa	3,0	-2,2	-0,1	1,3	7,1	3,8
Gironès	2,6	-1,5	0,0	3,9	2,5	4,2
Maresme	3,5	-5,7	2,3	4,9	2,2	4,5
Moianès	4,2	-3,9	-0,8	4,2	6,9	6,4
Montsià	1,9	-2,9	-2,9	2,1	6,9	1,4
Noguera	-0,8	-5,5	-6,5	-3,7	3,5	3,6
Osona	3,1	-0,1	-1,2	1,3	6,4	6,0
Pallars Jussà	-4,6	0,1	-9,8	-3,4	1,4	-6,5
Pallars Sobirà	-4,6	1,3	-10,2	-2,3	0,7	-6,6
Pla d'Urgell	2,2	-0,8	-1,3	-0,6	5,5	5,1
Pla de l'Estany	2,6	-1,3	-1,5	-0,4	4,7	7,6
Priorat	1,2	-0,6	-2,7	-1,0	2,2	6,2
Ribera d'Ebre	-5,3	3,4	-12,1	-16,3	7,2	0,1
Ripollès	0,6	-2,4	-2,4	-0,2	3,8	1,3
Segarra	1,5	1,1	-1,7	-3,3	7,4	3,6
Segrià	2,1	-1,4	-1,5	2,6	2,2	5,0
Selva	2,3	-2,0	-0,5	2,1	3,8	4,0
Solsonès	1,7	-5,2	-0,2	-0,5	3,4	4,2
Tarragonès	1,6	-5,4	-3,3	3,3	6,2	0,2
Terra Alta	-1,4	1,5	-6,1	-6,1	4,6	2,0
Urgell	1,5	-3,4	-1,6	1,8	1,2	4,5
Vall d'Aran	-4,1	1,6	-10,1	-1,7	1,6	-6,2
Vallès Occidental	3,5	-5,5	0,4	5,0	3,8	4,7
Vallès Oriental	4,3	-5,2	0,3	4,7	6,3	5,8
Catalunya	2,4	-4,0	-1,3	3,1	3,7	4,0

Font: Estimació BBVA.

Taula C.11 Creixement comarcal del VAB pb de la construcció. 2010-2016

Taxes reals de variació interanual i mitjana en %

Comarca	VAB pb Construcció					
	2010-2016	2012	2013	2014	2015	2016
Alt Camp	-2,4	-18,7	-7,2	-1,5	-4,3	3,5
Alt Empordà	-2,0	-19,6	-6,8	-2,0	-1,6	2,5
Alt Penedès	-0,5	-18,3	-7,0	0,9	-0,6	4,6
Alt Urgell	-4,1	-13,8	-11,5	-1,4	-4,1	0,7
Alta Ribagorça	-1,6	-18,4	-10,8	4,5	-2,7	2,4
Anoia	-2,6	-22,7	-15,0	2,4	0,2	2,1
Bages	-4,6	-21,4	-14,9	-4,8	-0,3	1,5
Baix Camp	-1,9	-18,0	-11,6	1,1	-1,2	4,2
Baix Ebre	-3,6	-18,3	-14,7	-0,7	-1,2	2,2
Baix Empordà	-1,9	-14,6	-9,9	2,0	-1,2	1,4
Baix Llobregat	-0,9	-14,2	-11,9	4,6	-0,0	3,8
Baix Penedès	-2,3	-24,2	-12,7	3,3	-2,8	2,9
Barcelonès	-0,7	-17,1	-6,3	-0,6	0,9	3,0
Berguedà	-1,3	-22,9	-9,0	0,8	2,1	1,0
Cerdanya	-4,6	-20,3	-14,5	-4,5	-1,9	2,7
Conca de Barberà	-1,3	-19,9	-8,4	-1,5	0,8	4,1
Garraf	-0,3	-24,5	-13,1	2,8	3,6	5,4
Garrigues	-3,8	-18,7	-13,7	-1,5	0,7	-0,9
Garrotxa	-1,2	-18,8	-7,3	1,6	-1,7	2,7
Gironès	-3,2	-11,9	-13,1	-1,8	-0,9	3,1
Maresme	-2,4	-18,4	-15,7	-1,8	2,4	5,7
Moianès	0,2	-19,0	-5,9	3,6	7,5	-4,5
Montsià	-5,8	-22,5	-19,9	0,7	-4,5	0,3
Noguera	-4,9	-18,5	-6,9	-6,8	-5,4	-0,5
Osona	-3,3	-12,5	-11,4	-3,5	0,2	1,4
Pallars Jussà	-2,4	-18,3	-7,9	0,5	-5,3	3,0
Pallars Sobirà	-3,9	-23,5	-12,2	3,5	-8,0	1,1
Pla d'Urgell	-2,6	-15,1	-7,2	-2,6	-1,5	0,9
Pla de l'Estany	-2,6	-9,4	-6,4	-3,5	-2,5	2,1
Priorat	-2,7	-27,3	-16,9	1,8	2,1	2,0
Ribera d'Ebre	-3,1	-15,0	-6,3	-0,9	-1,6	-3,5
Ripollès	-2,9	-14,4	-11,5	0,9	-1,9	1,0
Segarra	-2,4	-22,7	-4,9	-2,1	-1,0	-1,6
Segrià	-3,2	-18,6	-10,5	1,5	-4,1	0,1
Selva	-3,7	-12,7	-14,8	0,1	-2,2	2,1
Solsonès	-2,5	-25,3	-10,7	-2,8	4,6	-1,2
Tarragonès	-1,3	-16,7	-5,6	-4,3	0,0	4,7
Terra Alta	-4,1	-19,2	-15,4	0,8	-1,0	-0,6
Urgell	-2,9	-21,0	-7,6	-3,4	-1,1	0,7
Vall d'Aran	0,5	-15,8	1,0	5,8	-4,0	-0,6
Vallès Occidental	-2,7	-21,4	-13,1	-3,5	1,1	4,5
Vallès Oriental	-0,7	-19,7	-5,9	-2,9	0,6	5,6
Catalunya	-1,9	-17,7	-10,0	-0,6	-0,1	3,2

Font: Estimació BBVA.

Taula C.12 Creixement comarcal del VAB pb dels serveis. 2010-2016

Taxes reals de variació interanual i mitjana en %

Comarca	VAB pb Serveis					
	2010-2016	2012	2013	2014	2015	2016
Alt Camp	2,5	-2,3	-0,4	2,2	4,7	3,6
Alt Empordà	1,3	-2,0	1,3	-2,1	3,6	2,3
Alt Penedès	-0,4	-4,7	-3,4	-2,6	1,0	3,4
Alt Urgell	1,1	-2,3	-0,9	1,1	2,6	1,5
Alta Ribagorça	1,0	-4,6	-2,2	3,4	0,3	2,5
Anoia	2,9	-1,4	0,6	1,6	5,7	3,8
Bages	2,6	-1,6	2,4	1,8	3,7	2,7
Baix Camp	2,1	-1,5	0,5	0,8	4,0	3,2
Baix Ebre	0,7	-2,3	-1,3	-2,1	3,9	2,3
Baix Empordà	1,6	1,3	1,8	0,2	2,9	1,4
Baix Llobregat	3,2	-1,6	0,1	4,3	5,0	3,3
Baix Penedès	2,2	-0,6	0,9	-0,7	4,4	4,4
Barcelonès	2,1	-0,5	0,1	2,8	2,4	3,0
Berguedà	2,0	-1,6	0,7	0,3	4,1	3,0
Cerdanya	2,2	0,5	2,4	-1,1	4,1	3,4
Conca de Barberà	2,3	-3,3	0,1	2,2	4,8	2,0
Garraf	2,4	-2,8	2,0	0,6	2,4	4,8
Garrigues	0,3	-2,2	-1,3	-0,6	1,6	1,7
Garrotxa	2,8	-1,7	0,0	2,3	5,0	4,0
Gironès	1,8	-1,8	-1,9	0,2	5,3	3,5
Maresme	2,0	-2,2	0,6	0,4	3,6	3,2
Moianès	2,5	-3,9	2,3	4,4	3,0	0,4
Montsià	2,8	-2,5	2,3	0,8	4,1	4,1
Noguera	1,9	-1,0	-0,2	4,0	2,1	1,5
Osona	4,1	-2,4	1,3	3,6	6,8	4,8
Pallars Jussà	0,4	-2,2	-0,9	-0,3	0,9	1,8
Pallars Sobirà	0,3	-1,9	-1,8	-2,0	4,7	0,3
Pla d'Urgell	1,8	-1,1	-0,3	2,9	3,0	1,6
Pla de l'Estany	2,0	-1,2	2,4	1,6	1,4	2,5
Priorat	0,9	-1,9	-0,7	-0,7	1,0	3,9
Ribera d'Ebre	1,7	-3,1	-0,8	1,5	4,0	2,2
Ripollès	1,7	-1,1	2,0	-0,2	2,5	2,3
Segarra	1,9	-1,1	1,0	3,0	1,9	1,8
Segrià	1,3	-2,1	-0,8	1,7	2,8	1,7
Selva	2,5	0,1	1,0	0,6	4,8	3,5
Solsonès	1,4	-2,0	-1,1	0,8	2,8	3,2
Tarragonès	1,0	-0,6	-2,2	-1,5	4,5	3,3
Terra Alta	0,7	-1,4	-0,6	0,1	2,7	0,7
Urgell	1,1	-2,2	-0,7	1,0	2,5	1,7
Vall d'Aran	0,1	-0,1	-0,4	-4,5	4,8	0,5
Vallès Occidental	2,6	-1,2	0,1	1,9	4,4	4,1
Vallès Oriental	3,9	-1,9	3,0	5,3	4,6	2,9
Catalunya	2,2	-1,0	0,1	2,2	3,3	3,1

Font: Estimació BBVA.

Taula C.13 Creixement i estructura del VAB pb industrial per grans eixos territorials i per subsectors. 2016

Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2015														
Eix metropolità	9,4	5,2	5,9	12,9	12,4	4,2	2,5	8,4	5,1	6,2	10,3	6,5	11,0	100
Eix gironí	32,3	5,1	6,6	4,8	6,4	4,5	2,6	7,3	3,4	8,2	2,1	4,6	12,1	100
Comarques centrals	23,5	9,4	7,2	3,9	0,3	4,3	2,4	11,6	2,5	8,8	5,4	6,9	13,8	100
Camp de Tarragona	10,0	1,9	4,6	25,3	0,9	2,3	3,4	7,0	0,5	2,2	6,1	4,9	30,7	100
Terres de l'Ebre	8,0	1,3	4,7	5,3	0,3	4,0	2,2	2,5	0,3	0,6	0,5	6,9	63,2	100
Pla de Lleida	38,1	3,9	5,3	2,3	0,6	2,5	6,0	6,7	1,8	5,3	1,8	7,7	18,1	100
Comarques de muntanya	13,3	0,6	3,9	0,5	0,0	0,1	0,7	2,1	6,8	0,5	0,0	1,5	69,9	100
Catalunya	14,0	5,0	5,9	11,7	8,5	3,9	2,7	8,1	3,9	5,9	7,8	6,3	16,3	100
Creixement 2016														
Eix metropolità	2,1	8,2	-0,4	4,5	7,3	6,5	0,5	7,5	3,2	7,2	2,0	0,8	6,0	4,5
Eix gironí	3,8	5,4	0,3	7,1	8,5	6,0	1,3	7,9	1,8	4,9	0,5	-0,4	3,1	4,1
Comarques centrals	6,0	7,8	-1,7	8,8	5,4	7,7	-1,3	8,0	4,7	8,8	0,3	2,0	0,2	4,7
Camp de Tarragona	3,8	9,3	-4,4	1,6	6,9	6,9	0,3	4,3	4,7	5,7	-2,1	-1,0	1,6	1,7
Terres de l'Ebre	2,8	6,8	-3,7	1,7	8,6	7,5	6,2	6,1	5,4	9,3	-4,5	-1,4	-0,1	0,7
Pla de Lleida	5,2	6,1	-3,2	9,5	1,3	4,6	6,4	8,7	5,1	4,3	-1,4	1,6	3,2	4,4
Comarques de muntanya	5,3	1,1	4,3	0,7	0,0	7,5	2,3	5,0	6,6	4,8	0,0	4,7	-6,9	-3,2
Catalunya	3,6	7,8	-1,0	4,1	7,3	6,6	1,2	7,3	3,3	7,0	1,5	0,7	3,0	4,0

(1) Aliments, begudes i tabac (2) Tèxtil, cuir i calçat (3) Paper i arts gràfiques (4) Química i refinació de petroli (5) Productes farmacèutics (6) Cautxú i plàstic (7) Minerals no metàl·lics (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics (9) Productes informàtics, electrònics i òptics (10) Maquinària i equipament mecànic (11) Material de transport; indústries manufactures diverses. (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.
Font: Estimació BBVA.

Taula C.14 Creixement i estructura del VAB pb del sector serveis per grans eixos territorials i per subsectors. 2016

Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2015														
Eix metropolità	19,7	7,1	6,7	6,0	5,4	16,8	14,4	5,6	5,0	6,3	7,1	81,6	18,4	100
Eix gironí	22,1	6,0	13,8	1,4	4,1	16,5	11,9	5,4	6,8	4,8	7,2	81,2	18,8	100
Comarques centrals	29,2	6,2	6,2	2,0	2,9	10,5	11,8	6,2	6,3	8,0	10,7	75,0	25,0	100
Camp de Tarragona	19,4	8,3	11,7	1,6	4,2	11,9	13,4	5,9	8,8	6,6	8,2	76,4	23,6	100
Terres de l'Ebre	31,5	6,2	11,7	0,7	2,5	8,1	9,2	5,9	7,4	4,8	12,0	75,8	24,2	100
Pla de Lleida	27,2	9,2	6,4	2,9	5,6	7,8	11,3	4,3	10,0	6,1	9,2	74,6	25,4	100
Comarques de muntanya	15,4	6,0	23,3	0,6	1,2	14,5	7,1	9,8	8,2	5,1	8,8	77,9	22,1	100
Catalunya	20,6	7,1	7,7	5,0	5,0	15,7	13,8	5,6	5,7	6,2	7,5	80,6	19,4	100
Creixement 2016														
Eix metropolità	1,3	3,3	4,5	6,6	-1,8	1,5	9,0	0,4	-0,8	3,5	5,0	3,3	2,9	3,2
Eix gironí	1,7	2,4	4,1	2,4	-1,0	2,1	9,0	1,5	-1,8	3,8	3,6	3,2	1,7	2,9
Comarques centrals	2,5	2,4	3,6	7,8	-2,0	4,0	9,5	1,1	-2,3	4,9	5,1	3,7	3,2	3,6
Camp de Tarragona	2,2	1,7	4,6	3,4	-4,5	2,1	9,1	3,5	1,7	2,9	5,3	3,5	3,3	3,4
Terres de l'Ebre	3,7	1,4	4,5	7,1	-2,0	1,7	5,6	-0,7	-3,1	6,5	2,9	3,2	1,8	2,8
Pla de Lleida	0,6	2,5	3,7	4,8	-3,4	-0,3	5,2	-0,7	-1,0	4,2	4,9	1,5	2,4	1,7
Comarques de muntanya	0,7	2,7	1,5	3,8	-0,4	3,7	8,0	-1,0	-2,0	0,1	3,9	2,1	0,9	1,8
Catalunya	1,5	3,0	4,3	6,4	-2,0	1,6	8,9	0,7	-0,8	3,6	4,9	3,208	2,8	3,1

(1) Comerç (2) Transports i magatzematge (3) Hostaleria (4) Informació i comunicacions (5) Activitats financeres i d'assegurances (6) Activitats immobiliàries (7) Activitats professionals, científiques i administratives (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis (9) Administracions públiques i defensa; Seguretat Social obligatòria (10) Educació (11) Activats sanitàries i de serveis socials (12) Serveis privats (13) Serveis col·lectius.
Font: Estimació BBVA.

Taula C.15 Creixement i estructura del VAB pb industrial per demarcacions i per subsectors. 2016

Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2015														
Barcelona	11,1	5,7	6,1	11,8	10,9	4,2	2,5	8,8	4,8	6,5	9,7	6,6	11,4	100
Girona	32,3	5,1	6,6	4,8	6,4	4,4	2,6	7,3	3,4	8,2	2,1	4,6	12,3	100
Lleida	33,9	3,8	5,4	2,0	0,5	2,3	5,5	6,3	2,5	4,9	1,5	6,7	24,7	100
Tarragona	9,4	1,7	4,6	19,4	0,7	2,8	3,1	5,7	0,4	1,7	4,4	5,5	40,4	100
Catalunya	14,0	5,0	5,9	11,7	8,5	3,9	2,7	8,1	3,9	5,9	7,8	6,3	16,3	100
Creixement 2016														
Barcelona	3,1	8,2	-0,6	4,7	7,3	6,6	0,2	7,6	3,3	7,5	1,9	1,0	5,1	4,5
Girona	3,8	5,4	0,4	7,1	8,5	6,0	1,3	7,9	1,8	4,9	0,5	-0,4	3,1	4,1
Lleida	5,2	5,9	-2,5	9,2	1,3	4,9	6,4	8,6	5,7	4,5	-1,5	1,5	-0,9	3,3
Tarragona	3,6	8,8	-4,2	1,6	7,2	7,1	1,6	4,5	4,9	6,1	-2,2	-1,1	0,8	1,4
Catalunya	3,6	7,8	-1,0	4,1	7,3	6,6	1,2	7,3	3,3	7,0	1,5	0,7	3,0	4,0

(1) Aliments, begudes i tabac (2) Tèxtil, cuir i calçat (3) Paper i arts gràfiques (4) Química i refinació de petroli (5) Productes farmacèutics (6) Cauçú i plàstic (7) Minerals no metàl·lics

(8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics (9) Productes informàtics, electrònics i òptics (10) Maquinària i equipament mecànic (11) Material de transport; indústries manufactureres diverses. (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA.

Taula C.16 Creixement i estructura del VAB pb del sector serveis per demarcacions i per subsectors. 2016

Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2015														
Barcelona	20,1	7,1	6,6	5,8	5,2	16,5	14,3	5,7	5,1	6,3	7,3	81,3	18,7	100
Girona	21,8	6,0	14,0	1,4	4,0	16,7	11,8	5,5	6,8	4,8	7,1	81,3	18,7	100
Lleida	26,0	8,9	8,4	2,6	5,0	8,0	10,8	5,0	9,9	6,1	9,3	74,7	25,3	100
Tarragona	21,2	8,0	11,7	1,4	3,9	11,3	12,8	5,9	8,6	6,4	8,8	76,3	23,7	100
Catalunya	20,6	7,1	7,7	5,0	5,0	15,7	13,8	5,6	5,7	6,2	7,5	80,6	19,4	100
Creixement 2016														
Barcelona	1,4	3,2	4,5	6,6	-1,8	1,5	9,1	0,5	-0,9	3,6	5,0	3,3	2,9	3,2
Girona	1,7	2,4	4,1	2,4	-1,0	2,3	9,0	1,4	-1,8	3,7	3,7	3,2	1,7	2,9
Lleida	0,5	2,5	3,1	4,8	-3,3	-0,1	5,4	-0,5	-1,1	3,9	4,7	1,5	2,2	1,7
Tarragona	2,5	1,7	4,6	3,7	-4,3	2,1	8,7	2,9	1,1	3,3	4,8	3,4	3,0	3,3
Catalunya	1,5	3,0	4,3	6,4	-2,0	1,6	8,9	0,7	-0,8	3,6	4,9	3,2	2,8	3,1

(1) Comerç (2) Transports i magatzematge (3) Hostaleria (4) Informació i comunicacions (5) Activitats financeres i d'assegurances (6) Activitats immobiliàries

(7) Activitats professionals, científiques i administratives (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis (9) Administracions públiques i defensa; Seguretat Social obligatòria

(10) Educació (11) Activats sanitàries i de serveis socials (12) Serveis privats (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.